י"ט אדר תשל"ז, 9.3.77 שנה 41 חמהיר: 8.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2062

העולם הזה

אנשי ידין נגד אנשי רובינשטיין

עסקן עדתי איים לשרוף את הבניין

הפורשת מר"צ מאיימת בבג"ץ

כולם נגד כולם בד"ש

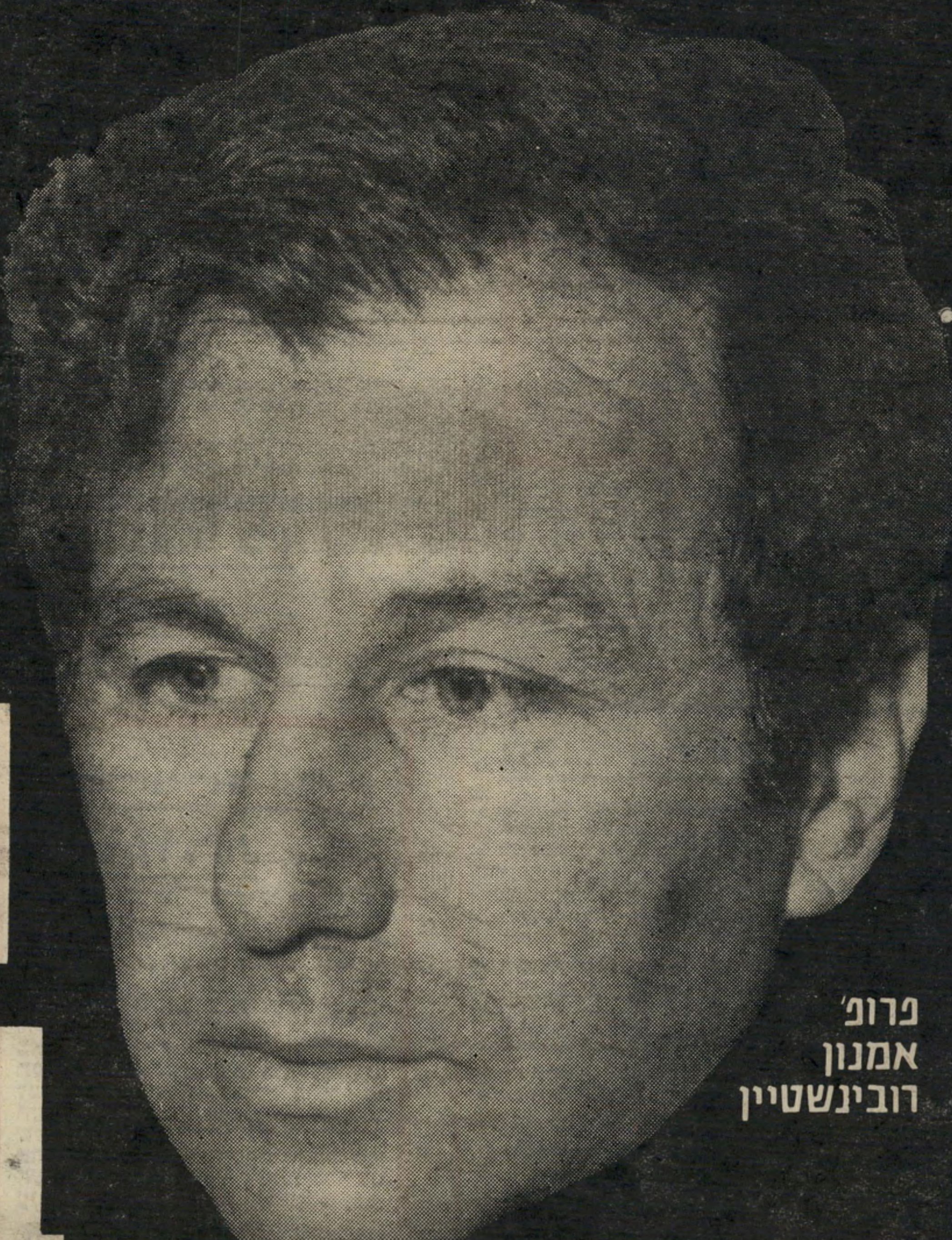

פרופ' אמנון רובינשטיין

תשקיף

מי המועמדים לשרות בעבודה?

בחוגי מיפלגת העבודה מנסים לנחש את מי עשוי יצחק רבין להציע כמועמדים חדשים לשירות בממשלתו החדשה, אם אומנם יוטל עליו התפקיד להרכיב את הממשלה אחרי הבחירות.

בין השמות המוזכרים כמועמדים אפשריים ראש־עיריית הרצליה, יוסף נבו, וח״כ אורה נמיר, שהיו מראשי תומכיו של רבין במאבק הפנימי במיפלגת העבודה. כן מוזכר שמו של ח״כ יצחק נבון, ממחנהו של שימעון פרס.

אם יתמיד יעקב לווינסון, מנכ״ל בנק הפועלים, בסירובו לכהן כשר־האוצר בממשלה החדשה, טוענים במיפלגת העבודה כי לא מן הנמנע שהתפקיד יוצע לנפתלי בלומנטל, המנכ״ל החדש של כור, ומי שמילא את מקומו של לווינסון בבנק הפועלים.

בחוגי אנשי־הרוח במיפלגת העבודה פשטה השמועה כאילו מתכוון רבין להציע לסופר אהרון אמיר, שאינו חבר מיפלגת העבודה, לשמש כשר־חינוך בממשלתו.

לא ניתן היה לקבל שום אישור לשמועה יוצאת־דופן זו.

מה יהיה עתידו של אבן?

אין כימעט ספק ששר־החוץ לשעבר, אבא אבן, יחזור למלא תפקיד פעיל בחיים הפוליטיים בארץ, בעיקבות הצטרפותו למחנה תומכיו של שימעון פרס בהתמודדות הפנימית במיפלגת העבודה.

נראה שיצחק רבין לא ימתין עד שפרס יעלה, רישמית, תביעה לשבץ את אבן בתפקיד שר בממשלה, וינצל הזדמנות ליזום בעצמו הצעת תפקיד לאבן.

לא מן הנמנע שיוצע לאבן תפקיד של נשיא ההסתדרות הציונית העולמית, תחת יוסף אלמוגי.

ועדת־חקירה לזיופי בחירות בעבודה

רק עתה מסתבר, כי איום של ביטול ריחף מעל ועידת מיפלגת העבודה. כמה מחברי מיפלגת העבודה בירושלים טענו, כי בבחירות שנערכו בסניף המיפלגה בהסתדרות־הפקידים בירושלים היו זיופים של תוצאות הבחירות.

אחד המערערים אף איים לפנות לבג״ץ, כדי שיאסור את קיום הוועידה עד שייערכו הבחירות מחדש.

האיש שוכנע ברגע האחרון לבטל את בקשתו לבג״ץ, תוך הבטחה שתוקם ועדת־חקירה שתברר את פרשת זיופי הבחירות בהסתדרות־הפקידים בירושלים.

האם יעוף קאדומי?

קרוב לוואי שבעיקבות כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית בקאהיר, בימים הקרובים, יסולק פארוק אל־קאדומי מתפקידו כראש המחלקה המדינית של אש״ף. מחליפיו האפשריים: מחמוד עבאס („אבו־מאזן") או האני אל־חסן, שניהם ראשי המגמה הפרו־אמריקאית באש״ף, לעומת קאדומי הפרו־סובייטי.

חילופי־הגברא נדרשים על־ידי סעודיה, המבקשת לטהר את אש״ף מכל השפעה פרו־סובייטית וקומוניסטית, כתנאי למתן גיבוי לתביעת אש״ף לקבל הזמנה לז׳נבה.

כדי להציל את עצמו, פירסם קאדומי השבוע בניוזוויק האמריקאי ראיון, שבו מיתן את עמדותיו בשלוש נקודות עיקריות: הוא הסכים להקים מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, הוא הסכים שמדינה זו תכרוז שלום, והוא הסכים שעם חתימת השלום תיפסקנה כל פעולות־האיבה. אולם קאדומי הוסיף לכך את הדיבורים השיגרתיים על „תורת השלבים," ברוח תעמולתו של מנחם בגין.

תוצאות אפשריות אחרות למושב המועצה בקאהיר:

- **הקמת ממשלה פלסטינית גולה.**
- מתן ייצוג נרחב לאוכלוסיית הגדה והרצועה בהנהגת אש״ף, כדי לחזק את האגף המתון כנגד אירגוני חזית־הסירוב.
- הודעה על הנכונות ללכת לז׳נבה וקביעת מטרות־שלום ברורות יותר, שיבואו תחת המטרות הקיצוניות הקודמות, מבלי שהדבר ייאמר בפירוש.

מי יהיו שרי מפ״ם?

אחרי שמפ״ם כבר החליטה על הישארותה במיסגרת המערך, החלה ההתרוצצות הפנימית במיפלגה סביב תיקי השרים המובטחים לה בממשלה הבאה, במידה שזו תקום על־ידי המערך.

שר־הבריאות ויקטור שם־טוב כבר הבהיר לחבריו שאין הוא מוכן לכהן קדנציה נוספת כשר־בריאות. אם לא יוצע לו תיק אחר, בנושאי רווחה למשל, הוא לא יכהן עוד כשר.

את מקומו של שם־טוב מועמדים לרשת שלושה מועמדים: נפתלי פדר, אליעזר רונן והילל אשכנזי, השייכים לסקטור העירוני של מפ״ם, שאליו משתייך גם שם־טוב. גם איש הוועדה המרכזת של ההסתדרות, אהרון אפרת, הודיע כי לא ירוץ ברשימת מועמדי מפ״ם לכנסת, ולפיכך נראה כי הוא שומר לעצמו אופציה לתבוע לעצמו תיק של שר.

מקרב הסקטור הקיבוצי יציעו ככל הנראה, את עצמם לתפקידי שרים חייקה גרוסמן ודב זכין. שניהם כיהנו כבר שתי קדנציות בכנסת ועליהם לפרוש על־פי חוקת המיפלגה. אולם מנהיג מפ״ם, יעקוב חזן, עשוי לתמוך בגיוס רוב מיוחד עבור דב זכין, כדי שיכהן קדנציה שלישית בכנסת. חזן טוען כי זכין ממלא תפקיד חיוני בוועדת־החוץ־והביטחון, וכן כמרכז סיעת מפ״ם בכנסת.

חקירה נגד ראש עירית רמת־גן

המטה־הארצי של המישטרה פנה בחקירה נגד ראש־עיריית רמת־גן, הד״ר ישראל פלד, בעיקבות תלונה שהוגשה נגדו למפכ״ל המישטרה חיים תבורי ולניצב־מישנה בנימין זיגל. נושא התלונה הוא התקשרויותיו של ראש־העיר עם קבלנים ואנשי־עסקים, וכן אי־סדרים בעיריית רמת־גן, שיש חשד כי בוצעו בה מעשי מירמה והונאה.

תוכן התלונה הועבר גם לידיעת מבקר־המדינה, שנתבקש לערוך חקירה משלו כדי לבדוק חשדות אלה.

עימות פנימי בין ערביי מפ״ם

מחלוקת נוצרה בקרב 15 החברים הערבים במרכז מפ״ם. כולם מאוחדים בתביעה שמועמד ערבי יוכלל במקום ריאלי בין מועמדי מפ״ם לכנסת, אולם מתוך ה־15 מציעים את עצמם עשרה לתפקיד זה.

לעומת זאת מאוחדים 14 מתוך ה־15 בהתנגדות לבחירתו של מוחמד ואתד, שניראה בעל הסיכויים הטובים ביותר להיבחר כמועמד ריאלי בקולות חברי המרכז היהודים. ה־14 שלחו מיכתב למזכיר מפ״ם, ובו איימו שאם ייבחר ואתד הם יפרשו מפעילות במערכת הבחירות לכנסת.

תביעתם של מרבית חברי המרכז הערביים, לקיים כנס מייוחד שבו ייבחרו שלושה מועמדים מקירבם בלבד, נדחתה על־ידי ריכוז מפ״ם. למרות זאת, ייתכן שחברי המרכז הערבים יקיימו כינוס כזה גם ללא אישור המוסד העליון של המיפלגה.

פרסי־עידוד על אי־היעדרות

נפתלי בהירי, המנכ״ל החדש של מלון „פאל" בתל־אביב, יזם מיבצע חסר־תקדים לשיפור מוסר־העבודה בקרב עובדי מלונו. בשנה זו הוגרלה טיסת־טיול ליוון בין שיבעה מתוך 250 עובדי המלון שלא נעדרו מעבודתם אף יום אחד. לקראת השנה הבאה, במיסגרת המיבצע לעידוד התפוקה ושיפור היחסים בין העובדים לבין הנהלת המלון, הכריז בהירי על הענקת פרס בסך 5000 ל״י לכל עובד שלא ייעדר מעבודתו גם יום־עבודה אחד במשך השנה. הפרס יחולק לכל העובדים שלא ייעדרו, אפילו יימנו עימהם כל 250 עובדי המלון.

יריב מסרב לפעול במסע הבחירות

שר־ההסברה לשעבר, ח״כ אהרון יריב, פנה אל מטה־הבחירות של מיפלגת העבודה, בראשותו של שר־המיסחר־והתעשייה חיים בר־לב, וביקש שלא לשתף אותו באירועים במיסגרת מסע־הבחירות המתוכנן של המיפלגה. יריב נימק צעדו זה בכך שהוא שקוע כולו בהקמת המכון למחקר אסטרטגי, ואינו יכול להתפנות למסע־הבחירות.

במיפלגת העבודה עדיין חוששים שיריב עלול לפרוש מן המיפלגה במועד קרוב יותר לבחירות, ולהודיע על הצטרפותו לד״ש. בשעתו אמור היה יריב לפרוש יחד עם קבוצת מאיר עמית, אך הוא לא עשה זאת למרות שהשתתף בהתייעצויות הקבוצה.

קיים חשש שד״ש הכינה סיבוב נוסף של פורשים ממיפלגת העבודה, כאלה שאינם מעוניינים לרוץ בבחירות במיסגרת ד״ש ושפרישתם, סמוך לבחירות, עלולה להנחית מכה תעמולתית על מיפלגת העבודה.

קורבן ראשון לוועידת העבודה

הקורבן הראשון בהתמודדות בין יצחק רבין לשימעון פרס על מועמדות מיפלגת העבודה לראשות־הממשלה, התגלה כבר השבוע. זהו פרופסור סעדיה עמיאל, שהתאושש רק באחרונה אחרי שעבר ניתוח של גידול ממאיר במוחו. עמיאל, שנימנה עם תומכיו של שר־הביטחון שימעון פרס, לא שעה לאזהרות רופאיו, ובא להצבעה בוועידת המיפלגה על כיסא־גלגלים כדי להצביע עבור פרס. הופעתו זו נוצלה במסע־התעמולה של מחנה פרס.

אולם מייד אחר־כך הורע מצבו של עמיאל והתגלו סיבוכים בריאותיו. רופאיו טוענים, כי ההחמרה במצבו נובעת מעקשנותו ומסירובו לציית להוראותיהם.

המגבית היהודית נגד הבונדס

המגבית־היהודית־המאוחדת, בשיתוף־פעולה עם נציגי המיפלגות הציוניות בארצות־הברית, פתחה בהתקפת־מחץ על מיפעל איגרות־המילווה (בונדס), בתיקווה לחסלו כליל במרוצת השנים הקרובות.

הסיבה להתקפה על הבונדס נעוצה בירידה התלולה בהכנסות המגבית. יותר ויותר יהודים — בעיקר בגיל־הביניים ובשכבות צעירות יותר — מסרבים להמשיך לתרום למגבית, למיקרא הידיעות מישראל על השחיתות הפוליטית והפניית כספי המגבית למיפלגות.

חלק מסרבני המגבית מפנים את התחייבויותיהם מן השנים הקודמות לרכישת „בונדס", והפנייה זו מצילה גם את מילווה־העצמאות מירידה חמורה בהכנסותיו. עסקני המגבית, שהקרקע נשמטת מתחת לרגליהם, סבורים כי יצליחו לסלק את ה„תחרות" מדרכם על־ידי סגירת מיפעל הבונדס והשארת דרך אחת בילבד לתמיכה כספית בישראל והמגבית.

פרסום מלניק/רפאל טיראן

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386־03. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר,

התרגשות גדולה, שבמרכזה ניצב העולם הזה, אחזה בשבוע שעבר בחוגים מדיניים ועיתונאיים בארץ.

כמו דליקה בשדה־קוצים פשטה בחוגים אלה השמועה, כי העולם הזה עומד לפרסם בגיליון העומד לראות אור כתבת־שער ובה גילויים סנסציוניים על הפרופסור ייגאל ידין.

מאותו רגע חדלו לעניין כל חדשות הפנים והחוץ האחרות. על־פי מיספר קריאות הטלפון שקיבלנו, נדמה היה לנו כי כל המדינה מצפה להופעת גיליון העולם הזה שראה אור בשבוע שעבר — כדי לקרוא את גילויי העולם הזה על ייגאל ידין.

תמונת השער הקידמי של הגיליון האחרון (העולם הזה 2061) היתה אומנם של מנהיג ד"ש, הפרופסור ייגאל ידין, אבל היא התייחסה למשבר בין עסקני מיפלגתו החדשה ולא לגילויים המרעישים שאמורים היו לזעזע את המדינה על פי השמועה.

תחילה היו אלה ידידים ומכרים של חברי המערכת, שטילפנו אליהם בתירוצים שונים ומשונים. כולם רצו, בסופו של דבר, לדעת דבר אחד. הם לא עשו זאת למען עצמם, אלא כמתווכים מטעם אנשים אחרים שביקשו זאת מהם. והדבר שהם רצו לדעת: האם נכון שכבר השבוע עומדים להתפרסם הגילויים על ידין?

אחר־כך היו אלה עיתונאים של עיתונים אחרים שצילצלו. הם התייחסו אל הידיעה שהופצה כאל דבר מובן־מאליו. הם רק ביקשו לדעת אם יוכלו לקבל פרטים על הגילויים על ידין לפני הופעת גליון העולם הזה, כדי שיוכלו להספיק להכין את כתבות הרקע וההמשך על גילויים אלה בעוד־מועד.

השיא היה, אולי, צילצול־הטלפון של כתב שבועון זר, שהתקשר מחו"ל, לשם הגיעה אליו השמועה על המידע העומד להתפרסם בהעולם הזה. מאחר שמועד הנעילה של עיתונו הוא לפני הופעת העולם הזה, הוא ביקש לדעת אם יוכל לקבל מראש את החומר שבידינו.

ביום השני בשבוע שעבר, ערב הופעת גיליון העולם הזה, רגשה הכנסת כולה. איש מהח"כים ששהו אותו יום בבניין הכנסת בירושלים לא התעניין במה שנעשה במליאה ובוועדות. כולם התרכזו במיזנון ובמיסדרונות, כשנושא השיחה אחד: מה תהיה השפעת גילויי העולם הזה על מערכת הבחירות הקרבה, ועל תוצאות הבחירות?

רובם התיימרו כבר לדעת מה יהיה תוכן גילויי העולם הזה. הם גם לא הטילו ספק במהימנותם של הגילויים שעדיין לא התפרסמו. הם רק שקלו וניתחו את ההשלכות והתוצאות שיהיו לפירסום מעין זה.

דיווח אחד הח"כים, שטילפן אל אורי אבנרי: „אתם לא יודעים למה גרמתם. הכנסת הפסיקה לעבוד. אולי תוציאו השבוע את הגיליון יותר מוקדם."

היתה זו עדות חסרת־תקדים לעמדה ולמעמד שכבש העולם הזה לעצמו. כוחו של שבועון זה והשפעתו חזקים כיום אולי מכוחה של כל מיפלגה בכנסת, עד שדי בשמועה קלה על מה שעומד העולם הזה לפרסם כדי להסעיר רוחות וליצור אווירה של ציפיה מתוחה בחוגי הצמרת הפוליטית במדינה.

■ ■ ■

ביום הרביעי לפני שבועיים, שעות ספורות אחרי הופעת גיליון העולם הזה (2060), הופיע במערכת צעיר מג'ונג'ן.

„אני גיבור השבוע של העולם הזה," אמר בגאווה לא־מוסתרת לחנה גבאי, מזכירת המערכת הנדהמת. תחילה לא הבנו מה הוא רוצה. רק אחרי שנרגע מעט הסביר כי תמונתו־שלו, יחד עם חבריו, מתנוססת על השער האחורי של העולם הזה, מתחת הכותרת קרניבל הכדורסל. „ולא רק זאת. גם בגוף הכתבה מופיעה תמונתי," הוסיף.

„היינו כמה חבר'ה," התחיל לספר, אחרי שזיהה את עצמו כשאול צ'רניקוב (18), שסיים את בית־הספר התיכון אנקורי בתל־אביב, ועד לגיוסו בעוד שלושה חודשים הוא עובד כנער־שליח בחברת־פירסום. „להגיד את האמת," אמר, „אני לא אוהד הכי שרוף של ספורט. אבל מכבי שיגעה לי את השכל לגמרי. מאז שהתחילה לשחק עם כל הבינלאומיים האלה, כל מישחק הוא אצלי קודש. בערב הייתי בין יושבי היציעים באיצטדיון ביד־אליהו.

„את המשחק עם צ.ס.ק.א. ראיתי בטלוויזיה. ישבנו עוד כמה חבר'ה, שגם אותם רואים בתמונת השער. כימעט חטפתי התקפת־לב כשראיתי את מכבי תל־אביב מנצחת. קיבלתי בום בלב, וראיתי שגם שאר החברים מתרגשים עד שיגעון. נשבעתי באותו ערב שאם מכבי מנצחת את הצבא האדום, אני הופך האוהד הכי מושבע של מכבי תל־אביב. לא רק בכדורסל אלא גם בכדורגל ובהכל, אפילו בפינג־פונג."

ההתרגשות שקפצה על אזרחי ישראל לא פסחה גם על שאול, המתגורר עם הוריו ביפו, ועל שאר בני חבורתו, כולם על סף הגיוס לצה"ל. עוד באותו ערב של הניצחון יצאו לרחוב דיזנגוף בתל־אביב. יחד עם ההמון רקדו ברחובות, וההילולה שהיו שותפים פעילים בה נמשכה עד אחת אחר חצות, עת עזבו את כיכר המדינה, לשם התפשטה השימחה מדיזנגוף. הם היו עייפים, אך נרגשים ומרוצים מאד.

„למחרת," המשיך שאול בקול נמרץ, „קמתי בצהריים. מייד התקשרתי לאייל הררי, שגם הוא מופיע, לימיני, בתמונת השער, והוא לחץ על אבא שלו שיתן לו את הפז'ו שלו. הוא היחידי בינינו שיש לו רישיון על מכונית ושלאבא שלו יש מכונית. התאספנו אצלו בחמש, ודהרנו, תישעה במכונית הפז'ו, לכיוון נמל־התעופה בלוד. עלינו למירפסת בית־הנתיבות וצעקנו, רקדנו והשתוללנו. היינו שיכורים ממכבי ומהניצחון המטרף.

„כמעט השתגענו כשהעיתונאים ועוד כל מיני התחילו למלא את המסלול. ניסינו להגיע למסלול־הטיסה, אבל השוטרים דחפו אותנו ולא עזר כלום — ולא היה לנו מספיק כוח להכנס פנימה. אבי קופר, שמופיע בשמאלה של תמונת השער, הציע שנחזור עם המכונית לכיכר מלכי ישראל. שם, אמר, אולי נזכה להגיע לשחקנים. עלינו על המכונית. מישהו סיפר שהשחקנים יסעו בדרך עוקפת, דרך פתח־תיקווה. נסענו אולי מאתיים לשעה. תלינו דגל ישראל על המכונית. זה חג גדול לעם ישראל.

„צפרנו כל הדרך לתל־אביב וצעקנו ,מכבי לשילטון!' ו,ויוה מכבי.' אנשים יצאו למירפסות הבתים. עם ישראל סוף־סוף שמח פעם על־באמת. כשנכנסנו לתל־אביב פתח אייל את הגג של המכונית, והתחלנו לשיר: ,עם ישראל, עם ישראל חי.' עברנו על פני כל השוטרים. שמנו פס על סיירת־הבטיחות.

„בכיכר־מלכי־ישראל ראינו שרק החזקים יצליחו להגיע לחזית. שם עמדו שוטרים ולא נתנו לאף אחד לעלות על הבמה ברחבת העירייה. הסתדרנו בשרשרת והתחלנו, במרפקים ובצעקות, לפלס דרך בין רבבות האנשים שמילאו את הכיכר ואת כל הרחובות סביב.

„בסוף, בדיוק כשהגענו לשפת הבריכה הגיעו השחקנים, האלילים. ראינו שלא נוכל לנגוע בהם, ולא ידענו מה לעשות. ואז ראיתי את צ'פי לייב קופץ למים וצורח משימחה, כשעלה אולסי פרי הכושי על הבמה ולחץ את היד של צ'יצ'.

„צ'פי, שבתמונה רואים אותו באמצע בלי מיכנסיים, צעק לנו שנקפוץ אחריו. אני הייתי השני שקפץ למים. אחר־כך קפצו גם שאר החבר'ה, אבי קופר, אריה ואייל. אני חושב שאייל התעלף, מהקור או מהתרגשות. לא מצאנו אותו אחרי השמחה הגדולה.

„במים השתוללנו, צעקנו, רקדנו וניסינו להגיע מתחת לבמה, לראות מקרוב את ברודי ואת כולם. בהתחלה חשבתי שאני מת מקור. אחר־כך התחממנו, וגם קפצו כמה בנות והתחילו לרקוד איתנו הורה במי הבריכה.

„ישבנו איזה שעה ושמחנו במים. אחר־כך הלכו הכדורסלנים וגם אנחנו יצאנו מהבריכה. אבל המשכנו להשתולל בכיכר, רטובים ומאושרים, עד שתיים אחרי חצות."

■ ■ ■

מדי פעם אנו מופתעים לגלות שימושים חדשים הנעשים בגיליונות ישנים של העולם הזה. את החידוש הבא גילה צלם העולם הזה, שלמה סתר, בחלון־ראווה של בית־מרקחת במרכז נתניה. על החלון הודבקו שני עמודים מתוך גיליון העולם הזה (2057) שראה אור לפני חודש ימים. היו אלה העמודים שהכילו את הכתבה „דוקטורה פאפאייה", על המדענית היהודיה, הד"ר רוז בילבול, המפיקה מישחות־פלא מצימחי־הפאפאייה הגדלים ביריחו.

נראה כי באותו בית־מרקחת נמכרים תכשירי־הפאפאייה של הד"ר בילבול. כדי לשכנע את לקוחותיו באיכותם, העדיף הרוקח שלא להשתמש בכרזות־הפירסומת הרגילות. הוא הניח, בצדק אולי, שקריאת כתבה בהעולם הזה תשכנע אותם יותר מכל מודעה מיסחרית שהיא.

אלי תבור

חוגגי נצחונה של מכבי ת"א בשער „העולם הזה" 2060
שאול ואייל ואבי ואריה והחבר'ה

כתבת „העולם הזה" כפירסומת בבית־מרקחת
יותר ממודעה מיסחרית

חדש

רהיטי
הפלסטיק
מקיבוצי
העמק הגיעו
לצפון ת"א

ברח' פינסקר 50 (מול קולנוע ת"א)

לרשותכם מבחר עשיר ומגוון
של רהיטי פלסטיק מעולים.
טלפון 280586

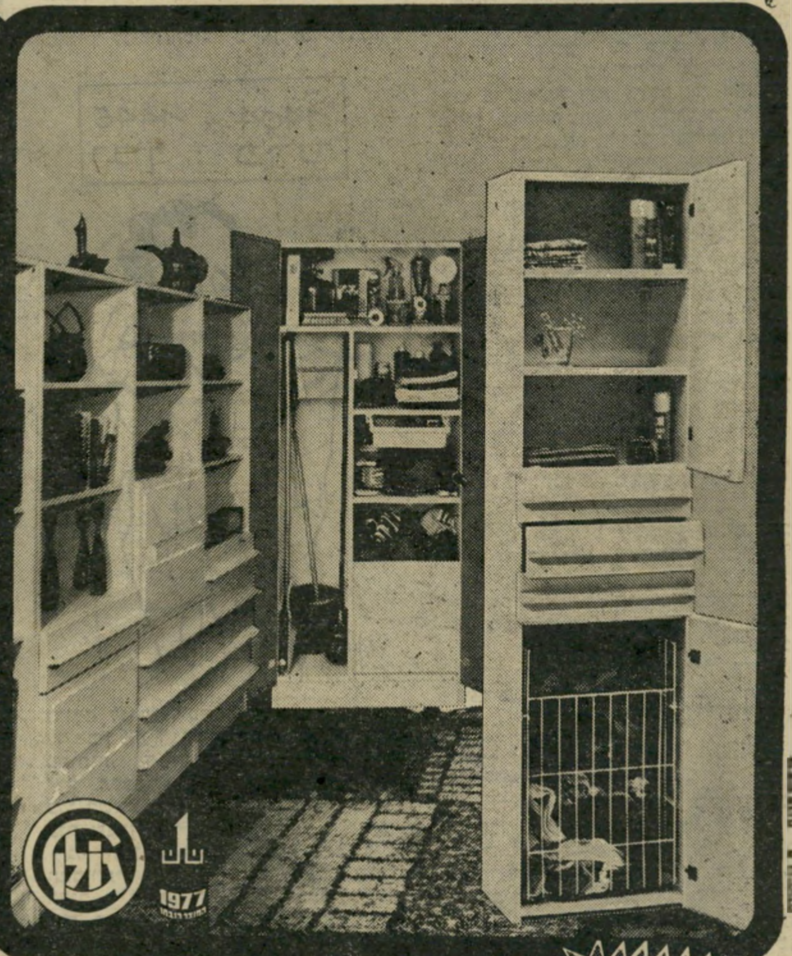

גולן·ארהל

קיבוץ שער הגולן טל. 067-50802 קיבוץ בית-זרע טל. 2-067-50331
ד.נ. עמק הירדן

שווק: מוצרי תכן בע"מ

הפתעה!
החודש בלבד!
משלוח חינם!
של הריהוט לבית
הקונה.
*
יועצת יופי של lon
תעניק לכל רוכשת
ייעוץ יופי חינם
בביתה.

(הובלה חינם בגוש דן בלבד)

הורוסקופ

שבוע טוב לביצוע עיסקות. בייחוד לך, בת טלה. אבל כסף שנכנס בקלות, יוצא בקלות. עיסקה שהתחלת בשבוע שעבר, נסתיים בהצלחה. השתדל להתרכז באובייקט אחד, ואל תפזול לצדדים. זהו הזמן לקנות את החפצים בהם חפצת. קינאתך הרבה לשכנתך היפהפיה רק תעכיר את מצב רוחך.

* * *

אל תחשב שקל כל כך להגיע לליבה. צריך להתאמץ בשביל לפצח אותה. מה עוד שהיא מבינה עד כמה אתה רב־צדדי והפכפך. על כן תצטרך לחזר אחריה ובעיקר — להראות לה שוב כי אינך כה מסוכן ובלתי־יציב כפי שהיא חוששת. לך, בת־שור בידקי היטב לפני שאת קונה.

* * *

שבוע של הצעות מפתות בכל השטחים. ניון בהצעות ובירורן יביאך לפעילות מוגברת, שתסב לך אושר ועושר, באם תשכיל לבחור בהצעה הטובה ביותר. עייפות מרובה נכונה לך לקראת סוף השבוע. נסי לעניין את בן־זוגך בנסיעת סוף־שבוע למקום שקט. את זקוקה לזה. צבעים בהירים בשבוע זה — יחלמו אותך.

מחדל קטן ובלתי חשוב, לכאורה, מאפשר לך לוותר על אחריות טורדנית. את שוגה כמובן, אבל את שמחה שאת שוגה. פגישה עם גבר גבה־קומה מסתיימת במבוכה נעימה. היזהרי מפליטות הפה של חברותיך הטובות ביותר. קצת חיסכון בהוצאותייך האישיות כלל וכלל לא יזיק לך.

* * *

זה לא שאינך חייב לעשות את זה: אבל מוטב שתדע בדיוק מה ואיך אתה עושה. בייחוד עליך לגלות תבונה וכושר החלטה ביום ג׳, בתחילת השבוע, דואר מחו״ל יכאיב לך ויגרום לך לשקול מחדש את המצב בו אתה נתון. אל תחסס לשבור מיסגרות שיגרתיות לכאורה — בתנאי שאינך מקבל עול כבד.

* * *

השבוע מתחילה תקופה בחייך, בה תצטרך לנקוט ביוזמה, שוב ושוב. על כן מוטב שתתכנן בזהירות את צעדיך הבאים. בת־בתולה: הזהרי במיוחד מנסיעות השבוע. אל תתכנני טיולים ארוכים הכרוכים בנסיעות. כוח־המשיכה, שלך יגבר לקראת סוף השבוע. אחרי מוצ״ש תגבר השפעתך. למשך זמן קצר. לבשי סגול.

השבוע יוצעו לך הצעות קוסמות מאד, אך כדאי שתבדוק היטב כל אחת מהן, ושלא תתחייב באופן שלא תוכל לחזור בך. בן מזל מאזניים יתגלה השבוע כידידך יותר טוב מכפי שחשבת. נסי להפיג את מתיחותך הנפשית בעזרת מאמץ פיזי מוגבר. צא לטייל מחוץ למקום מגוריך, עסוק בספורט עד כמה שתוכל, במשך שבוע זה.

* * *

יום א׳ הוא לא יום אידיאלי כדי לעשות דברים בעלי ערך בעצמך. מוטב, איפוא, שתבקש אדם מבוגר ממך, או אשה אהובה, לבצע את מה שתצטרך לעשות ביום זה. בכלל, יהיה זה שבוע מאד מאכזב, ואף לים לא כדאי ללכת, השבוע, מפאת סכנה הנשקפת לך. סוף השבוע, יום ה׳ ו־ו׳ יראה התאוששות ועניין.

* * *

אם תעמוד השבוע בפני בעייה מביכה הקשורה בבירור משפטי, הסדרת עניין רשמי, או מגע בלתי צפוי עם הרשת, מוטב שלא תדחה את הטיפול בעניין, התחל בכך מיד, בסיועו של אדם המתמצא בסבך עניינים זה. אדם כזה עלול להבהיר לך שמצבך אינו מזהיר כפי שדימית, וכי תעבור תקופה ממושכת של מתח עד שהכל יסודר. ידידך הרבה יותר פיקח ממה שאתה סבור.

* * *

מצאת גבר אבהי שנותן לך יחס עדין וחם, הוא עוזר לך לפתור את כל בעיותיך. הינך מתגדרת בבעייה אחת ויחידה ומזניחה דברים העשויים להסב לך אושר רב. שמחה שמצאת לך בקום עבודתך החדש, תפיג את דכאונך כליל. סעי לחופשה קצרה עם בני ביתך. הקדישי לחם את מלוא תשומת ליבך ותבואי בעתיד על שכרך. שמרי על יופייך.

* * *

השיגרה שוב אינה מאפשרת לך להתפתח, בכיוונים שתיכננת. אם כן — נסה לנצל בתחום הבילוי את מה שאינך יכול למצות בתחום העיסקי. פגישה עם אשה בהירת־שיער תפתח בפניך פרק חדש ורומנטי. בת־דלי: אל תתני לו לנצל את היסוסיך, ואל תשקעי בשיגרה הבלתי־ברוכה. השתדלי להיות פעלתנית מאד.

* * *

חילוקי דיעות עם הממלא תפקיד חשוב בחייך. עליך להיזהר מאד בכל מוצא־פיך, כי בימים אלה אתה עצבני וחסר מנוחה, ונוטה להתפרצויות ללא סיבה כלשהי, ועלול להפוך את חילוקי הדיעות השיגרתיים כשלעצמם, למריבה גדולה שלא תוכל להשתלט על התפתחותה. חישמר מוויכוחים כספיים.

מכתבים

מיפלגת העבודה בעיניים

מיי דיר קומרד, איזאק היקר: גם הפעם התמלא היכל־התרבות באלפי מעריצים ותיקי־מישחק ולמודי־הערצה. אין מה להגיד, האולם המה והתמהמה מפה־לאוזן, פרס החליט לחזור על ההצלחה של אולסי פרי, כששחקני־הספסל שלו נעים בזריזות קווית לאורכו, חיוכו מאופס, הילוכו נוקשה, וכולו אומר ביטחון לאומני: „זהו זה, הפעם אני יעשה את זה, ביי הוק אור ביי קרוק!"

אוהדיו המושבעים של הפועל לא חסכו מעצמם את ההזדמנות לנקום, ומילאו את האיצטדיון בקריאות חנוקות פ־רס, פ־ר־ס, פ־רס, כשמדי־פעם נשמעות מההיכל קריאות חרישיות — אך בוטחות בעצמן: מאל־מיל־יאן, מאל־מיל־יאן.

פרס הוא בעל־מיקצוע מעולה — זה ארבעים שנה שעיניו פוזלות לעבר הארץ המדושאת בתשוקה מינית חסרת־מעצור, ומוחו הקטן מחשב במהירות את הסיכויים ל„דרבי" הנוכחי. מדי־פעם הוא נח על אבן, נוגס משריד אחרון של סנדוויץ׳ אכול, ונזכר בתקופה היפה שבה ויתר למען לוחמי ישראל על השירות המפרך. לפני הטכס הוא תירגל פעם אחרונה פירוק והרכבת עוזי, כדי לא להיראות לפני קהל הג׳ובניקים שהוא סתם אזרח פשוט, שאוהב להתלבש יפה ולדבר בסיגנון חלק.

דיין, שמאז מילחמת יום־הכיפורים אוכל את הלב על מישרת שר־הביטחון, שעליה נאלץ לוותר לטובת ידידו פרס, ניראה מחוייך לנוכח הסיכויים, אך מקופץ כהרגלו

ודומה לנחש־הרטייה. יותר מדי זמן חוסם לו רבין את דרכי־הגישה שפעם עוד ניראו פתוחות, אך הוא מקווה שהפעם, באמת אולי הפעם, מישהו יזרוק לו איזה עצם, כדי לשאוג מחדש את שאגות־הקרב הידרעות שבהן גמר את הקאריירה בימי קדש.

גד יעקובי, חיוך משופם מלא ביטחון תחבורתי: „אין לך מה לדאוג, שימעון, הרוב — ברובד הנכון, טיפלנתי לכל הצירים מבת־ים וציוויתי עליהם להכין כבר את כיכר־מלכי־ישראל ולא לשכוח פיתות עיראקיות מהתיקווה."

„מה עם גולדה?" שואל פרס. „היא לא בעדי, אחרי שניסיתי שנים על שנים להתחיל איתה?" „לא, לוחש לו יעקוביאן, „גולדה רוצה שתבקש סליחה על מה שקרה עם הטלפונים בתקופה שלה." „תגיד לגולדה שהיא סתם מטומטמת זקנה, והגיע הזמן שמישהו במדינה יגיד לה את זה בפרצוף. מה היא חושבת לעצמה, פנים רציניות עוד לא עושות אותה רצינית."

„די, פרס, שלוט בעצמך," מעיר לך רבין. „אתה הרי תמיד מנצח, גם בהפסדים, אז יש לך עוד צ׳אנס. אזור אומץ, אנחנו יודעים שאין לך סיכוי. ההיגיון הרי תמיד גובר על הכאריזמה הריקה."

„מיי דיר עם יקר," מחייך פרס. „אז מה אם הפסדתי? מחר בשמונה בבוקר אני מפציץ אתכם בפצצות־הלם!"

אילן שאול, תל־אביב

התנצלות לחוסיין

מיפלגת העבודה הישראלית אירחה בפתיחת ועידתה את סוכן הסי־איי־אי, ווילי בראנדט. מדוע לא אירחה גם את המלך חוסיין? גם הוא סוכן של הסי־איי־אי!

האם מפני שהוא היה סוכן לא־כל־כך מוצלח? או להיפך? ואולי סתם שכחו? יש לשלוח לו התנצלות, ולהזמין אותו לוועידה הבאה.

חגי פורשנר, ירושלים

פרס משחק שוב

ובכן, שוב ניצחתם. יצחק רבין נבחר כמועמד לראשות־הממשלה מטעם המערך, ואין לי ספק שאתם עזרתם לו בכך. העולם הזה עמד לכל אורך הדרך לצידו של רבין, ולא פסק מלתקוף בצורה עיקבית את המתמודד השני — שימעון פרס.

לדעתי, הבחירה הזאת מסמנת את סוף שילטון המערך, וצדק משה דיין בדברו על „התוצאות שאחרי תוצאת הבחירה הזו, במאבק החיצוני"; המעניין בכל המאבק הזה הוא הופעתו המוצלחת, בטלוויזיה, דווקא של יצחק רבין ולא של שימעון פרס, בפתיחת הוועידה ובסוף המאבק. פרס גילה עצבנות רבה יותר מיריבו, וכאן, צדקתם בטיעונכם, באה לידי ביטוי „המסיכה של פרס".

בעיקבות בחירה זו, מן הדין שלא להציב את פרס כשר־הביטחון הבא. לדעתי, טובת המדינה ועם ישראל מחייבים שיהיה לנו שר־ביטחון שיוכל לעבוד עם ראש־הממשלה בלי לחצים ומתחים, שלבטח יבואו אחרי ההתמודדות הגדולה של אותו הערב.

שני האנשים האלה אינם מסוגלים, לדעתי, להמשיך לעבוד בצוותא, למרות החיוכים החיצוניים והסובלנות ההדדית שהציגו. חיוכיו של פרס לאחר המפלה, היו שוב חלק ממישחקו הכפול המתוחכם. בליבו פנימה הוא מתעב את רבין, וכלפי חוץ הוא משחק את האביר והג׳נטלמן.

אני מציע את בר־לב כשר־הביטחון הבא. סתם הצעה של אזרח פשוט, שביום־הבחירות גם לו יש מה לומר.

דרור חופשי, ירושלים

חלומות שהתנפצו

„זדמן לידי גליון מוסף־שבת של הארץ משנת 1973, תחת הכותרת „המנהל" ריאיין יאיר קוטלר את מנכ"לה הטרי של קופת־חולים הכללית, אשר ידלין. כל מישפט מהדברים שנאמרו באותו ראיון, כשהוא נקרא מנקודת־מבט של המצב היום, הוא לעג־לרש. ידלין מתאר שם רפורמות מרחיקות־לכת בדרכי מינהל, שאותן יש בכוונתו להכניס, „ניצול־יתר של מיבנים..." ועוד כהנה וכהנה.

אולם המישפט המעניין ביותר בכתבה הוא זה האומר: „אשר ידלין מבקש למלוך על קופת־חולים הענקית רק שמונה שנים — שתי קדנציות בילבד. בתום טווח־זמן זה שהציב לעצמו, ימלאו לידלין 58 שנים. „עד שיחלפו שמונה שנים" — הוא משיב בחיוך שופע — „תראיין אותי עוד שמונה פעמים..."

דויד לזרוביץ, חיפה

הכל בסדר, אבל...

היה היה פעם, בארץ שכולנו מכירים היטב, ראש־ממשלה שנהג לומר: „כן, אבל..." או „לא, אבל..." איש לא שמע אותו מעולם אומר בפשטות „כן" או „לא." לפעמים הוא אמר פשוט „אבל."

אין פלא שלאותה ארץ היתה תדמית נפלאה בחו"ל. גם אין זה מפליא שבתוך אותה ארץ, היה הכל בסדר, אבל...

יוסף שריק, תל־אביב

הם לא ילמדו לעולם

נראה שאנשים ומוסדות שונים במדינה עדיין לא למדו את הלקח המתבקש מפרשת אשר ידלין. הם ממשיכים להתעלם מפירסומי העולם הזה מהאשמותיו נגדם, כאילו הדברים לא נאמרו מעולם ואינם קיימים.

אני מתכוון להאשמות והחשדות החמורים שהעליתם נגד כמה קצינים בכירים במישטרת תל־אביב, ונגד דיקן הפקולטה לאמנויות באוניברסיטת תל־אביב, הפרופסור משה לזר. הדברים שפורסמו בעיתונכם היו די חמורים כדי להוציא את נושאי הכתבות משלוותם. אבל למרבה ההפתעה לא באה שום תגובה מצידם, לא הכחשה פומבית ולא ניסיון להפריך את הדברים שפורסמו. נראה כי הם עדיין משתעשעים בשיטה שבה נהג בשעתו אשר ידלין: „העולם הזה — יוק," שלפיה אי־התייחסות לדברים שמפרסם העולם הזה כמוהו כהס־

(המשך בעמוד 8)

דרכו של נביא־שקר לשילטון

דוריאל

רובינשטיין

ביום 9.1.1970 יצא עיתון „הארץ" עם מאמר גדול ומוחץ של ד"ר אמנון רובינשטיין, תחת הכותרת: „נגד נאצר — בעד מערכה משולבת להפלת השליט המצרי". לייד המאמר הופיעה קריקטורה: גמאל עבד־אל־נאצר, במעיל רוסי בלוי, שוקע בשלולית מים, תחת מטר פצצות ישראליות.

סיפורים שונים מתהלכים על הדרך שבה התקבלה החלטה כה גורלית — כמו פתיחת מילחמה על המרחב האווירי של מצריים, החלטה שעמדה הרבה מעל לתחום סמכותם של המטכ"ל ושל שר־הביטחון, אבל התקבלה ואושרה ללא תוכנית להכרעה, וללא מטרה מדינית (להבדיל מהיעד הפרסונלי של החלפת נאצר בשילטון).

אין זה חשוב, כרגע, אם ההחלטה נתקבלה על סמך רמז שנתן דיפלומט אמריקאי לדיפלומט ישראלי, בין שתי כוסיות ויסקי במסיבת־קוקטייל, או על־סמך הורוסקופ שהודפס בעיתון, או — על־ידי זריקת קוביה. מה שברור הוא — שהחלטה זו לא עוצבה בתהליך של ניתוח מדיני שקול, בהשתתפות מטה מיקצועי רציני שיכול היה להציג ולבחון את כל ההיבטים של צעד גורלי כזה.

לא היה נחוץ כל חוש נבואי, כדי לקבוע שהרפתקת ההפצצות לעומק מצריים — תיגמר באסון לישראל, והנימוקים לכך היו פשוטים:

● לישראל לא היה שום עניין להחליף את נאצר בשליט אחר, שיזכה באשראי בינלאומי מחודש, לו ולארצו, אחרי שנאצר ירד לדרגת פושט־רגל מדיני וכלכלי — גם בעיני אדוניו הרוסיים. אוייב פושט־רגל תמיד עדיף על אוייב שזכה באשראי מחודש.

● העובדה שחיל־האוויר הישראלי יכול לחדור, כימעט ללא התנגדות, ללב מצריים, צריכה היתה להיות סוד צבאי ממדרגה ראשונה, השמור לרגע בו צעד כזה יידרש, כדי להכריע במילחמה. דבר זה אינו שונה משמירה על סודיות של נשק־הכרעה חדש, שאותו מגלים רק ברגע המכריע (ואכן, המצרים נהגו כך, כשבחרו את מערכות הנשק והציוד שבעזרתן ניצחו בקרב על צליחת התעלה).

● היה ברור, שהרוסים לא יסבלו השתלטות ישראלית על המרחב האווירי של מצרים ויתערבו באופן ישיר — עד כדי בניית מערכת נו"ן־מ"ם מושלמת משלחם, שתגן על המצרים ותנטרל את חיל־האוויר הישראלי (ואומנם, מאוחר יותר, התגלה שנאצר עצמו הציע לרוסים שיקבלו את הפיקוד על המרחב האווירי שלו). ההתנגשות הישירה בין מטוסי־קרב רוסיים לישראלים — על כל השלכותיה המסוכנות האפשריות — היתה תוצאת־לוואי בלתי־נמנעת מהמצב שנוצר.

ואכן, המכה הנוראה שקיבל חיל־האוויר שלנו במיתקפת יום־הכיפורים — היתה תוצאה ישירה מבניית מערכת־הטילים הרוסית, שנגרמה על־ידי ההפצצות שלנו לעומק מצריים.

כל זה היה רחוק מתודעת עם ישראל בינואר 1970. ולהיפך: הציבור, המסומם מאווירה של שביעות־רצון עצמית — וזילזול באוייב, נמשך לאופנה החדשה של „אנו נראה להם". וכאן הגיע תורם של נביאי־השקר — להפוך את השטות לפולחן ואת האופנה — לעבודת־אלוהים.

■ ■ ■

לסכנת נביאי־השקר, המלווים את התרבות האנושית מקידמת־דנא, היו ערים דווקא חכמי ישראל הקד־

מאת

יוסף דוריאל

(כותב המאמר הוא מחברו של התזכיר, שבו הוזהרה ישראל מאסון ביטחוני מת־קרב — חודשיים לפני מילחמת יום־הכיפורים. פירטי תזכיר זה הופיעו, מאוחר יותר, בספר „הביטחון הלאומי של ישראל").

מונים. לקורא השיטחי בתנ"ך נדמה שהקצף על נביאי־השקר יצא מסיבה דתית צרת־אופק, וקשה לו להבין כיצד זה אליהו הנביא, שהיה לסמל אהבת־האדם, שחט במו־ידיו אברכים משכילים, שכל פישעם היה הפולחן לאלוהים זרים. אם נתרגם את הסיפורים העתיקים למציאות של היום — נחזור ונמצא את האברכים המשכילים נתפסים להתנהגות דומה, שסימן־ההיכר העיקרי שלה הוא: לומר לציבור, בכל עת, את מה שנעים לו לשמוע — במקום את מה שצריך להשמיע ולעשות את מה שנעים לעסוק בו — במקום את מה שצריך לבצע.

בגידה זו של האיש המשכיל בחובתו לומר את מה שהוא מאמין בו, כדי לפקוח את עיני העם, נסלחת כיום יותר מאשר בימיו של אליהו הנביא. וכך אנו מוצאים משכילים בעלי תואר מדעי, הזורקים הצידה את מה שלמדו ומחפשים את האופנה, שבעזרתה יתחבבו על המימסד הצבוע או על ההמון הפרימיטיבי.

כך הצליחו נביאי־השקר המודרניים באמריקה לסבך את ארצם האדירה במילחמה האומללה בווייט־נאם, כשנתפסו לאופנה חולפת של המימסד הצבאי שלהם, וכך תרם ד"ר אמנון רובינשטיין בישראל את חלקו הצנוע לעידוד הטירוף המדיני של הפצצת מצריים לעומק, בעזרת מאמרו הגדול בעיתון „הארץ".

אבל, אם תפקידו של נביא־שקר הוא להתאים את עצמו לאופנה המשתנה, תפס הנביא רובינשטיין מייד להיכן נושבת הרוח אחרי אסון יום־הכיפורים והתחיל למכור לנו, בעיברית יפה ובארגומנטציה אינטליגנטית, את חיוניות הנסיגה לגבולות „הקו הירוק".

טכניקה החביבה במיוחד על נביאי־שקר היא להחניף לאינסטינקטים הפרימיטיביים של ההמונים. זוהי דרך בדוקה של כל הדמגוגים — מאז כוהני עגל־הזהב ועד לימי־הזוהר של גבלס. האם גזענות יהודית היא סחורה לצורך זה? מתברר, שאצל הד"ר רובינשטיין גם זו סחורה. בקרב יהודים יוצאי הגולה קיימת רגישות מיוחדת לגזענות, שבה נהגו כלפיהם הגויים.

תגובת היהודים לגזענות של הגויים התפתחה בשני כיוונים: המסוגלים ללחום בה התארגנו במיסגרות אידיאולוגיות — יחד עם גויים — או בתנועת־השיחרור הציונית; אלה שלא היו מסוגלים ללחום בה פיתחו אמונה נגדית, והיא — שאם יש נחיתות גיזעית־לאומית, הרי היא זו של הגויים הרצחנים ולא של היהודים, ממשיכי דת משה. רק נביאי־שקר מודרניים יכולים ללבות תגובה אנושית זו לאמונה גיזעית — שכל מי שנולד לאם יהודיה יקר ורצוי לנו, גם אם הוא פושע ואוייב העם היהודי.

קיימת אמת לא־נעימה, שרבים מאוייבי ישראל הם מגזע יהודי. אסירי ציון, שהגיעו לארץ מרוסיה, נושאים איתם זכרונות מרים מיהודים אוייבי־ישראל שירדו לחייהם. הממציא אלכסנדר זרחין נרדף ונכלא שנים ארוכות על־ידי קומוניסטים יהודים, שונאים־ישראל. התעמולה החריפה ביותר נגד תנועת התקומה היהודית התנהלה בידי יהודים, ועיתון האידיש של מוסקבה, „עמעס" („אמת"), היה זה שפירסם את הקריקטורות הנבזיות ביותר נגדנו. מה חייבת ישראל ליהודים כאלה, או, בכלל, לפושעים יהודיים מכל העולם, המנסים להתאזרח בישראל?

(המשך בעמוד 36)

פון־הינדנבורג (עם היטלר)

נגיב

ידין

„דנאיה" - שנוי תדמית של אופנת העור

עד לתקופה האחרונה הצטיירה אופנת בגדי העור כמעילי עור נוקשים בעלי צווארונים גבוהים בנוסח מעילי הבלשים. בתצוגת אופנת דגמי חורף 1977—8 של „דנאיה" שנערכה במלון „פאל" הציגה „דנאיה" תדמית שונה לגמרי של מעילי העור.

„דנאיה" או בשמה המסחרי חברת אבי־גלי בע"מ רכשה לאחרונה מכשור חדיש ומשוכלל ההופך את עור הנאפה ועור העגל המיובאים מחו"ל לעור גמיש ורך למגע — כמעט כמו בד. גמישות העור מאפשרת את עיצובו לבגדים רכים למגע, צמוד לגוף, צרים ואופנתיים. העור הרך מאפשר יצירת גזרות מיוחדות שעד היום לא ניתן היה לעצבן בגלל נוקשות העור.

הקו השולט ב„דנאיה" בדגמי החורף 1977—8 הוא קוקטי וצמוד. מקטורנים צרים הנלבשים כחולצות עליונות דמויות טוניקה עם שסעים צדדיים או בלעדיהם, חגורות קשירה רכות המדגישות קו מותן. הצללית כולה היא רכה ונשית מאד.

מרכיבי הבגדים הם עור הנאפה, עור העגל ועור החזיר. החדוש של „דנאיה" — הם פסי גימור (פספולים) של עור הנאפה המשולבים בעור החזיר כפסי שוליים, תפרים המדגישים את קוי ה־גזרה, חגורות וקשוטים מנאפה המשול־בים בעור חזיר (כיסים, פסים דמויי חגורה).

צבעי האופנה הם ערפיליים: אפור ענן, בריק, כחול הצי (עמום), אפור, שחור וצבע המסטיק. בין הדגמים ש־הוצגו היו חליפות מכנס בסגנון הספארי שהצטיינו בעיבוד מיוחד של הכיסים — רכות העור מאפשרת לייצר את הקשו־טים מעור הבגד עצמו. דגמים נוספים הורכבו מחליפות וטוניקות תואמות ו־ארוכות, חצאיות ישרות, חליפות בלייזר ומעילים ספורטיביים ואלגנטיים על־ידי תוספת של פרווה בצווארונים.

במעילים ניתן להשתמש גם כמעילי גשם ללא חשש של הכתמה, התכווצות העור או השחתתו.

הקשוטים הנוצצים הופכים כל פריט בגוד לספורטיבי, ולספורט אלגנט כאחד, המרווירים המעניינים בגב ובחזית מוסי־פים נופך מיוחד לאופנת „דנאיה".

גם בחורף 1977—8 יחיה העור ה־בחירה הנכונה ללבוש האופנתי.

„האשה בעור" תהיה אלגנטית קוק־טית ונאה ותוכיח על טעם טוב.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

תתרזת במקום־מיבטחים עד יעבור זעם. המשיכו ואל תרפו. ואם ימשיכו לשתוק, יהיה ברור לכל כי שתיקה כהודאה.

בני ירום, חיפה

רגע של עיברית

היום ננתח מישפט חדש: „נפולת של נמושות."

„נפולת" היא מה שאנו מכנים בלשון עממית, לשונם של בעלי־המיקצוע, „גראד". כלומר, רסיסי־המתכת הקטנים הנופלים מפעולת הפצירה (שופין, בלע"ז) בעת

פנינה גולן* — יחי ההבדל

עיבוד המתכת. לכאורה הנפולת הינה סרח־עודף, מייותרת וחסרת־ערך. מזלזלים בה, ומתייחסים אליה כאל דבר שיש להיפטר ממנו. אך לא כך הדבר. לעיתים ערך הנפולת עולה על ערך החפץ שממנו שוייפה.

ועתה, לחלקו השני של המישפט. המילה „נמושות" הינה ריבוי של המילה נמושה, שפירושה חלש, מפגר, חסר־ערך, קרוב לאפס.

עכשיו, כשאנו יודעים את פירושן של המילים, נוכל להתייחס למישפט בשלמותו. מישפט זה נאמר על היורדים, ובא לתארם כנפולת. כל נפולת מתייחסת לגוש הגדול שממנו נפלה. במיקרה זה זוהי נפולתו של היישוב היהודי בארץ, ומכאן שהנמו־שות הם יהודי ישראל. וככל שמעמדו רם יותר, הרי אפסותו גדולה יותר. אך הנפולת מן האפס — ערכה יעלה ככל שתרחק ממנו.

לשם המחשה ניקח את הפסוק: „נזם זהב באף חזיר." נזם־זהב הינו תכשיט יקר־ערך, שבהשוואה אליו הנפולת שלו הינה חסרת־ערך. אך לא תמצא צורף שיזלזל בה. כאשר מרכיבים את נזם־הזהב על אפו של החזיר, עולה ערך הנפולת על ערך הנזם.

בשבוע הבא נלמד על המונח „בומרנג".

מרדכי זוהר, אשדוד

נגד „צדק יחסי"

חייב אני לעצמי את חובת הזעקה, למיקרא דבריו של שלום זמיר שפורסמו ב„פורום" (העולם הזה 2059, „נגד ציד־מכשפות").

מזעזע לקרוא בדבריו של אדם, כי דרך־חשיבה מדינית מסויימת פוטרת אדם מבעיותיו הכלכליות והחברתיות. בניגוד לדעתו של זמיר האמנתי, ועדיין אני מאמין, בחפותה המוחלטת של אותה אישיות, לפני המיקרה — ולאחריו. ברם, רחוקה הדרך בין אמונה בטוהר־כפיו של אדם, לבין ניסיון להקשות בעשיית צדק.

בעניינו של איש־ציבור קיים שלב ה־קודם לבית־מישפט — והוא החלטת היועץ־המישפטי־לממשלה. החלטתו של זה להעמיד אדם לדין, כמוה כספק בנקיון־כפיו של האיש, והפסיקה — לבית־מישפט. לא אני, ואני מקווה שגם לא שלום זמיר, חפצים בשיטה של קדושת המאבק עד כדי כיפור מעשי המנהיגים. בל נשכח דבר חשוב אחד: הדמוקרטיה היא צורת מישטר מדיני

* עם הצייר שלמה צפריר.

הקץ לג'וקים

חיסול חרקי הבית
עם אחריות לשנה

תל־אביב — 03־450264
03־457895
אשקלון — 051־23019
ירושלים — 02־226618
באר־שבע — 057־30192
טבריה — 067־50488

בפיקוח אגרונום.
רשיון משרד הבריאות 15.

משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם ל־6.3.77 - 11.3.77

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

	לצרכן לק"ג בל"י	
ירקות		
עגבניות	5.30	
עגבניות באריזה של 2 ק"ג	5.70	
גזר	3.15	
כרוב לבן	1.50	
בצל יבש — משקי ערבה	3.55	
בצל יבש ארוז בשקיות	3.95	
תפו"אד מיבול חדש	3.60	
תפו"אד ארוזים בשקיות של 2 ק"ג	4.00	
פירות		
תפוחים זהוב גודל 6	6.00	
תפוחים זהוב גודל 6.5	6.60	
תפוחים גרנד גודל 6	4.80	
תפוחים גרנד גודל 6.5	5.60	
אגסים ספדונה גודל 5	6.00	
אגסים ספדונה גודל 5.5	7.10	
בננות	5.25	
הדרים		
אשכוליות — בתפזורת וארוזות	2.50	
תפוזים בתפזורת וארוזים	2.90	
טמפל	3.50	
לימונים	4.10	
עופות פטמים קפואים בשקיות		מ.ע.מ.
מיני תנועוף (עד 1.1 ק"ג העוף)	12.96	+ 1.04 ל"י
גודל 1 (עד 1.450 ק"ג העוף)	12.13	+ 97 אג'
גודל 2 (עד 1.6 ק"ג העוף)	11.38	+ 91 אג'
גודל 3 (מעל 1.6 ק"ג העוף)	10.32	+ 83 אג'
בשר הודו ללא עור וגידים	22.22	+ 1.78 ל"י
דגים		
כסיף	10.50	+ 84 אג'
כסיף בפרוסות קפוא ½ ק"ג	23.00	+ 1.84 ל"י
קרפיון חי	16.11	+ 1.29 ל"י

ייתכנו שינויים במשך השבוע

מכתבים

חברתי שנועד לשרת את העם — ולא להיפך.

ההיסטוריה מלאה בסיפוריהן של אומות שכשלו באי־הבנת הרעיון.

יוסי גולן, ירושלים

מיהי פיא

נדמה לי שנפלתם בפח. תמונת הנערה שפירסמתם (העולם הזה 2061) בחברתו של המיליונר היורד משולם ריקליס, נראית מוכרת מכדי שתטענו כי זו נערה אמריקאית בשם פיא זדורה. אם אינני טועה, הרי נערתו של ריקליס אינה אלא פנינה

פיא זדורה*
— הקטן

גולן (רוזנבלום) מיודעתנו. אם לא, אז היא מוכרחה בוודאי להיות אחותה התאומה.

אבנר כהן, תל־אביב

● למרות הדימיון בין השתיים, יש עדיין הבדל קטן — שעליו ניתן לעמוד מהשוואת התמונות של פנינה גולן ופיא זדורה.

חופש־המחשבה של בן אמוץ

בראיון מיוחד עם דן עומר, הסביר דן בן־אמוץ את דיעותיו, יצירותיו ועבודותיו, ובין השאר הביע התנגדות מוחלטת לביקורת על עבודותיו השונות (העולם הזה 2050, „אני בז למי שמתייחס ברצינות לביקורת").

בהתחשב בשתיקה הרועמת של כל הקוראים, שפירושה הממשי הסכמה אילמת לדיעותיו של בן־אמוץ, הריני מבקש להביע דעת מיעוט: כאנשים חופשיים, על־מנת לבחור בנכון ולהבדיל בין טוב לרע, חיוב ושלילה — אנו חושבים, ובזמן חשיבתנו אנו מבקרים: דיעות, מעשים, מצבים וכו'. מסקנת־ביניים: כל האנשים החושבים ממילא גם מבקרים, לכן רשאי כל אחד לבקר את כולם (גם אותך), ואתה רשאי לבקר את כולם.

כאיש חופשי פירסמת בעיתונים שונים, בזמנים שונים, כתבות שבהן ביקרת תופעות ואנשים. מאוחר יותר החלטת, כקפיטליסט נאור, שאותם קוראים תמימים, בעלי זיכרון קצר, כבר שכחו את כתבותיך בעיתונים. לכן ליקטת אותן מחדש מכל העיתונים, כרכת אותן בכריכה קשה, ופירסמת אותן מחדש בספר בשם קריעה תמה, כדי שעיסקי הביקורת שלך יאפשרו לך לגרוף רווחים כפולים. כך צעדת קדימה, כשדגל חופש המחשבה והיצירה — בידך האחת. אבל כשמישהו רוצה לבקר את דיעותיך/יצירתך, אתה מתנגד בכל תוקף, מסתמך על ד"ר קרוי ומחליט: „אני לא מקבל שום ביקורת כסמכות שיפוטית עליונה הקובעת את ערכה של עבודתי... אני בז למי שמתייחס ברצינות לביקורת."

שיטתך היא פיקחית מאד. אישית, אתה משתמש בכל האפשרויות הקיימות בשיטחי הביטוי והיצירה, תוך שאתה מנפנף בדגל חופש־הביטוי. אבל כשמישהו אחר רוצה, כאדם חופשי, לבקר את דיעותיך, אתה מוריד מייד את דגל חופש־הביטוי ומניף את דגל ההתנגדות לדיעותיו. ובכן, דיעותיך בעניין הביקורת, מבחינה חברתית, לדעתי האישית — הן עלבון לתקופתנו.

ישי יישקובסקי, רמת־גן

„עלי כותרת" — עלי פלאטו

היה משהו שחימם את הלב בהופעתו של עורך־הדין אמנון זיכרוני בתוכניתו המתחדשת של ירון לונדון — עלי כותרת, בשבוע שעבר.

מול ים של דמגוגיה פשוטה, וניסיונות לפרוט על רגשות מסויימים מאד מצד סמי פלאטו־שרון והפירסומאי אדמון, המרפד את כיסיו בממון רב תמורת „פעילותו ההתנדבותית" למען הגנגסטר היהודי מצרפת, נעים היה לראות שיש גם מישהו העומד בפרץ. נעים היה לשמוע שיש מי שמילים כמו „מדינת חוק," „נוהל מישפטי," „סמכות שיפוטית," עדיין יש להן מישקל בטיעוניו. לא נותר אלא רק לקוות, שבניגוד למצב באולפן, במציאות רב מיספרם של אנשים כזיכרוני.

מאיר חייק, ירושלים

הופעתו של הפירסומאי דויד אדמון כמסנגר על סמי פלאטו (המפרנס אותו) הדגישה, לדעתי, את האומץ הרב של העולם הזה, שיצא בגלוי נגד המסע הליצני שנערך בארץ בנושא ההסגרה לצרפת. מה היה יכול להיות פשוט יותר, עבורכם, מלתת נימה אוהדת יותר לתיאור המערכה שמתנהלת נגד הסגרתו של האיש, ולקנות בכך את אהדתו הפיננסית מאד? אך כאן הוכחתם שלא הכל ניקנה בכסף, ועקרונות ודאי שלו.

אגב, יש לי הרושם שאתם קשורים בדרך כלשהי לאותו עורך־דין שהתעקש ללמד קטגוריה על פלאטו באותו ויכוח.

אורית בכר, הרצליה

● עורך־הדין אמנון זיכרוני, שהופיע ב„עלי כותרת", הוא היועץ המישפטי של „העולם הזה" וייצג את השבועון בכמה מערכות מישפטיות בעבר.

דברים על דיוקם

בגיליון 2061 של העולם הזה כותב בנימין עמידרור על „שומן מיותר בצבא הקבע." בין היתר הוא מציין: „מש"ק (מפקד שאינו קצין) — מונח שנעלם ממילונו של צה"ל ובמקומו בא „חוגרים", שהוא מדוייק פחות ושיוויוני יותר."

איני יודע אם מר עמידרור שיוויוני, אך הוא לא מדייק בידיעת המינוח הצבאי. לכן: „חוגר" — חייל־שאינו־קצין מדרגת טוראי עד רס"ר.

מש"ק — חייל כנ"ל, מדרגת טוראי עד סמ"ר; „נגד" — חייל כנ"ל מדרגת סמל ועד לרס"ר; „נגד בכיר" — רב־סמל ורב־סמל ראשון. למען צה"ל והציבור, אני מקווה ששאר הפרטים בכתבה לא יותר מדוייקים ולא פחות מגמתיים מהדוגמה הזאת.

משה אייזנברג, חדרה

שלג דאשתקד

במדור „במדינה" בעיתון (העולם הזה 2061) הופיעה ידיעה על מיסעדתו של סלמאן אבו־סאלח ממג'דל־שאמס, שבה נאמר כאילו הדרך מהחרמון למיסעדתו של סלמאן נסגרה על־פי בקשת מתיישבי נווה־אטיב.

לידיעתכם: את סידרי התנועה לאתר החרמון בשבתות קובעת המישטרה, והמישטרה בילבד. השוטרים השכורים שומרים על הסדר באתר החרמון, ואילו את סידרי התנועה של עם ישראל אל אתר החרמון וממנו קובעת המישטרה לבדה, והיא גם המפקחת עליהם.

המישטרה היא שקבעה שבשבתות, בעת שהנהירה לחרמון היא המונית, תהיה התנועה באיזור האתר חד־סיטרית. וכשם שהעלייה לחרמון נעשית רק דרך כביש מג'דל־שאמס, כך הירידה ממנו נעשית רק דרך נווה־אטיב.

ברצוני להדגיש כי היחסים בינינו לבין סלמאן אבו־סאלח ושאר תושבי מג'דל־שאמס הם הרבה יותר מתקינים. אנחנו מאחלים לסלמאן הצלחה, ושהעסק שלו ישגשג.

עוד פרטים בלתי־מדוייקים באותה כתבה: כריך באתר החרמון עולה 6 ל"י, ולא 11 ל"י, כפי שנכתב. חוץ מזה, מאז שפורסמה הכתבה שוב החל לרדת שלג בחרמון והעונה תימשך, ככל הנראה, עוד חודש וחצי.

גידעון גראף, נווה־אטיב

* עם איש־העסקים משולם ריקליס.

תחרות כסא הזהב

תחרות „כיסא הזהב" הוכרזה מטעם מערכת „העולם הזה" על-מנת לציין אותם אנשי-הציבור שאינם יכולים לקבל כל פרס או ציון-לשבח עבור הצטיינות בתחום-פעילות כלשהו. מתוך הנחה שמגיע פרס לא רק לטובים ביותר אלא גם לגרועים ביותר, ייבחרו האחרונים בדרך של מישאל בין קוראי „העולם הזה". התחרות תימשך מיספר שבועות, כאשר בכל שבוע יועמד מועמד אחר לבחירה לתואר אחר.

רשאי להשתתף בתחרות כל קורא אשר ימלא את הטופס המתפרסם להלן, וישלח אותו במעטפה, או מודבק על-גבי גלויה, על-פי הכתובת: מערכת „העולם הזה", תיבת-דואר 136 תל-אביב, עבור תחרות „כיסא הזהב".

בתום התחרות תיערך הגרלה בין המשתתפים בכל שלבי התחרות, ויוגרלו בה פרסים משעשעים ומתנות יקרות-ערך. כמו-כן מוגרל מדי-שבוע פרס בסך 200 ל"י בין משתתפי התחרות של אותו שבוע.

התחרות השנייה במיסגרת המיבצע היא על התואר:

הנואם המשעמם ביותר

— — — — — — — — — — — גזור ושלח — — — — — — — — — — —

לכבוד
תחרות „כיסא הזהב"
ת.ד. 136, ת"א

אני מציע בזה את
כמועמד לתואר „הנואם המשעמם ביותר"
אני סבור כי האיש ראוי לתואר זה מהסיבות כדלקמן:

שם: .... כתובת: ....
עיר: .... חתימה: ....

בתחרות שהוכרזה בגיליון 2060 על תואר

הח"כ המרגיז ביותר

נתקבלו התוצאות כדלהלן:

שישה חברי כנסת התחרו על תואר זה, בהתאם להצעותיהם של המשתתפים בתחרות הקולות התחלקו ביניהם כדלקמן:

- **ח"כ משה דיין** מסיעת המערך („לועג לחוקי הכנסת, שודד־עתיקות ובכלל," כהסברה של רות כהן מרחוב הקישון 15, נצרת עילית) — 7% מהקולות.
- **ח"כ ליאון דיציאן** מסיעת הליכוד („רק אלוהים יודע מה הוא עושה בכנסת בכלל," כהסברו של דן גראור, מרחוב שפרינצק 30, פתח־תיקווה) — 9%.
- **ח"כ אהוד אולמרט** מסיעת הליכוד („כי הוא היה ראש החסמבות בכנסת," כפי שטען ד. אבניאל, מרחוב בר־אילן 2, ירושלים) — 12%.
- **ח"כ ישראל קרגמן** מסיעת המערך („מפני שכיו"ר ועדת־הכספים אישר כימעט כל צעד ממשלתי שפגע תמיד בשכירים" — שלמה גרטמן, לה־גארדיה 17, תל־אביב) — 13%.
- **ח"כ חיים לנדאו** מסיעת הליכוד („המתמיד זה 29 שנים בהופעה שחצנית, וולגרית וריקה מתוכן" — גיל שיפמן, הכובש 2, כפר־סבא) — 16% מקולות הבוחרים.
- **ח"כ יצחק רפאל** מסיעת המפד"ל („סמל מובהק של הצביעות הדתית, וכן בגלל יכולתו להחזיק מעמד למרות פרשת תל־גיבורים" — דב רובין, ת.ד. 42, עומר) — 17% מן הקולות.
- **ח"כ גאולה כהן** מסיעת הליכוד („רעשנות לשמה; חוסר־אינטליגנציה מדהים; צרות־מוחין" — שירי בן־עמי, יהודה הנשיא 36, נווה־אביבים, תל־אביב) — 26% מכלל הקולות.

אי־לזאת מוכרזת בזאת ח"כ גאולה כהן כזוכה בתואר „הח"כ המרגיז ביותר" בתחרות „כיסא הזהב".

ח"כ גאולה כהן

בהגרלת־הפרסים השבועית במיסגרת המיבצע זכה הקורא שימשון בן־גל, מרחוב אחד־העם 5, חולון, בפרס של 200 ל"י.

נשיונל S.G. 2070.
פתאום תגלה צלילים חדשים בתקליטים הישנים שלך.

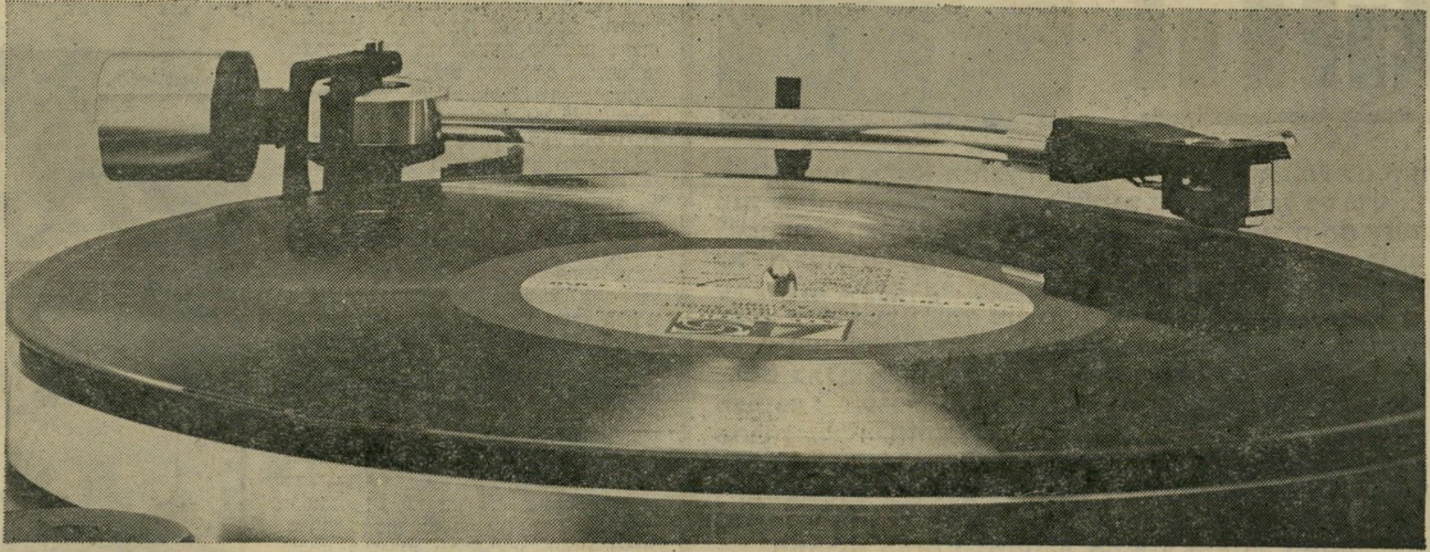

אלביס פרסלי, ה"פלטרס", קליף ריצ'רד, פאול אנקה —
זוכר איך התפעלת מתקליטים אלה לפני שנים?
היום תתפעל עוד יותר. אם תניח אותם על מערכת סטריאו של נשיונל.
פתאום יגיעו לאזניך צלילים חדשים.
צלילים עשירים, מלאים וצלולים אשר יתעוררו לחיים, במערכת הסטריאו שלך.
אחר־כך כבר לא תרצה לשמוע את התקליטים האהובים עליך במערכת סטריאו אחרת.

הצליל המוכר בעולם כולו

מערכות הסטריאו של נשיונל תוכננו במיוחד כדי להפיק את מלוא הצלילים מהתקליטים שלך. בין אם אתה חובב מוסיקה קלאסית, שירים ישנים או פופ מתקדם – התוצאה תהיה אחת: כל צליל ורחש יגיעו לאזניך בנאמנות גבוהה ובעוצמה מלאה.

"עוצמה" היא בעצם התכונה האופיינית לנשיונל יותר מכל. "נשיונל פנסוניק" היא חברת האלקטרוניקה הגדולה ביפאן ואחת מהגדולות בעולם. מוצרי נשיונל הנמכרים במיליוני יחידות בארצות־הברית, באירופה וביפאן הפכו לשם דבר בעולם לשכלול, איכות ואמינות.

אתה שואל תקליט והוא שלך לתמיד

אינך חייב לרכוש תקליטים רבים כדי ליהנות מתקליטיה עשירה.
כל מערכת סטריאו של נשיונל מצויידת בטייפ סטריאופוני משוכלל המאפשר לך לשאול את התקליטים האהובים עליך מחבריך, "להעתיק" אותם על גבי הקסטות ולהחזירם בו ביום.

כך תיהנה מתקליטית קסטות עשירה, עוד לפני שתרכוש את התקליט הראשון שלך.

הקפדה בפרטים הקטנים עשתה אותנו ענקים

הפרטים הקטנים הם ההבדל בין מערכת סטריאו רגילה לנשיונל. פרטים אלה עשו את נשיונל לחברת ענק עולמית, ועובדה זאת מבטיחה שתיהנה מהסטריאו שלך הנאה שלמה.
באולמי התצוגה של נשיונל ברחוב אבן־גבירול 18 תל־אביב, ובחנויות המובחרות תוכל להיווכח בכך. עוד היום.

National

צעד קדימה אל המחר.

SG 2070.
רדיו AM, SW, FM, FM Stereo
מגבר 108 וואט.
פטיפון אוטומטי.
טייפ קסטות סטריאופוני.
זוג רמקולים 2-way משובחים.

אין זו בדיחה בילבד זוהי גם השקפת־עולם

פלאטו לשילטון?

תחילה סברו רבים שזוהי בדיחה. עתה נעלמים החיוכים, ובאות במקומם השאלות המטרידות.

האם נניח לשמואל פלאטו להפוך את הפרלמנט הריבוני של מדינת־ישראל לבית־מיקלט לעבריינים נמלטים?

האם בית־המחוקקים שלנו ישמש מקום־מיפגש בינלאומי ליהודים המבוקשים על־ידי בתי־המישפט ברחבי תבל?

האם הבחירות במדינת־ישראל יהפכו תהליך להענקת חסינות לנוכלים בינלאומיים? האם הדמוקרטיה הישראלית תשמש בידור לעולם כולו?

האם הכסף יענה את הכל?

האם אפשר לקנות מושב בכנסת בכסף? האם אפשר לרכוש בתשלום תצלומים עם ראש־הממשלה ועם שר־המישטרה, עם ראש־העירייה ועם אלופי צה״ל? האם אפשר לשחד עיתונים ועיתונאים, כדי שישרתו את המטרה? האם אפשר לפתות 62 חברי־כנסת, כדי שיחתמו על בקשה לעצמם להפר את חוקי המדינה שנחקקו על־ידי הכנסת? האם אפשר לשכור עסקני־מיפלגה מיקצועיים, אנשי יחסי־ציבור מיקצועיים וקבלני־קולות מיקצועיים, כדי להכניס לכנסת אדם החשוד כאחד מגדולי הרמאים של המאה־העשרים?

כל השאלות האלה מובילות למסקנה אחת: אסור להניח לשמואל פלאטו להגיע לכנסת.

אך אילו היתה הפרשה מצטמצמת בכך, לא היה פלאטו מגיע לאן שהגיע. הרי הבדיחה גלוייה מדי.

אולם פלאטו אינו רק עבריין נמלט, המבקש חסינות בישראל. אין הוא רק הרפתקן המנסה לקנות את מדינת־ישראל. כפי שהמאפיה האמריקאית קנתה בשעתו את קובה ואת איי־באהמה.

פלאטו הוא הרבה יותר מזה.

יש לו משהו, שאין לרוב המיפלגות המתחרות עתה על הכיסאות בכנסת.

לא רק כסף גנוב למימון תעמולת־הבחירות. כסף כזה יש גם לרוב המיפלגות האחרות.

ולא רק חוצפה עילאית. חוצפה כזאת יש גם להרבה מן העסקנים, האלופים (מיל.), השי״ן־בי״תניקים, הבנקאים והפרופסורים המתחרים על המושבים בכנסת התשיעית.

לא. יש לו משהו החסר לרובם: דוקטרינה לאומית־חברתית מגובשת.

■ ■ ■

נכון, אין זו דוקטרינה חדשה לגמרי. כמה מראשי המדינה כבר דגלו בעבר בחשאי בדוקטרינה מעין זו, ואף פעלו על־פיה.

אבל הם לא העזו לבטא אותה בגלוי. הם גם לא הודו בה בפני עצמם. והם לא ניסו לגבש אותה כמערכת שלמה, הגיונית ועיקבית.

מבחינת כל אלה מגיעה לשמואל פלאטו, המכונה שרון, זכות־ראשונים.

אם יש בישראל 18 אלף אזרחים המקבלים דוקטרינה זו, מגיע לו לייצג אותם בכנסת.

ואם יתברר כי רוב אזרחי ישראל מאמינים שזוהי דוקטרינה נכונה, מגיע לשמואל פלאטו לכהן כראש־הממשלה.

■ ■ ■

הדוקטרינה של שמואל פלאטו, שהושמעה על־ידו השבוע בטלוויזיה, באוזני מאות־אלפי אזרחים, היא זו:

מדינת־ישראל נבנתה בכסף יהודי שחור.

משמע: כל יהודי הצובר כסף שחור והמעביר אותו לישראל — הוא ציוני אמיתי.

משמע: כל רמאי יהודי, המרמה את הגויים בצרפת ובהודו; כל מעלים־מס יהודי, המצליח להונות את שילטונות־המס בארצות־הברית ובשווייץ; כל בעל־הון שחור יהודי, המבריח את כספו מארגנטינה ומפולין — הוא פטריוט צרוף.

זוהי ציונות חדשה, ציונות של ההון השחור, ציונות שחורה.

היא מעניקה משמעות חדשה למרשג „קיבוץ גלויות" — לקבץ את הכסף היהודי השחור מכל הגלויות.

היא מחדשת את חזון הגאולה — תחת גאולת העם וגאולת הארץ באה גאולת הרכוש שנגנב בידי גנבים יהודיים בארצותיהם.

אם הכסף השחור בונה את הארץ, הרי הוא מבורך. תפקיד המדינה הוא לעזור לאותם יהודים טובים, העמלים ברחבי העולם למען צבירת כסף זה. עליה לשמש להם מיקלט בטוח, שממנו הם יכולים להגיע לכל ארץ בעולם כדי לייצר שם הון שחור, ושאליה הם יכולים להימלט, יחד עם שללם, כאשר בית־המישפט של הגויים מאיים עליהם.

כמו כפר־דייגים, שבניו יוצאים עם שחר אל הים, פורשים את רישתם, אוספים את שללם וחוזרים הביתה עם רדת החשכה — כך תשמש מדינת ישראל חוף־מיבטחים ליהודים שיפרשו את רישתם בשוקי־הכספים של העולם.

■ ■ ■

לדוקטרינה זו יש בסיס פילוסופי מוצק, אף כי ייתכן מאד ששמואל פלאטו אינו מודע לה.

מי שדוגל בתפיסה זו, מחלק את האנושות לשני מחנות: יהודים מכאן, גויים מכאן.

לפי תורת פלאטו, מותר לרמות, להעלים־מס, לגנוב, לשדוד — בתנאי שהרמאי הוא יהודי, והמרומה גוי.

(אני מקווה שפלאטו מסכים עימנו שאסור לרמות, להעלים־מס, לגנוב ולשדוד במדינת־ישראל, כאשר המרומים הם יהודים.)

מותר להפר חוק, לבזות את בית־המישפט, לסכל את החקירה ולהימלט מידי המישטרה — בתנאי שהדבר נעשה על־ידי יהודים, ושהחוק הוא חוק הגויים.

(ושוב. אני מקווה שפלאטו אינו סבור שמותר לעשות זאת במדינת־ישראל, אם־כי אפשר היה להבין זאת מדבריו.)

בקיצור: העולם כולו הוא ג'ונגל. בג'ונגל הזה מהווים אנחנו, היהודים, חבורה של זאבים. עלינו לדבוק זה בזה, לעזור זה לזה, ולטרוף את כל השאר. המאורה הבטוחה שלנו היא מדינת־ישראל.

■ ■ ■

יש להודות שקיים קסם רב בתורה פלאטואית זו.

קודם כל, מפני שהיא שלמה, הגיונית, ומבוססת על השקפת־עולם ברורה.

שנית, מפני שהיא מתווה למדינה סוף־סוף קו מדיני ברור.

הבה נתאר לעצמנו איך תנהג המדינה, כאשר שמואל פלאטו יכהן כראש־ממשלתה.

הכנסת תהיה מורכבת מ־120 הרמאים, הגנבים והספסרים היהודיים המוצלחים ביותר מרחבי העולם.

הכישרוניים שבין אלה יקבלו לידיהם את תיקי הממשלה, ובעיקר תיקי האוצר, החוץ, המישפטים והמישטרה.

שופטי בית־המישפט העליון יוחלפו, יחד עם חוקי ישראל, כדי למנוע הישנות פרשות מחפירות כמו גירוש מאיר לאנסקי.

שירות־החוץ הישראלי יועמד לרשות המערכת הבינלאומית של הברחת הון יהודי שחור מארץ לארץ. לכך ישמשו הבלדרים והדואר הדיפלומטי של מישרד־החוץ.

במיקרים עדינים יותר, תגוייסנה לצורך זהו הזרועות של שירותי־הביטחון.

אחרי כמה שנים של פעולת מישטר כזה, תגיע המדינה לעצמאות כלכלית. היא לא תהיה עוד תלוייה בארצות־הברית, ולא תהיה זקוקה למענקים ולסיוע. היא תעמוד על שתי רגליה, ושתיהן תהיינה שחורות.

ייתכן שניתן יהיה לבטל את מס־ההכנסה בישראל. המדינה תתקיים על המיליארדים, שהיהודים הטובים יגנבו משילטונות־המס בארצות אחרות.

ישראל תהיה מעצמה כלכלית עולמית. שווייץ תהיה כלבלב לעומתה. מול הנוזל השחור של העולם הערבי יעמוד ההון השחור של העולם היהודי.

■ ■ ■

זהי דוקטרינה רצינית, ויש להתמודד עימה ברצינות.

אין זה חזון־תעתועים של מטורף. אחרת לא היו 62 חברי־כנסת דגולים, מז'אק אמיר ועד מנחם בגין, מתייצבים לימינו.

אולי לא חישבו חברי־כנסת אלה את העניין עד הסוף (ומתי חישבו אי־פעם עניין עד הסוף?) — אך די בראשיתה של המחשבה, כדי להעיד על בעליה.

אין צורך לאכול ביצה עד תומה, כדי לדעת שהיא סרוחה. די בנגיסה הראשונה.

הציונות השחורה של שמואל פלאטו, והציונות הלבנה שלנו, מייצגות שתי תפיסות הפוכות.

בראש הוויכוח עומדת השאלה: מה התכוונה הציונות לבצע?

הדוקטרינה הפלאטואית אומרת: הציונות באה לפרוש ממישפחת־העמים.

הגויים רוצים להרוג אותנו, להשמידנו, להרע לנו. הם ערכו בנו פוגרומים ושואות.

משום כך פרשנו ממישפחת־העמים והקמנו מדינה משלנו, שהיא פלנטה אחרת, אי יהודי בים העכור של הגויים. העולם כולו נגדנו, ואנחנו נגד העולם. חוקיו אינם מחייבים אותנו. להיפך, את חוקיו נפר.

על פי תורה זו, ישראל היא גטו ממלכתי, המוקף בחומות גבוהות. גטו שאנחנו רוצים בו, שאנחנו הקמנו את חומותיו.

מול ציונות שחורה זו עומדת הציונות הלבנה.

לפי תורה זו, הקמנו את מדינת־ישראל כדי להצטרף אל מישפחת־העמים.

נכון, אבותינו נרדפו לא פעם ברחבי תבל. ערכו בהם פרעות ושחיטות. קיומם, כעדה מפוזרת בקרב העמים, נגד את הנורמה המקובלת בעולם. היה זה קיום בלתי־נורמלי.

משום כך קמה הציונות. היא ביקשה להביא לנורמליזציה של עמנו. היא באה לאפשר את השתלבות העם היהודי במישפחת העמים, על־ידי הקמת מדינה משלו.

■ ■ ■

מי שמאמין בציונות הלבנה, חייב להקפיד על החוק הבינלאומי ועל הנורמות המקובלות בין עמי־התרבות. נורמות אלה כוללות את החובה להסגיר אנשים החשודים בביצוע עבירות פליליות.

מי שמסגיר עבריין־נמלט, אינו עושה טובה לזולתו. הוא פועל במיסגרת נורמה הדדית.

אם מישהו ירמה מחר אלפי אלמנות ויתומים בישראל ויברח לצרפת, נרצה שהצרפתים יסגירוהו לידינו, כדי שיעמוד למישפט הוגן בבית־המישפט הישראלי.

(מבחינה זו אין כל קשר בין פרשת־פלאטו ופרשת־אבו־דאוד. התנהגות הצרפתים באותה פרשה היתה בזוייה, אך אבו־דאוד נחשד בפשע פוליטי, ולגבי הטיפול בפשעים פוליטיים קיימת מידה רבה של אי־הסכמה בין מדינות־העולם.)

אם לא נסגיר לארצות אחרות את פושעיהם, לא יסגירו אלה לנו את פושעינו. מערכת־המישפט הבינלאומית תתמוטט, יחד עם התיקווה לכינון מישטר־חוק עולמי. העולם אכן יהיה לג'ונגל. ובג'ונגל הזה לא אנחנו נהיה הנמרים.

■ ■ ■

ייתכן שמגיעה לפלאטו תודה על כך שהעמיד לפנינו בבירור את האלטרנטיבות. אנשי המאפיה האמריקאית, מאיר לאנסקי ודוק סטאשר, שגם הם ביקשו כאן מיקלט בטוח, לא התיימרו לייצג דוקטרינה לאומית.

מי שמאמין בישראל שחורה, מי שלא איכפת לו שמדינת־היהודים תהיה דומה מאד לדגם שתואר על־ידי האנטי־שמים בפרוטוקולים של זיקני ציון, ישלח את פלאטו לכנסת, ולאחר־מכן לממשלה.

מי שתמונה זו של רפובליקה פלאטואית — ממלאת את ליבו חלחלה, מוטב לו לדאוג לכך שלא יהיה בכנסת מקום לאיש כמוהו — וגם לא ל־62 חברי־הכנסת שתמכו בתורתו, ולראשי המיפלגות החדשות והישנות המצדיקות אותה.

אחרת יתנופף הדגל השחור גם מעל למישכן הכנסת.

סמי פלאטו ואשתו: האם אפשר לקנות מדינה?

מה שקרה לרעיית הנשיא ב„הילטון" הירושלמי

ואת מי חתכו מתוך הסרט „מיבצע יונתן"

סמי פלאטו המבקש להבחר לכנסת כדי להיחלץ מהסגרה אפשרית לצרפת, ניראה עליז וחוגג במסיבה שערך ספן־השלום אייבי נתן, כשהוא מחובק עם סוחר־האמנות הישראלי ז'אן תירוש. אחיו של ז'אן, סוחר־האמנות הפאריסאי סם וינטראוב, שהיה אמרגנו של מייק בראנד, היה בשעתו חברו של פלאטו. מאחור נראות ניבה לניר (מימין) וציפי בנין (במרכז).

■ רעיית נשיא המדינה, **נינה קציר**, אינה מרוצה ככל הנראה מתפקידה. השבוע סיפרה כי איש אינו שם לב אליה, ולראייה הביאה את הדוגמה הבאה: „הלכתי עם בעלי לטכס כלשהו שהתקיים במלון הילטון הירושלמי. כשנכנסנו לאולם שבו התרחש האירוע, לקחו אותו והעלו אותו אל הבמה, כשאלי לא ניגש איש ואיש אינו טורח להושיב אותי במקומי. החלטתי לסדר את המארחים, והלכתי הביתה. איש לא חש בכך, פרט לבעלי, שכשסיים את דבריו והגיעה שעתו לעזוב את המקום חש בחסרוני."

■ לא כולם יודעים מיהי רעיית ראש־ממשלת ישראל. בכך נוכחה **לאה רבין** בשבוע שעבר, כאשר סעדה בחברת שתי ידידותיה במיסעדתו של **רפי שאולי**, תל־אביב הקטנה. המלצרית האנגליה ששרתה אותה לא יצאה מגידרה, ונהגה בה כבאחת הלקוחות הרגילות. האחראי על המישמרת קרא למלצרית, והעיר את תשומת־ליבה לכך שהגברת היושבת ליד השולחן המסויים היא לאה רבין. המלצרית פקחה זוג עיניים תמהות ושאלה: „לאה מי?!"

■ מי שעלול להתאכזב מרה בשבוע הבא, כאשר תיערך הצגת־הבכורה של סירטו של **מנחם גולן**, מיבצע יהונתן, הוא יו"ר הכנסת **ישראל ישעיהו**. אחרי שהסכים ללא היסוס לשחק את עצמו בסרט, אחרי שעבר שיבעה מדורי ביזיונות ולעג בעקבות ראיון־הטלוויזיה עימו על מיבצעו כשחקן, לא יראה ישעיהו את עצמו בסרט. מסתבר, כי בשלב העריכה נוכחו עורכי הסרט שתרומתו של ישעיהו להתפתחות העלילה חסרת־ערך, חתכו את הקטעים שבהם הופיע. גורל דומה נפל גם בחלקו של ח"כ **יצחק נבון**, שהצטלם לסרט כיו"ר ועדת־החוץ־והבטחון.

קריאל (דוש) גרדוש הקאריקטוריסט של מעריב (קיצוני מימין) היה רציני וחמור־סבר בטכס פתיחת תערוכה של מיטב הקאריקטוריסטים בישראל, בגלריה להומור גראפי. גם שאר הקאריקטוריסטים לא הפגינו עליזות־יתר, ניראו משעשעים פחות מאשר ציוריהם. מימין לדוש עומדים: דן דלמט, יעקב („זאב") פרקש, יעקב קורשן (צייר העצמות היבשות בג'רוזלם פוסט), פרידל שטרן, מישל קושה ופרי רוזנפלד.

■ אגב, בתנ"ך של עולם הבידור, הווראייטי, התפרסמה לא־מכבר ביקורת אוהדת מאד לסירטו של גולן על מיבצע אנטבה. בין השאר מצויין שם גם שחקן הקאמרי, **אורי לוי**, המגלם את תפקידו של מפקד חיל־האוויר, האלוף **בנימין פלד**, כמי שנותן „הצגה יוצאת־מן־הכלל." מי שכתבה ביקורת זו היתה **טלילה בן־זכאי** שהיא, במיקרה, גם אשתו של אורי לוי.

■ מאז השתחרר מן הכלא, שם ריצה עונש־מאסר באשמת מגע עם סוכן־אויב, מרבה **רמי ליבנה** לבקר אצל אביו, ח"כ **אברהם לבנבראון**, בבניין הכנסת. אולם כיאה לח"כ רק"ח אין לבנבראון מארח את בנו במיזנון הח"כים. השניים סועדים עם הפרולטריון, במיזנון עובדי־הכנסת, שאליו מותרת הכניסה לכל.

■ חברי־הכנסת אינם חוסכים זה מזה „מחמאות" בנוסח שאינו הולם את הבית. באחד מנאומיו בכנסת העיר ח"כ **שלמה־יעקב גרוס** (החזית הדתית־תורתית) כי בנצרת־עילית נמכרו מאה־וחמש אלף דירות לערבים. התפרץ לדבריו ח"כ **תופיק טובי** (רק"ח), תושב נצרת־תחתית, וצעק: „גזעני שכמוך! גועל־נפש!"

■ סיפר השבוע מזכיר מועצת פועלי כרמיאל, **עזרא ביר**: „בכרמיאל יש שכונת וילות, שבה מתגוררים קבלנים לצד קציני־מישטרה. משום כך קוראים אצלנו לשכונה הזאת: שכונת שוטרים וגנבים."

■ המנחה **מני פאר** קיבל תפקיד בסירטו החדש של הבמאי **ג'ורג' עובדיה**, בדרנית החצות. כשביקש מני לקבל את התסריט לקריאה, אמר לו הבמאי: „דחילק, אתה מהרדיו. אני לא צריך להגיד לך מה להגיד. אני אגיד לך מה לעשות."

■ עבור אותו סרט חיפש עובדייה בחורה יפהפייה, כדי שתגלם את בת־זוגו הבדרנית של הזמר **צביקה פיק**, כוכב הסרט. אחרי שסקר את כל יפהפיות ישראל, לאורך ולרוחב, בחר הבמאי לבסוף בשחקנית־בדרנית **תיקי דיין**. כשעבר עימה על התסריט אמרה לו תיקי: „תראה, עובדיה, אני לא רוצה לפגוע בתסריט, אבל אני מציעה להוציא ממנו את כל השורות שמדברות על זה שאני יפה."

■ מסתבר כי הידיעה כאילו האחראית על העיתונאים הזרים בלישכת־העיתונות־הממשלתית, **בלה דיאמנט**, נסעה לפאריס כדי לעסוק ביחסי־הציבור לתערוכתה של הפסלת **אילנה גור**, לא היתה מדוייקת. בלה אומנם נסעה לפאריס, אך היה זה כדי לבקר אצל ידידה, העיתונאי הצרפתי **ז'אק קארה** שאותו הכירה במיסגרת עבודתה, ועימו היא מנהלת רומן בין פאריס ותל־אביב. כששהתה בעיר־האורות פגשה בלה באילנה, ובשל קשריה הענפים עם העיתונאים שם התנדבה להזמין את העיתונאים ידידיה. בכך תמה כל עזרתה, שנעשתה ללא שכר.

■ אילנה גור עצמה זכתה

אנשים
נכונים!
777
הברנדי
הלאומי
שהוא
בינלאומי.

מזרחי
יקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

אנשים

בהצלחה בלתי־רגילה, נוסף ל־שגריר ישראל בפאריס, **מרדכי גזית** ואשתו **רינה**, באו לפתיחה גם שחקן־הקולנוע **דניאל ז'ילין**, שסיפרו האוטוביוגראפי הוא רב־המכר הלוהט ביותר כיום בצרפת. הופיע גם האם הטרייה הברונית **נילי רוטשילד** שבאה עם בעלה **נתנאל**, ורבים אחרים. אילנה רואיינה לתוכנית־הטלוויזיה הפופולרית מגזין היום. המראיין הציגה כ„הפסלת מספר אחד" של ישראל.

■ הבדרן **אורי זוהר** אינו ידוע כעדין־נפש במיוחד. בעת צילומי התוכנית הפורימית של חידון־הטלוויזיה תשע בריבוע, הצביע על השחקן **דובי גל**, שאינו ידוע ביפי־תוארו דווקא, וקרא: „למה דובי לא לבש מסיכה?" אחד ממשתתפי התוכנית שאל את אורי אם הוא מבין בספורט. כשהשיב „כן," שאל האיש: „אולי אתה מוכן להסביר לי את המונח הספורטיבי צ.ס.ק.א אכלה אותה?" השיב אורי: „גש אלי אחרי התוכנית, ואראה לך." האפיזודה השנייה הוצאה על־ידי מפיק התוכנית, **יצחק** („איציק") **קול**, מנכ"ל אולפני הרצליה, בעת העריכה הסופית, ולא שודרה.

חלי גולדנברג הדוגמנית המצליחה, הופיעה השבוע למסיבת־פורים ללא מסיכה, אבל בתיסרוקת מתולתלת ובשימלת־מאקסי שחורה. כשנשאלה למה התחפשה, השיבה: „לאיריס דווידסקו." לשאלה במה מתבטאת תחפושתה, השיבה חלי בקול מאנפף: „אני כותבת שירים..."

יעקב רוטבליט מי שהיה בעל טור סאטירי פופולרי בהארץ ואחד מכותבי הפיזמונים המחוננים במדינה, נעלם בשנים האחרונות וחדל לפרסם את כתיבתו. יענקל'ה, ששהה תקופה מסויימת בחו"ל, חזר ארצה והחליט לחדש את פעילותו, אולם בתחום שונה: הוא מלחין ושר שירים שהוא כותב בעצמו. לדבריו, איש אינו מבצע את שיריו טוב ממנו. לאחר תקופת־הסגר ממושכת חידש גם את פעילותו החברתית, ונראה בשבוע שעבר רוקד בחברתה של הזמרת ג'וזי כץ, במועדון־הלילה החדש שנפתח בתל־אביב, פיקוקס.

הם אומרים

ה„מחדל" של יגאל ידין ✻ 62 ח"כים שהפכו לכותבי־בקשות ✻ האם ל„חירות" „מימון־בחירות" משלה? ✻ המאמר שגולדה גנזה

הרמטכ"ל, הסרן והטוראי

סופר מעריב בבאר־שבע מתאר את הופעתו של ייגאל ידין שם, ששוסעה תכופות על־ידי מנהיג הפנתרים השחורים בבאר־שבע, אשר הטיח בידין את האחריות לכישלון הקרב בתל־מוטילה, בשנות ה־50 הראשונות, שעה ששימש כרמטכ"ל:

„כדי לצנן את סערת הרוחות, הזמין ייגאל ידין את אלוש להסב עימו לאחר האסיפה, כדי להבהיר סתומות וללבן נקודות שנויות במחלוקת. הפגישה המאולתרת נערכה קרוב לחצות בביתו של עו"ד ישעיהו זמיר, חבר מועצת עיריית באר־שבע, מועמד ד"ש בנגב בבחירות הפנימיות ל־מועמדי התנועה לכנסת ולמועצה הארצית. עד מהרה הוברר שלשלושתם עבר משותף, לפחות במה שנוגע לשירות פעיל בצה"ל.

„תוך כדי ליבון ,המחלוקת הבטחונית' משנותיה הראשונות של המדינה, הוברר שבעת שייגאל ידין כיהן כרמטכ"ל, שירת ויקטור אלוש כחייל ב,גולני' ומכאן בקיאותו בקרב עם הסורים בתל־מוטילה.

„פרופ' ידין, שניסה לשכך את זעמו של ויקטור אלוש, הזכיר לו בין השאר שחיילי צה"ל באותם ימים עסקו לא רק בסיכסוכי גבול עקובים מדם עם הסורים, אלא נחלצו גם לעזרת תושבי המעברות, לפי פקודה מיוחדת של המטכ"ל שהוא עמד בראשו.

„המארח, ישעיהו זמיר, בא לעזרת ידין ואישר שהוא עצמו שירת באותם ימים בצבא קבע בדרגת סרן והופקד כאחראי על הגשת הסיוע לתושבי המעברות באיזור בית־ליד..." (מעריב)

פלאטו - מלך ישראל

בכותרת זו, מציג רפל ברקן, את אחד האבסורדים של הדמוקרטיה הישראלית ואת האפשרות שבכוחו של שמואל פלאטו־שרון להיבחר גם למישרת מלך־ישראל, וזאת מתוך הסיבה הבאה:

„הח"כים שלנו המציאו דרך חדשה של פעילות פרלמנטרית — חתימה על עצומות. למי שאינו בקי בפרטי העניין: 62 ח"כים חתמו על עצומה אל שר־המישפטים, בה הם מבקשים ממנו שלא להסגיר ישראלי לצרפת..."

בהמשך דבריו קובע ברקן: „בית־המשפט יצטרך לקבוע אם אשם פלאטו או לאו. מה שבטוח — בטוח, פלאטו הכריז שירוץ לכנסת...

„אלא שהח"כים אינם סתם עמך שיכול להתפעל מכושר השיכנוע של היהודי הצרפתי, עמך שהוא כמעט פרנואי חי בטראומה של כל הגויים רוצים להרע לכל היהודים. עמך יכול לכתוב פטיציה לשר־המישפטים שיביא לכנסת הצעה לשינוי חוק, שיביא לביטול הסכם הסגרה עם צרפת. ח"כים אינם יכולים לעשות זאת — הם נמצאים מעל לשר־המישפטים ולא מתחתיו, הם יכולים להצביע ולהביא לשינוי כל חוק. 62 ח"כים הם בחינת רוב מיוחס, אלא שמסתבר שבימי מערכת בחירות מסתנוורות עיני ח"כים, או שמא משהו אחר סינוור אותן — והם נהפכים לכותבי בקשות ולמריצי דפשות..."

(חותם — על המשמר)

חירות - ליין

היבט נוסף לאפשרויות למימון־הבחירות, מציג העיתונאי אהרון גבע, ברשימתו „מקורות המימון של ,חרות'", בה הוא כותב:

„בכל המהומה סביב מימון המיפלגות שוכחים ידידים ותיקים כמרידור. מרידור הקים אימפריה גדולה. היא רכש צי־ענק של אניות בנצלו, בין השאר, אשראי שניתן על־ידי ממשלת גרמניה. השכח מי שהיה סגן מפקד אצ"ל ובמשך שנים רבות ח"כ מטעם ,חרות' את אחיו? האם תרם מהכספים שהשיג — גם בעזרת המדינה — למפלגתו?

„בתקופה שבה מתעניינים כולם במקורות המימון של מפלגת העבודה, כדאי להתעניין גם במקורות המימון של האחרים". (דבר)

המפלגה חייבת לבוא ראשונה

לפני כחודשיים מסר ח"כ לשעבר דויד הכוהן, מאמר לעורך מעריב על פרשת אשר ידלין, ואחר ביקשו לגנוז את המאמר. אחר פסק־הדין סיפרה דליה ידלין לכתב הג'רוזלם פוסט, כי גולדה מאיר השפיעה על דויד הכוהן לגנוז את המאמר, בטענה, ש„המפלגה חייבת עכשיו לבוא ראשונה," על כך הגיב, דויד הכוהן, במיכתב שפירסם בג'רוזלם פוסט, בו כתב בין השאר:

„המאמר נמסר לעורך עיתון נכבד. אחר־כך, ביוזמתי שלי, ביקשתי להתראות עם גולדה מאיר והראיתי לה העתק שלו. היא הניאה אותי, ובנימוקים סבירים שיכנעה אותי להתקשר עם העורך ולמנוע את פירסום המאמר. גולדה היא רעי שנות־חיים; נימקיה הבהירו לי כי עלי לנהוג כעצתה. ביקשתי שמאמרי יוחזר לי ואכן הדבר בוצע מיד.

„הקביעה שקבעה דליה ידלין בעיתונכם, כי גולדה אמרה לי ואני מצטט: ,המפלגה אמרה היא, חייבת לבוא ראשונה,' היא בפשטות מגוחכת. לא היא ולא אני יכולנו אי־פעם לומר משפט שכזה. ראשונה למה? למדינה? לאמת? לצדק? ולבסוף, שלושה ימים אחרי שיחתי עם גולדה מאיר יצאתי לחוצלארץ לחמישה שבועות, ובשובי נודעו לי הודאתו של אשר ידלין בבית־המשפט ופסק־דינו, והיתה לי אפשרות להודות לגולדה על ששיכנעה אותי שלא לפרסם את המאמר." (ג'רוזלם פוסט)

„השחתת עם עד השורשים"

מדי כמה חודשים נוהג הסופר ס. יזהר לכתוב רשימה הנוגעת בחיי החולין של העם והמדינה. השבוע פירסם הסופר רשימה בה הוא קובע כי המדיניות הכלכלית, והיענות הממשלה לתביעות השכר של הסקטורים הציבוריים מהווה „השחתת עם עד השורשים".

ברשימתו מוסיף יזהר: „זו הנהגת נורמה שאין צינית ממנה: לימדו לאייב כדי להתקיים. ובקיץ הקרוב שלב נשלם על כל מה שקיבלנו: הכל ישלמו — כל אחד ואחד מכיסו, וכולנו נשלם בחתיכה מעצמאות ישראל. ונמוכים יותר, ותלויים יותר, וריבוניים פחות — נלך אז לפגישה עם הערבים לדון על שלום ועל ביטחון".

ומוסיף ס. יזהר: „אבל הממשלה חייבת לדעת — כל ממשלה — כי עם לא קונים בשום מחיר. וכי עם לא משחדים בשום שלמונים. וכי אם הפרט אסור במתן שוחד — הנהגת העם מתמוטטת וממוטטת עימה בכך הכל..." (הארץ)

שיאו של טיטו

בכותרת „צמד העתיד: רבין־ידין", מנסה העיתונאי יואל מרכוס, לתאר כמה מהלכי־הרוח הציבוריים, בפרוס מערכת־הבחירות. הוא כותב:

„קשה לומר שהליכוד התקרב באחרונה לשילטון. וזאת לא משום שאין בגוף זה אף סימן אחד לראשית דמוקראטיה פנימית וכי בגין עשוי לשבור את שיאו של טיטו, במשך הכהונה כראש מפלגה, אלא בעיקר משום שגוף זה אינו עונה לבעיות השעה. צר לומר זאת, אך יש רושם שהכוח הדומיננטי בליכוד הוא עדיין זה שאיני מצליח להימנע מגלישה לדמגוגיה, והוא גם זה שנותן את הטון.

„בכנס מועצת הליכוד השבוע התבשרנו, למשל, כי יש סעיף במצע הדוחה את הטענה כאילו הליכוד היא „מפלגת מלחמה". אך להאשים בשל כך את שלטון המערך ,בשפיכות דמים ממושכת ובחמש מלחמות קשות' (לרבות כנראה מלחמת השיחרור שהיתה כרוכה בהקמת המדינה) נראה כמשהו בין איוולת לתיפלות." (הארץ)

פסוקי השבוע

שר־הבטחון שימעון פרס: „אני ממש מתקשה לבטא בציבור את המילה ,אני', אלא־אם־כן הדבר כרוך בקבלת אחריות לשגיאה."

הנ"ל על ח"כ מיכה חריש: „זה הבוס שלי."

הנ"ל: „בלי אבן לא נזוז."

הפיליטונאי יהונתן גפן: „הצטברו אצלי בשנה האחרונה עשרות ראפורטים, ואני לא מעוניין לשלם אותם, כי אני חסיד מושבע של חנייה על מידרכות. אנא, תצביעו בעדי בבחירות הבאות ואהיה מחוסן."

ח"כ יוסף שריד על ההצבעה רבין־פרס: „הצבעתי בפאספורט, ליתר בטחון, שאם נפסיד נוכל לנסוע מהר לחוצלארץ."

אחד מיועצי ראש־הממשלה יצחק רבין על ייגאל ידין: „ד"ש בפנים וזורע בחוץ."

שבוע של אזרח אחד

ביום אל"ף קם אזרח אחד בבוקר, רוחץ את שיניו ויורד להביא לחמניות. השבוע מתחיל.

במשך היום לא עושה אזרח אחד שום דבר מייוחד שכדאי לספר עליו, והוא מחכה כבר לערב, שתתחיל הטלוויזיה. בצהריים הוא קורא בעיתון על דירה למכירה ומחליט לגשת לראות. הדירה דווקא נראית בסדר, אבל המתווך מוכרח לפרט גם את היתרונות שלא נראים לעין. המתווך מספר לאזרח אחד שזה בית טוב, דיירים מצויינים, אקדמאים כולם. אזרח אחד שואל את עצמו למה דיירים אקדמאים טובים יותר מסתם דיירים, ועונה לעצמו שאקדמאים הם דיירים טובים אולי מפני שקראו הרבה ספרים על התנהגות טובה ועל נימוסים נאים ועל ניקיון והם בטח לא צועקים במדרגות בין שתיים לארבע וגם לא עושים סקנדאלים לילדים שלהם לפני כל השכנים. אולי אפילו גרעפסים לא עושים.

מחיר הדירה גבוה מדי, בגלל האקדמאים או בגלל הסביבה הטובה, ואזרח אחד מחליט שהדירה לא לפי יכולתו, ומוטב להמשיך לגור בין דיירים בוגרי עממי ומיקצועי ולא לקחת משכנתא.

כשאזרח אחד יורד להביא לחמניות, הוא מוצא בחדר המדרגות פקודות־שיגרה חדשות מאת ועד־הבית. בעיקבות הסיכסוך עם הפלסטינאים החליטו בוועד־הבית לעשות מנעול לדלת ולתקתק רשימת שכנים־תורנים שאחראים על סגירת הדלת בשמונה בערב, כשהטרור מתחיל להשתולל בחוץ. לאזרח אחד לא איכפת מהדלת כי הוא בין כך רואה טל־וויזיה, אבל לשכנים הלא־אקדמאים שלו יש חברים שבאים אליהם לפעמים בתשע בלילה והם מתחילים לצעוק מבחוץ שיפתחו להם. עכשיו החליט הוועד־המהפכני לקנות אינטרקום, כדי שבמקום לצעוק מלמטה בצורה וולגארית, יוכלו לצפצף במכשיר ב־אופן תרבותי, כמו אקדמאים. אזרח אחד תורם ב־שימחה שמונים־וחמש לירות לטובת האינטרקום, והוא רק בודק ברשימת השכנים־התורנים שלא סידרו לו תורנות ליום רביעי כי יש פולדארק. יום שני זה דווקא בסדר מצידו, כי יש מפגרים בטל־וויזיה, ומפגרים זאת בעייה של המפגרים. אזרח אחד מעביר לירדן ושם גומר מקגארט את המאפיה בירייה ממאתיים מטר לפחות, והמאפיה נופלת מתה ישר לתהום. שמח שיש צדק הולך אזרח אחד לישון.

בחנות לא נשארו לחמניות כי אזרח אחד איחר לקום, והוא קונה חצי־לחם ויוצא לעיר לסידורים. כשעובר ליד מישרד־נסיעות, רואה צילומים ציב־עוניים של ארצות רחוקות מאד, וניכנס פנימה נבוך במקצת ושואל כמה עולה לנסוע להולנד. אזרח אחד אוהב מאד את ההולנדים עוד מאז צעדת־ניימיגן ורוצה מאד לבקר אצלם. הגברת האדיבה ממישרד־הנסיעות שואלת את אזרח אחד אם הוא סטודנט, ואזרח אחד אומר שלא, אבל הוא גר בין אקדמאים. הגברת ממישרד־הנסיעות אומרת שזה יעלה לו שיבעת־אלפים לירות חוץ מההקצבה, ואזרח אחד נבהל מאד ובורח כי יש לו בבנק בקושי אלף־חמש־מאות.

חבר אחד שמבין עניין אומר לאזרח אחד שאם יירשם לפוליטכניקום של סן־סבסטיאן או לאקדמיה לנגרות באיי פאקו־פאקו, יוכל לנסוע בשליש ה־מחיר. אבל אזרח אחד אומר שלא נעים לו לסדר את המדינה, והוא גם לא נראה כמו סטודנט למרות ש־הוא משתדל להיות נקי ומסודר.

אזרח אחד לא יצא מהארץ מאז שעלה אליה, אלא שהוא נולד בה ולכן לא יצא בכלל. פעם, כש־היה באילת, ראה שם מטוסים נוחתים, שבאו מ־הלסינקי שבקוטב הצפוני. אזרח אחד שאל את החבר

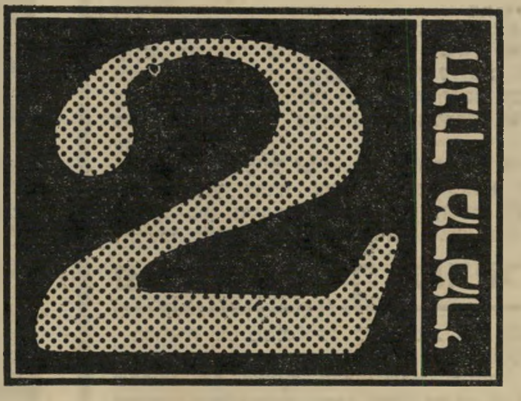

שמבין עניין איך זה שהיה לפינים האלה כסף להגיע לאילת. החבר המבין אמר לו שהם מקבלים את ה־כרטיס בזיל־הזול, למעשה הם משלמים כימעט רק בשביל המלון, ממש כמו אזרח אחד. אזרח אחד התפלא מאד לשמוע שבזמן שהוא נסע חמש שעות מירושלים לאילת, נסעו הפינים חמש שעות מהל־סינקי לאילת, ונחתו שם עוד לפניו, וגם הסיעו אותם למלון. אזרח אחד אמר שגם הוא מוכן לנסוע ככה להלסינקי, אבל כששמע מהגברת האדיבה של מישרד־הנסיעות כמה עולה להגיע להולנד, התבייש לשאול יותר ולכן חזר הביתה והדליק את הטל־וויזיה. התחיל בטלפלא והמשיך במישפחת רובינזון, בפריסות־שלום, חדשות ערבית, תשע בריבוע, וכאן נרדם וישן דרך מורשה ורבין־פרס, והתעורר רק מהיריות של סטארסקי. וכיוון שהתעורר, הלך לישון.

יום אופטימי. היו לחמניות מצויינות, בערב פול־דארק ואין לו תורנות בוועד־הבית, אחר־כך כדור־סל. אבל בכל־זאת היו בעיות. הפעם לא הסכימו האמריקאים שהוא ימכור את המפציצים שלו לאק־וואדור, וזה הרס לאזרח אחד את המצב־רוח.

אזרח אחד לא מבין למה צריך למכור דווקא מפציצים. למה לא כחול־לכביסה או קופות־רושמות או מחשבי־כיס או סכיני־גילוח או קלארקים. אזרח אחד רוצה לשבת ולכתוב מיכתב לממשלה ולהציע לה להעביר את כל אלפי העובדים בייצור מפציצים־לייצוא, לתעשיית הקלארקים, וככה, חשב, עם כל־כך הרבה עובדים ומוחות ותקציבים יוכלו לייצר את הקלארקים הכי טובים בעולם, ושום מדינה לא תוכל להגיד לנו מה למכור, ואם המישטר באקוואדור יזמין קלארקים, הוא יקבל אותם, למרות המדיניות האסטרטגית האמריקאית באמריקה הלאטינית.

אזרח אחד רוצה גם לכתוב לממשלה שבכסף שירוויחו מהקלארקים יוכלו לקנות מפציצים טובים ומהירים, אבל אז בדיוק התחיל פולדארק להסתבך בצרות ואחר־כך יש כדורסל.

אזרח אחד רוצה לראות איך גרים אקדמאים ויוצא לטייל בימין־משה. בחוץ זורחת השמש ושני ילדים אוספים תרומות נגד פוליו. אזרח אחד נותן חמש לירות כי לא נעים לו מהילדים. ימין־משה שכונה יפה עם נוף נהדר. הבתים, החצרות והרחובות בנויים מאבן חדשה ונוצצת. אזרח אחד מטייל ב־רחובות הריקים ולא רואה שום בנאדם או ילדים משחקים או זקנה עם סל או חתול על פח־אשפה או כלב משוטט או נייר של ארטיק זרוק על הארץ. הכל נקי ומסודר ושקט וריק. כל האקדמאים סגורים בבתים מאחורי שערי־ברזל עם מנעולים ובחוץ יש רק אבן חדשה ונוצצת וחלונות זכוכית שמסתכלים לנוף ועליהם מורכבים חוטים של אזעקה כדי שלא יגנבו מהאקדמאים את כל כספם.

שני הילדים מהתרומות מסתובבים ברחובות ה־ריקים ודופקים על דלתות יפות שעשויות מעץ נהדר ומגולף כדי לבקש תרומה, אבל אף אחד לא פותח להם כי הדלתות הן של בית־השימוש של המיסעדה היפה שבקצה השכונה. אזרח אחד נכנס בביישנות למיסעדה כדי לאכול איזה שניצל, אבל תיכף בכניסה רואה על הקיר תמונות של אנשים חשובים עם מיכתבי־תודה והקדשות. הוא רואה תמונות של גולדה וספיר וטדי קולק וליז טיילור וגם תמונה גדולה של פאנטום בתוגה מטייסת פאנטומים ו־תמונה של סטי"ל בתודה מטייסת סטילי"ם. אזרח אחד מצטער שהוא היה קצת ג'ובניק בצבא ולא הגיע אף פעם למיסעדה כל־כך יפה וחשובה, ומחליט ש־יאכל כבר שניצל בבית. בערב שוב רואה ירדן כי בישראל עדיין רבין ופרס ואקוואדור וכלכלה.

אזרח אחד קם בבוקר ומכבה את הטלוויזיה. קונה חלה לשבת ויושב לראות סרט בערבית. בשמונה ורבע מצלצלים בדלת ואזרח אחד יורד לפתוח כי הוא תורן. אינטרקום עוד לא קנו. בעיתון יש מודעות על האנשים היפים ועל איכות־החיים, ומי שרוצה להיות איש יפה ובעל איכות־חיים צריך לעשות מינוי לקאונטרי־קלאב. אזרח אחד מחליט שיום אחד יהיה אקדמאי וייסע להולנד ויעשה מינוי לקאונטרי־קלאב ויילך למיסעדה בימין־משה, אבל בינתיים מתחיל שוב יומן אירועים על קארטר ורבין ופרס ואחר־כך יש סרט ומשהו תרבותי לאקדמאים.

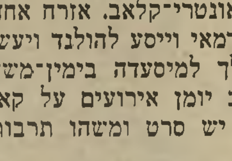

אזרח אחד קם, שומע שירים־ושערים, רואה ערבית, באה שבת, חדשות, מבט־ספורט, בלש, מהדורה־מקוצרת, והולך לישון.

אם תשמור את כספך עד לאחר הבחירות הוא לא יהיה שווה פרוטה. לכן מציע לך הבנק המאוחד 2 תוכניות ביזבוז:

תוכנית אפס צמוד מגינה עליך מפני פיחותי־הענק הצפויים לאחר הבחירות. בתוכנית אפס צמוד דואג הבנק המאוחד להצמיד את כספך לאפס. עם תוכנית אפס צמוד אתה לא יכול להפסיד כלום משום דבר. אפס צמוד לבטחונך הכלכלי.

אפס צמוד

ביזבוז 10,000

עם תוכנית **ביזבוז 10,000** אתה מרוויח מפיחותי־הענק שלמחרת הבחירות. בתוכנית **ביזבוז 10,000** מבזבז לך הבנק המאוחד את כספך בשבילך ומוסיף 1,000 ל״י ביזבוזים משלו על כל 10,000 ל״י ביזבוזים משלך. תוכנית **ביזבוז 10,000** מגינה עליך מאסונות כלכליים. אם תשקיע בביזבוז 10,000 אומנם גם לך, כמו לכולם, לא יהיה גרוש אחרי הבחירות — אבל אתה לפחות עשית חיים. ביזבוז 10,000 על הכיפאק.

בשבילך במיוחד

הבנק המאוחד בעמ

שמע ישראל · כח אלוהנו

כח 1

מדינת ישראל

ישראל

הועדה לחלוקת טובות־הנאה

מודיעה

כי החלה ההרשמה לקבלת טובות־הנאה לשנת תשל״ח 77/78 בתחומים הבאים:

א. ג׳ובים ומישרות
ב. שיכון ודיור
ג. מפעלים וחברות

הועדה חוזרת ומדגישה למעוניינים כי על פי החוק ניתנות טובות־הנאה אך ורק על פי הקריטריונים הבאים:

א. קשרים משפחתיים עד דרגת גיס.
ב. חברויות נפש או ידידויות אמת.
ג. יחסי אישות מעל ל־10 ימים.
ד. שירות משותף בפלמ״ח או בצה״ל עד סוף 1959. ה. כל פרוטקציה ברת־הוכחה אחרת.

המועד האחרון להרשמה — 30.4.77

טובת־הנאה — מתנה נאה!

אחרי הבחירות
תפסיד את כל כספך
אחרי הבחירות
תאבד את מקום עבודתך
אחרי הבחירות
תתייאש מהחיים
לכן אנחנו מציעים לך
כבר עכשיו
כל האמצעים כל השיטות
להתאבדות

בתער — בגלולה — בכדור — בשקט — בקפיצה — ללא כאבים — בזול — בדריסה — ברעש — בגז — בחשמל — בהידור — בטביעה — בתליה — עם כאבים — ברעל — וגם לפי הזמנה.

והצעה מיוחדת

שיטת התאבדות מהפכנית שתגרום למותך מבלי שחברת הביטוח תרגיש במירמה ותזכה את משפחתך במלוא סכום הביטוח לרווחתה הכלכלית.

סודיות מובטחת.

חבל

חברת ביטחון למשפחה

אנחנו
לא ימין
לא שמאל
לא מרכז
לא מאחורי
לא מלפני
לא מצדדי
אני פוקח
את עיני

3

קובי ניב

חדש

250,000 חתמו
בשבוע הראשון!

ואתה?

חתום עוד היום!

אל הכנסת,

אנו, אזרחי ישראל החתומים מטה, תובעים שישראל תעשה משהו נגד הרודן השחור והמטורף מאוגנדה. אנו דורשים שישראל תשלח מפציצי הרקולס ותזרוק על אידי אמין את חיים גורי. אנו משוכנעים שאפילו לא יגרום הדבר למותו של אמין, הרי שאין ספק כלל כי אחרי שבועיים במחיצתו של גורי ישתגע אמין כל־כך עד שיהיה לנורמאלי.

בכבוד רב,

שם ....

כתובת ....

....

מצביע בעד ....

חתימה ....

גזור ושמור! גזור ושמור! גזור ושמור!

אבא, אני אמרתי לעיתון כל מה שאמרת לי להגיד, שהערבים תמיד תוקעים סכין ארוכה כזאת בגב, ושאסור לתת לערבי כלום, רק מכות, ושאם ניתן לערבים אצבע הם ירצו את כל היד־אליהו ותל־אביב, ושאם ניתן להם חלקים של הלב של הארץ אז בהתחלה הם יעשו כאילו, אבל בגלל שערבי נשאר ערבי גם ארבעים שנה אחרי מותו, אז יהיה לי מלחמה ואני אמות, ואני לא רוצה למות, וגם בכיתי, כמו שאמרת. עכשיו תקח אותי לים?

כן בני, אקחך לים, יען כי ילד טוב אתה.

הולכים עם המערך?

זה היה יום שישי רגיל. אחרי הצהריים שיחקנו שערים קטנים. יפתח הכניס שני גולים, אבל הפסדנו בכל זאת. בערב נפגשנו אצל ארהל׳ה. אכלנו עוגות גבינה שמירה קנתה, והסתכלנו יחד ביומן השבוע. אחר כך שוחחנו על „המצב״. צ׳יפ שאל מה יהיה. אריק בא עם תמי וטליה. אורי טען שלמרות הכל. מיכה הביא וויסקי וכמה בנות. שמענו את אייבי. זוהר הציע שבכל זאת, בכל זאת. אורית וצפי באו עם איזה פרעת. שתינו עוד יין. ארהל׳ה הפעיל את הסטריאו, שהוא בעצם קוואדרו. גידי וענת רקדו טוויסט. יפתח הסכים שלמרות הכל. מישהו עימעם את האורות. כולם רקדו סלואו ושתקו. כץ שאל למה לא, בעצם. אריק סיפר בדיחות. שאלתי את תמי מה היא אומרת. תמי אמרה שדווקא כן. אני לא יודע מה הם יצביעו, אני לא יודע מה אתם תצביעו, אבל אני תפסתי זיון.

בכל זאת בכל זאת

בית ארמה

לא מכבר ישבה המדינה כולה רתוקה למקלטי־הטלוויזיה, כשהיא צופה בסידרה בית ארמה, על־פי סיפרו של סופר אמריקאי ידוע.

בין השאר תיארה הסידרה קנונייה של אילי־הון בינלאומיים, שהתכנסו בחדרי־חדרים והחליטו על גורל העולם. הם קבעו אם תפרוץ מילחמה, אם לאו; כיצד לעצב את היחסים בין העמים; את מי להמליך כנשיא ארצות־הברית. לרשותם עמדו משאבי־כסף בלתי־נדלים. שום כוח בעולם לא יכול לעמוד לפניהם. הם שלטו בכלי־התיקשורת, שיחדו עיתונאים ומדינאים בסיטונות וקבעו את מהלך ההיסטוריה — הכל על־פי שיקולים פשוטים של רווחים.

בסוף הסידרה הקים מועדון חשאי זה תנועה עממית כבירה למען בחירת האיש שנבחר ושהוכשר למען מטרה זו במשך שנים. כאשר ניסה איש זה למרוד באדוניו, נרצח על־פי פקודתם — רמז שקוף לרציחת האחים ג'ון ורוברט קנדי.

הצד האפל של הירח

עצם הרעיון, שאילי־הון נעלמים מנחים מנהיגי עולם, אינו חדש. הוא צץ מדי־פעם. לאחרונה רמזו עיתונים אמריקאיים כי ג'ימי קארטר לא נבחר במיקרה, אלא הוכשר לתפקיד זה עוד לפני שנים, כשהיה עדיין מושל צוער במדינה בלתי־חשובה של ארצות־הברית. משך בחוטים מועדון מיסתורי, שהוקם על־ידי המולטי־מיליארדר דייוויד רוקפלר, והמייצג את האינטרסים של החברות הרב־לאומיות הגדולות. גוף זה נושא את השם „מועדון תלת־צדדי", כיוון שהוא משלב את ההון הגדול של ארצות־הברית, יפאן וגרמניה (או אירופה המערבית). קרוב למחצית חברי ממשלתו החדשה של קארטר נבחרו מבין חבריו של מועדון זה.

אבל כאשר צפיתי בסידרה בטלוויזיה, לא חשבתי על ג'ימי קארטר. משום־מה חשבתי על התנועה הדמוקרטית לשינוי.

לכאורה, זוהי תנועה המתנהלת כל־כולה באור הזרקורים. כלי־התיקשורת מפנקים אותה, כפי שלא פונק מעולם גוף מיפלגתי ישראלי כלשהו. למן הרגע הראשון נמצאו בכל כלי־התיקשורת אנשים שטיפחו את הרך הנולד בהתלהבות ובמסירות, כאילו היה להם עניין אישי בכך.

אך צד אחד של הגוף החדש עדיין נותר אפוף מיסתורין ושרוי בחשכה מוחלטת, כמו צידו האחורי של הירח: הצד הפיננסי.

מניין באים לתנועה סכומי־הכספים האדירים, חסרי־התקדים, העומדים לרשותה?

בארבעה השבועות האחרונים הוציאה התנועה, לפי הערכה מוסמכת, כשני מיליון לירות על תעמולה הנראית־לעין — וייתכן כי הסכום האמיתי גדול הרבה יותר. אם יגבר מאמץ זה לקראת מועד הבחירות, בקצב הצפוי, ניתן להניח כי התנועה תוציא במערכת־הבחירות כולה כ־20 מיליון לירות, לפחות.

במושגים ישראליים, לגבי תנועה שעדיין אינה מקבלת מימון ממלכתי ושאינה יכולה לחלוב חברות ממשלתיות, זהו סכום אגדי. הוא עולה כימעט פי־עשרה על התקציב העומד, למשל, לרשותה של ל"ע, ופי־מאה על תקציבה של רשימת העולם הזה.

כאשר מוצגות לתנועה שאלות בלתי־דיסקרטיות, יש בפיה תשובה חלקה: הכסף בא מהמוני החברים של התנועה, המרימים איש־איש את תרומתו הצנועה.

אלא שכל מי שיש לו ניסיון כלשהו בחיים הציבוריים בישראל, יודע שסיפור זה מתאים לילקוט הכזבים, יצירתם ההומוריסטית של דן בן־אמוץ וחיים חפר. באותה מידה של סבירות אפשר לספר כי מיגדל שלום הוקם על־ידי קואופרטיב בעלי־מלאכה תימניים, שהשתמשו בחמורים ושהגיחו אבן על אבן.

רוב רובם של חברי ד"ש שילמו תרומות בסך 15 עד 25 לירות. אחדים שילמו 50 או 100 לירות. מעטים שילמו 1000 לירות. כך הדבר בכל התנועות המעוררות התלהבות בלב אוהדיהן. ישראלי נורמלי, הנהנה מהכנסה נורמלית והמשלם מס־אמת, פשוט אינו יכול להרשות לעצמו יותר.

תרומות מסוג זה, בתנועה המונה רבבות, יכולות להגיע לחצי מיליון, למיליון. אין הן יכולות אף להתקרב לסכומי־הענק שמוציאה ד"ש, כביטחון העילאי של גוף היודע שאין גבול לזרם הזהב הנפלט מכרז־הקסמים.

היכן נובע הזרם הזה? היכן חבוי אותו מעיין לא־אכזב, שעין־אדם לא ראתה אותו?

אילי־הון עלומים

עוד בטרם היות ד"ש, כאשר אך צצה תנועת־שינוי התמימה והמלבבת, היו מקורות־הכספים שלה אפופים מיסתורין.

התנועה הרכה יצאה לאור העולם, כשהיא מפזרת סביבה כספים כתינוק הממטיר סביבו את צעצועיו. כאשר נשאלו ראשי התנועה מה הם מקורם של הכספים השיבו אותה התשובה התמימה: הכסף בא מתרומות קטנות של החברים.

כאשר גברו הרינונים, הודיעה התנועה שספריה פתוחים לעיון לכל. כתבי העולם הזה, שהיו שותפים לסקרנות הכללית, טרחו לבוא אל מישרד התנועה כדי לעיין בספרים אלה, ואז התברר כי התנועה מוכנה להציג רק סיכומים כלליים — כך־וכך נכנס, כך־וכך יצא. פירוט התרומות לא בא כלל בחשבון.

רבים חשדו אז כי הכסף השמן בא מכיסה של מישפחת רובינשטיין, שהפרופסור אמנון רובינשטיין הוא אחד מבניה. כאשר הסתבכה המישפחה בחשדות של העלמת־מס, ראו בכך רבים אישור. אך הכסף ה א מ י ת י של התנועה בא מידי מיליונר זר, שהעמיד לרשות התנועה „תרומות" בסדר־גודל של שש ספרות.

תנועת־שינוי לא היתה אלא מעבדה קטנה. היא יצרה דגם ניסיוני. תנועת ד"ש היא בית־החרושת הגדול, המיישם את התהליך שנוסה שם. כאן זורמות תרומות בסדר־גודל של שבע ספרות.

בחודש שעבר קרה דבר קטן, אך אופייני. מייד עם מתן פסק־הדין במישפט אשר ידלין פירסם העולם הזה שורה של הצעות מעשיות, כדי לסתום את הפרצות בחוק־מימון־המיפלגות, הקוראות לגנב, ושהומצאו על־ידי הגנבים.

תנועת ד"ש פעלה בזריזות האופיינית לה. היא אימצה לעצמה מייד את כל הצעות העולם הזה, ומאז היא רוכבת עליהן כאילו היה זה סוס גיזעי שנולד באורוותה.

כל ההצעות — מ י ל כ ד א ח ת.

הצעה אחת ממיכלול התוכנית המגובשת של העולם הזה נשמטה ונעלמה בדרך אל ד"ש: ההצעה שהחוק המתוקן יכלול סעיף המחייב כ ל מיפלגה להודיע למבקר־המדינה על כל תרומה הנתרמת לה, והעולה על 500 לירות.

אין מנוס מן ההנחה שתנועת ד"ש ממומנת, בסכומים של מיליוני לירות, על־ידי אילי־הון עלומים, המצניעים את עצמם בענווה בלתי־רגילה.

עובדה זו מעוררת כמה שאלות נוקבות לגבי מהותה של התנועה.

המיליונרים הצנועים

כאשר אדם מרים תרומה גדולה לתנועה דמוקרטית, פטריוטית ומכובדת, החותרת לשינוי רצוי ומייוחל, אין לו כל סיבה להצניע את עצמו.

אין לו במה להתבייש. אדרבה, הוא היה צריך להתגאות במעשהו האזרחי היפה, ואף להכריז על כך בפה־מלא — ולו רק כדי לעודד אחרים ללכת בדרכו.

בישראל של 77' אין פחד מפני השילטון. פינחס ספיר הלך לעולמו. שיטתו המפורסמת מתפוררת. שום בולשת או אנשי ש"ב לא יתחקו אחר התורמים. להי־

פך, ראשי המישטרה ושירותי־הביטחון התקבצו בהמוניהם תחת כנפיה של התנועה החדשה כאפרוחים החוסים בצל התרנגולת. שום עונש כלכלי אינו צפוי מידי השילטון, שהרי ראשי המשק מצטרפים בגלוי לתנועה החדשה.

אם כן, מדוע מצניעים נותני הכסף את עצמם? מדוע באים חבריה לאור הזרקורים, בעוד שהכסף זורם במחשך?

יכולות להיות לזה רק שתי סיבות.

האחת, המוזדקרת לעין, היא שהכסף הוא בחלקו הגדול שחור. התנועה עצמה הכריזה שאינה מקבלת כספים מתאגידים, ואף החזירה לחבריה תרומות קטנות שהיו חתומות בידי חברות־בע"מ. (אילו נהגה

יש להם תקציב כזה גדול למערכת הבחירות - מניין הוא בא?

אחרת, היתה מאבדת את זכותה לקבל מקופת המדינה, אחרי הבחירות, סכום של 600 אלף לירות עבור כל חבר־כנסת שייבחר משורותיה — ולמרות כל הדיבורים הרמים, אין התנועה מוכנה, כנראה, לוותר על מיליונים אלה.)

אם כן, יש להניח כי תרומות הענק באות מחשבונות פרטיים. כמה אנשים בארץ יכולים לתת, כתרומה, חצי־מיליון לירות מכסף פ ר ט י, אחרי ששילמו מס־אמת?

זוהי סיבה טובה לדיסקרטיות — ואם היא נכונה, היתה מטילה צל גדול על תנועה הלוחמת לטוהר־המידות ולחיסול השחיתות במדינה.

אך איני סבור שזוהי הסיבה היחידה, או אפילו העיקרית, לתעלומת המימון של ד"ש.

אני חוזר לבית־ארמה.

אני חושש כי המיליונים הזורמים לד"ש כלל אינם בגדר „תרומה", במובן המקובל של המילה, אלא בגדר ה ש ק ע ה.

אנשי־עסקים ממולחים משקיעים כסף כבד, כאשר הם מצפים לרווחים כבדים. האם כדאי לקבוצה כלשהי — למשל, לקונסורציום של אילי־הון — להשקיע עשרה, עשרים מיליונים, בתנועה פוליטית חדשה?

ואם כן — ל ש ם מ ה?

שילטון יד־הברזל

בכתבה הראשונה בסידרה זו נבדקו הסיכויים שתנועת ד"ש תצטרף לאחד משני הגושים הגדולים, כדי להשתתף בקואליציה החדשה.

אנשי ד"ש מצפים בגלוי לכך שיהוו לשון־המאזניים בכנסת שתיבחר. כפי שאמר זאת הפרופסור ייגאל ידין עצמו, באחד מתשדירי־השירות האחרונים שלו בכלי־התיקשורת הממלכתיים: „אי־אפשר יהיה להקים קואליציה בלעדינו!"

למחרת הבחירות עשוייה תנועת ד"ש למצוא את עצמה במצב שבו תוכל לא רק להכריע בין ממשלה בראשות המערך לבין ממשלה של הליכוד, אלא גם להכתיב לכל אחד משני הגושים הגדולים תנאים אולטימטיביים לקבלת השילטון.

ייתכן שלשם כך לא תצטרך אף לנחול ניצחון כמותי גדול בקלפי. עשרה מנדאטים יכולים להספיק, אם שאר המנדאטים יהיו מחולקים בצורה הנכונה בין הגושים הגדולים.

לשיכבה של אילי־הון, החוששת על עמדת־כוח כזאת, תהיה זו הזדמנות של פז, פשוטו כמשמעו — הזדמנות שתהיה שווה לא עשרה או עשרים מיליונים, אלא מיליארדים.

כיצד?

ייגאל ידין מספר לציבור שהוא יעמיד תנאי־בל־יעבור להצטרפותו לכל קואליציה אפשרית: שינוי שיטת הבחירות.

אולם ניתן להניח, כי את אילי־ההון האלמוניים מעניינת שיטת־הבחירות כקליפת־השום.

מה יעניין אותם?

יעניין אותם שיושם סוף־סוף קץ ל„אנארכיה ביחסי־העבודה". שיוקם „מישטר של סדר־ומישמעת" במשק. שהממשלה הבאה תפעל למען „מוסר־עבודה גבוה," ותעמוד איתנה מול „דרישות־שכר בלתי־מוצדקות." שתהיה „מנהיגות חזקה" בשטח הכלכלי. שתקום, קודם־כל, „בוררות־חובה" שתשים קץ ל„הפקרות" של תביעות־שכר ושביתות.

במילים פשוטות: איסור שביתות, הפעלת בתי־המישפט והמישטרה נגד שובתים, קביעת השכר על־ידי גופים שילטוניים, ביטול „תוספת־היוקר הגורמת לאינפלציה", ועוד.

כינון מישטר כזה יחסוך למעבידים הרבה מיליארדים של לירות בשנה. כדי להשיגו, יהיה כל מעביד נורמלי מוכן להשקיע קצת כסף.

בשבוע האחרון הכריזה התנועה, רישמית, כי גנזה גיליון של הביטאון הרישמי שלה, מפני שהכיל מאמר אשר הטיל ספק ביכולת המעשית לאכוף חוק של בוררות־חובה. נאמר שמאמר זה „נוגד את עקרונות התנועה."

משמע שהתנועה, שאין לה עקרונות מפורשים כימעט בשום שטח שהוא, יש לה עקרונות ברורים מאד ומוצדקים מאד בשטח האחד הזה.

השבוע פירסמה התנועה מודעות־ענק יקרות כדי לגנות את הסכמת הממשלה להתאים את שכר עובדיה למציאות האינפלציונית.

אם תהווה התנועה את לשון־המאזניים למחרת הבחירות, יוכלו הבוסים האמיתיים שלה — אלה שנתנו את הכסף — לבחור בין שתי אפשרויות מפתות:

● **לקיים את מישטר המערך, בתנאי שהממשלה תנקוט מדיניות של יד־ברזל ביחסי־עבודה.**

אם תקבל ד"ש בקואליציה כזאת, למשל, את תיקי המישפטים, האוצר, המיסחר־והתעשייה או העבודה, היא תוכל להקים סוף־סוף את בוררות־החובה ולשנות את חלוקת ההכנסה הלאומית לטובת שיכבת־העילית.

(הל"ע, שנהנו בעבר מתמיכת החוגים האלה, הכזיבו. הם לא הצליחו לממש את דרישתם להקמת בוררות־חובה, ועל כן הם ננטשים עתה על־ידי בעלי־ההמאה.)

● **להקים שילטון של הליכוד, הדתיים וד"ש — שבו תזכה ד"ש בתיקים השולטים על מערכות המשק והעבודה, תמורת מסירת מדיניות־החוץ לחרות ומדיניות־הפנים לדתיים.**

ייתכן מאד שבעלי־ההון יעדיפו את האפשרות הראשונה, שתמנע עימות עם ההסתדרות ושתרתום את המערך למטרותיהם. אך הדבר אינו בטוח כלל וכלל.

מועדון האדונים

על רקע אפשרויות אלה, כדאי לבחון מחדש את ההרכב האישי של צמרת התנועה, שהוא גלוי הרבה יותר מאשר מקורות־המימון שלה.

אחד המצטרפים הראשונים היה דן טולקובסקי. האלוף (מיל.) אינו רק איש לאומני קיצוני („ד"ר סטריינג'לאב עם שפם בריטי," כפי שהגדירו אחד ממכריו) אלא גם בעל עמדה בכירה באימפריה הכלכלית של בנק דיסקונט.

טולקובסקי נעלם, משום־מה, מרשימת המועמדים הפוטנציאליים לכנסת. שוב: צניעות מעניינת, האומרת דרשני. בינתיים הפגינו עובדיו לפני מישרדי ד"ש, מפני שסירב לנהל עימם משא־ומתן.

פחות צנוע מנהיג בולט אחר של התנועה: האלוף (מיל.) אברהם („צ'יטה") בוצר, מנהל נמל־הנפט באשקלון, האדם שגייס המוני שוטרים כדי לדכא שביתה של עובדיו, והכניסם לבית־הסוהר.

האלוף (מיל.) מאיר עמית היה, כמנכ"ל כור, אחד המעבידים הגדולים ביותר בארץ, ודיעותיו על הצורך במישטר של חוק וסדר בענייני־עבודה ידועות.

אפשר לעבור על הרשימות שפורסמו, ולמצוא בהן דמויות־מפתח מעולם הבנקאות והביטוח, הקבלנים והתעשייה. יש ביניהם פה־ושם אנשים מתקדמים, כמו סטף ורטהיימר שנקלעו לחבורה זו כימעט במיקרה. הם טובים לקישוט, ועל כן הם מובלטים, בשעה שאחרים מצטנעים.

אך מובן שהרשימה המעניינת באמת אינה זו המתפרסמת ברבים. מה שמתפרסם הוא דקורציה — אוסף מעניין, קצת משעשע, קצת פאתטי, של אנשים טובים ולא־כל־כך טובים, חלקם רודפי־כיסא מאוכזבים, חלקם אידיאליסטים מתוסכלים, רבים מהם נשמות טובות הצמאות באמת לתיקווה חדשה.

אלא שרשימה זו אינה חשובה כלל. חשובה הרשימה האחרת, זו ש ל א פורסמה — רשימת נותני המיליונים הרוצים בעילום־שמם.

כאשר עקרת־בית קונה קופסת־שימורים בחנות, היא מעיינת היטב בתווית המורה מה יש בקופסה. מי שקונה סחורה מיפלגתית, בייחוד כשהיא חדשה בשוק, מוטב לו שיבחן היטב את טיבה.

הוא יכול לעיין במצעה.

למרבה הצער, אין ערך רב לבחינה זו, שהרי אין הבוחר יכול כלל לאמת את אמינות הדברים. מיפלגה חדשה יכולה להבטיח הכל, מבלי שתצטרך להוכיח מה עשתה לגבי אותם נושאים בעבר. לגבי ד"ש שווה בחינה זו עוד פחות, כי אין לה ביכלל מצע הראוי לשמו, והיא מסתפקת בפירסום מישאלית כוללניות חסודות, תוך התחמקות מכל הנושאים השנויים במחלוקת אמיתית.

יכול הבוחר להסתכל בהרכב האישי של צמרת התנועה.

זוהי בחינה מעשית יותר, אך גם היא חלקית בילבד, שהרי ייתכן מאד שהאנשים הקובעים ב א מ ת אינם מופיעים ברשימות הגלויות. בכל־זאת, כאשר תגיש ד"ש את רשימת־המועמדים שלה לכנסת, תהיה הרשימה ראוייה לבדיקה מדוקדקת מאד. כמה אילי־הון יופיעו בה? היכן ישתבץ בה טיפוס כמו שמואל תמיר?

אך מכל המיבחנים, החשוב והאמיתי ביותר הוא מיבחן הכסף. בפוליטיקה ניתן לומר: „גלה לי מניין בא הכסף שלך, ואדע מי אתה".

לגבי ד"ש זוהי הבחינה הקובעת. אך התנועה מסתירה בקפדנות את העובדה המכרעת הזאת.

וכמו שאומרים בעולם העיתונות: „חוסר־תשובה הוא, לעיתים קרובות, התשובה הטובה ביותר."

(הכתבה הבאה בסידרה זו: „מסע הפיראטים.")

תשלומים ואתה בחו"ל...

חברת מונדוס טורס מכריזה על

מבצע תיירות 1977

טיולים מאורגנים לבודדים ולקבוצות לכל העולם

ב-10 תשלומים ללא ריבית

לנרשמים עד 30.3.1977 הטבה נוספת בתנאי התשלום.

פרטים מלאים במשרדי

מונדוס טורס בע"מ

רח' נחלת בנימין 73. טל. 622606/7 תל־אביב

MUNDUS TOURS

הטיסות מתוכננות על ידי אל על EL AL נתיבי אויר לישראל

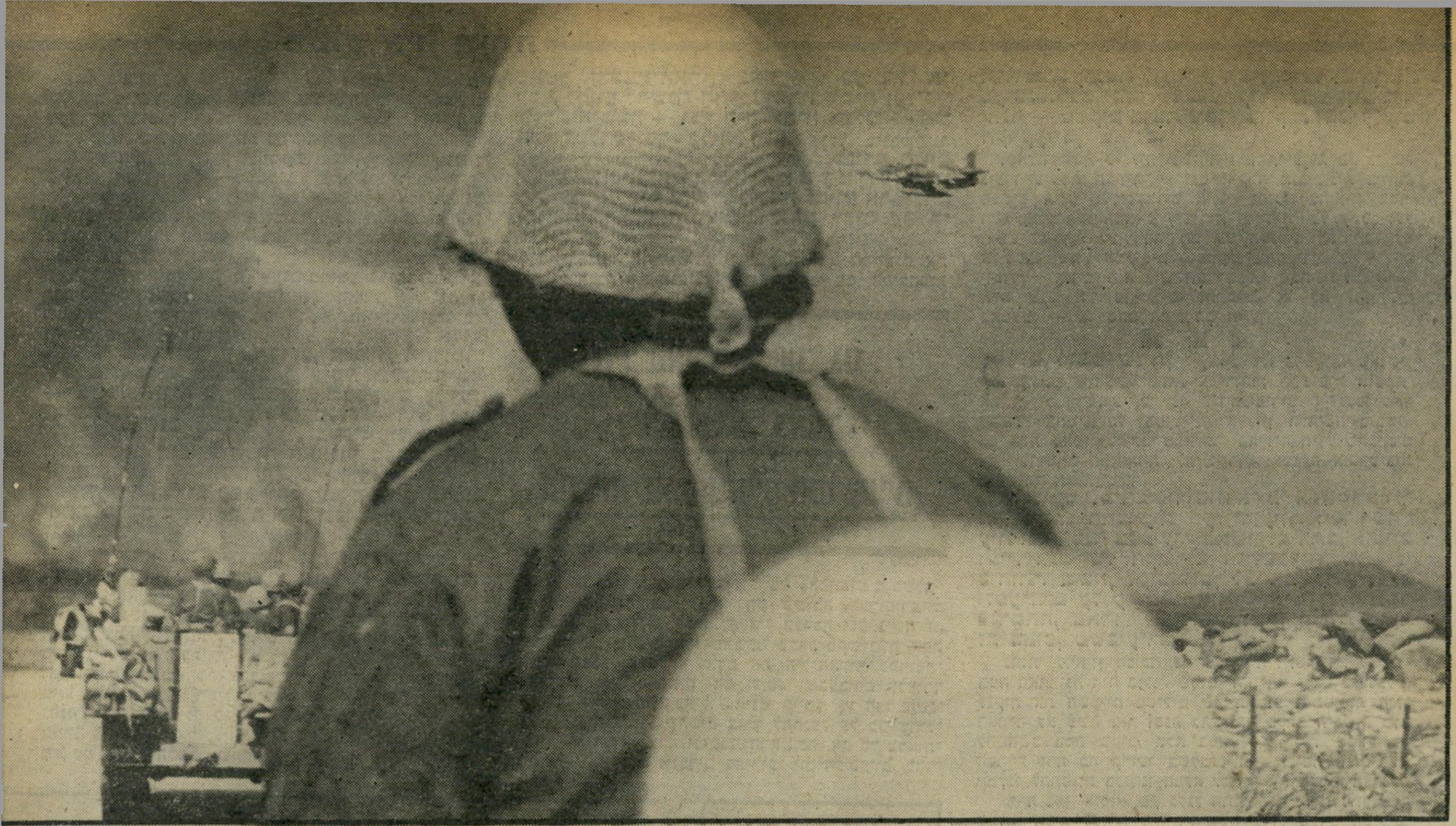

חיל־האוויר צריך לפעול כדי שעוצמת־האש של חילות־היבשה של צה"ל תספיק לצורך כל המיבצעים הטאקטיים שלהם ✱ יש למנוע מצב שבו ידרשו מטוסי חיל־האוויר לפעול כארטילריה או כתותחים מעופפים

מטוס איננו תותח

חיל־האוויר משמש אצלנו, כבר מזמן, כגורם־עוצמה אסטרטגי ואופרטיבי, שאי־אפשר בלעדיו. כושריו וביצועיו מתנים את עצם יכולתנו לנהל מלחמות ולנצח בן, למרות שהנסיבות האובייקטיביות אינן, בכללן, לטובתנו.

קיומה של עוצמת־האוויר תובע השקעות חומריות, המגיעות למחצית הרכש הצבאי ולחלק מתאים מן המש־אבים המוקצים לאחזקת הקיים. מבחינת כוח־האדם, חלקו האמיתי של חיל־האוויר גדול בהרבה מזה שמראים המספרים היבשים, מפני רמות־האיכות הנתבעות ומשום שרוב משרתיו — שלא כבכוחות היבשה — הם משרתי סדיר וקבע.

מאת

בנימין עמידרור

הפרשן הצבאי של העולם הזה

המשמעות החשובה ביותר העולה מן הע־ובדות הללו היא, שבגלל מיגבלותינו אין ב־כוחנו ליצור וגם לקיים אלטרנטיבה שלמה ומלאה לעוצמת האוויר; ולכן, אם יכזיב חיל־האוויר באופן קיצוני, ייווצר פער בלתי־גשיר, שיבטיח את כישלוננו במילחמה.

המצרים, לעומתנו, יכולים ליצור אלטרנטיבה כזו; ואכן, ביום־הכיפורים הוכיחו לנו שביכולתם לפעול ביעילות סבירה, ואף להשיג את מטרותיהם המוגדרות והמוגבלות — ומבחינתם, לסיים את המילחמה בהצ־לחה — אף בתנאי נחיתות אווירית כימעט מוחלטת. אין כוונתי לקבוע כי הצלחתם היחסית היתה בלתי־נמנעת, או שוודאי כי יוכלו לחזור עליה גם בכל מילחמה עתידה, אלא רק לציין שמפני עדיפותם החומרית יש לאל־ידם מה שאין לאל־ידנו, והוא — לתכנן וגם להקים תחליפים קרקעיים, אשר לצרכיהם יהיו שווי־ערך יעילים לעוצמת־האוויר.

אלוף פלד: איפה המסקנות?

אחד־משישים של כישלון אווירי אפשרי טעמנו באוק־טובר 73'. רמת־הציפיות ומידת ההסתמכות על עוצמת האוויר שלנו היו, בכל הדרגים, מן הרמטכ"ל עד אח־רון הטוראים, כה גבוהות, עד שאי־יכולתו להצדיקן ולממשן היתה — נעלה מכל צל של ספק — אחד הגורמים הראשיים, אם לא הגורם הראשי, לאובדן שיווי־המשקל שסבל צה"ל בשלב־הפתיחה של המילחמה. מראי־המקומות וההוכחות, המילוליות והכתובות, שהובאו אחרי המילחמה כראיות ש„הזהרנו, אמרנו, לא השלינו" וכו', אין בם לשנות מכך שהכל ציפו, כמובן־מאליו, כי חיל־האוויר שלנו יפצפץ וירסק לשבבים את הצליחה המצרית בעודנה בגדה המערבית של התעלה או, לכל היאוחר, על המים עצמם; ושבצפון, יפיץ לכל רוח את הריכוזים הסוריים ויטחן לאבק את הארטילריה שלהם.

■ ■ ■

תפיסות אלה, שהפכו תורת־חיים מיבצעית לצה"ל, הסתמכו על ההיסטוריה של השתתפות חיל־האוויר ב„קדש" ובששת־הימים — ועל אישור כל ה„לקחים" המופרזים והמוגזמים להחריד שהופקו מהן, במילחמת־ההתשה „הגדולה" (או, „מילחמת 1000 הימים", 1968—1970, לאורך כל הגבולות, ובעיקר בתעלה) שבה הוחזקו הקווים, למעשה, כימעט באמצעות עוצמת־האש האווירית לבדה.

זכור היטב, וגם כתוב במפורש ובמודגש בכל הפיר־סומים, שחיל־האוויר — אחרי ששת־הימים — נחשב (בוודאי בעיני עצמו) אחד „החילות המסתערים הקר־קעיים", כמו החי"ר והטנקים ובצידם. גם הועלו טענות חמורות נגד מפקדים ביבשה על שנמנעו ממיצוי „תכונה" זו של עוצמת האוויר במלחמה.

בעיקר זכורה טענת אלוף (מיל.) מוטי הוד, על שאלוף (מיל.) טל נחפז מדי להסתער ברפיח, שעה שיכול היה

(המשך מעמוד 19)
להמתין, ולהניח למטוסים לחסל את הארטילריה והטנקים המצריים. אומנם אפשר כי שם ואז, אכן ניתן היה לנצל במידה גדולה יותר את סיוע־הקרקע של חיל־האוויר, אבל לא היה כל צידוק או מקום להפוך טענה ל„לקח" כללי ועקרוני — ומה־גם שאריאל שרון, אשר תקף במקביל לטל ומדרומו (את אום־כתף), אכן הפעיל סיוע־אוויר כלפי הארטילריה המצרית שמולו, אבל במהרה הורה להסיג את המטוסים, מפני שאבידותיהם נראו לו כבדות מדי ובלתי־מוצדקות.

דברים יותר מציאותיים — וגם מתאימים יותר ללקחים ההיסטוריים הנכונים — השמיעו אנשי האוויר (או, לפחות, השמיעו בפומבי) רק אחרי המילחמה האחרונה. בראיון עם דב גולדשטיין (מעריב 25.7.75) **קבע האלוף פלד כי סיוע־הקרקע „הקרוב, הצמוד, ההדוק," שבו מתפקדים המטוסים „כמו סוללת־תותחים" — כלומר, חגים מעל לכוחות ומופעלים על־ידי המפקד הקרקעי למטרות מזדמנות — הוא „סוג של סיוע־אוויר נדיר, יקר, בלתי־יעיל ובלתי־חשוב. מאז הופעת הכוח האווירי בעולם, היה זה סוג נדיר — והוא יישאר נדיר."**

להעמיד דברים על דיוקם, יש לומר שקביעה זו של מפקד חיל־האוויר אינה נכונה, עובדתית, לגמרי.

בשתי המילחמות האחרונות שניהלו האמריקאים — בקוריאה (בעיקר בשלביה הנזילים, של ההתקדמויות והנסיגות האמריקאיות) ועוד יותר בווייט־נאם, ניתן סיוע אווירי טאקטי, „כמו סוללת־תותחים", כדבר רגיל, יעיל וחשוב. במהלך מילחמת־העולם השנייה הופעל סיוע כזה בזירות היפניות: על־ידי האמריקאים, באוקיינוס השקט; ואצל הבריטים, בבורמה. אבל בכל המיקרים הללו התאפשר סיוע אווירי הדוק ויעיל ורגיל, מפני — וכל עוד — נהנה הצד שהפעילו לא רק מעליונות אווירית כוללת בזירה או בחזית, אלא גם משליטה אווירית טאקטית־מקומית מוחלטת, שהתאפשרה מפני שהאוייב חסר

מטוסי „סקייהוק" של חיל־האוויר מפציצים ממזרח לתעלת־סואץ

הן עוצמת־אוויר מקומית ראוייה־לשמה, והן נ"מ קרקעי של ממש.

זו גם הסיבה לכך, שסיוע אווירי דומה לא ניראה וגם לא ניתן להגשימו בזירות הגרמניות: גם במקומות ובזמנים שהשמיים נוקו ממטוסי הלופטוואפה, עדיין היה הנ"מ הגרמני רב־עוצמה וגם יעיל דיו להפוך, כרגיל, ניסיון לסיוע טאקטי הדוק, ליקר מדי.

אמור מעתה, שקביעת האלוף פלד נכונה במצב, אשר לצרכינו נכון — ובוודאי מוטב — שנחזיקנו במצב רגיל; דהיינו, שגם אם השגנו וקיימנו עליונות אווירית כוללת במרחב הזירתי, בכל־זאת אין אנו רשאים להניח כי יעלה בידינו ליישמה כשליטה אווירית מוחלטת וקבועה בשמיים שמעל כל שדה־קרב טאקטי.

■ ■ ■

כיוון שאנו מצווים להתכונן לאפשרות הפחות־נוחה, זוהי ההערכה שעלינו לאמץ.

אבל נשמעים גם קולות אחרים, שמהם אנו למדים כי הפצצות החכמות למיניהן הגבירו את כוחו של חיל־האוויר להתערב בלוחמת־היבשה בסיוע „קרוב, הדוק, צמוד"; שיאפשר למטוס לרדת על כל טנק־אוייב הנראה בשטח, לרדוף אחריו אישית ולחסלו. אומנם, בשום פנים אין לבטל מראש, על הסף, את האפשרות העקרונית, שבעתיד אולי יוכל המטוס לפעול כך; וכבר עתה נכנס לשירות חיל־האוויר האמריקאי מטוס־תקיפה (אי־10) הבנוי, ראשון במינו, לפעול בסיוע כזה לכוחות־יבשה. גם באיזור מוכה נ"מ שמטוסים אחרים לא יוכלו לשרוד בו. אבל, בכל מיקרה, ברור כי גם מטוס כזה לא יוכל — אפילו יצדיק את כל הציפיות ממנו ויותר מהן — למלא את מקומה של עוצמת־האש הקרקעית — ועוד שאלה גדולה היא מהי מידת כדאיותו בכלל, ולנו בפרט.

המוסכמה החיונית והקבועה היא, שגם כאשר עוצמת־האוויר מיועדת, בעיקרו של דבר, לסייע להשגת ההכרעה היבשתית ועל־ידי כוחות־היבשה — וכך היה ויהיה אצלנו — אי־אפשר להסתמך עליה (ולנו, בגלל מיגבלותינו, אסור שנסתמך עליה, ברב או במעט), **כגורם חשוב וקבוע של סיוע־אש ברמה הטאקטית; כלומר, בסיוע ישיר והדוק, בדומה לסיוע ארטילרי, לכוחות־הקרקע הנמצאים במגע ישיר עם האוייב.**

חשוב מאד להדגיש, שמוסכמה זו היא המייצגת את הלקחים הנכונים עבורנו והרלוונטיים לנו מכל המילחמות

חיל־האוויר נחשב גם בעיני עצמו כאחד החילות המסתערים־הקרקעיים

המודרניות. אין לראותה כביטוי של „אכזבה" מ„כשלון" חיל־האוויר במילחמה, אלא רק כשיבה לפרופורציות ההגיוניות והיעילות. קשה להפריז בערכה של גישה זו, מפני שרבים מדי ממפקדי־היבשה עברו מקיצוניות אחת לרעותה, ובמקום שראו קודם את חיל־האוויר כתרופת־פלא טוטאלית מכריזים הם עתה, שבעבורם ולצורך לחימתם, חיל־האוויר כאילו „איננו קיים". מן הצד השני מצויים אנשי־אוויר, שחשים צורך להתנצל על כך שחיל־האוויר לא הביס לבדו, וביממה הראשונה, את כל צבאות־ערב, והם מחפשים ונוברים באירועי יום־הכיפורים, להרי־תחלפם בעוצמת האוויר, המתפקדת לצורך זה **כעוצמת־אש יבשתית מובהקת; וכאופן מוגדר יותר — במקום התותחים, הכזוקות והמיקלעים הקרקעיים, שאינם.**

מאליו יובן, כי זוהי הצורה הפחות־יעילה ביותר של ניצול עוצמת האוויר — וגם היקרה והבזבזנית ביותר. המטוס איננו מיועד, וגם איננו מסוגל, להחזיק שטח, ולא הטנק הוא המאיים (ישירות ומיידית) על קיומו ועל חופש־פעולתו. לכן, ברידתם על הטנקים הסוריים, לא זו בלבד שהיו המטוסים מועסקים בתפקידים שלא להם יועדו — אם־כי היה ביכולתם לבצעם, מבחינה טכנית — אלא שגם היו מחוייבים להתעלם, או לא להתחשב, באמצעי הנ"מ, שהם אוייביהם הייעודיים.

■ ■ ■

כיום, דומני שניתן לקבוע, ולו כהכללה, שאנשי־היבשה מודעים, פחות או יותר, לחשיבות עוצמת־האוויר וכבר ראינו כי עד יום־הכיפורים, אף נטו מאד להפריז בחשיבותה ובמישקלה לעניין הלחימה ביבשה. גם אלה מהם „שאינם מכירים" בחיל־האוויר, מתכוונים רק ללחימתם הטאקטית, לא ליירוט, אמנעה אופרטיבית והפעלתו האסטרטגית.

אבל עד יום־הכיפורים ודאי כי אנשי־האוויר וכן מקבלי ההכרעות העל־זרועיות חסרו מודעות וגם הבנה מספיקות באשר למידתם, אופיים ומיידיותם של הקשרים וההשפעות שיש לכוחות־היבשה, לעוצמתם, לציודם, להערכותם ולפעולתם על עוצמת־האוויר. ואינני יכול לומר בביטחה, שאחרי המילחמה תוקן מעוות חמור זה באופן משביע־רצון.

נחזור לראיון הנזכר עם מפקד חיל־האוויר: „במילחמה האחרונה היה ברור, שטוב יהיה אם קודם כל נצליח לנקות את השמיים מטילים של האוייב וממטוסיו. חיל־האוויר לא עשה זאת ופנה להשתתף בקרב היבשה, בלא להתחשב במה שטוב, אלא במה שצריך. המצב על הקרקע היה כה קריטי בשלבים הראשונים, עד כי לא יכולנו להתפנות בכוחנו המלא לתקוף את מערכי־הטילים.

„היה כאן, איפוא, מין גלגל חוזר: לא יכולנו להתפנות במלוא הכוח לעזרת כוחות־היבשה בגלל מערכי־הטילים, והתקשינו לתקוף את מערכי־הטילים לרגל המצב הקשה של כוחות־היבשה. זה בלט במיוחד כאשר נצטווינו להפנות את כל הכוח לצפון, כי שם נשקפה סכנה רצינית לשטח — ולהניח בינתיים לחזית המצרית." משמעות ומסקנות? אין. הדברים נאמרו כאקדמה לציון, כי, „למרות כל אלה... החל מה־18 באוקטובר 1973... לא היה עוד מערך־טילים אפקטיבי בתעלה. חיל־האוויר חזר וקנה לו את הכושר לפעול בשדה־הקרב כאוות נפשו."

אין לי כל ספק, שחיל־האוויר למד את לקחיו בתחום האווירי — ובין השאר (וזה לא מזיק בעיקרון, כל זמן שאין הגזמה), שמוטב לו כי יכין את עצמו למילחמה, בלא שיסמוך מדי על התחזיות, הדיווחים והתוכניות של מיפקדות־היבשה. אבל לא מצאתי כל ראיה חותכת וחד־משמעית — בוודאי לא בפירסומים הגלויים — שחיל האוויר מבין שמצבם של כוחות־היבשה, על כל בחינותיו, הוא מעניינם הישיר, הקבוע והחיוני של הטייסים. בעיקר אמור הדבר לגבי עוצמת־האש הקרקעית וההיערכות הנכונה למיגננה.

חיל־האוויר צריך לשאוף וגם לעשות ככל כוחו, שעוצמת־האש האורגנית של כוחות־היבשה תהיה מספקת להבטיח את מלוא סיוע־האש הנחוץ להם למיבצעים הטאקטיים. ככל שמתמלאת דרישה זו, כן פוחת הסיכוי שלהבא ישובו מטוסים ויידרשו לשמש ארטילריה או נ"ט מעופפים במקום אלה שצריך וגם מתאים שיימצאו לכוחות־היבשה, אבל חסרים להם.

■ ■ ■

מה שנוגע לשיטת המיגננה ביבשה, מעניינו החיוני והישיר של חיל־האוויר הדבר, שכוחות־הקרקע לא ינקטו מיגננה נוקשה, שבה כל גבעה היא הכותל־המערבי ואסור לסגת סנטימטר. כאשר המיגננה גמישה יוכלו כוחות־הקרקע — ומדובר בעיקר במצב הלא־נעים של מיתקפה ערבית מפתיעה — להרוויח זמן באמצעות תימרון בתוך מרחב מוגן, לא על קו אחד דק ונוקשה. בכך יורשו, בעת הצורך, לבצע גם נסיגות טאקטיות, בלא לפגוע במשימת המיגננה. ברי הדבר וודאי, שאילו היו כוחות־היבשה מנהלים מיגננה כזו ביום־הכיפורים, לא היה איש רואה חורבן בית שלישי בכל נסיגה מקומית וזמנית — וממילא לא היה נוצר הצורך, שלהערכתי היה חמור פחות מכפי שמוצג והצדקתו מפוקפקת, להתערבות נואשת ומיידית, „בכל מחיר", של חיל־האוויר, בעיקר בגולן.

משום כך יש — או צריך שיהיה — לחיל־האוויר עניין ישיר ומרכזי בדבר אופן היערכותם ותיכנון לחימתם של כוחות־היבשה, בעיקר בנסיבות היותר־קשות האפשריות, כך שלא יישנה המצב, שדווקא במקום ובזמן שחיל־האוויר יכול וגם צריך להנחית על האוייב מכות שגם יערערוהו וגם יקנו לנו את חופש־הפעולה הנחוץ באוויר, יהיה עליו לזנוח את כל אלה ולהטיל את מטוסיו למשימות בלתי־מתוכננות — או בלתי־ניתנות־לתיכנון־מראש — של ייאוש והתאבדות־למחצה, וזאת רק כדי להרוויח עבור כוחות־היבשה מירווח־נשימה, שיכלו להשיג בעצמם אילו נערכו ופעלו נכון.

במילים אחרות: כמו שמילחמת־האוויר ובניין הכוח האווירי הם דברים חשובים מכדי שיופקדו בידי הטייסים לבדם, כן אלה היבשתיים חשובים מכדי שיעוצבו על־ידי אנשי־היבשה עצמם, ללא שיתוף והשפעה מתמידים והדוקים של ועם האוויראים.

זה מה שקוראים „רב־זרועיות"; והוא אחד הדברים המאפיינים כבר מזמן כל צבא ומילחמה מודרניים, למרות שצה"ל „הסתדר" עד כה בלעדיהם — להוותו.

אות מהם שחיל־האוויר אכן הפעיל סיוע הדוק ובניגוד להשמצות, אומנם השתתף כ„חיל מסתער" בקרבות היבשה. בהמשך מובן לכך הם גם מבטיחים, או ניתן להבין את דבריהם כהבטחה, שבמילחמה הבאה „יתקן" חיל־האוויר את עצמו ויעשה כל שציפו ממנו ביום־הכיפורים ולא עשה.

גם מפקד חיל־האוויר, למרות דבריו שצוטטו קודם, נגרר ל„התנצלות" כזו. זאת מן הטעם המובן, ש„השאלה הקנטרנית „איפה היה חיל־האוויר במילחמה?" באמת פרובוקטיבית ולא־נוהה, לאור הציפיות המוקדמות, שגם חיל־האוויר עצמו עודד.

(אגב, גם בכך אין חדש, וידועה פרשת הפינוי הבריטי מדנקירק שניצוליו, אחרי שהגיעו לחוף בריטניה, גינו את חיל־האוויר ואת אנשיו כפחדנים, משום שמעל שמי חוף הפינוי ראו רק את מטוסי האוייב. אבל, לאמיתו של דבר, ומעבר לתחום הראייה של דנקירק, יירטו מטוסי הרא"פ את הלופטוואפה והם אשר מנעו את השמדת כוחות היבשה והים הבריטיים מן האוויר). הראיה החביבה על חיל־האוויר שלנו להכחשת ה„האשמות", היא התערבות מטוסינו בגולן, אשר — כך נטען — בהיעדר כוחות יבשה, הם אשר מנעו את ירידת הטנקים הסוריים אל חוף הכנרת.

דווקא בקבלנו ראיה זו כהצגתה, נוכל להשתמש בה כנקודת־מוצא טובה מאד לבירור היחס הנכון שבין עוצמות היבשה והאוויר בצה"ל, תוך בחינת ההשפעה ההדדית שצריכה לשרור ביניהם לעניין בניין הכוחות, קביעת תיפקודיהם והפעלתם.

הדבר הראשון, והבולט ביותר, העולה מאפיזודה זו הוא, שמילחמותינו מוכרעות ביבשה. הצלחה אווירית עם כישלון קרקעי שווה כישלון. לכן, כאשר כוחות־היבשה כושלים או בלתי־מספיקים, אין מנוס אלא לתגברם או ל־

במדינה

העם

אלוהים והילדים

מה חשוב יותר — האדמה או הילדים?

„אלוהים לא אוהב ילדים!" האשימה ענת בת השבע, כאשר התבוננה מבעד לחלון בגשם־הזלעפות שבחוץ. היא לבשה תחפושת של צועניה. במשך שבועות ארוכים ומאושרים התכוננה, ליום הפורים, חלמה עליו, תיכננה כל פרט בתילבושתה.

בהתקרב הפורים, התקבצו ענני השמיים בערב הפורים, וביום החג עצמו, סערו איתני־הטבע. אף לא ילד אחד יכול היה להסתובב ברחובות, להציג את תחפושתו.

„אלוהים אוהב את האדמה, ובגלל זה הוא הביא גשם!" ניחם אבא את ענת.

„מה זה, אלוהים אוהב את האדמה יותר מאשר את הילדים?" התנצחה ענת בהיגיון־ברזל.

היגיון זה התחזק עוד יותר למחרת היום. אך חלף פורים, ומזג־האוויר החל מתבהר. יומיים אחר־כך כבר זרחה השמש, ומזג־אוויר פורימי נהדר חימם את הארץ, ממטולה עד אילת.

ראש הממשלה

שניים על הדשא

הביקור הצליח — אך האסטראטגיה של רבין עלתה על שירטון

שני ראשי־השילטון עמדו זה לצד זה על הדשא המוריק של הבית הלבן. שניהם צעירים, שניהם קציני צבא־הקבע בעבר, שניהם הבינו שכדאי להם לשוות לאירוע הדיפלומטי ציביון חיובי ככל האפשר.

אולם ההבדל בין השניים הוא כביר. ג'ימי קארטר הוא פוליטיקאי בכל רמ"ח אבריו, יצחק רבין הוא פוליטיקאי כימעט בעל־כורחו.

ובעיקר: קארטר הוא נשיא ששילטונו מובטח למשך ארבע שנים. אחרי שהתגבר על יריביו בבחירות המוקדמות על מינוי מיפלגתו, ואחרי שנבחר בבחירות הארציות, הו שליט־יחיד.

רבין, לעומת זאת, נשאר כבול בידיו וברגליו, גם אחרי שניצח — בקושי — את יריבו במירוץ לראשות־הממשלה.

התוכנית שנכשלה. אולם עצם כהונתו של רבין כראש־הממשלה אחרי הבחירות אינו מובטח כל עיקר. הדבר תלוי בתוצאות הבחירות.

מבחינה זו כבר היווה הביקור בוושינגטון אכזבה, המבשרת־רעות.

כאשר החליט יצחק רבין, לפני שלושה חודשים, לפזר את ממשלתו ולהקדים את הבחירות, עמדה לנגד עיניו אסטראטגיה מגובשת. עיקריה:

● הבחירות יתנהלו על ענייני־חוץ, שבהם מעמד הממשלה איתן יחסית, ולא על ענייני־פנים, שבהם מעמדה חלש.

● כדי להשיג זאת, ינוצל הזמן עד לבחירות כדי להחזיר את ענייני־החוץ למרכז הבמה הציבורית.

● לשם כך ייערך ביקורו של ראש־הממשלה בוושינגטון בחודש מארס. הוא יציג את רבין שוב כמדינאי בינלאומי.

בעומדו על הדשא של הבית הלבן, יכול היה רבין להרהר בכישלונה של תוכנית זו. הביקור אומנם נערך במארס, אך אין הוא מצטייר כמאורע בינלאומי שיעניק לרבין יתרון תעמולתי גדול. פרשות הכפיר ופצצות־הדלק עזרו לשימעון פרס ליטול מן הביקור את מרבית זוהרו. המסע כולו הצטייר בדעת־הקהל כתרגיל שיגרתי של בחירות, לא עשה רושם עז.

חבלה מבפנים. התוצאה, לגבי יצחק רבין: ענייני־החוץ לא יהוו, ככל הנראה, את הנושא המרכזי בבחירות.

אם אכן כך יקרה, ייכנס המערך למילחמת־הבחירות בתנאים נחותים. הוא יצטרך להיאבק במרץ כפול כדי להשיג את ההישג המינימלי הדרוש לו, כדי להבטיח לעצמו עמדת־בכורה בממשלה הבאה.

לאור העובדה שמנוי וגמור עם שימעון פרס, בראש מחצית מיפלגת־העבודה, לחבל ככל שאפשר בניצחון שיחזק את יצחק רבין, לא תהיה זו מלאכה קלה.

איומים - מריבות - קנוניות והאשמות הדדיות

מילחמת ד"ש בד"ש

„זה לא יילך לכם ככה! אני אשרוף לכם את כל הבניין!" צעק ויקטור תייר, איש הפנתרים הציונים, שהצטרפו לו מכבר לתנועת־ד"ש. צעקותיו ואיומיו של תייר בקעו מבניין בית ידיעות־אחרונות לשעבר, שהושכר והפך לבית משרדי מטה הבחירות של התנועה־הדמוקרטית־השינוי.

צעקותיו של תייר ואיומיו כי יעלה באש את בית המיפלגה החדש, כוונו כלפי חבריו לוועדת הבחירות הפנימיות במיפלגה החדשה, שחבריה עומדים לבחור בשבוע הבא את מועמדיהם למועצת התנועה ולרשימתה לכנסת.

מה שעורר את זעמו של תייר היתה העובדה כי מזכירות התנועה סרבה לאשר 500 בקשות הצטרפות לתנועה שהביאו עימם תייר וחבריו מן הפנתרים הציונים. לטענת ויקטור תייר עצמו, שפרש בשעתו מהפנתרים השחורים והקים פלג עצמאי, מדובר רק ב־320 טפסי הצטרפות לתנועה שהוקפאו בידי המטה האירגוני הבודק את רשימות המצטרפים, כמו טפסי ההצטרפות ההמוניים של קבוצות־לחץ אחרות בד"ש.

הסביר תייר לכתב העולם הזה מדוע היה עליו לזעוק ולאיים: „נכון," אמר, „היו צעקות ודרשתי שיאשרו את הצטרפותם של האנשים שלי. כי זוהי הדמוקרטיה האמיתית. צריך לצעוק אם רוצים להשיג משהו." תייר עצמו הוא שמפיץ את הסיפור. לא מכבר גילה כי איים לשרוף את בית ד"ש אם לא יתקבלו חבריו לתנועה, בראיון קולקטיבי שערכו עמו תלמידי המיכללה־לתיקשורת־המונים. „רציתי להדגים בפניהם מה זאת פוליטיקה ואיך ניתן להשיג דברים בפוליטיקה," הסביר תייר.

היה זה שיעור מאלף. שכן הסתבר שצעקותיו ואיומיו של תייר אכן עשו את שלהם. מזכירות ד"ש אישרה את הצטרפות כל האנשים שאת טפסי ההצטרפות שלהם הביא תייר ושלטענתו „כל אחד מהם שילם מכיסו את דמי־החבר שלו."

■ ■ ■

לא היתה זו הסערה היחידה שהתחוללה בימים האחרונים בתוככי המיפלגה המתיימרת להביא את בשורת הדמוקרטיה והשינוי לתושבי ישראל. ככל שהתקרב מועד הבחירות הפנימיות בד"ש, כן החריפו חילוקי הדיעות והמאבקים הפנימיים בקרב הקבוצות והאישים השונים במיפלגה החדשה.

היה זה רק טבעי שתשומת־הלב הציבורית מוקדה לעבר המתרחש בתנועתו של ייגאל ידין. אבל התמונה שנחשפה שם לא היתה מרנינה כלל ועיקר. התככים, ההאשמות ההדדיות והיריבויות האישיות, לא נפלו בחומרתן ובחריפותן מאלה המתחוללות במיפלגות המימסד הוותיקות והישנות. להיפך — בד"ש השתוללה הדמוקרטיה ללא כל מעצור.

בעוד שקבוצות הלחץ העדתיות, שכל אחת מהם גייסה ורשמה אלפי קולות של חברים בתנועה — חלקם ללא ידיעתם — איימו לדהוק הצידה את מייסדי תנועתו של ידין ואת מייסדי תנועת שינוי של אמנון רובינשטיין, ניטש מאבק פנימי גם בין תומכיו של ידין לבין תומכיו של רובינשטיין.

אנשי ידין טענו כי אנשיו של אמנון רובינשטיין השתלטו על מחלקת ההסברה והאירגון של התנועה החדשה. בראש מחלקה זו עומדים שני בני חסותו של רובינשטיין מתנועת שינוי: גדעון אביטל בן ה־25, סטודנט למישפטים המכהן כמרכז ועדת־ההסברה, וגיל ליידנר בן ה־26, משפטן המשמש כמרכז כנסי־ההסברה, חוגי הבית והאסיפות של ד"ש.

אביטל וליידנר, שניהם יוצאי יחידות הצנחנים בצה"ל, מואשמים על ידי אנשי ידין כי צנחו על התנועה החדשה ומאיימים לכבוש אותה בפשיטה מן העורף. לטענת אנשי ידין משבצים השניים בעיקר את אנשי שינוי ואת תומכיו של אמנון רובינשטיין באסיפות התנועה, ממעטים מלתת ייצוג לנציגי קבוצות אחרות ובעיקר לאנשיו של ידין.

על רקע ההתמודדות הפנימית בין אנשי ידין לאנשי רובינשטיין בוטלו בשבוע שעבר ברגע האחרון שתי מסיבות־עיתונאים שעמדה ד"ש לקיים. מסיבות אלה נועדו להציג את מצעה של ד"ש, האחת בענייני חוץ־וביטחון והשנייה בענייני כלכלה. הן

ד"שאי תייר
„לשרוף את הבית!"

ד"שאית סעדון
להשתלט על הצמרת

ד"שאית גורן
„להדפיס את התמונה!"

בוטלו משום שאנשי ידין מחד ואנשי רובינשטיין מאידך לא יכלו להגיע לידי נוסח מוסכם בנושאים אלה. מה שהיקשה עליהם על ההידברות היתה המחלוקת הפנימית על רקע אישי, יותר מאשר המחלוקת האידיאולוגית.

גם לאנשי שינוי של רובינשטיין היו טענות כלפי מחנה ידין. הם טענו כי פתיחת התנועה לכל דיכפין והצטרפותם הקולקטיבית של גושים וחמולות לתנועה מסלפת את תדמיתה ופוגעת ברעיון המקורי שלה. למעשה הפכה כיום התנועה, לדעתם, למעין סניף של הפנתרים השחורים, כשהנושא העדתי מודגש ומובלט יותר מכל נושא אחר. יותר ויותר גברו החששות כי דמות אלמונית כמו זו של טובה סעדון, המצליחה לסחוף אחריה את בני עדות המזרח בתנועה החדשה, עשויה להוות בה דמות דומיננטית יותר מאשר ידין או רובינשטיין.

טובה בת ה־28, דוקטורנטית במדעי הטבע ומורה לאקולוגיה, היא בתו של אליהו סעדון מאור־יהודה שהתפרסם בשעתו כראש קבוצות האגרוף של מפא"י. היא נמנית עם ראשי תנועת עודד שהצטרפה לד"ש ואת סיכוייה בבחירות מעריכים כטובים יותר מאשר אלה של מרדכי ויר־שובסקי, ממיסדי שינוי או דודיק גולומב, למשל.

■ ■ ■

המאבקים הפנימיים שהתחוללו בד"ש איימו השבוע להגיע עד לבירור בפני בית־המישפט העליון.

לקראת הבחירות הפנימיות הדפיסה ד"ש חוברת מיוחדת, הכוללת את תמונותיהם ותולדות חייהם של כל 151 המתמודדים על המקומות ברשימת המיפלגה לכנסת ובמועצה הארצית של התנועה.

לכל אחד מהמועמדים ניתנה האפשרות לפרסם את התמונה הנראית בעיניו ולפרט את הביוגרפיה שלו ואת הנימוקים המצדיקים לדעתו את בחירתו. חלק גדול מהמועמדים פירסמו תמונות מתקופת לימודיהם בגימנסיה, שיבחו את עצמם ואת כישוריהם. אחרים הצטנעו יותר.

כאשר פורסמה החוברת פרצה השערורייה. הסתבר כי למרות ההבטחה שבד"ש כולם בוחרים בכולם ושלכל חבר תינתן הזדמנות שווה, הושמטו מהחוברת תמונותיהם של כמה מהמועמדים. במיוחד חרה הדבר לד"ר דינה גורן, שהגיעה לד"ש מר"ץ, אחרי שהתאכזבה משולמית אלוני בה תמכה בבחירות הקודמות.

גורן בת ה־46, מרצה לקומוניקציה באוניברסיטה העברית בירושלים, טענה כי תמונתה הושמטה במתכוון כדי לחבל במאמציה להבחר במקום ריאלי ברשימת ד"ש לכנסת. היא איימה לפנות לבג"ץ ולבקש צו שיאסור את פירסום חוברת המועמדים עד שתפורסם בה גם תמונתה.

רק אחרי שהבטיחו לה לפצותה, חזרה בה דינה גורן מאיומיה. הפיצוי: תמונתה תפורסם בנפרד במודעה מיוחדת של ד"ש בעתוני הערב כדי שמצביעי ד"ש יוכלו לראות גם את דמותה לפני שיכריעו אם לבחור בה או לא.

אולם לא רק במאבקים הפנימיים דמתה ד"ש לכל המיפלגות המימסדיות הישנות. גם שיטות הפעולה, האירגון ובעיקר שיטות המימון שלה, הטילו ספק חמור אם אומנם קיים הבדל כלשהו בינה לבין המיפלגות האחרות. אחד מראשי ד"ש, אלוף (מיל.) מאיר עמית, שהה בשבוע האחרון בהונולולו, שם התקיים מיפגש של ראשי מפעלים בינלאומיים. לטענת יריבי ד"ש ניצל עמית את ביקורו זה כדי לנהל מגבית ולהתרים גורמים זרים, שאינם חברי ד"ש וגם לא אזרחי ישראל למען מסע הבחירות של המיפלגה החדשה.

חמור לא פחות היה החשד שהועלה השבוע על ידי אנשי מיפלגות אחרות כי בד"ש מצאו דרך לעקוף את חוק־הבחירות האוסר התרמת תאגידים למסע הבחירות של המיפלגה. ככל הנראה יתבקש מבקר־המדינה לבדוק ולחקור את צורת עקיפת החוק שהומצאה על ידי ד"ש.

התאגידים, שאסור להם לתרום לד"ש אינם תורמים אומנם כל תרומה למיפלגה או לקרן הבחירות שלה. לעומת זאת הם מפרסמים מודעות־ענק בחוברות ההסברה הפנימיות של המיפלגה, תמורת דמי מו־

(המשך בעמוד 24)

ספורט־טוטו
טוטו
השבוע
מינימום הפרס הראשון
500.000 ל"י
מינימום לכל הפרסים
1,000.000 ל"י
יום ה׳ — המועד האחרון
למסירת הטפסים
עשה לך מנהג קבוע־
מלא טוטו בכל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט

רעה צור ★ אולי גלם
BEAUTY NAIL

יצירת ציפורניים בשיטה מהפכנית
באמצעות חומר בלעדי שאינו
מזיק לציפורניים ושומר עליהן
רחוב שרת 33 ת"א, טל. 456762
פתוח בין השעות 09.00—18.00

במדינה

דיעות

הצבעה ערבית

מחנה פרס נאחז בתירוצים גזעניים כדי לתרץ כישלונו

היו ימים בהם היה המושג „עבודה ערבית" כינוי גנאי בארץ לכל עבודה הנעשית בחיפזון, רשלנות וחוסר ידע מיקצועי. מאז הפכו ערביי ישראל — ובעיקר ערביי השטחים המוחזקים — לכוח־העבודה העיקרי בארץ, איבד המושג את משמעותו המזולזלת.

היעלמו של המושג לא השאיר אחריו חלל ריק. את מקומו תפס לאחרונה מושג חדש: „הצעה ערבית". משמעותו של מושג זה בפי המשתמשים בו: הצבעה קנויה, הנעשית מתוך כפיה ולחצים, שלא על פי שיקולים דמוקרטיים מקובלים.

היו אלה שר־הביטחון שימעון פרס ו־תומכיו המיפלגתיים שהפכו לאחרונה מושג זה למטבע־לשון עוברת לסוחר בשוק הפוליטי.

האשמה ללא בושה. ערב הבחירות בוועידת מיפלגת העבודה הבטיחו אנשי מטהו של פרס כי הניצחון מונח כבר בכיסו. הם עשו זאת לא רק באמצעות הודעות־שקר שהפיצו באמצעות אנשי יו־נייטד־פרס בעיתונות. גם לפרס עצמו ול־שותפו במאבק על כיבוש כס ראש־הממ־שלה, אבא אבן, הם הציגו חישובים שו־נים שהצביעו על כך כי הרוב בוועידת המיפלגה מובטח להם.

בין הקולות שנראו מונחים בכיסו של פרס היו כ־150 קולות צירי הוועידה ה־דרוזים והערבים. אנשי פרס עשו חריש עמוק בקירבם זמן רב לפני הבחירות.

כאשר התבדו כל האשליות והתחזיות כבועת־סבון והתברר כי יצחק רבין הוא שניצח בבחירות במיפלגת העבודה, החלו אנשי מחנה פרס לטעון מיד כי ניצחונו של יצחק רבין „אינו נחשב," כיוון שהוא הושג בזכות הקולות הערביים.

תחילה החלה חרושת השמועות בגנות „ההצבעה הערבית" במסדרונות ובמיסת־רים. השבוע היא הפכה פומבית והושמעה בגלוי בפי שימעון פרס ואנשיו כטענה לגטימית, ללא בושה.

אמר שימעון פרס עצמו (בראיון עם רפ־אל בשן בידיעות אחרונות): „...שיערתי לעצמי כי המרחק עלול להיות זעום מאד וממילא קשה לנחש מי יזכה. מה אגיד לך? אפס פסיק שבעה אחוזים קשה לחזות מראש! מה גם שהבנתי כי בערך רבע מקולות הצירים הם ,צפים' והיו שינויים שחלו ממש ברגע האחרון... כגון השינוי הפיתאומי שחל בהצבעתם של החברים ה־דרוזים והערבים שהחליטו לתת את קולם ליצחק רבין."

כאשר נשאל אם שינוי זה הוא שהכריע את הכף נגדו, התוודה פרס, שהתיימר לשאת את דגל הדמוקרטיה והשינוי ב־מיפלגת העבודה: „לא מן הנמנע שכך הם פני הדברים."

אוהדי אש"ף. דובריו של פרס היו פחות מעודנים ממנו. כך, למשל, מצא לנכון אחד ממקורבי פרס הבכירים בעיתו־נות, כתב מעריב שמואל שגב, להקדיש רשימה מיוחדת לנושא זה: „הקול ה־ערבי שהכריע בין מועמדות רבין ופרס."

בכה שגב מרה: „לראשונה מאז קום מדינת־ישראל הפך המיעוט הערבי לגורם פוליטי במפלגות הציוניות... הצבעת בני המיעוטים קבעה מי יעמוד בראש מיפלגת העבודה ומי יתמודד מטעמה על ראשות ממשלת־ישראל. אכן, דרך ארוכה עברה תנועת־העבודה מאז הימים שבהם התעקש דוד בן־גוריון להבטיח לעצמו רוב פרל־מנטרי שלא יהיה מותנה בקולותיהם של חברי הכנסת הערבים."

ברמזים עבים כמו פיל ניסה שגב לרמוז כי למרות השתלבותם במוסדות מיפלגת העבודה, עדיין נוהים אותם ערבים אחרי רק"ח ואחרי אש"ף.

אילו הצביעו אותם צירים ערבים ב־וועידת מיפלגת העבודה עבור שמעון פרס, היו קולותיהם כשרים למהדרין. עתה, מש־בחרו להצביע עבור יצחק רבין (וקשה לדעת מאין הסיקו זאת אנשי פרס, שכן הבחירות היו חשאיות) הם הפכו לא רק לאזרחים מדרגה. שניה.

„הצבעה ערבית" אינה נחשבת כל עוד היא לטובת היריב.

יוסי בנו של סא"ל (מיל.) דב יפה, חקלאי בנישמתו, שעמד בשלבי שיבה לשירות פעיל בצה"ל, אך קיפד את חייו כשעלה ריכבו על מוקש באיזור ניצנה.

המכה שניחתה היתה קשה מנשוא. סגן־אלוף יוסי יופה, איש־צנחנים ותיק ומבחירי מפקדי צה"ל, נהרג בעת שריכבו עלה על מוקש. אולם, מישפחת יופה הענפה עוד לא הצליחה להתאושש מן המהלומה הנוראה, וכבר ניחתה עליה מהלומה נוספת: אלוף־מישנה עמיר יופה, ממפקדיו הבכירים הנודעים ביותר של חיל־השיריון, נהרג. היה זה ימים ספורים אח־רי שניחם את רינה, אלמנתו של דודנו יוסי. הוא ניספה יחד עם נהגו, בתאונת־דרכים קטלנית שאירעה ליד פתח־תיקווה.

גורל איוב נפל על המישפחה המלוכדת, רבת־הבנים. שבט בני יופה (יפה) הוא מן המפוארים ביותר בתולדות היישוב העברי בארץ־ישראל. מוצאו של השבט בעיירה אנצ'ה שברוסיה, שם נשא לו במאה הקו־דמת אבי המישפחה, אברהם יופה, לאשה את חנה ומאז, בכל דור ודור בבית יופה, רבים האברהמים והחנות, כאות־הוקרה ל־מייסדי השבט, שהיו דמויות מייוחדות־במינן שבניהן העריצו אותן יותר מכל.

אברהם יופה היה סוחר־יערות, תלמיד־חכם ויודע ספר. משך שנים ארוכות חלם על עלייה לארץ־ישראל. אולם בעצם היום שבו עמד לצאת בדרכו ארצה, נפטר. אשתו, חנה, עלתה לבדה. שם, בארץ־ישראל, חיכו לה כבר שלושת בניה, דב, חיים ואביגדור, שעלו עוד ב־1906 והת־יישבו ביבניאל. שאר הבנים נשארו ב־רוסיה.

הבן שלמה, שנפגע בעת המהפכה, הגיע ארצה כעבור שנים, כשהוא משותק בשתי רגליו. היה זה דב שנסע אליו והביאו ארצה. אח אחר, יצחק, היגר לאמריקה ועבד במישרדו של האמרגן הנודע סול יורוק. אולם כשהגיע שעתו למות בא ל־

מרים אשתו של חיים, אמם של אלוף (מיל.) אברהם, שאול, חנהל'ה ואורי, אביו של אל"מ עמיר יופה שנהרג בשבוע שעבר בתאונת דרכים. מרים נפטרה לפני כשנה בקיבוץ יקום.

שני הרוגים תוך שבוע אחד, במישפחה אחת, מיקדו את תשומת־הלב באחת המישפחות המפוארות בארץ

ההגדה לבית יופה

עמיר בחיק המישפחה

אל"מ עמיר יפה ז"ל (ראשון מ־שמאל) בחברת הוריו אורי ותמר, חברי קיבוץ מעוז־חיים, אחיו ואחיותיו. משמאל לימין: אוסנת, אפרת, יחיעם ואייל הצעיר. עמיר היה ידוע כמפקד קשוח וקפדן אולם נערץ על חייליו. הוא נהג לומר להם: „כל מה שאני עושה ואתם לא אוהבים, יציל אתכם אחר־כך בשעת הקרב."

מייסדי השושלת

אברהם וחנה יפה, מן העיירה אנצ׳ה שברוסיה. אברהם היה סוחר־יערות, ותלמיד־חכם שחלם כל ימיו לעלות לארץ־ישראל. ביום שבו עמד להגשים את חלומו ולעלות בעיקבות בניו דב, חיים ואביגדור, הלך לעולמו. אשתו חנה עלתה לבדה, התגוררה עד ליום מותה בבית המישפחה שברחוב השחר בתל־אביב. האבות המייסדים היו נערצים על בניהם.

ישראל ומת כאן, בחיק מישפחתו. האחות שרה הגיעה לארץ־ישראל כעבור שנים. היא נישאה כאן ליהודי בשם שניאורסון, ומאוחר יותר התגרשה ממנו. מנישואין אלה נולדו לה שלושה ילדים: מרדכי, רחל והרצליה. מאוחר יותר הגיעה גם האחות הצעירה, בלה, יחד עם בעלה יואל אטינגון, שעבד כמהנדס בתנובה. בלה היתה אחת הגננות הראשונות בעיר חיפה.

קשר מישפחתי אמיץ

אולם **שלוש** הדמויות המרכזיות ב־מישפחת יופה היו, ללא ספק, האחים דב, חיים ואביגדור, שהגיעו ארצה כחלו־צים והקדימו את המישפחה כולה.

חיים התחתן עם מרים לבית קבשנה ואילו אחיו, דב, התחתן עם אחותה של מרים, אסתר. מספר אלוף (מיל.) אברהם יופה, בנו הבכור של חיים: „אנחנו, ה־ילדים, ניסינו להשפיע על אביגדור ש־יתחתן עם האחות השלישית לבית קבשנה, חווה, שהיתה אחות בבית־החולים בעפו־לה, אבל אביגדור העדיף חלוצה בת פו־לניה. חווה עצמה נישאה, מאוחר יותר, לפועל מחיפה, ומתה חשוכת־ילדים."

שלושת האחים יופה חיו ביבניאל, חיים של חקלאים עובדי־אדמה. הדוק במיוחד היה הקשר בין מישפחותיהם של דב וחיים, שהיו נשואים לשתי אחיות. המישפחות חיו ממש זו בתוך זו. מדי ערב־שבת היו המישפחות נפגשות בביתו של דב או בביתו של חיים. נזכר אברהם יופה: „בביתנו ובבית הדוד דב נוצר המרכז, המגנט של כל המישפחה. היינו מתכנסים מדי ליל־שבת, אוכלים יחד ושרים עד אור הבוקר. הקשר המישפחתי האמיץ של בית יופה נולד בימים הרחוקים ההם, ביבניאל. כשבני־דודי היו לי יותר מאחים."

נוסף על אברהם, הבכור, נולדו לחיים גם שאול, שנשא לאשה את בלהה לבית ויזל והוא כיום חבר קיבוץ יקום; אורי, שנשא לאשה את תמר לבית ירדני והוא חבר מעוז־חיים ואביו של עמיר ז"ל ו־חנהל׳ה, שנישאה לתמיר, חבר קיבוץ רבי־בים.

אברהם יופה, כיום אלוף (מיל.) חבר־כנסת ומנהל רשות־שמורות־הטבע, גדל ביבניאל עד גיל 14. הוא זוכר שנים ארו־כות של מחלת הקדחת והגזזת, הוא זוכר את אמו, מרים, כאשה חזקה מאד, ומספר: „היא היתה אחות מעשית ביפו, ואז הכירה את אבא והלכה אחריו לגליל. שם הקימה את ביתנו, תוך קשיים עצומים. היה עליה לכבס, לבשל ולאפות. אותנו רחצה בגיגית, את הכביסה הרתיחה על אש בחצר, ואני הייתי שומר־האש הקבוע. את הלחם היתה אופה בעצמה. אבא היה יוצא לעבוד ב־שדה, ואמא טיפלה בתרנגולות והוציאה את הפרות למירעה. אותי היתה מגרשת מעל פניה, טענה תמיד שאני אוכל יותר משאני עושה.

„את ביתנו חיממו על גחלים לוחשות. אני זוכר שהיה חם מאד בקייץ וקר מאד בחורף. היו זבובים, היתה קדחת. כילד, הייתי חולה בקדחת שלוש שנים רצופות. כשנשלחתי, בגיל 14, למיקווה־ישראל, צמחתי בבת־אחת. כשבאתי הביתה, לבי־קור, אמא לא הכירה אותי. הייתי מגיע ליבניאל פעמיים בשנה, בחג־הפסח ובחופש הגדול. הייתי נוסע ברכבת־העמק מיפו ל־צמח, ומשם הייתי נוסע בעגלה עד יב־ניאל."

בנים ובני־בנים

מישפחת **יופה** מסועפת מאד. אלוף אברהם יופה, בנו של חיים, נשא לאשה את יהודית, שילדה לו את בנו־בכורו, דן. יהודית נהרגה בתקופת מיל־חמת־העולם השנייה בתאונת־דרכים, ליד ג׳נין. מאוחר יותר נשא אברהם לאשה את אביבה שלוסברג, אחותה של לאה, רעייתו של ראש־הממשלה יצחק רבין. לאביבה ולאברהם נולדו שתי בנות — הבכורה, רותי, נשואה לאורי, קצין־ביטחון בנמל־התעופה בן־גוריון ו־איש סיירת ידועה בצה"ל, שעליו אומר

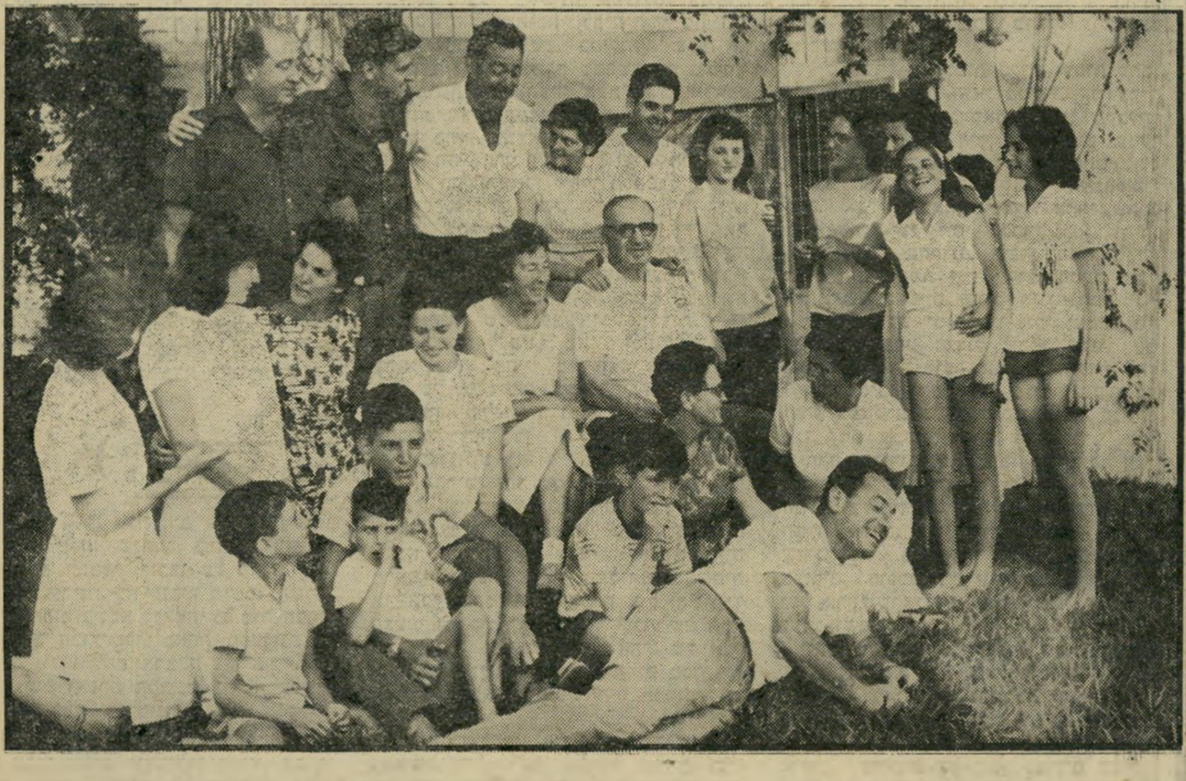

אילן מישפחת יופה על חלק מענפיו: שבט אחים גם יחד

ההגדה לבית יופה

(המשך מעמוד 23)

אברהם יופה: „אני גאה בזה שהוא מ־מוצא עיראקי. גם בני, דן, נשא לו אשה ממוצא בוכרי. אמרתי לבתי הצעירה רונית, שאם היא תביא הביתה תימני אני אפרק לה את כל העצמות.”

אולם הבת הצעירה, רונית, לא תסבול כנראה מפירוק־עצמות. היא עומדת להינ־שא, בקייץ השנה, לעמיר שביט, שאביו היה קצין־שלישות בעת שאברהם יופה היה מפקד בגולני. בינתיים היא לומדת בסמינר למורות. לאביבה ולאברהם יופה חמישה נכדים. לבן דן נולדו בועז, רע ואור, ו־אילו לבית, רות, עומר ושירי. אברהם יופה קובל על השמות המודרניים שהעניקו בניו לילדיהם, ובכך הפסיקו את מסורת השמות המישפחתיים. הוא אומר:

„אני רוצה לדעת במה השם שירי יותר יפה ממירי. ניסיתי לשכנע את הילדים לתת כבוד למייסדי המישפחה, אך הם סירבו. רצו להוכיח לי שהם עצמאיים.”

לאחיו של אברהם, שאול, חבר קיבוץ יקום, נולדו ארבעה ילדים: רחל, עודד, טליה ויובל. ואילו לאורי, בעלה של תמר וחבר קיבוץ מעוז־חיים נולדו עמיר הבכור, יחיעם, אוסנת, אפרת ואייל. האחות חנהל׳ה, חברת רביבים, ילדה את נורית, הדס, חגי, עופר ויוחאי.

גם בניו של דב תרמו לגידול המישפחה. אברהם, הבכור, גם הוא קרוי על שם מייסד השושלת, נפטר כששירת כאלוף־מישנה בחיל־האוויר. רעייתו, מיטקה, היא הקצרנית של כל ראשי ממשלות ישראל. לאברהם ולמיטקה נולדו שלושה ילדים: דב, על שם הסב, והתאומים רמי ויעל. המישפחה מתגוררת בצהלה ודובי, הבן ה־בכור, שהוא טייס, נשוי למיכל, בתו של אלוף (מיל.) עזר וייצמן. רמי נשוי לרוני, בתו של המדען הראשי של צה״ל אלוף־מישנה יצחק יעקוב, ואילו יעל נשואה לצעיר בשם נחום. שני הזוגות הצעירים חיים בקיבוץ עין־המיפרץ והאחים לומדים בפקולטה לחקלאות ברחובות.

שתי בנות לבית דב יופה נותרו רווקות עד היום: האחיות חנהל׳ה ושרה. שתיהן שירתו בפלמ״ח. חנהל׳ה, שהיא אחות רא־שית בבית־החולים ביילינסון, מתגוררת בבית הוריה דב ואסתר שבתל־מונד. היא צנחה עם הצנחנים במיתלה. האחות שרה מתגוררת בחיפה ועובדת כמורת־דרך.

דמות בלתי־רגילה

צעיר בניו של דב היה סגן־אלוף יוסי יופה, שנהרג בתחילת השבוע שעבר עת התרסק ריכבו על מוקש. יוסי היה נשוי לרינה, בת קיבוץ מישמר־השרון, שאותה הכיר כשבא לנחמה על מות חברה, שהיה גם חברו־שלו, באחת מפעולות ה־תגמול. נולדו להם ארבעה ילדים: רחל, תמר, יורם ואפרת המכונה בחיבה על־ידי בני המישפחה, פורטונה.

יוסי התגורר עם מישפחתו בתל־מונד, לשם עברו שנים קודם־לכן הוריו, דב ו־אסתר, אחרי שעזבו את יבניאל. אלוף יופה יודע לספר, כי למרות שיוסי היה דודנו, התייחס אליו כאל אחיו הצעיר.

אביו של יוסי נפטר מהתקף־לב בשנת 1950, כשיוסי היה בן 14. כעבור שנים נפטר מהתקף־לב האח אברהם, ששירת באותה עת בחיל־האוויר. יוסי נשאר ה־גבר היחידי במישפחה.

אולם, למרות שגדל ללא אב צמח יוסי והיה לגבר בגברים. הוא היה יפה־תואר, בעל עיניים שחורות עמוקות וסבר־פנים טוב־לב. אומר אברהם יופה: „על יוסי אי־אפשר להגיד היום שוב דבר טוב שלא אמרו עליו כשהיה עוד בחיים. הוא היה דמות מייוחדת־במינה ואישיות בלתי רגי־לה.” כמיטב המסורת של שבט יופה.

רינה יופה הוכיחה את עצמה כאשה ראויה ליוסי. בליל־השבת האחרון, אחרי הלווייתו של עמיר, כינסה את יל־דיה ואת בני־המישפחה בביתה שבתל־מונד ועמדה על כך שיהיה זה ככל לילות־השבת. היא אמרה: „יוסי היה רוצה שלא נהיה עצובים.” וכך, יחד עם שלוש ה־בנות, הבן יורם, השכנים ובני־המישפחה, שרו בביתו של יוסי שירים לבוא שבת ואכלו ארוחת־ערב חגיגית, כאילו לא נפ־קד מקומו של יוסי ליד השולחן.

יוסי אהב את ביתו שבתל־מונד. למרות עיסוקיו המרובים נהג לטפל במסירות במישקו. אולם, מפקדיו שיכנעו אותו ל־חזור לצה״ל, בטענה כי הוא חיוני. כשבא לעבור את הבדיקות הרפואיות לשם חיולו מחדש, אמרו לו הרופאים: „זה בלתי־אפשרי, אתה שבר־כלי.” כך קרה שחיולו המעשי נידחה וכשנהרג לא היה בשירות פעיל.

יוסי נפצע לראשונה בפעולות־התגמול, בקלקיליה. כשהובא לבית־החולים, היה גופו שסוע ומרוטש. במילחמת ששת ה־ימים פקד על הפלוגה שכבשה את גיבעת־התחמושת ואת העיר העתיקה. במילחמת יום־הכיפורים נפצע שנית, בקרב הנורא בעיר סואץ. תוצאות הפציעה: רגל מרו־סקת, חזה מרוסק וכדור שלא הוצא מ־גופו. רק מאוחר יותר הסתבר, כי מי שהציל את חייו של יוסי לא היה אלא עמיר, שהגיע בראש הגדוד שחילץ את הכוח הלכוד. קודם־לכן התקיימה פגישה מישפחתית בין אלוף־מישנה עמיר לבין דודו, האלוף אברהם יופה, ממש במבואות העיר סואץ שבה נפצע יוסי אנושות.

המילחמות היו מאז ומעולם חלק בלתי־נפרד מחיי מישפחת יופה. חל־קה של מישפחה מסועפת זו בתרומה לביטחון המדינה רב ביותר. כשהיה האלוף אברהם יופה בן 16 ותלמיד מיקווה־ישראל, גוייס להגנה. ב־1940 התנדב ל־צבא הבריטי יחד עם דודו דב ובנו אב־רהם. כשתמה מילחמת־העולם השנייה חזר האלוף יופה לישראל כקצין־תותחנים בצבא הוד־מלכותו. האיש, שהוא כיום מראשי תנועת ארץ־ישראל־השלמה, היה אז חבר ההנהגה הראשית של השומר־הצעיר וממקימי קיבוץ ניר־דויד, שם חבר בנו הבכור, דן, עד היום. אחיו של אב־רהם, אורי ושאול, שהיו צעירים מכדי ל־התגייס לצבא הבריטי, היו ממקימי ה־פלמ״ח.

ב־1947 היו בני מישפחת יופה ממקימי צבא־ההגנה־לישראל. שלושת האחים, בניו של חיים, שירתו במילחמת העצמאות כמ־פקדי־גדודים: אברהם פקד על גדוד 13 של גולני; אורי, אביו של עמיר ז״ל, פקד על גדוד עודד, ושאול היה מפקד גדוד 82 בחטיבה המשוריינת. בתום ה־מילחמה היה שאול קצין־השיריון הראשון בצה״ל, ואילו אורי השתחרר מהצבא בדרגת סגן־אלוף בעוד שאברהם, שהחל דרכו בצה״ל כרס״ן, סיים שירותו כאלוף.

אלוף־מישנה עמיר יופה ז״ל אמור היה, לפי התחזית, להיות האלוף השני לבית יופה. הוא היה חייל מיקצועי מחונן, ועתידו הצבאי היה בטוח. במילחמת ששת־הימים היה שרוי מרבית הזמן תחת אש־תופת, פקד על פלוגת־טנקים בחטיבה שבע, עבר את הג׳ראדי והגיע עד לתע־לה. במילחמת יום־הכיפורים התפרסם בגבורתו וזכה בעיטור־העוז.

פעמים רבות נפגשו בני מישפחת יופה בשדה־הקרב. במילחמת ששת הימים צנ־חה חנהל׳ה, בת דב, עם הכוח הרפואי של הצנחנים במיתלה. חמישה מבני ה־מישפחה שהו בשטח, והיא נהגה לספור מדי בוקר את כל הראשים, לוודא שהכל בסדר.

שורשים באדמה הקשה

שתי המהלומות שניחתו על בני מישפחת יופה בזו אחר זו, באותו שבוע עצמו, קשות מהכיל. אומר האלוף יופה: „חוסר־הטעם במותם של השניים כו־אב כל־כך. הדבר הכי איום הוא כשלוחם ותיק, שהיה בכל־כך הרבה מילחמות מסוכנות ויצא בשן ועין, הרוס ושבור, נשאר בחיים והנה, ביום שמש בהיר, בזמן שלום, הוא נוסע בדרך, עולה על מוקש ונהרג.

„יש הבדל בין למות בקרב ולמות סתם. אם יוסי לא היה חוזר מסואץ, אם עמיר לא היה חוזר מהג׳יראדי, היינו מקבלים זאת. נפלו 2500 חיילים, אז גם עמיר ויוסי יכלו ליהרג. אבל למות סתם כך?

„כשנודע דבר מותו של יוסי, היינו המו־מים. אבל כשבאותו שבוע, אחרי שהיה בהלווייתו של יוסי, נהרג גם עמיר, ממש כרענו תחתינו. קשה להאמין שה־אסון הזה באמת קרה. חוסר־הטעם שב־מותם של השניים פשוט אינו נתפס.”

לפני כחודש ימים היו יוסי ועמיר בין 38 בני השבט הגדול שבאו לחגוג עם האלוף אברהם יופה את יום־הולדתו ה־63. המסיבה התקיימה בגן ביתם המ־רוהט בפשטות של אברהם ואביבה, בנווה־מגן. הם אכלו, יחדיו, הצטלמו, שרו שיחקו, הדורות התערבבו זה בזה. הצ־עירים נפגשו, עידכנו זה את זה בכל הנוגע ללימודיהם, לחיי המישפחה וה־חברה שלהם. בני הדור הראשון כימעט שאינם עוד. בני הדור השני, שכבר אינם צעירים, סיפרו זיכרונות מימי ילדותם ועל ארץ־ישראל, היסטוריה מפי האנשים שחיו ועשו אותה.

יותר מכל היטיב להגדיר את המיש־פחה המופלאה הזו האלוף יופה עצמו, המשמש באישיותו כמרכז המישפחה: „המישפחה שלנו זה דבר חי, זה כמו עץ המניב עוד ענפים, עוד פירות, עוד פרחים. שורשיו של העץ נטועים עמוק־עמוק בחיק אדמתה הקשה של הארץ הזאת.”

שרית ישי

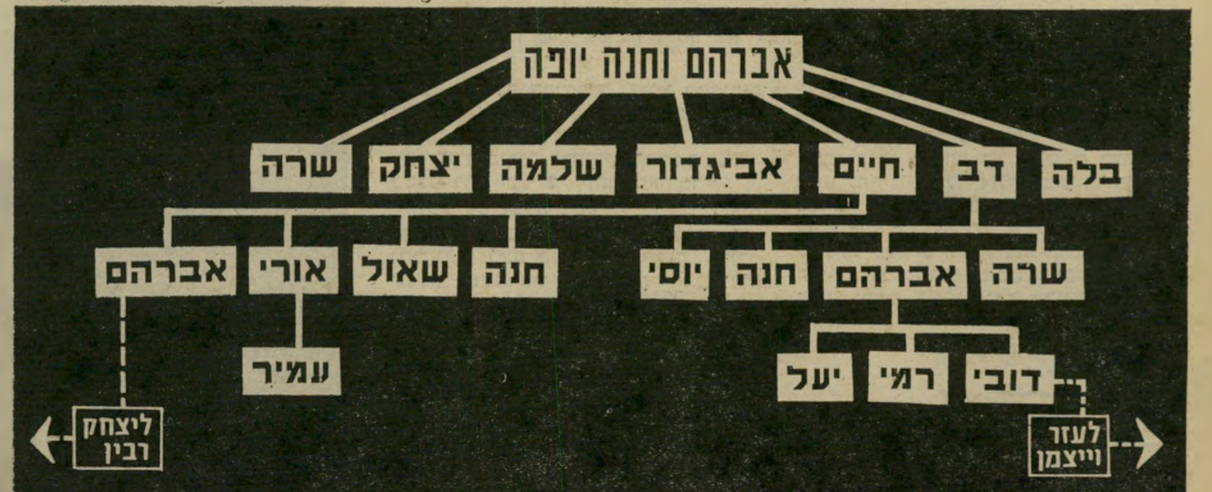

הסתעפות השבט

אילן יוחסין זה מאפשר לעקוב אחר הקשר ה־מישפחתי בין יוסי ועמיר יופה, שנהרגו תוך שבוע אחד. יוסי יופה היה בנו של דב יופה ואילו עמיר הוא בנו של אורי יופה שהיה בן דודו של דב יופה. מישפחת יופה קשורה מצד אחד למישפחת יצחק רבין. ח״כ אברהם יופה נשוי לאחותה של לאה רבין. מצד שני היא קשורה גם למישפחת וייצמן, כשדובי יופה, שיוסי יופה ז״ל היה דודו, נשוי לבתו של עזר וייצמן.

מילחמת ד״ש בד״ש

(המשך מעמוד 21)

דעות שהם מעל ומעבר לכל מה שמקובל אפילו בעיתונות היומית. בצורה זו יכו־לים תאגידים למלא את קופת ד״ש בעוד שמאזניהן מופיעה ההוצאה כתשלום עבור פירסום מודעות בביטאון המיפלגתי של ד״ש — קו חדש. קרוב לוודאי שמבקר־המדינה יצטרך ליתן את דעתו לתופעה זו ולפסוק אם אין בה עבירה על חוק ה־בחירות.

■ ■ ■

אולם מלבד המר והעז היה גם מעט דבש בד״ש.

מול האיומים, המריבות, התככים והצע־קות, ניתן היה גם לראות חיוכים רבים. אלה הופיעו למראה חוברת המועמדים לבחירות הפנימיות שהופצה השבוע. מא־מציהם של המועמדים השונים לזכות ב־קולותיהם של חברי התנועה בבחירות ה־פנימיות נראו הרבה יותר מאשר פאתטיות.

כך, למשל, הציג אלוף (מיל.) אברהם בוצר, מפקד חיל־הים לשעבר ומי שהפעיל שוטרים כדי לשבור שביתת פועלים, את עמדותיו הפוליטיות: „מתן הזדמנות שווה לכל אזרח דרך מערכת החינוך, חתירה לעצמאות כלכלית, קיום מימשל נקי כפיים ובעל כושר ביצוע חחלטותיו.”

קשה היה למצוא ברשימה מועמדים ש־תמכו, בניגוד לדעתו של בוצר, במימשל מושחת, בתלות כלכלית או באי מתן הז־דמנות שווה לכל. אולם בעוד שבוצר הציג את מועמדותו למועצת התנועה בלבד; הציגה אשתו, אלה כהן, מזכירה במינהלת מעריב, את מועמדותה לכנסת. בניגוד ל־בעלה היא בעד „שינוי דרכי המיון, ה־הכשרה והשיבוץ של כוח האדם בחינוך ובעד שיפור איכות החיים והסביבה ב־ישראל.”

איש המרכז־החופשי, עקיבא נוף, הציג את עצמו לבחירה לכנסת כמי „שייצג את הכנסת בפרלמנט האירופי.” אחיו של עקיבא, גרשון אצבעוני, מורה למוסיקה במקצועו, מבקש להיבחר למועצת ד״ש כשהוא מבטיח לרכז את פעילותו בתחום החברתי והחינוכי — דבר שהוא עושה מ־מילא כסגן מנהל בית־ספר בתשלום.

החוברת עשירה בחומר פיליטוניסטי ל־מכביר. שמואל תמיר, מנהיג המרכז ה־חופשי, מציג בה את עצמו כמי ש„מקיים מגע מתמיד עם אישי מדינה בכירים ב־ארצות־הברית ובמדינות אחרות ומציג את ענינה של ישראל דרך קבע בכלי התיק־שורת בארצות־המערב.”

אלוף (מיל.) מאיר זורע, מנהל מינהל־מקרקעי־ישראל לשעבר, כתב על עצמו: „בן 54 וטרם נתעייף. חי מנערותו בשני מסלולים היונקים זה מזל (מסלול בטחוני: רכש, נקם, עליה, בריגדה; מסלול משקי: פלח, רכז ענף, מרכז המשק).”

סגן־אלוף אסף יגורי מציין כי פקד ב־מילחמת יום־הכיפורים על גדוד טנקים ב־סיני, אך שכח לספר כי נפל בשבי. עמוס שוקן בן ה־32, מנכ״ל עתון הארץ הוא ה־יחיד שבמקום לציין את כתובתו ברשימת המועמדים שלח רק מיספר של תיבת־דואר, כשהוא מעיד על עצמו: „ביכולתי לתרום תרומה משמעותית, ברעיונות ובביצוע, ל־קידומו של המשק הישראלי, להעלאת פר־יונו ותפוקתו, להפחתת תלותו בסיוע מחו״ל ולשיפור רווחת הפרט.”

שימעון דגן בן ה־34 ציין כאחד מכישו־ריו לבחירתו את העובדה שהוא שדר ספורט בשידורי־ישראל. חנן מלצר בן ה־26 היה תכליתי יותר, תבע ממצביעי ד״ש: „השינוי מתחיל מבית — הכניסו צעיר ל־כנסת. תנו לי שאנס.” גד בנטל, כלכלן מרחובות, מבקש להיבחר משום שהוא בעד „החמרה משמעותית של דיני עונשין ובע הרחבה משמעותית של כמות השוטרים השופטים ועובדי מס־ההכנסה.”

פנינים מסוג זה גודשים את החוברת לבלי סוף. הופכים אותה לחומר קריאה פיליטוניסטי ממדרגה ראשונה. אולם ה־צימוק שבעוגת ד״ש לא היה כלול בחוברת. היתה זו הצטרפותה של חברה חדשה ל־תנועה, עליה נודע השבוע. החברה ה־חדשה: דליה ידלין, אשתו בנפרד של אשר ידלין אשר נידון לפני שבועיים ל־חמש שנות מאסר על נטילת שוחד.

דליה, אשר הגנה על בעלה לאורך כל הדרך, לפני הודאתו באשמה ולאחריה, החליטה כנראה שד״ש היא התנועה המת־אימה ביותר כדי להילחם במישטר השולח — שלא בצדק לדעתה — אנשי כמו אשר ידלין לבית־הסוהר.

במדינה

יחסי־חוץ

הכפיר הוזנק לעבר רבין

שימעון פרס מנסה לטרפד את ביקור רבין בארצות־הברית

ביום בו קיבל נשיא ארצות־הברית, ג'ימי קארטר, את פניו של ראש־הממשלה יצחק רבין, בקבלת־פנים לבבית ובדברים שיכלו להתפרש כתמיכה בהמשך כהונתו (ראה ראש־הממשלה), נערכה מול השגרירות ה־אמריקאית בתל־אביב הפגנה מוזרה ו־יוצאת־דופן.

היו אלה כמה מאות מפועלי התעשייה־האווירית שהפגינו מול בניין השגרירות במחאה על הווטו שהטילה ממשלת ארצות־הברית על עיסקת יצוא 24 מטוסי כפיר, מתוצרת התעשייה־האווירית לאקוואדור.

היתה זו הפגנה מוזרה. שכן התעשייה־האווירית אינה מפעל פרטי. היא כפופה לממשלת־ישראל. למעשה היא נתונה ל־שליטתו הבילעדית של שר־הביטחון שימ־עון פרס. ההפגנה לא יכלה להתבצע ללא הסכמתו של פרס. יותר מזה: היא נערכה ביוזמתו ובתיכנונו.

מעולם לא נעשה ניסיון כה גס וברו־טאלי של שר בממשלה לחבל במאמציו ובמסעו של ראש־ממשלה כפי שעשה זאת השבוע פרס. לא היה זה הצעד היחיד ב־תחום זה, בו ניסה פרס לטרפד את מסעו של רבין.

ניסיון הסירפוד היה שקוף וגלוי לעין. תחילה הופרחה מערכת שמועות כי ביטול העיסקה נעשה באשמתו הישירה של רבין, שלא טרח ללחוץ מספיק על האמריקאים. בעקבות זאת הודלף גם מיסמך לכתב ה־מדיני של הארץ, מתי גולן, שנועד להוכיח כי רבין מתייחס לנושא ייצוא הכפיר, כאל נושא שולי.

אולם יותר מאשר הוכיח מיסמך זה אשמה כלשהיא מצד רבין, הוא הצביע בבירור על מקור ההדלפות החשאיות למתי גולן, החל ממיסמכי שיחות קיסינג'ר ועד למיסמך רוזן. במישרד ראש־הממשלה לא נותר עתה כל ספק כי ההדלפות המכוונות, הפוגעות באינטרסים חיוניים של המדינה, באות מצד אנשיו של שימעון פרס.

לשווא ניסו פרס ואנשיו לנפח את פרשת ביטול עיסקת הכפיר ולהציגה כפגיעה חמורה בביטחון ישראל ובכושר התעסוקה שלה. מול הטיעונים האמריקאים שהצדיקו את ביטול העיסקה היו הטיעונים של פרס ואנשיו קלושים ביותר.

שיקולים מוסריים. „במילחמה, שי־קולים מוסריים מהווים שלושה רבעים, ומאזן הכוחות הממשיים רק את הרבע הנותר," אמר נפוליון בונאפארט.

הדבר נכון גם בחיים המדיניים, ועל־אחת־כמה־וכמה בעידן המודרני, שבו שולטים כלי התיקשורת ההמונית. מי ש־אינו מסוגל להציג עמדה מוסרית, אמי־תית או לפחות מדומה, מפסיד במאבק.

החודש הוכח הדבר בפרשות פצצות־הדלק ומטוסי־הכפיר. בשתי הפרשות, הצ־ליחה ממשלת ארצות־הברית להציג עמדה מוסרית:

● בפרשת פצצות־הדלק טענה כי זהו נשק בארבארי, בלתי־מוסרי מעיקרו, כי־וון שהוא קוטל את כל מי שנמצא בתוך קוטר מסויים. ג'ימי קארטר אף רמז שהוא עשוי להוציא נשק זה מן השימוש בכוחות המזויינים של ארצות־הברית.

● בפרשת מטוסי הכפיר טענה ממש־לת קארטר כי אסור להכניס מערכות־נשק מתוחכמות לאמריקה הלאטינית, שבה מבזבזים המישטרים הקיימים כבר עתה הון־עתק על נשק בלתי־נחוץ, בשעה ש־ההמונים רעבים. אם תספק ישראל מטו־סים לאקוואדור, יתחיל מירוץ־חימוש חדש ברחבי אמריקה הלאטינית, וייגרם נזק בל־ישוער לעמים. משום כך, אמרו האמרי־קאים, הם עצמם נמנעים מלספק נשק מתוחכם לארצות אלה.

אינטרסים ציניים. ייתכן שכל הני־מוקים האלה, או חלק מהם, אינם אלא צביעות, ומסתירים אינטרסים ציניים. או־לם אין זה משנה את העובדה שאלה הם נימוקים מוסריים. ממשלת ישראל, לעו־מת זאת, הציגה מולם נימוקים בלתי־מוסרים בעליל או, לפחות, משוללי־מוסר. לגבי פצצות־הדלק, טענה ממשלת יש־

(המשך בעמוד 33)

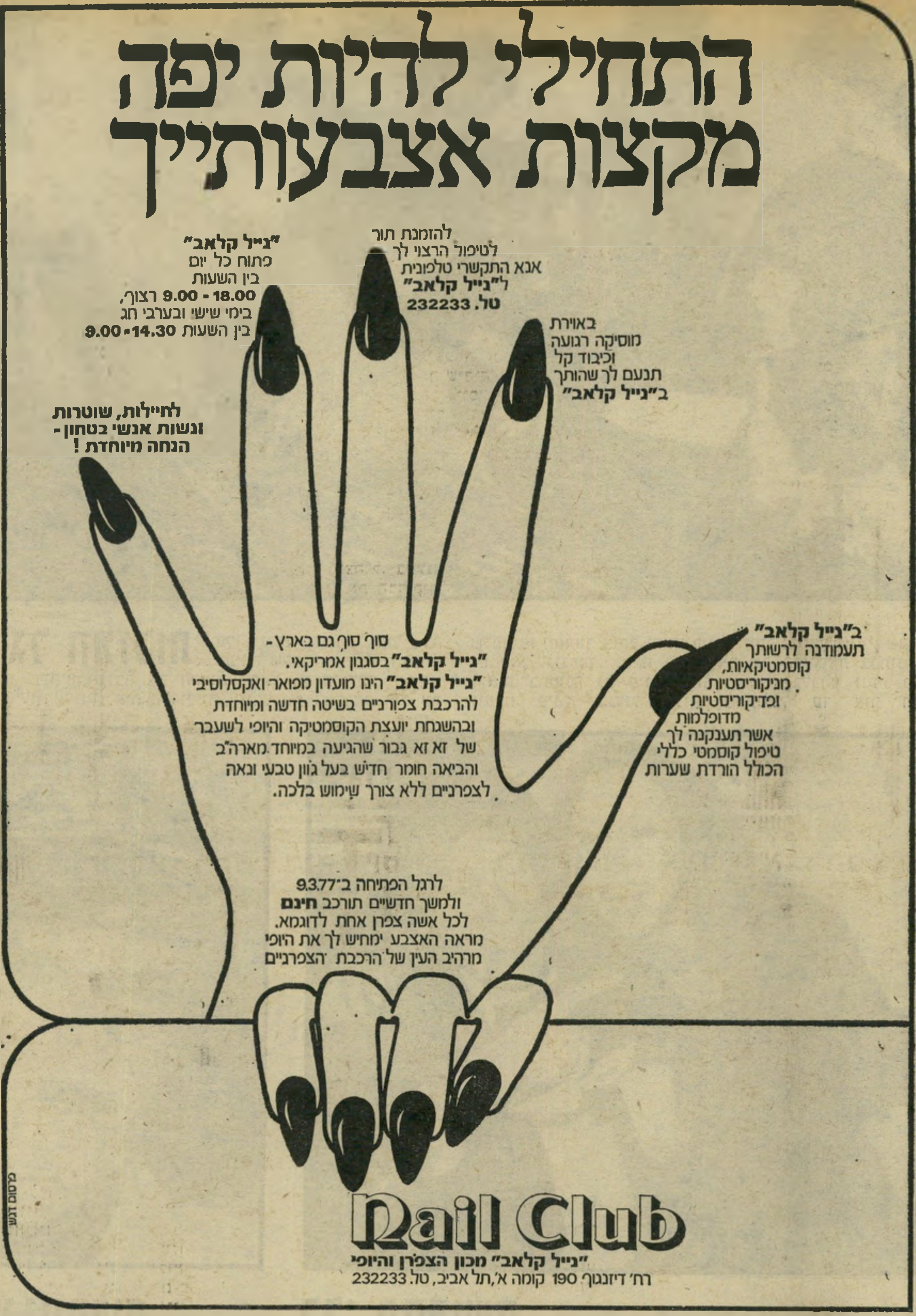

אקפולקו — שקיפות, שמחה ופרות טרופיים באיפור אייר 1977

שמחה, קוים פשוטים, צבעי פירות טרופיים ושקיפות הם מאפייניו העי־קריים של איפור „אייר" לאביב 1977 שאומץ גם על־ידי בתי אופנה הפא־ריזאים ג'יבאנצ'י וצ'יאפרלי. **איפור הבסיס** הוא בצבע בז', ומעליו פודרה מט עדינה מאוד בצבע אמבר, המע־ניקה לפנים מראה מט־שקוף.

את הלחיים נבליט העונה בעזרת סומק בצבע מנדרין (כתום) מס' 3 בסט הסומק של אייר. איפור הלחיים נעשה בצורת טיפה שבסיסה בלחי וסיומה מתחת לקצה החיצוני של העין.

המראה הכללי של **העיניים** הוא עדין וחם והן מוצלות בגוונים חומים. מסביבה, לאורך הריסים — צללית חומה בעזרת עפרון מיוחד Eye Make Up Pencil, **והעפעפיים** מאופרים גם הם בחום מסידרת ה־Satin Shadow.

הגבות — טבעיות ומובלטות בעזרת העזרון החום, ופנים העין מודגש ע"י הקז'ל — איפור העיניים ההודי. **ה־ריסים** מעובים במסקרה קרמית ב־צבע חום.

קוראי **העולם הזה** המעוניינים לרכוש את
השבועון בערבי שלישי, נקודת מכירה נוספת
באיזור הבילויים והמסעדות של תל-אביב
קפה „מתוק מתוק"
רח' יורדי הסירה 5, ת"א.

להשכרה
בשכר דירה חודשי
מרתף גדול (70 ממ"ר)
בצפון תל־אביב
מתאים למשרד או גלריה
לפנות בערב — לטלפון 03-231091.

עדס

פורימידלין

התחפושת המקורית ביו
ביפו היתה של הסטודנט
טבקמן (25), שלבש פיז'מת אסירים, עיטר גבו במי
„אם המספר שעל גבי יזכה בפרס הגדול בפי

גלגל המזלות

על גלגל־המזלות התיישבה צעירה שלבשה כתונת מינימום ומגפיים גבוהים, וגנבה את ההצגה אפילו מן הרולטה. הבמאי יגאל שילון (מימין) היה הקרופייה, וניהל את המישחק יחד עם שלמה פז (מאחור צוחק ואוחז סיגר). יוסף („ג'ו") שנטי, שהתחפש גם הוא לגנגסטר, נראה בזרועותיה של היפהפייה בכתונת, וכן נראית בתמונה גם פינצ'י מור (מימין) בלבוש נועז, כשהיא נועצת עיניה בגלגל־המזלות שהתגלגל עד אור הבוקר.

הגנגסטרית

מיכל אדר, דיילת **אל־על** ודוגמנית, התחפשה ל„גנגסטרית רכה".

בלי תחפושת

נראה השחקן עודד תאומי, עליז למהדרין. כדי לצאת ידי חובת פורים חבש מסיכת־עיניים שחורה, ענד פאפיון והתחפש לשיכור עליז. כדי לחזק את התחפושת נעזר בכוסיות וויסקי.

החוטף והנחשקת

אחת התחפושות המקו־ריות במסיבה אצל דורית פלד **היה** החוטף, שאיש לא ידע את זהותו המדויקת ואשר „התלבש" על תלמה קמחי, בעלת הגלריה **תלמה** בתל־אביב, חיבר אותה לזוג אזיקים ששלף ממעיל הדובון שלו, וחטף אותה לפחות למשך כל הלילה. משמאל: סמי יעקובוביץ שהתחפש לפצוע קשה, עם אשת־החברה יונה לחוביץ שהשתדלה להראות כמו עגבניה מספריו של דיימון ראניון, במסיבה בביתה של דורית.

אידלין

המאפיה **בישראל** חוגגת. ומי שלא מאמין, אין לו ברירה אלא לחכות עד לפורים הבא. אבל מי שהגיע בפורים השתא לביתה של דיילת אל־על היפהפייה דורית פלד, שהיא לגמרי לא במיקרה גם בתו של מפקד השיריון, מוסה פלד, יכול היה לראות שם מאפיה כחול־לבן.

זה התחיל עוד בכניסה. מי שרצה לבוא אל המסיבה המבוקשת ביותר בעיר ב־ימים העליזים והקרים של פורים ומסיכות, צריך היה ללחוש מעבר לדלת את הסיסמה, וזה כדי שלא ישמעו השכנים. לשון ה־סיסמה, ברוחה דיומא: "A Friend in need is Yadlin Indeed".

אחרי שנלחשה הסיסמה הנכונה נפתחה הדלת, ומי שזכה להיות מוזמן לערב

נשפי פורים נערכו ברוח הזמן: תחפושות של גנבים, שודדים ומועלים ובמקום הקאובויים צצו ידלינים בכל הנשפים

אהב"ה, הלא הם ראשי־התיבות של „אירגון המאפיה בעולם המערבי," מצא עצמו בין היפות והיפים של תל־אביב, ויש אומרים של הארץ כולה.

ובכן, איך מארגנים מאפיה ישראלית כשרה למהדרין? לוקחים שלושה חברים טובים שהם גם אנשי בוהמה מוכרים, ה־מתגוררים באותו בניין בתוכנית למ"ד, הלא הם דורית פלד, עמי מור ואיש־הטלוויזיה שלמה פז. כל אחד מהם, אירגן, בעצם, לעצמו מסיבת־פורים בוהמית ככל האפשר, עם ידידיו־שלו. והנה, הם נפגשו במעלית, וסיפרו זה לזה, והחליטו שלמה כל אחד יעשה מסיבה נפרדת?

ומרגע שנפלה ההחלטה, וגם המעלית כימעט שנקרעה מעל כבליה מרעם זעקות השימחה שפרצו מגרונות השלישייה ה־עליזה, התחילו ההכנות. „כל המסיבה ה־

(המשך בעמוד 28)

בלי ידיים! מבקשת אתי מרוני שטן, שהיה הגנגסטר האמיתי היחידי במסיבה שאירגנו דורית פלד, שלמה פז ועמי מור, ואשר גם התנהג כגנגסטר אמיתי. את מרבית הזמן בילו האורחים סביב לרולטה, שאותה הרכיבו מארגני המסיבה במו ידיהם ואשר סביבה התגלגלו מאות לירות מיד ליד.

ר שנראתה במסיבת פורים במועדון **אל־מאצ'ו** ליחסים בינלאומיים באוניברסיטת בר־אילן, אשר פר שאותו לקח מאיגרת של מיפעל־הפיס ואמר: ימצאו גם את הכספים שגנב אשר ידלין."

תנו לגבר בירה, ביקש מיקי ברקוביץ, כדורסלן מכבי ת"א, שהופיע עם ידידתו שלי ובכובע־הקסקט האפור שלו מחופש לכדורסלן צ.ס.ק.א.

קן לציפור מוצאת הדוגמנית ה־אמריקאית לויס בזרו־עות חברה, התסריטאי קן גלובוס, במסיבה ל־רגל פתיחת מועדון **אל־מאצ'ו** ביפו העתיקה.

המאפיוז כמו איש־מאפיה אמי־תי ניראה אייבי נתן, ספן־השלום, בעזרת מגבעת, משקפיים וסיגאר.

■ עדלאידלין ■

(המשך מעמוד 27)

זאת עלתה רק 1000 לירות, התפאר שלמה, „והחלטנו שהיא תהיה כחול־לבן. בלי מש־קאות חריפים, רק בירה.״

ואם בכל זאת ביצבצו פה־ושם כמה בקבוקי ויסקי, קמפארי ושמפניה, היו אלה הבקבוקונים הזעירים שהגניבו החבר׳ה, שנעו לכיוון הסקופ.

הסקופ היה הרולטה. זו היתה רולטה אמיתית, כמו בלאס־וגאס, ואפילו עודד תאומי לא הצליח להסתיר את הערכתו. „מאיפה לקחתם את הרולטה הזאת ?״ שאג. קשה היה לשכנעו ששלמה ועמי ישבו הרבה־הרבה לילות כדי לבנות רולטה א־לה לאס־וגאס במו ארבע ידיהם.

יגאל שילון, במאי הטלוויזיה, היה קרו־פייה מקורי לגמרי. חבוש כובע־קסקט הוא ניהל את המישחקים, וסכומים של מאות לירות עברו באותו לילה מיד ליד. ה־מרוויח הראשי היה אייבי נתן, שהתחפש לגנגסטר נוראי עם שפם וסיגר וחליפה מפחידה, ודיבר כל הזמן על כסף — לא על שלום, לשם שינוי.

לבסוף הראה השעון שעל הקיר את השעה שתיים אחר חצות. ולמרות ששלמה פז, שהוא גם חבר ועד הבית, אישר את קיום המסיבה שבועיים מראש, מופיע בפתח שוטר יהודי גיבור. אבל מי מאמין בפורים לשוטר שהוא באמת שוטר ? אז החבר׳ה מילאו אותו תוך שלוש דקות בבירה מק־ציפה, וההילולה נמשכה עד אור הבוקר ממש. והרולטה הסתחררה עוד שעות רבות אחרי שעזבו אחרוני האורחים, שחיפשו ומצאו רק חתיכות ובירה וריקודים.

כמו ב„פלייבוי״

סמדר דרור, שהשתתפה במסיבה של דורית פלד, התחפשה לשפנפנה „כמו **בפלייבוי**.״ בתמונה היא מדגימה גם מה ניתן לעשות עם נקניקים, שהיו הכיבוד העיקרי ב־מסיבה שעלתה, לטענת מארגניה, 1000 ל״י.

במקום אחר בעיר, במועדון אל מאצ׳ו החדש שביפו העתיקה, נכח במסיבת־הפורים גם אשר ידלין, בדמותו של אשר טבקמן, סטודנט עליז שהחליט שלהיות אשר ידלין בימים טרופים אלה, זה הדבר. הוא לבש פיז׳מת־פסים רחבה, קנה כרטיס מיפעל־הפיס והדביק את המיספר על גבו.

מי שאירגן את המסיבה היו שני צעי־רים, שלמרות שניו־יורק מצאה חן בעי־ניהם החליטו שרק ארץ חמדת אבות היא המקום בשבילם. אבי אלון וחגי שחר הצליחו להביא לאל מאצ׳ו את כל מי שביקר קודם־לכן אצל דורית פלד. הדוג־מנית חלי גולדנברג אפילו התחפשה ל־איריס דווידסקו, אבל איריס עצמה לא היתה שם.

הדוגמניות קיטי ממון, אורלי חידה, ירדנה גורביץ ורותי מור התחפשו ליפות סתם. „כל השנה אנחנו מתחפשות, אז למה בפורים ?״ שאלו.

השחקנית הצעירה ורדה פרידמן התחפ־שה ל„אולי.״ הזמר דני ליטני התחפש ליהונתן גפן, והצלם בן לם התחפש לבני־אדם נשוי ונראה צמוד מאד לאשתו.

ואם בבוקר־בבוקר אמרו כולם „ארור מרדכי,״ אפשר לסלוח להם.

ג׳ו סטאשר, אחרון מנהיגי המאפיה

היהודית הובא בחשאי לקבורה בחולון

דוק הגדול

בתמונה בילע־דית שצילם צלם העולם הזה לפני שנים אחדות, כאשר שהה ג׳ו במלון **שרתון** בתל־אביב, וסירב לשוחח עם עיתונאים. התמונה צולמה ב־חדרי־השירותים של המלון, כשג׳ו הופתע.

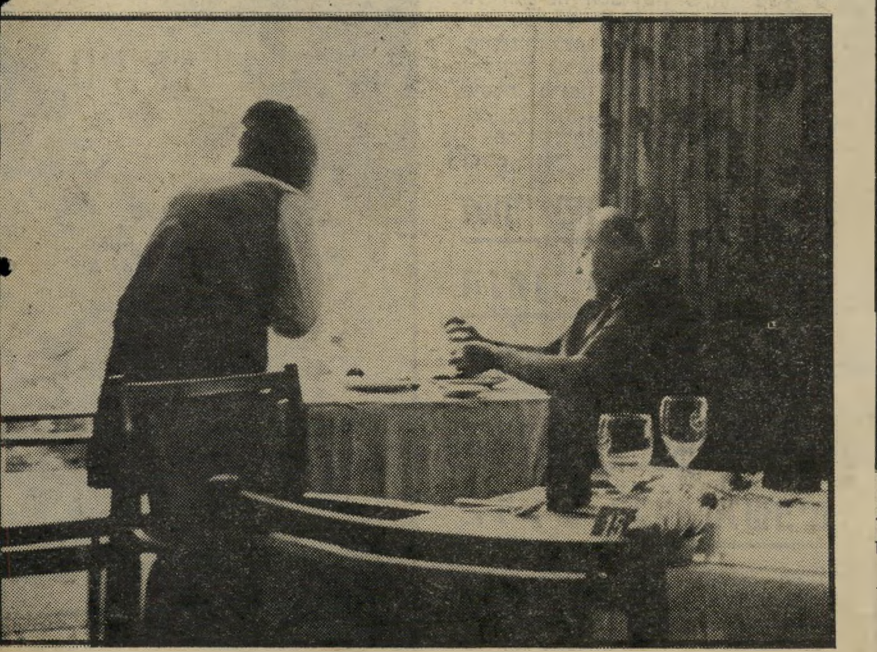

שונא פירסומת

מושבע היה ג׳ו („דוק״) סטאשר, אשר ניראה בתמונה כשהוא מסב לשולחן בחדר־האוכל של מלון שרתון בתל־אביב, לארוחת־הבוקר שלו. סטאשר החזיק זמן רב בדירה קבועה במלון.

בשעה שראש־הממשלה יצחק רבין המריא, ביום הראשון השבוע, לארצות־הברית, נחת בנמל־התעופה בן־גוריון בלוד מטוס לופטהאנזה, בטיסה ישירה ממינכן שבגרמניה.

עשרות העיתונאים והצלמים שליוו את ראש־הממשלה שהמריא, לא שמו ליבם למטוס שנחת. אילו עשו זאת, היו מגלים בוודאי שעם צאתו של ראש־הממשלה, הגיע לארץ מי שהוגדר פעם כאחד הא־נשים המרכזיים של סינדיקאט־הפשע הא־מריקאי. היה זה ג׳ו („דוק״) סטאשר בן ה־72, מי שהיה בשעתו אחת הדמויות הבולטות ביותר במה שכונה „המאפיה היהודית״.

ג׳ו לא זכה בקבלת־פנים כלשהי. הוא הגיע בארון עשוי עץ לבן, ארון־מתים שעליו התנוסס השם חסר־המשמעות: „יוסף שטוכר״.

בחשאי ותחת שם בלתי־מוכר הובאה לארץ גופתו של ג׳ו סטאשר, שמת ביום הרביעי שעבר מהתקף־לב פיתאומי, בחד־רו שבמלון שרתון במינכן. בחשאי וללא פירסום הוא הובל, כבר ביום הראשון השבוע, למקום מנוחתו האחרון, בבית־העלמין בחולון.

ג׳ו, שגם בחייו היה איש־מיסתורין, שהתרחק מפירסומת ומעיתונאים וחי כל ימיו בצל האגדות שנפוצו אודותיו, נקבר בטכס צנוע. שלוש מכוניות נעו באיטיות אחרי מכונית הקבורה של החברא־קדישא, שיצאה מחדר־המתים של בית־החולים אי־כילוב. בבית־הקברות לא נמצא אפילו מניין כדי להספיד, ליד הקבר. רק שיבעה גברים היו בחבורת המלווים הקטנה ש־הלכה אחרי ארונו של ג׳ו סטאשר.

היו שם בנו, סטפאן סטאשר, שהוזעק ממקום מגוריו בארצות־הברית למינכן, ונטל עימו את גופת אביו לקבורה בארץ; פרקליטו, עורך־הדין ישראל פיקל, ועוד ידידים מעטים שהיו מקורבים אליו ב־תריסר השנים האחרונות שבהן קבע ג׳ו סטאשר את מגוריו בישראל.

„אילו היו כאן שמונה החבר׳ה שאיתם הקים את המאפיה היהודית — לא היו בעיות של מניין,״ התלוצץ אחד המלווים. ג׳ו סטאשר היה השריד האחרון — להו־ציא את מאיר לנסקי, שקשריו בסינדקאט הפשע האמריקאי היו רחבים יותר — למאפיה היהודית ששלטה בעולם ההימו־רים והברחת המשקאות בניו־יורק של שנות היובש.

■ ■ ■

מה שעזר לג׳ו סטאשר להאריך ימים יותר מכל חבריו, דוגמת לו־איס בוכהלטר, שנודע בכינויו „לפקה״, באגסי סיגל, הארי גרינברג ואחרים, היה כישרונו להצטנע ולא להתבלט. הוא הע־דיף תמיד להיות האיש שמאחרי־הקלעים.

בשל כישרונו זה הצליח סטאשר להט־עות לא במעט את רושמי דיברי־הימים של סינדיקאט הפשע האמריקאי. תיארו אותו כאחד מעוזריו של מאיר לנסקי, כמפקח־מישנה על בתי־ההימורים של לאס־וגאס. אולם האמת היא שמעמדו של סטאשר בהיררכיה של עולם־הפשע הא־מריקאי היה תמיד גבוה יותר מזה של מאיר לנסקי, שנחשב משום־מה כבוס שלו. סטאשר היה במשך תקופה מסויימת הבוס הבלתי־מעורער של כנופיית קליוו־לנד. לנסקי היה היועץ הפיננסי וה־מקצועי בענייני ההימורים במטה סינדיקאט הפשע.

ג׳ו סטאשר נולד לפני 72 שנים בעיי־רה יהודית קטנה ברוסיה הצארית.

אחרי עשרים־וחמש שנים הכירו כבר בכל השדרה החמישית בניו־יורק את „דוק האיום״. כיצד התגלגל לארצות־הברית, זאת אין איש יודע במדוייק. „ג׳ו סטאשר,״ זה שם שאימץ לעצמו באמרי־קה, לא אהב לספר לאיש על ילדותו.

יש המוכנים להעיד כי ברח מבית הו־ריו בהיותו בן 13, הגיע לארצות־הברית אחרי שהסתתר בספינת־משא רוסית, גנב לעצמו ארגז כלי־ציחצוח ותפס פינה ב־אחד הרחובות הצדדיים של ניו־יורק.

אז, מספרים, החל מפגין את הכלל ש־על־פיו נהג כל חייו: „בשביל לחיות, צריך כסף, וכדי להשיג כסף צריך כוח!״ הנער בריא־הגוף תפס עד־מהרה את מקו־מו כמנהיג חבורת נערי־רחוב במטרופו־לין, שצמיחתו החלה באותן שנים. הוא בנה לעצמו דוכן־עיתונים, ולמרות איומי פקידי העירייה לא סילק את דוכנו מאחד

הבן

סטפאן סטאשר, משופם, בשנות ה־30 לחייו, הגיע לארץ רק שעות אחדות לפני קיום טכס ההלווייה הקצר, כשהוא מלווה את ארון אביו.

הבת

ג׳וליאן, היא שהחליטה כי אביה ייקבר בארץ האבות תחת השם יוסף סטג׳ר. לארץ הובא ארונו של ג׳ו סטאשר תחת השם יוסף שטוכר.

הידידות עמליה לוי (משמאל) וידידה נוספת, שסירבה להזדהות בשמה (מימין) היו הנשים הקרובות לג'ו סטאשר בתקופה שבה שהה בארץ, מאז הגיע בסוף שנת 1964. עמליה לוי היתה חברתו של דוק הגדול משך שמונה שנים. היא מתגוררת בשנים האחרונות בלוס־אנג'לס, שהתה השבוע בביקור מקרי בארץ.

שומרי־הראש משה („מושקה") אידלסון (משמאל) ויוסף („יוסקה") שיין (מימין), היו בין הישראלים המעטים שהשתתפו בהלווייתו של ג'ו סטאשר. מושקה היה נהגו הצמוד בעת שהותו בארץ, ואילו יוסקה היה נהגו ושומרו האישי הצמוד של מאיר לנסקי, יועצו של סטאשר לעניינים פיננסיים.

הגנגסטר האחרון

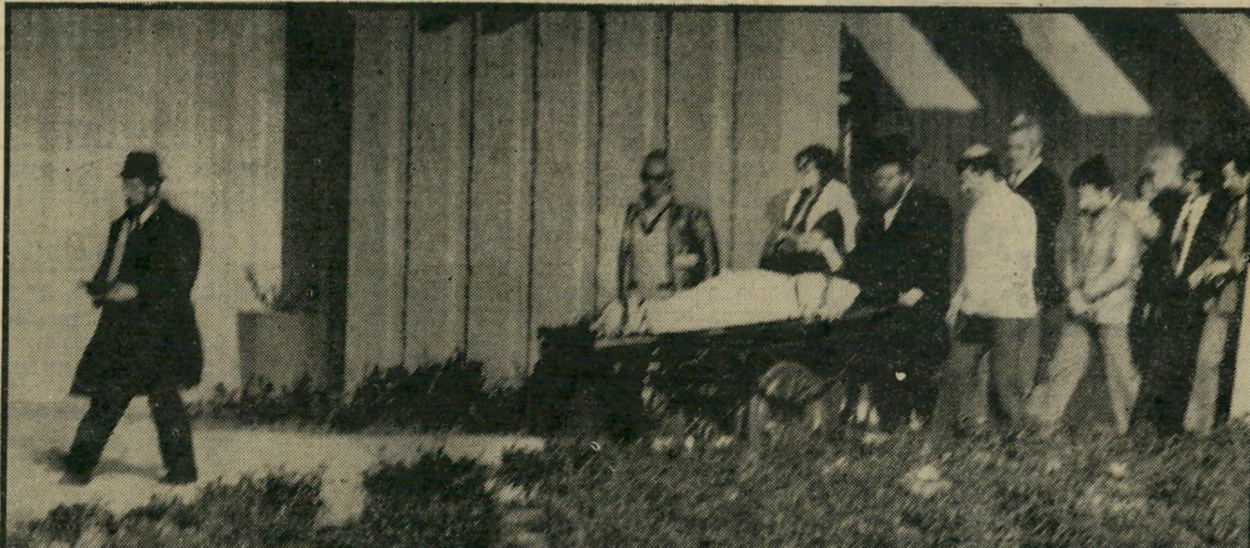

מסע ההלוויה יצא מחדר־המתים בבית־החולים איכילוב בתל־אביב. אזורי מכונית הקבורה של **חברא־קדישא** נעו רק שלוש מכוניות, ובהן מלוויו המעטים של מי שהיה מלך המאפיה היהודית באמריקה. מחדר־הטהרה בבית־העלמין בחולון יצא המסע אל חלקת־הקבר כשבראשו צועדים רבנים. אחריהם הלכו בני־המישפחה והידידים הישראליים המעטים שהכיר „דוק" בארץ, אשר באו ללוותו בדרכו האחרונה. היתה זו הלוויה בלתי־מתבלטת. **צילם: שלמה סתר**

הרחובות המרכזיים בניו־יורק. מאוחר יותר הוסיף ליד דוכן העיתונים גם דוכן למימכר פירות וירקות, ועד מהרה ניהל כבר שוק קטן, במרכז רחוב סואן.

מרבית חבריו באותה תקופה היו איטלקים, שברובם השתייכו באופן זה או אחר על המאפיה האיטלקית שהחלה פורחת בתקופת יובש המשקאות באמריקה בשנות השלושים. „הוא הבין שבמשקאות טמון־העושר," סיפר השבוע אחד מידידיו.

ג'ו אירגן בירינים אחדים, הפך מנהיגם והם החלו לעסוק ברכישת ארגזי ויסקי שהוברחו מאירופה ומספרד לנמלים נסתרים בארצות־הברית. הבעייה העיקרית בתקופת היובש היתה הפצת המשקה האסור. בזאת התמחו סטאשר, לפקה וחבריהם.

■ ■ ■

אט־אט התרחבו העסקים. סטאשר החל מעסיק עשרות צעירים יהודיים רעבים־ללחם בעבודות שונות עבור ה„קוזה־נוסטרה היהודית." הוא נכנס גם לעיסקי־הימורים, ובני חבורתו התפרסמו בכך שנהגו ביד קשה במאחרים לשלם.

עד־מהרה הפך שמו של ג'ו סטאשר שם־נרדף לאימה. בשנות החמישים עקר ללוס־אנג'לס, הרחיב את עסקיו, גילגל מיליוני דולרים בשנה בארה"ב ובפנמה, ונשאר דמות מיסתורית.

החוק לא הצליח לשים יד עליו. כמו גנגסטרים אחרים, ידע גם סטאשר לכלכל את מעשיו בתבונה ומעולם לא ניתן למצוא כל הוכחה מרשיעה נגדו. הדרך היחידה ללוכדו היתה באמצעות שילטונית מס־ההכנסה.

אלה החלו מטרידאם אותו עוד בסוף שנות הארבעים, בניסיון לגלות התחמקויות מתשלום מס־הכנסה. בעזרת סוללת פרקליטים הצליח סטאשר למנוע, תמיד כימעט ברגע האחרון את בירור התביעות שהוגשו נגדו. אולם לבסוף, ביולי של שנת 1964, הוא הורשע בעוון העלמת־מס. הוא נידון לקנס של עשרת־אלפים דולר ולמאסר של חמש שנים.

על עונש המאסר היו שילטונות מס־ההכנסה מוכנים לוותר לו, בתנאי שיעזוב את גבולות אמריקה לצמיתות ורגלו לא תדרוך שם עוד. סטאשר קיבל עליו את הדין. הוא העדיף גלות על־פני מאסר. הוא נטל את אשתו ושני ילדיו, ויצא לאיטליה.

בעזרתו של מי שהיה אז ח"כ אגודת־ישראל, הרב מנחם פורוש, שהכיר את סטאשר עוד מן התקופה שבה ערך מגביות בלאס־וגאס, הצליח סטאשר להשיג לעצמו אזרחות ישראלית. הוא השאיר את אשתו וילדיו ברומא, ובעצמו עלה לארץ כשהוא משופע בכסף רב.

הוא התגורר במלון שרתון (כיום פאל), תיכנן לבנות וילה בקיסריה ולהתיישב שם עם מישפחתו. אולם אשתו חלתה בסרטן והוא נאלץ לאשפזה, עד שנפטרה לפני כשש שנים. את בנו סטפאן שלח ללמוד בארצות־הברית ואילו את בתו, ג'וליאן, השאיר באיטליה, שם למדה.

בעיקבות מות אשתו ביטל סטאשר את תוכניותיו לרכוש בית בקיסריה. הוא שכר לעצמו דירה תל־אביבית, אולם מרבית הזמן המשיך להתגורר בדירה במלון שרתון, שם גם אירח בחופשות הקיץ את בנו ובתו שבאו לבקרו. מדי־פעם היה יוצא לטיולים בחו"ל, כשהוא מעדיף להמר בקאזינו של מונטה־קארלו, או לבלות במרחצאות באדן־באדן.

בארץ הוא הצליח לקבץ סביבו חוג קטן של ידידים, חי באלמוניות כפנסיונר, כשהוא מרבה לתרום למוסדות־צדקה שונים ולצה"ל, בעילום־שם. היתה תקופה שבה ניסה להשקיע כמה מיליוני לירות בשותפות להקמת בית־מלון באילת, אולם חזר בו מכך. היה זה אחרי שהתאכזב מן השותפות שעשה עם ח"כ מנחם פורוש. מאוחר יותר האשים סטאשר את פורוש כי זה ניסה לרמותו ולהוליכו שולל.

■ ■ ■

למעשה לא הופנתה תשומת־הלב בארץ אל ג'ו סטאשר, עד לניסיונו של מאיר לנסקי להשתקע בישראל.

לנסקי, שהתגורר בעת שהותו בארץ במלון אכדיה בהרצליה, נהג לבקר בקביעות את סטאשר במלון שרתון. כך נחשפה לראשונה זהותו של סטאשר. כך גם הסתבר שבניגוד לכל ההערכות הקודמות של המומחים האמריקאים לתולדות סינדיקאט הפשע, התייחס לנסקי אל סטאשר כאל בוס ולא כאל עוזר נחות בדרגה, כפי שהיה מקובל להעריכו עד אז.

„אבי ולנסקי היו ידידים טובים," הצהיר השבוע בנו של ג'ו, סטפאן, העובד בחברה מסחרית גדולה בלוס אנג'לס, בפני כתב העולם הזה שהיה העיתונאי היחיד שנכח במעמד ההלווייה החשאית. סטפאן קיבל את הידיעה על מות אביו בלוס אנג'לס, טס מיד עם אחותו למינכן. שניהם ליוו את ארון אביהם במטוס לארץ.

לא היו כל בעיות להביא את ארונו של סטאשר לארץ, שכן הוא היה אזרח ישראלי, שזכה באזרחות זו בתוקף חוק־השבות וזכותו היא להיקבר בארצו.

כאשר הגיע ג'ו סטאשר לארץ הוא הביא

(המשך בעמוד 32)

מצבה של חול גופתו של יוסף סטג'ר, הוא דוק סטאשר, נטמנה בקבר מיספר 24 באיזור 27 בבית־הקברות שבחולון, בניגוד להודעתו של אהרון בקר, מנהל **החברה קדישא** בתל־אביב, ששום גופה שהגיעה מגרמניה לא נקברה השבוע בחולון וכי גם ג'ו סטאשר לא נקבר שם.

בוא לפגוש את אורי אבנרי

בוא לדבר על כוס קפה!
אורי אבנרי יקיים חוגים פתוחים:

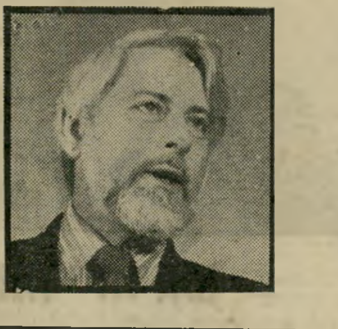

● בתל־אביב

ביום ה׳, ה־10 במארס, בשעה 19.30 עד 21.30, בקפה־גלריה „סוף השדרה", שד׳ רוטשילד 140 (ליד „היכל התרבות").

הוא ישיב לשאלות על הכוונות, הרעיונות והתוכניות של סיעתנו בכנסת הבאה.

אם אתה מעוניין להציג את השאלות המטרידות אותך, לברר, להקשיב — אתה מוזמן.

הציבור מוזמן לחוגי־הבית הבאים

עם אורי אבנרי:

● תל־אביב

ביום ד׳, ה־9 במארס, בשעה 21.00, במועדון צעירים בחסות עיריית תל־אביב, רח׳ יורדי הסירה 1.

● הרצליה

ביום ה׳, ה־10 במארס, בשעה 21.30, בבית עמי שוורץ, רח׳ י.ל. ברוך 31 (ע״י בי״ס ברנר).

● קריית מוצקין

ביום ו׳, ה־11 במארס, בשעה 20.30, בבית ד״ר ראובן קריץ, סימטת אורן 4.

● חיפה

ביום שבת, ה־12 במארס, בשעה 11.30, בבית איתן וינקלר, יפה־נוף 119, דירה 17.

● סכנין

ביום שבת, ה־12 במארס, בשעה 16.00, בבית גנאים חליל.

● רמת השרון

ביום א׳, ה־13 במארס, בשעה 21.30, בבית אפרים ויינהבר, רח׳ האורן 7.

● ירושלים

ביום ג׳, ה־15 במארס, בשעה 21.00, אצל משפ׳ אילוז, שיכון חיסכון, בית־וגן, בלוק א׳, כניסה 2.

אם יש לך שאלות — בוא ושאל. בעלי־הבית מזמינים אותך!

החתמת ה־750

הפינקסים יהיו מונחים במקומות הבאים:

בתל־אביב

- במישרדי המטה, רחוב גורדון 3, בכל יום מ-9.00 עד 17.00.
- במישרד עו״ד אמנון זכרוני, הגילבוע 4 (ליד שיינקין פינת רוטשילד), בכל יום מ-9.00 עד 13.00.
- בנווה-אביבים, אצל משפ׳ שוחט, רח׳ רבינא 15, בשעות הערב (בין 19.00 ל-22.00).

בחיפה

- ביטוח „שרון", רחוב הבנקים 3, קומה ג׳, בעיר התחתית, בכל יום מ-10.00 עד 16.00.
- אצל איתן הולנד, ברח׳ מוריה 33, בשעות הערב.

ברחובות

- בחנות ק.ש.ר. להרכבה עצמית, בהנהלת ש.ר.ג.ב, רח׳ הרצל 195 (ליד מוניות הנשיא), מיום א׳, בשעות 9.00 עד 13.00 ; 16.00 עד 19.00.

ברמת השרון

- אצל אפרים ויינהבר, האורן 7, רמת-השרון, ביום א׳ בערב.

בירושלים

- אצל תמי צרפתי, רח׳ כרמון 16, בית-הכרם, בשעות הערב.

77׳ - תוכנית לישראל אחרת

קרא את התוכנית. חשוב עליה. אם היא נראית לך, דאג שגם ידידיך, מכריך, חבריך לעבודה או ליחידה, יקראו אותה ויתווכחו עליה.

אתה יכול לקבל כל מיספר של עותקים הדרוש לך. פנה לת. ד. 136, תל־אביב, או למטה־הבחירות, טלפון 86 33 24(03) — ונשלח לך את החוברות.

תמרורים

נחוג • יום־הולדתו ה־48 של האמרגן **יעקבי אגמון**, במסיבת־הפתעה שערכו לו הפקידות במשרדו. אשתו, השחקנית **גילה אלמגור**, הבטיחה לארגן עבורו מסיבה רבת־משתתפים במועד מאוחר יותר, בהשתתפות רבים מידידיהם שגם הם בני מזל דגים וימי־הולדתם חלים החודש, ביניהם אלוף (מיל.) **אריק שרון**, והזמר **אריק לביא**.

נחוג • יום־הולדתו ה־60 של במאי הקאמרי, **גרשון פלוטקין**, במסיבה צנועה בחיק המישפחה, שבה נכח גם השחקן הוותיק **אברהם חלפי** אשר אמר לחתן השימחה: „סוף־סוף, גרשון, אתה בסל בשישים."

נחוג • במסיבה מפוארת שנערכה בבית־מלון גדול בגרמניה, יום־הולדתה ה־30 של זמרת הפופ **קיקי** (מישהו שובר את ליבי) **די**, בת־טיפוחיו של **אלטון ג׳ון** וחברתו של הגיטריסט **דייווי ג׳ונסטון** (33), מלווהו של ג׳ון. במסיבה נתבשרה קיקי די כי נבחרה כזמרת השנה גם ביפאן, לאחר שקודם־לכן בחרו בה מרבית עיתוני־הפיזמונים באנגליה כבתגלית החשובה ביותר לשנת 1976.

נולדה • בת, **תלמה**, לזמר איש שכונת־התיקווה, **מיכאל סינואני** ולאשתו **חבצלת**. לשניים שני ילדים נוספים, **איילת** (בת ארבע) **ואורן** (בן שנתיים).

התמנה • לתפקיד הרב הצבאי הראשי לצה״ל, הרב **גד נבון** (55), יליד מארוקו, שעלה לארץ ב־48׳ כאיש מח״ל, היה קצין־דת בחטיבת הנגב של הפלמ״ח, יושב־ראש בית־הדין לבעיות אישיות של חיילים, ומאז 1971 סגנו של הרב הראשי אלוף **מרדכי פירון**, שאת מקומו תפס עתה. נבון, שהוא נשוי ואב לשתי בנות הצליח, אחרי מילחמת יום־הכיפורים, לפתור את בעיית העגונות (נשות הנעדרים), על־ידי הקמת בית־דין מייוחד לטיפול בעניינן.

התמנתה • לתפקיד שופטת בית־המישפט העליון הראשונה בתולדות המדינה, **מרים בן־פורת** (58), ילידת קובנה שבליטא. החלה את הקאריירה המישפטית שלה אחרי מילחמת־השיחרור, היתה סגנית פרקליט המדינה, הופיעה במישפט רצח קסטנר, שבו הורשעו שלושת הנאשמים ונידונו למאסר, ב־58׳ התמנתה כשופטת מחוזית בירושלים וב־75׳ היתה נשיאת בית המישפט המחוזי, במקביל לעבודתה כמרצה בכירה בפקולטה למישפטים באוני־ברסיטה העברית. במהלך טכס־ההשבעה, שנערך בבית נשיא המדינה **אפרים קציר**, התמנה לתפקיד שופט עליון גם **שלמה אשר** (66), חבר־קיבוץ לשעבר ושופט מחוזי בתל־אביב מאז שנת 1965.

התמנה • לתפקיד מנכ״ל הסוכנות היהודית ח״כ **אביעד יפה** (52), שעם הסכמתו לקבלת הכהונה הוצא שמו מרשימת מועמדי העבודה לכנסת התשיעית. יליד ירושלים, מזכיר מדיני של ראשי הממשלה **לוי אשכול** ו**גולדה מאיר**, וחבר־כנסת מאז אפריל 1972, עת נכנס לכנסת תחת ח״כ **ראובן ברקת** שנפטר. נוסף על תפקידיו הציבוריים משמש יפה גם כיושב־ראש האיגוד הישראלי לשחמת, והוא שאירגן את אולימפיאדת השחמת בחיפה השנה. בא תחת **משה ריבלין**, שנבחר כיושב־ראש דירקטוריון הקרן־הקיימת.

התמנה • לתפקיד המנהל החדש של סניף חברת־התעופה אייר פראנס בישראל, **מיכאל פוליאקוב** (50), שהוזעק ממקום כהונתו בטהראן, אירן, תחת **פייר ליאון** (53), אשר עזב את הארץ לאחר ששילם כופר גבוה בדולרים תחת שיעמוד למישפט על שימוש בלתי־חוקי במטבע זר.

אושפז • בבית־החולים קפלן ברחובות, עקב מחלה קשה, המשורר **דויד זהבי** (60), שהלחין את שירי תש״ח המפורסמים כמו יצאנו אט, הן אפשר, שירי תנועות־נוער ואחרים. לאחר שטופל ביחידה לטיפול נמרץ הועבר לקיבוצו, נען שם הוא מוחזק בחדר מבודד תחת השגחת אחות צמודה.

נפטר • לאחר שנפל מסוסו ונחבט בסלע, לורד **אנדריו פוקנר** (56), לשעבר ראש מֶשלת צפון אירלנד, אשר פרש מכהונתו לפני שנתיים לצורך עיסקי הקרקעות הנרחבים של מישפחתו, שהיא מן העתיקות בסקוטלנד.

שידור

על המסך

„עלי כותרת" בלי חטוטרת

האם ניתן לשנות תוכנית־טלוויזיה מן הקצה אל הקצה, ולהפוך סידרה מרגיזה ומשעממת למופע חי ומעניין?

לדעת המומחים, הדבר כימעט שאינו אפשרי. אחרי שנקבעה דמותה של סידרה, נגזר עליה לדבוק בה, לטוב או לרע.

אולם נדמה כי ירון לונדון הפך כלל זה. כאשר חזרו השבוע עלי כותרת אל המסך, אחרי הפסקה ממושכת, היתה זו תוכנית חדשה לחלוטין.

המציצים נעלמו. נעלמו הסממנים החיצוניים והמרגיזים, שציינו את הסידרה הקודמת. המרואיינים לא ישבו עוד בתיפזורת מלאכותית, כשאיש־איש פונה לכיוון אחר, כל אחד מציץ מעל לכתף רעהו, וזה מפנה את גבו לזה.

הפעם ישבו המתווכחים ליד שולחן, כיאה לבני־תרבות, והתייחסו איש אל רעהו במישרין. האחרים לא ניראו כלל, עד שבא תורם. הכל היה טיבעי ובלתי־מאולץ.

הוויכוח עצמו — על הסגרת שמואל

מנחה לונדון
פנים חדשות

פלאטו — היה חריף, אמיתי וענייני. המתווכחים נבחרו באופן הגיוני, והם ייצגו באמת את שני צדדי המיתרס: מצד אחד עורך־הדין אמנון זיכרוני, שפעל בשעתו למען גירושו של מאיר לאנסקי מן הארץ, והדבק בדיעה שאין ישראל צריכה לשמש גן־עדן לרמאום יהודים מכל העולם. ומולו: הפירסומאי של פלאטו, מארגן המסע הציבורי שלו. לפלאטו עצמו ניתן לדבר ולהטיף לרעיונו המרכזי: שמדינת־ישראל קמה כדי לשמש מיקלט להון היהודי הגנוב מכל העולם.

לונדון עצמו לא שאל את השאלות האישיות הבלתי־רלוונטיות, שהיו פעם סימן־היכר של שיטתו. הוא הציג לפלאטו שאלות נוקבות, לגופו של העניין שעמד לדיון.

גם הראיון שלאחר־מכן, עם המעריץ והביוגראף של דויד בן־גוריון, מיכאל בר־זוהר, היה ענייני ואינפורמטיבי. לא היה בו שמאלץ מיותר.

ובעיקר: לונדון הגיש בעצמו את סקירת־העיתונות, בלי חינחונים והתחכמויות, ובפעם הראשונה שירתה הסקירה את המטרה שלמענה היא צריכה להתקיים: חשיפת הדיעות הקדומות הפועלות בעיתונים, ובחינה אובייקטיבית של טיב ה„מידע" המופיע בהם שאינו, לעיתים, אלא תעמולה פוליטית מוסווית.

בלי שימורים. לצופים רבים נתגלה הפעם, ירון לונדון חדש. הם יכלו להסיק שפגמיה של הסידרה הקודמת נבעו מהתחלה בלתי־נכונה, ואולי מתפיסה מוטעית של מהותה. אם היתה התוכנית הראשונה, אחרי ההפסקה, אות לבאות, עשוייה עלי כותרת למלא חלל הקיים זה־מכבר בעולם הטלוויזיה הישראלית.

ייתכן שהיתה עוד סיבה אחת להצלחת השינוי: התוכנית משודרת עתה בשידור חי, דבר המעניק לה מתח בלתי־אמצעי החסר בתוכנית משומרת, המוקלטת מראש.

העריקה מן החלית

אני חייב לציבור, לפחות, דו"ח־ביניים על המאמצים להקים חזית־שלום.

השמועות, הלחישות והידיעות הכוזבות על נושא זה תכפו בימים האחרונים. חלקן נובע מאי־ידיעה, אך חלקן מכוון לפוצץ את מאמצי־האיחוד ולהרוס את מחנה־השלום.

הדברים חשובים מכדי שנשאיר אותם לוטים בערפל.

הדגם היחידי

עם פרוץ מערכת־הבחירות 77' — כמו לפני ארבע שנים — נקטנו יוזמה להקמת חזית־שלום. יעד זה נראה לנו תמיד כמטרה חשובה בפני עצמה, מעבר לכל שיקול אלקטורלי. דגלנו בה כאשר היתה לנו סיעת־יחיד בכנסת דגלנו בה כאשר היתה לנו סיעה של שניים, ואנו דוגלים בה עכשיו, כשאין לנו סיעה בכנסת היוצאת.

כבר בשלב הראשון של הדיונים, לפני חודשיים, הצגנו תוכנית ברורה ומפורטת:

● תוקם „חזית־שלום", שתכלול את כל התנועה, הקבוצות והאישים הדוגלים במינשר „המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני". כלומר: כל מחנה־השלום הציוני הבלתי־מימסדי.

● נוסף על מינשר־השלום, תאמץ לעצמה חזית־השלום שורה של הצעות מעשיות בענייני־פנים.

● מעבר לנקודות המוסכמות, יוסיף כל אחד מן המרכיבים לדבוק בתוכניתו ובייחודו הרעיוני. לחזית כולה לא תהיה תווית אידיאולוגית, והיא תפנה לציבור אלקטורלי רחב — החל בציבור הציוני הסוציאליסטי וכלה בציבור הליברלי המתקדם.

● מבחינה פרסונלית: בראש החזית תעמוד אישיות מוסכמת, המסמלת את אחדות המחנה (הצענו את לובה אליאב, כמועמד הסביר ביותר.) כדי למנוע מראש התנצחות, הצענו את המקום השני לנציג תנועת מוקד, והסתפקנו במקום השלישי לנציג תנועתנו. בשאר המקומות יוצבו האישים השונים שיצטרפו למחנה.

שימת הדגש על עניין השלום אינו בא להפחית מערכם של נושאים אחרים. להיפך, נדמה שלא היתה מעולם סיעה בכנסת שטיפלה במיגוון כה רחב של נושאים פנימיים, ושחידשה בהם כה הרבה, כמו סיעת העולם הזה בכנסת השישית והשביעית. מאבקינו נגד הכפייה הדתית ובעד רפורמה פנימית, נגד השחיתות ובעד זכויות־האזרח, נגד הפער החברתי ובעד חלוקה צודקת של ההכנסה הלאומית, ידועים היטב לכל אזרח בעל הכרה פוליטית.

מצע לאיחוד

הצעתנו היתה סבירה. עד היום לא שמענו אף מילה אחת של ביקורת על הגינותה. יותר מזה: עד היום לא הובאה לידיעתנו שום הצעה אלטרנטיבית.

אם כן, מדוע לא קמה חזית זו לפני חודש? מדוע כבר אבד חודש שלם של מאמץ, זמן וכסף? מדוע רחוק העניין ברגע זה מסיום חיובי?

אחרי כל המאמצים והישיבות והפגישות, שבהם השקענו זמן רב, אני חייב להודות — איני יודע.

תחילה היתה קיימת בעייה „אידיאולוגית". היו שרצו להקים חזית סוציאליסטית־רדיקלית עם הפנתרים השחורים, במקום חזית־השלום עימנו. בינתיים התפרקו הפנתרים לרסיסי־רסיסים. כמה עסקנים הלכו לרק"ח וזכו שם בכסא בטוח ובתקציב גדול. אחרים הצטרפו לד"ש של יגאל ידין, הממומנת על־ידי המיליונרים למען צרכים שבוודאי אין להם כלום עם צימצום הפער החברתי. אחר הצטרף ליהושע פרץ להרפתקה מוזרה חדשה. נותר איש אחד או שניים, הנמצא/ים בקשר עם מוקד. אך מכיוון שהפנתרים לא הצטרפו מעולם ל„מועצה הישראלית" והם הופיעו בבחירות האחרונות כרשימה עדתית בלבד, קשה להאמין שמישהו מהם מסוגל להביא קולות לרשימה אחרת כלשהי.

היו חלומות על „פרישה המונית ממפ"ם", אך פרשו רק יחידים.

האמת הפשוטה היא שברגע זה קיימות שתי תנועות מאורגנות, הנמצאות במלוא התנופה של מערכת הבחירות — התנועה שלנו ותנועת מוקד. אם יילכו שתיים אלה יחדיו, יש בסיס לחזית־שלום. אם לא, לא תקום חזית. יכולה לקום קאריקטורה של חזית, מין הסוואה לרשימה זו או אחרת, אך במדינה קטנה כשלנו כל הסוואה לא תצלח.

קיים רק דגם אחד לאיחוד: דגם הכולל את שתי התנועות האלה, ואת האישים העצמאיים הרבים והחשובים, המוכנים להצטרף לחזית רחבה. זהו הדגם של „המועצה הישראלית", והוא הצליח. מי שאינו רוצה בדגם זה, אינו רוצה באיחוד, גם אם רוממות האיחוד בפיו.

מאגר משותף

הלוואי שיכולתי לשכנע את הנוגעים בדבר בסיכויים הטמונים בהקמת חזית כזאת.

איני רגיל להלך בגדולות. לחזית־שלום כזאת יש בסיס התחלתי בטוח של שני מנדאטים, (ב־73' הספיקו הקולות שלנו ושל מוקד בלבד לשני מנדאטים. ב־69', כאשר קיבלנו לבדנו שני מנדאטים, קיבלה מק"י מנדאט אחד — ביחד שלושה).

אולם לחזית כזאת יש סיכוי למנדאט שלישי, רביעי, ואולי גם חמישי ושישי — הדבר תלוי בתדמית שלה, בכישרון פעולתה וגם בנסיבות החיצוניות, הלאומיות והבינלאומיות.

אם תקום חזית, אפשר להכניס למאגר המשותף את כל הנכסים של מחנה־השלום, שלא מומשו מעולם:

● בכלי־התיקשורת פועלים רבים וטובים, שלא יתנו את תמיכתם אף לאחת מן הקבוצות הבודדות, אך שהיו נרתמים בהתלהבות למסע־ההסברה של חזית כוללת. יחד עם כלי־התיקשורת של מחנה־השלום, היה זה מבטיח עוצמת־קול שלא תיפול מזו של הגושים הגדולים.

● במשך השנים בנו אחדים מאיתנו מערכות מסועפות של יחסי־חוץ. אם נשלב יחד את כל היחסים האלה (כפי שעשינו במיסגרת „המועצה הישראלית"), יכולה להיות לכך השפעה אלקטורלית ניכרת.

● לא רק תנועת העולם הזה נתקלת בבעייה כספית ממאירה, אלא כל אחת מן הקבוצות תיתקל במחסום זה. אולם אם תקום קופה משותפת, שאליה יזרמו לא רק כספי המימון המיפלגתי מקופת המדינה ומקופת ההסתדרות, אלא גם התרומות הגדולות שהובטחו לנו אם תקום חזית־השלום (ושאף אחד מאיתנו לא יקבל אותן, אם יופיע בנפרד) — אפשר יהיה לנהל הסברה שתביא את דבר השלום לכל בית בישראל.

● ואחרון־אחרון, הגורם החשוב ביותר — לרשימה כזאת יצטרף מחנה גדול של אישים עצמאיים בעלי שם בספרות, באמנות, בחיי הציבור, הביטחון והמדינה. בפעם הראשונה ניתן יהיה לגייס את מחנה־השלום כמעט במלואו.

מאמץ זה יהיה חשוב כשלעצמו, מבחינה לאומית־חינוכית, אף מעבר לכל חשיבות אלקטורלית. מעבר לגבול וברחבי העולם ממתינים למאמץ כזה, כדי להיווכח אם אכן קיים בישראל מחנה־שלום יעיל ורציני. יהיו לכך השלכות במישורים רבים, החורגות בהרבה מאינטרס צר זה או אחר.

גרוע מפשע

אם כן, מדוע זה לא קם?

זוהי החידה הגדולה, שאין לי תשובה עליה.

את חזית־השלום ניתן להקים לאלתר. אין אף בעייה אחת שאי־אפשר לפתור אותה בישיבה משותפת של שעה־שעתיים.

אם כן, מדוע עדיין לא קמה החזית?

איני נמנה עם אותם המחפשים בכל מקום כוונות־זדון, המוצאים פרובוקטורים וסוכנים מתחת לכל שולחן. איני רוצה לחשוב גם הפעם על האפשרות שמישהו משתדל לפוצץ את האיחוד בזדון, למען מטרות בלתי־ברורות.

אולם אני רוצה לקבוע בבירור ובאורח חד־משמעי: אם אי־הקמת החזית ב־73' היתה חטא, הרי אי־הקמתה ב־77' תהיה פשע.

ואולי, כמו שאמר טאליראן: „זה גרוע מפשע, זאת טיפשות!"

אורי אבנרי

אנו זקוקים לך!

מיבצע־הבחירות בעיצומו הזמן קצר, המלאכה מרובה מאד, והיא נישאת כולה על כתפיהם של מתנדבים.

אנו זקוקים לך! אתה יכול לעזור לנו!

איך?

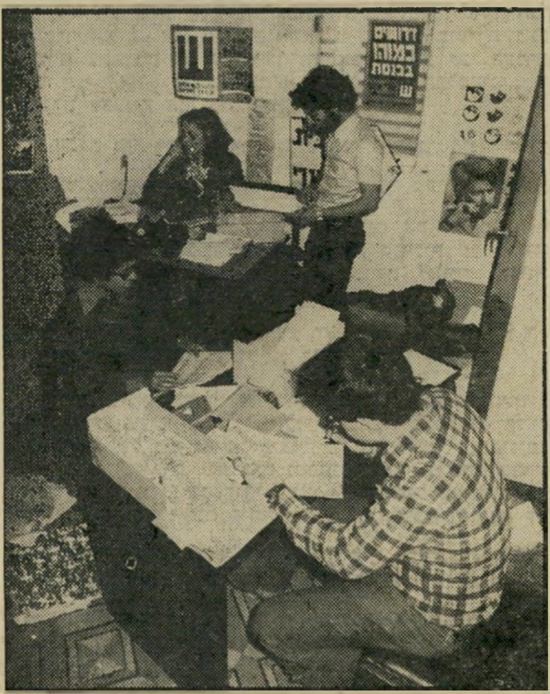

מטה המתנדבים בפעולה

1. אתה יכול להתנדב לפעילות!

אנחנו זקוקים למתנדבים כאוויר לנשימה. בראש וראשונה — במשרד המטה הארצי בתל־אביב. אבל גם בכל רחבי הארץ. יש לבצע אלף ואחת משימות. כולנו עסוקים עד מעל לראש. אם אתה יכול להקדיש למיבצע זה כמה שעות בשבוע — אנא פנה אל המטה!

הדבר חיוני ממש. איננו מקבלים סיוע מידי מיליונרים אלמוניים, המאפשרים לנו לשכור עשרות פעילים בשכר. עזור לנו להוכיח כי קבוצת אזרחים יכולים להרים מיבצע כזה!

2. חתימות ה־750

אנחנו צריכים להחתים, תוך ימים אחדים, 750 אזרחיות ואזרחים על הרשימה שנגיש. למעשה דרושים 1500 חתימות, כדי לסכל מראש כל נסיון להתנכל לרשימתנו.

אם הודעת לנו על רצונך לחתום — אל תתמהמה! אל־נא תמתין שיבואו אליך!

אם אתה מוכן להטריח את עצמך אלינו — אנא בוא אל המקומות שבהם מונחת הרשימה לחתימה. (הרשימה מתפרסמת במודעה בעמוד 30).

אם אינך יכול להטריח את עצמך — טלפן לנו (למטה הארצי, או לפעיל המקומי הקרוב אליך ביותר, על פי הרשימה) ונשלח אליך מתנדבים, המקדישים מזמנם למיבצע, והם יחתימו אותך.

חשוב שהמיבצע הזה יסתיים בהקדם האפשרי. אל־נא תסמוך על הזולת!

3. כסף, כסף, כסף!

המחסור בכסף הוא מחסום חמור בפני ההסברה שלנו. יש דברים שלגביהם גם מאמציהם של מתנדבים אינם יכולים לשמש תחליף לכסף.

לכן — כל תרומה חשובה. תרומה של 500 לירות מאפשרת לנו לפרסם עוד מודעה קטנה בעיתון יומי. 50 תרומות של 100 לירות מאפשרות לנו לפרסם מודעה בינונית בעיתון־ערב. כל לירה מוסיפה מילה להסברתנו.

אם אתה מוכן לתרום — אל־נא תחכה שנפנה אליך. שלח לנו את תרומתך לאלתר.

פנייה זו מכוונת גם אל ישראלים בחו"ל. אינכם יכולים להצביע, כפי שתבענו. אבל אתם יכולים להצביע באמצעות תרומתכם. עזרו לנו לפעול למען ישראל, שתרצו לחזור אליה ולחיות בה.

4. מועדון ה־40

עלינו להפקיד 40 אלף לירות אצל ועדת־הבחירות. סכום זה יוחזר לנו כאשר נעבור את אחוז־החסימה.

כדי למנוע את הצורך להקטין את תקציב־הבחירות הזעום שלנו בסכום זה, נולד הרעיון להקים את „מועדון ה־40" — מועדון של 40 אוהדים, המלווים לרשימה אלף לירות כל אחד, ביודעים שהכסף יוחזר להם — אם הרשימה תיכנס לכנסת.

השבוע כבר הודיעו לנו 13 איש ואשה על הצטרפותם למועדון זה. חסרים עוד 27 כדי להשלים את המיספר.

המשימה קשה. במאמצים משותפים נצליח. איש לא יעשה זאת במקומנו.

עזור לנו!

למען רשימה מאוחדת של כל מרכיבי השמאל ושל כל שוחרי השלום בבחירות לכנסת התשיעית

ללא החרמות וללא פסילות

אנו, הח"מ, אזרחי מדינת ישראל, בעלי השקפות מדיניות וחברתיות שונות, קוראים לכל המפלגות, הקבוצות והאישים, המסכימים לנוסח דלהלן, לפעול להקמת רשימה אחת לבחירות לכנסת התשיעית.

המטרה העיקרית במערכת הבחירות הקרובה היא הרחבת ייצוגם בכנסת של הגורמים המעוניינים במיצויו של הסיכוי להסדר שלום. אנו סבורים, שאפשר להשיג בועידת ג'נבה פשרה בין העם היהודי הישראלי ובין העם הערבי הפלסטיני, פשרה שתתבסס על הכרה הדדית בזכויות של שני העמים. הסדר שלום אפשרי לפי היסודות הבאים: נסיגה לגבולות של יוני 1967; הכרה באש"ף כנציג העם הפלסטיני; הקמת מדינה ריבונית פלסטינית לצד מדינת ישראל; מציאת פתרון לבעיית הפליטים הערבים.

רק הסדר כזה יכול לקדם את שלומה ואת ביטחונה של ישראל.

אין אלטרנטיבה להסדר כזה זולת המשך מעגל השנאה והמלחמה.

אנו מניחים כי כל אלה אשר מקבלים את העקרונות הנ"ל, יוכלו לגבש מצע מינימום משותף, מעבר לשאלת השלום, לשם קידום המערכות הבאות: הגנה קפדנית על חרויות יסוד; שיפור רמת החיים של ציבור העובדים והגנה על חופש המאבק האיגוד־מקצועי; שוויון זכויות לאומי ואזרחי מלא לערבים החיים בישראל; שוויון מלא לעדות המזרח; שוויון מלא לאישה.

אנו קוראים בזאת להקמת רשימה מאוחדת אחת של כל הגורמים הציבוריים התומכים בעיקרים אלה ללא החרמות וללא יוצאים מן הכלל.

איננו מתעלמים מחילוקי הדעות הפוליטיים ומהניגודים הרעיוניים הקיימים בקרב השמאל וה„יונים" על זרמיהם ועל אירגוניהם השונים. איננו מזלזלים בניגודים הללו. יחד עם זאת, אנו שוללים את המסורת האומללה של הפרדה והחרמות, של פילוג ושל פיצול בין „קיצונים" ו„מתונים", בין ציונים ושאינם ציונים, בין קומוניסטים, סוציאליסטים וליברלים, שוללים, מחייבים ומסתייגים מן המשטר בברית־המועצות, וכיו"ב. בכל תחום אשר בו הבדלי ההשקפות הבסיסיים אינם באים לידי ביטוי, יש לפעול מאוחדים תוך שמירת חופש הפעולה והעצמאות המלאה של המרכיבים השונים — תוך השגת אותה מידה של הסכמה הנחוצה לשם הרכבת רשימה מאוחדת.

* **רשימה כזו תהיה יהודית־ערבית בהרכבה, תלכד תמיכה יהודית ותמיכה ערבית ניכרת. עובדה זו כשלעצמה הינה תרומה חשובה לשיפור היחסים בין שני העמים.**
* **רשימה כזו תמנע אובדן קולות, תחסוך מרץ המתבזבז בתחרות בין רשימות שלום יריבות ותמנע השמצה הדדית בין אגפים שונים בשמאל.**
* **רשימה כזו תמשוך קולות בכך שתיצור מסגרת בעלת השפעה על ההכרעות העומדות על סדר היום.**

אפנהיימר אמירה, רמת־גן
אורבך אירית, ירושלים
אירן שמואל, ק. כרם־שלום
אזולאי יעל, תל־אביב
אחרק חנה, ירושלים
איטה רבקה, ירושלים
אינטרטור דביר, תל־אביב
אליאס דנה, ק. כרם־שלום
אליאסף גיל, ק. סמר
אלמגור אילת, ק. כרם־שלום
אסף מלי, ירושלים
אפרת אמיר, ק. הראל
ארנון אריה, ירושלים
ארנון יהודה, ירושלים
אשד דרור, ק. סמר
אשל איתן, ק. כרם־שלום
בכיר שמעון, בת־ים
בורשי פריד, רמלה
בטלר רותי, ירושלים
ביארדי ג'ורג', חיפה
ביטרספלד יורם, תל־אביב
בלום סנדה, ירושלים
בלייזיים חוה, חיפה
בלייזיים מוקי, ק. סמר
בלייזיים תאו, חיפה
בלוק ג'ודי, ירושלים
בסוק יהודה, ירושלים
ברייטשטיין צבי, תל־אביב
בן־דיין ניקול, תל־אביב
ברנדס שושנה, תל־אביב
ברנוף מאיר, ירושלים
ברקאי דבורה, ירושלים
גבזה משה, פתח־תקוה
גדיש פטר, ק. כרם־שלום
גיז אביעד, ירושלים
גילוכנר גוסטה, תל־אביב
גילדרייך ארתור, תל־אביב
גור דנה, ירושלים
גורוביץ גניה, תל־אביב
גסטר עמי, ק. סמר
גרטי הגר, תל־אביב
גרבל ענת, ירושלים
גרינטל סוזן, ק. כרם־שלום
דברת רונית, תל־אביב
דה־שליט אבנר, ק. סמר
דודאי מרדכי, ק. כרם־שלום
דור יונית, ק. סמר
דיאהרי תאופיק, ירושלים
דוגה שמעון, ק. כרם־שלום
דוניאפסקי אראלה, ק. שובל

דוניאפסקי דני, ק. שובל
דיין אריה, ירושלים
דיין יעל, ירושלים
דמיאנוס ייני, ירושלים
דמבו לאה, ירושלים
דרור סמדר ק. כרם־שלום
דרזנין אנדרה, תל־אביב
הוכנה רחל, ירושלים
הולצר אסף, ק. סמר
הירש יהודית, ירושלים
הלבר שושנה, ירושלים
הלילה עפו, כפר יפיע
הרפקו ורדה, ירושלים
הרשקוביץ מיקה, תל־אביב
וולין עמוס, תל־אביב
וזה משה, פתח־תקוה
וינר חדוה, ירושלים
וירני חוה, תל־אביב
וירני עוזי, תל־אביב
ונדרמילר ירון, ק. כרם־שלום
וקס רובי, גבעתיים
וקס פיבל, רחובות
זידל עירן, ירושלים
זית נעה, חיפה
זלמנסון יגאל, תל־אביב
חלד רמי, ירושלים
חן יעקב, תל־אביב
חרמון שרי, ירושלים
טיגל יעקב, ירושלים
טלמש נעמי, ירושלים
טנדלר עדה, ירושלים
יבין־ארנון אהובה, ירושלים
ילין־מור אלישע, תל־אביב
ילין־מור נתן, תל־אביב
יעקב רמה, ירושלים
יערי אלון, ק. סמר
כהן אבנר, חיפה
כהן אלמה, ירושלים
כהן זהבה, ירושלים
כהן מירון, ק. כרם־שלום
כהן צפורה, קרית ביאליק
כהן ראובן, קרית ביאליק
כהן רון, רמת־גן
כהן רפי, יפו
כהן תקוה, רמת־גן

כיתאין דניאלה, ק. שובל
כמיליא עראף, ירושלים
כתן יוסי, רמת־גן
לאור אלי, ק. גרופית
לאור יצחק, רמת־גן
לבנברג שרה, חיפה
לוי אבנר, בת־ים
לוי סימה, תל־אביב
לוינגר חוה, ירושלים
לוין מיכל, ירושלים
לונטל שרה, ירושלים
ליבנה דניאלה, תל־אביב
ליפסקי יוסף, חולון
למדר בנימין, רחובות
לנגר שלום, גבעתיים
לנדו יוסי, ירושלים
לרמן דבורה, תל־אביב
לרמן מלי, תל־אביב
לרנר משי, ירושלים
לונטל שרה, ירושלים
מוסא אחמד, ירושלים
מוסקוביץ ראובן, רחובות
מוסקוביץ ורדה, רחובות
מורהוביץ לוי, ק. כרם־שלום
מיכאלי איתן, ירושלים
מיצנמכר צחי, ק. כרם־שלום
מיקליש איבון, ק. כרם־שלום
מירון עמית, ק. כרם־שלום
מלינוף עמי, ק. סמר
מסים אלכס, תל־אביב
מצאלחה סלמן, ירושלים
מרגלית אלון, ק. סמר
נוריאל אברהם, ירושלים
נבו יאני, ירושלים
נבולסי מוחמד, כפר־מכר
סלונים דוד, ירושלים
סלע יאיר, ק. סמר
עזריאל אהובה, ירושלים
עמיר אליעזר, חיפה
עמיר ברברה, חיפה
עמיר נעם, חיפה
עמדוזה שמעון, תל־אביב
עמית דפנה, ירושלים
עמרם ברכה, ירושלים
עסלי עבד, ירושלים

עפו חלילה, כפר יפיע
פאהום זייד, תל־אביב
פברנגה שמואל, רחובות
פוגל שאול, ירושלים
פורשנר חגי, ירושלים
פיילר אליעזר, ק. יד־חנה
פיילר יעל, ק. כרם־שלום
פיילר פנינה, ק. יד־חנה
פיטובסקי איתמר, ירושלים
פילבסקי יובל, ק. סמר
פרידלר שאול, קרית שמואל
פרס נעמי, ירושלים
פרסט דב, ירושלים
פריש אילן, ק. כרם־שלום
צלניק רחל, תל־אביב
צפנת פרידה, תל־אביב
קדימה אברהם, רמת־גן
קדרון פריץ, ירושלים
קוטמן יאיר, ירושלים
קולבן אמיר, ק. כרם־שלום
קוכי, ק. הראל
קוליקוב אברהם, חולון
קולר דב, ק. כרם־שלום
קינרתי אורי, ירושלים
קמינר דפנה, ירושלים
קמינר ראובן, ירושלים
קסטנברג שרה, תל־אביב
קנלר דניה, ירושלים
קפלן גרשון, ירושלים
קראוס פנחס, ק. יד־חנה
רווה חיים, כפר־חגלה
רוזלר יורם, ירושלים
רוזנפלד יצחק, קרית ביאליק
רוזנפלד מינה, קרית ביאליק
רוסינסקי פרחיה, בת־ים
רייך שלמה, ירושלים
שושני ראובן, ירושלים
שטרומצה יהושע, רמלה
שיק ישעיהו תומא, אלונים
שכטר אדוארדו, יפו
שלו מטי, חיפה
שצופק אילת, ק. סמר
שפריר ניצן, ק. כרם־שלום
תובל אריאל, ק. סמר

המזדהים עם תוכן מודעה זו, מתבקשים לשלוח תרומתם לכיסוי ההוצאות. חתימות נוספות מתקבלות לפי ת.ד. הנ"ל.

מרץ 1977 ● ת.ד. 33076, ת"א ● ת.ד. 9372, ירושלים

הגנגסטר האחרון

(המשך מעמוד 29)

עמו הון גדול. הוא פיזר את כספו ביד רחבה ובמיוחד למטרות צדקה. „היה לו לב של זהב," נזכרו השבוע ידידיו, המעטים, ששהו במחיצתו כל השנים בהן התגורר בארץ. „הוא היה יהודי חם שאהב לתת מתן־בסתר ולעזור לנצרכים מבלי ששמו יוזכר כתורם."

הם הזכירו לדוגמא את פרשת הילד הישראלי שהיה זקוק לניתוח־לב דחוף שניתן היה לבצעו רק בארצות־הברית. אחד מעתוני הערב ערך מגבית כדי להטיס את הילד לניתוח. לסטאשר נודע על כך מפי מי שהפך ליד ימינו בארץ, משה („מושקה") אידלסון. מושקה, אחת הדמויות הססגוניות של תל־אביב, שבמילחמת־העצמאות לחם בגדוד הקומנדו של משה דיין, נטש את עבודתו והפך לנהגו הפרטי של סטאשר.

הוא גם שהיה קורא בפניו מדי יום את העיתונים. כאשר שמע סטאשר על הקשיים באיסוף התרומות להטסת הילד פגוע הלב הוא שלח מיד, בעילום־שם, את כל הכסף שהיה דרוש לכך. לא רק זאת. הוא התקשר עם המומחים הנודעים ביותר בארצות־הברית לניתוחי־לב מהסוג לו היה זקוק הילד, דאג שהוא יקבל את הטיפול הטוב והיקר ביותר.

■ ■ ■

בשל נסיעותיו התכופות של סטאשר לחו"ל נפוצו מדי פעם שמועות כאילו הוא ממשיך לרכז בידיו את ענייני המאפיה באירופה. סיפרו כאילו הוא מפקח על רשת בתי־ההימורים באירופה שלאנשי המאפיה האמריקאית יש בהן השקעות או שהם נמצאים בבעלותה.

ידידיו הקרובים מכחישים טענות אלה מכל וכל. „מאז הגיע לישראל הוא חי כפנסיונר, פרש מכל פעילות. הוא רק רצה לחיות חיים טובים ושקטים."

ואומנם, זה מה שעשה סטאשר בשנות חייו האחרונות ובמרץ רב. הוא לא היה הולל, למרות סגנון דיבורו הגס, שנראה כחיקוי לעגה של הגנגסטרים בסירטי הוליווד. ההנאות העיקריות שלו היו מאוכל משובח, ממשחקי־קלפים בחברה, מביקור במועדוני־לילה ומחברת נשים.

חברתו הקבועה במשך כשמונה שנים היתה עמליה לוי, צעירה דיזנגופית בלונדית, שאף גרה עמו תקופת מה במלון, טיפלה בו וקיבלה ממנו מתנות בשפע. לימים נישאה עמליה לאיש וירדה מהארץ. היא שהתה השבוע במקרה בביקור פרטי בעת שהגיע ארונו של סטאשר לקבורה, הצטרפה למסע ההלוויה דל המשתתפים.

„הוא נשאר לבדו בשנות חייו האחרונות," נזכרה עמליה לוי בצער. „לא להאמין, אבל למרות כל מה שחושבים עליו, לא היה לו כסף רב. אני חושבת שבזמן האחרון הוא חי על הגימלה של 500 דולר לחודש שהוא קיבל מהביטוח הלאומי בארצות־הברית."

היתה בכך משום הגזמה. שכן סטאשר יכול להרשות לעצמו לטוס פעמיים בשנה לחו"ל, כשהוא מממן גם הצטרפות ידידים ישראלים אליו. גם בעת שיצא למינכן לפני מיספר שבועות, הוא נטל מהארץ שני ידידים. האחד מהם ידוע בכינוי „שיקל'ה". השני היתה צעירה ישראלית כבת 18, שזהותה נשארה עלומה.

סטאשר נפטר ביום הרביעי שעבר בחדרו שבמלון שרתון במינכן. על פי סיפורי ידידיו היה זה „שיקל'ה" שמצא אותו שם ללא רוח חיים. אולם על פי דיווחים עתונאיים ממינכן מת סטאשר בזרועותיה של הצעירה הישראלית בת ה־18, שהיתה עמו בחדר. אם אומנם דיווחים אלה נכונים, הרי שהוא מת מיתת נשיקה.

„הוא אהב את הארץ..." מילמלה ללא הרף ג'וליאן, בתו הממושקפת וגבוהת הקומה, בעת מסע ההלוויה. לפני שיצאו אל חלקת הקבר שנכרתה לו נזכרו המלווים המעטים כי שכחו לקנות פרחים להניח על קיברו. „לפחות זה מגיע לו," לחשה עמליה לוי ומיהרה לרכוש זר של ורדים.

מלוויו של סטאשר לא בלטו בין קהל המלווים הרב שהמתין לעריכת לוויות הנפטרים ביום הראשון השבוע. כמה מהם ביקשו לזרז את קבורתו של ג'ו וביקשו לדבר עם מנהל בית־העלמין. האיש לא ידע עם מי יש לו עסק, אבל הפליט כבדרך אגב: „כאן אין מאפיה! כאן כולם מחכים בתור."

יוסקה שיין, מי שהיה שנים רבות שומר ראשו של דוד בן־גוריון לפני שהפך לשומרו האישי של מאיר לנסקי בעת שהותו בארץ, לא יכול היה להסתיר את החיוך שהתפשט על שפתיו. ■ **מאיר דורון**

(המשך מעמוד 25)

ראל שהנשק הזה דרוש לצה"ל, כדי לפתור בעיות טאקטיות מסויימות. הממשלה לא אמרה אף מילה אחת על עצם המוסריות או אי־המוסריות של נשק זה.

לגבי מטוסי־הכפיר טענה ממשלת ישראל שביטול העיסקה יביא לאבטלת פועלים בישראל. קשה להעלות על הדעת טענה בלתי־מוסרית יותר. אם מותר לספק עבודה לפועלים על חשבון ייסוריהם של עמים אחרים, תוך אי־התחשבות מוחלטת בעובדה שהסחורה היא מכשיר לזריעת מוות המוני, הרי ניתן להצדיק כל מיסחר־בנשק בעולם. בדורות האחרונים עמדו הוגי־דיעות וסופרים יהודיים בראש המחנה העולמי, שגינה את סוחרי־המוות וניסה להוציאם אל מחוץ לתחום האנושות.

הציניות הגלוייה של העמדה הישראלית היתה בעוכריה. כאשר עומדים נימוקים אמריקאיים מוסריים נגד עמדה ישראלית בלתי־מוסרית, לא ניתן לגייס את דעת־הקהל האמריקאית, ואף האמריקאית־היהודית, כדי להפעיל לחץ על ממשלת וושינגטון. כימעט אף עיתון אמריקאי אחד (להוציא ביטאון צבאי אינטרסנטי) לא הצדיק את העמדה הישראלית. הקרב היה אבוד מראש.

מנגנון

הגולם החדש של נתב"ג

מיפלצת ביורוקרטית בנמל־התעופה בן־גוריון

בשעת־לילה מאוחרת, ב־13 בינואר השנה, יצא תיאודור („טדי") לויטה, כתבה הוותיק של רשת עיתוני דיילי מירור בישראל, בדרכו לנמל־התעופה בן־גוריון בלוד, כדי לשלוח אל מערכת עיתונו שבלונדון מעטפה ובה נגטיבים של צילומי־עיתונות.

המעטפה שמישקלה לא עלה על 10 גרמים היתה מייועדת לצאת ללונדון כמיטען־אוויר בבוקר המחרת, ולהגיע ליעדה בצהריים. הצנזור כבר בדק את המעטפה, סגרה והטביע עליה את החותמת הרישמית של הצנזורה. היא צויידה גם בטופס ירוק בשני עותקים, המאשר כי המעטפה רשאית לצאת את הארץ ללא בדיקה נוספת.

טדי הגיע עם המעטפה לנמל־התעופה, ואז החלה דרך־הייסורים שלו. הוא עבר בשלום את ביקורת שוטרי מישמר־הגבול בכניסה לנמל. משם המשיך לכניסה לאיזור הממ"ן (מסוף מיטענים) שהוקם על ידי חברה־בת של אל־על.

השעה היתה 11 בערב, והאורות דלקו בכל החדרים, בכל הקומות, למרות שרק עובדים ספורים נמצאו אותה שעה על מישמרתם. כיוון שטילפן עוד קודם־לכן, היה הכל מוכן לקראת בואה של המעטפה החשובה. ואז באה ההפתעה. „עליך לקחת את המעטפה לבדיקת־הביטחון," אמר לו הפקיד. „שום דבר אינו עולה על מטוס שלנו בלי בדיקה. רד לקומה א', ושאל שם על הבדיקה הביטחונית של אל־על."

חוסר־מעש. טדי, ככל אזרח צייתן, נשמע להוראות. הוא ירד אל „היומנאים". במוסד זה מצא חמישה עובדים שישבו ללא כל תעסוקה, כשהשישי מביא לכולם קפה. היומנאים ניפנו לרגע מבטלתם, וקראו לאיש־ביטחון של אל־על. זה מישש את המעטפה בת 10 הגרמים כה־וכה. אחר־כך שב וליווה אותו אל המוסד הקרוי „ביטחון ממ"ן". שם ישבו, בחוסר־מעש בולט, שישה גברים בחולצות כתומות, כשהם שותים קפה ודנים באיכותה של הארוחה שסעדו זה־עתה. גם אלה ניפנו לרגע מבטלתם, הטילו מבטים אחדים במעטפה ובחותמותיה, ואמרו: „או.קיי."

כתום הבדיקה הוגש לטדי טופס־אחסנה למילוי. „הרי המעטפה יוצאת את הארץ בתוך כמה שעות," מחה. „אלה הם הכללים," היתה התשובה. הוא לא יכול להאמין למראה־עיניו. אחד האנשים בכתום נטל מידו את הטופס הממולא, ומילא טופס אישור האחסנה. אחר־כך מילא טופס־שיחרור־מאחסנה, החתים את כל הטפסים ואת המעטפה ושיחרר את העיתונאי התשוש.

„ההצגה נסתיימה," אומר טדי. „המעטפה הקטנה נשארה בידי אנשי אל־על, ואני חזרתי למכוניתי. שני אנשי־הביטחון

(המשך בעמוד 42)

חצי מיליון ל"י תעלה פציעתו של נימני

הרגל האבודה של הניבחרת

תיקווה מאיר נימני מקווה לחזור למיגרש עוד לפני תחילת העונה הבאה. בתמונה למטה נראה נימני כשהוא שוכב במחלקה האורטופדית בתל־השומר. לידו, ליאון קונסטנטינובסקי.

חרדה בלב ליוותה את כדורגלני ניבחרת ישראל כאשר עלו ביום הראשון האחרון על המיגרש, להתמודד עם כדורגלני ניבחרת יפאן. אך היא לא נבעה מפחד מפני היריב היפאני, שהובס בקלות (0:2) בתום 90 הדקות.

כדורגלני ניבחרת ישראל לא יכלו להשתחרר מן הרושם העז שהותירה בהם התאונה הקשה שאירעה לחברם לניבחרת, מאיר נימני, שבוע ימים קודם־לכן התמונה שבה ניראה נימני המורד באלונקה מן השדה, כשקרסולו הימני שבור, נחרטה היטב בזיכרונם.

מאיר נימני (28), ה„כלבויניק" של מכבי תל־אביב ושל הניבחרת הלאומית, נפל קורבן למחדל טראגי של ההתאחדות לכדורגל. כבר בעבר התריע מאמן הניבחרת, דויד שווייצר, כי מיתקני־ההשקייה הפזורים באיצטדיון רמת־גן, עלולים לסכן את שלומם של השחקנים. אולם התברר שההתאחדות לכדורגל לא ויתרה, מטעמים כספיים, על קיום המישחקים באיצטדיון הרמת־גני, סיכנה בכך את רגליהם של הכדורגלנים.

בתחילת השבוע ניסה נימני הרתוק למיטתו, לשחזר את הפציעה. „אף אחד מהשחקנים לא שם לב בשעת המישחק למיתקני־ההשקייה הפזורים באיצטדיון," סיפר. „אני ידעתי רק שהמאמן, דויד שווייצר, הודיע להנהלת האיצטדיון שמתחת למיכסה הפלסטיק של מיתקן־ההשקייה נמצאת ממטרה.

„ניתרתי אל הכדור יחד עם שחקן קוריאני. אבל כשנחתתי, הרגשתי לפתע שכף־רגלי הימנית נתלשת מהרגל. הרגשתי כאבים כאלה עד שהתקשיתי לפקוח את העיניים.

„בתור שחקן ותיק, אני יודע שתמיד אחרי פציעה מנסים להעמיד את הכדורגלן על הרגליים. לכן, ברגע שהניחו אותי על האלונקה ידעתי שזו פציעה רצינית.

„לקחו אותי מייד, באמבולנס, לבית־החולים תל־השומר. גיבסו לי את הרגל, ואמרו לי שיש לי רק שבר. ניחמתי את עצמי ואמרתי: ,זה לא נורא.' יום אחרי המישחק השתחררתי מבית־החולים, אבל 48 שעות אחרי כן, הוחזרתי שוב למחלקה האורטופדית, ביגלל סיבוך רציני ברגל. ביום רביעי בלילה נותחתי. הרופאים גילו שרצועת־הקרסול שלי נקרעה, הם ניסו לאחות אותה.

„על התפרים, אחרי שניתחו אותי, שמו לי גבס. רק חמישה ימים אחרי הניתוח, ראיתי מה עשו לי בדיוק. חתכו לי את הרגל, לצורך הניתוח, בשני מקומות, בצד השמאלי ובצד הימני. עכשיו אני רתוק למיטה, ומשתדל לסבול את הכאבים. הרופא הורה לי לנוח. כל הזמן באים אלי חבר'ה. חברים, המישפחה ואוהדים של מכבי תל־אביב. אשתי צמודה אלי כימעט בכל שעות היום."

רק לפני כחודשיים פתח מאיר נימני חנות לצורכי ספורט, בשיתוף עם חברו לקבוצה ולנבחרת, ויקי פרץ. הפציעה הרמורה פגעה קשות בעסק החדש. „הבעייה," אומר נימני, „היא שגם ויקי פרץ עסוק בניבחרת, והוא מתקשה להשתחרר לצורך העסקים. זו דפיקה די גדולה. אשתי רצה מבית־החולים לחנות, וזה קשה לה. הבת שלנו סובלת, וזה קשה מאד לכולנו."

מאיר נימני, ככל שחקן בניבחרת, מבוטח על־ידי ההתאחדות לכדורגל, שהבטיחה כי הוא יקבל את משכורתו מההתאחדות במקביל לשאר השחקנים. הוא יקבל את שכרו עד ה־22 בחודש זה, היום בו ישוחררו כדורגלני הניבהרת לקבוצותיהם.

„על ביטוח, משכורת ותביעת פיצויים," אומר נימני, „אני בכלל לא חושב. עכשיו אני צמוד למיטה, ולא מסוגל לזוז. יש, ברוך השם, מי שמטפל בבעיות האלה. תודה לאל שיש למכבי מנהל, אבא, כמו חיים לייבוביץ. הוא מטפל בכל הבעיות שלי מחוץ לבית־החולים."

אומר חיים („לייבו") לייבוביץ באותו הקשר: „נימני יקבל את משכורתו מהקבוצה כשאר השחקנים. מבחינה כספית לא יהיו לו בעיות. עזרנו לו לשכור עורך־דין שידאג לתבוע פיצויים מההתאחדות לכדורגל. מה שמדאיג את מכבי זה הפציעה החמורה שלו. הוא שחקן חשוב ביותר (בשבילנו). ביגלל חומרת הפציעה אנחנו רואים זאת כאבידה גדולה. חסרונו יורגש היטב העונה. נקווה שהוא יצליח להתאושש מהר."

פרקליטו של מאיר נימני, עורך־הדין אברהם שרים, טוען, כי עדיין קשה לנקוב בסכום הפיצויים שתיתבע ההתאחדות לכדורגל לשלם. „רק אחרי שנקבל את חוות־דעתם של הרופאים, נוכל לקבוע את גובה הסכום, אמר שרים.

עיריית רמת־גן ובעלת איצטדיון רמת־גן, עלולה להיות הנתבעת השנייה של הכדורגלן מאיר נימני במישפטו. תביעת־הפיצויים הכוללת שלו עשוייה להגיע לסכום של יותר מחצי מיליון לירות. זאת, במידה שהפציעה הקשה תאלץ את הכדורגלן המצויין לתלות את נעליו ותשים קץ לקאריירה שלו. השנה, מכל מקום, לא ישחק עוד.

אומר נימני: „היום אני בן 28. עד לפציעה הייתי בכושר מצויין. למעשה, גם על האפשרות של הפסקת הקאריירה לחלוטין אני חושב. עכשיו אני נמצא במצב התחלתי של הבראה. אסור לי לרדת מהמיטה. כנראה אשכב עוד כמה ימים בבית־החולים. אני מאמין שאחזור לשחק במלוא המרץ. אני לא רואה את עצמי לרגע אחד בלי כדורגל. בינתיים, אני זקוק רק לסבלנות.

„הגבס הולבש לי לתקופה של חודש וחצי, ועד אז אסור לי לדרוך ברגל ימין. רק בעוד חודש וחצי ישימו לי גבס הליכה. אז תהיה לרופאים תחזית ברורה יותר לגבי מצבי. כרגע, הכל בגדר השערות. אפילו הרופאים לא יודעים איך בדיוק התפתחו העניינים."

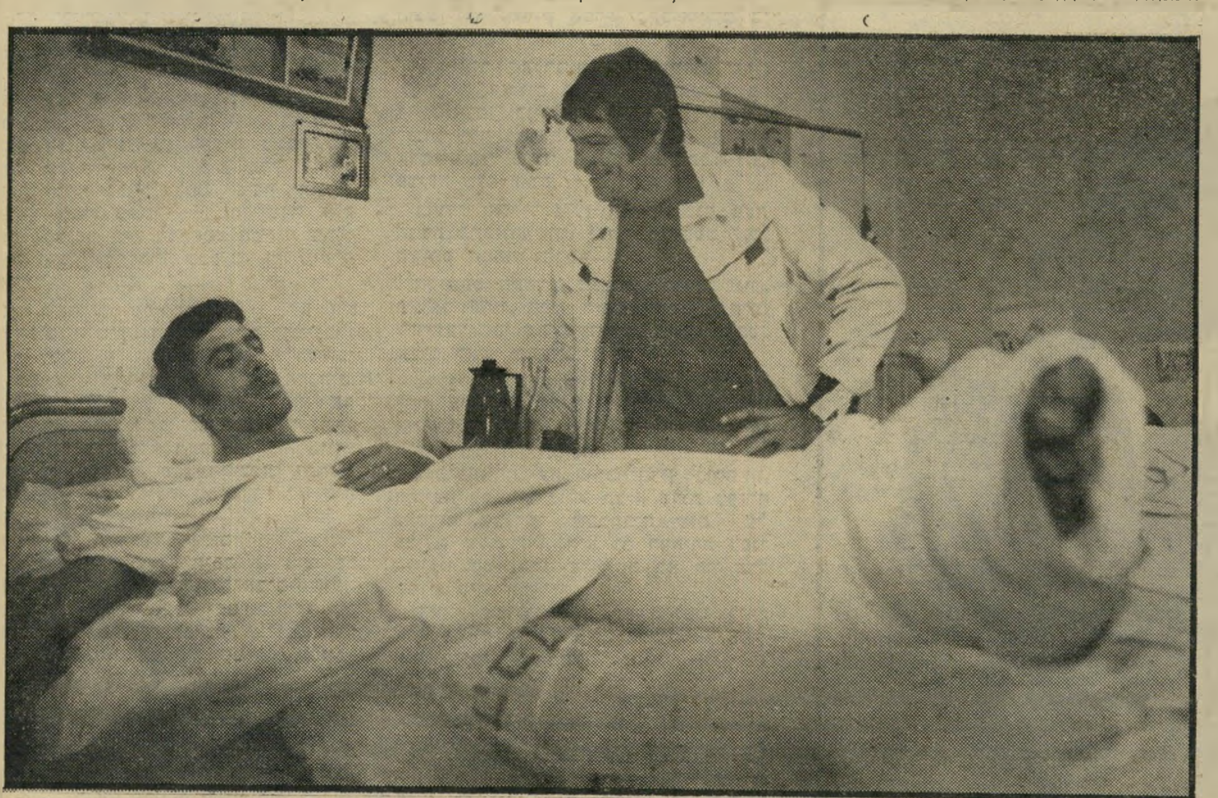

בעת שעברייני הצווארון הלבן נידונים לשנות מאסר

מועטות אחרי שגנבו מיליונים, האם ייתכן לקבל

שנת מאסר בגלל ניסיון לגנוב לחם?

שופט חיים שטיינברג

גזר הדין של השופט המחוזי, חיים שטיינברג, הסעיר את המדינה. נאמר בו כי השופט דן את הנאשם, הצעיר הערבי פארוק אטרש, לשנת־מאסר בפועל על שפרץ לדירה כדי לגנוב לחם. העונש ניראה הסר כל יחס לחומרת העבירה.

בידיעה, שהתפרסמה במעריב ב־18 בינואר השנה, נכתב: „צעיר מכפר ליד ג'נין, שלפני ארבע שנים פרץ לדירה בשרון כדי לגנוב לחם, נידון אתמול לשלוש שנות מאסר — מהן שנה אחת בפועל. שופט בית המישפט המחוזי בתל־אביב, חיים שטיינברג, קבע כי ,זהו מיקרה חמור'.”

אך הדברים שפירסם מעריב לא היו מדוייקים. והשופט המחוזי חיים שטיינברג מיהר להגיב עליהם. הוא פנה אל עורכי העיתון, וביקש התנצלות ותיקון הדברים. העורכים חיפשו מי הכתב שהביא את הידיעה לדפוס, וגילו כי זהו העיתונאי אבי רז. מעריב פירסם הערה, ובה ביקש לתקן את הדברים שנאמרו לגבי השופט שטיינברג. מה שצוטט במרכאות לא היה מדוייק, אמר העיתון.

עורכי־דין בבית־המישפט־המחוזי בתל־אביב ידעו לספר, כאילו טילפן אחד משופטי בית־המישפט־העליון אל השופט שטיינברג, אחרי שקרא את הידיעה במעריב. הם טענו כי השופט העליון שאל, כיצד קרה שהנאשם אטרש נשלח למאסר בן שנה בגלל ניסיון לגנוב לחם.

גם העולם הזה פנה, השבוע, אל השופט המחוזי חיים שטיינברג, במיסגרת חקירת העיתון סביב פרשה זו. „מעריב כבר התנצל על מה שכתב,” הגיב מייד השופט, והוסיף: „לא, העונש לא היה מוגזם. הנאשם פרץ באישון־לילה, עם פנס וסכין קפיצי, לתוך הדירה, ותקף את הדיירים, שניסו לתפוס אותו. כפי שמציין החוק לגבי עבירה חמורה מסוג זה, כשבידי הפורץ נשק קר, שעימו הוא תוקף את האנשים המנסים לתפוס אותו, הוא עלול לקבל על כך עד 14 שנות מאסר.”

אולם, עיון בתיק המישפטי של המיקרה מגלה תמונה מסובכת מזו שצויירה במעריב.

מה חיפש הפורץ בדירה?

הגבר הצעיר, בבגדי־עבודה של פועל בניין, הדף את דלת הכניסה לדירה, וחדר פנימה. השעה היתה קרוב לשתיים לפנות־בוקר. האורח הלילי הדליק את פנס־הכיס שלו והמשיך להתקדם לתוך הדירה, בבית מס. 51 ברחוב קהילת ורשה בהדר־יוסף. בנימין חן, בעל הדירה, שחזר לביתו באותו רגע הבחין מרחוק באורו של הפנס. חן נעצר ליד הדלת וקרא בשם אחיו יעקב, כיוון שחשב כי הוא זה המסתובב עם הפנס בפנים. כאשר לא קיבל תשובה, זינק בנימין לתוך דירתו כדי לתפוס את הפורץ.

הפורץ ניסה להימלט, הצליח לצאת לרחוב. אך בנימין חן ואחיו, יעקב, שהצטרף אליו לשמע המהומה, הצליחו לתפוס אותו. הוא הוכה נמרצות בידיהם, וגם על־ידי השוטרים שהוזעקו למקום.

בחקירת המישטרה התברר, שהפורץ הוא צעיר בן 19, פארוק בן אחמד אטרש, מהכפר הערבי רעי שליד ג'נין, שהועסק כשומר־לילה בבניינים הנבנים בהדר־יוסף. הצעיר נחשד כפורץ והוחזק במעצר מישטרתי במשך שבועיים. לאחר־מכן חזר לכפרו וחדל לצאת לעבודה מחוץ לכפרו. הדבר היה ב־14 באוגוסט 1973. שיבעה חודשים אחרי שנתפס בדירה בהדר־יוסף, הוגש נגד פארוק אטרש כתב־אישום בבית־המישפט־המחוזי בתל־אביב.

עורך־הדין אלדג'ים, סגן־פרקליט מחוז תל־אביב האשים את פארוק אטרש ב: 1) פריצה וכניסה לדירה מתוך כוונה לגנוב תוך נשיאת נשק קר; 2) תקיפת אדם מתוך כוונה למנוע תפיסתו; ו־3) פציעה שלא כחוק.

בחודש אפריל 1974, יותר משנה מעת הגשת כתב־האישום, נפתח המישפט לפני השופט המחוזי הרפזי.

המישפט התחדש כעבור כשלוש שנים, בינואר 1977, לפני השופט המחוזי חיים שטיינברג, מי שהיה עד לפני כשנה שופט־שלום ראשי בתל־אביב.

פרקליטו של פארוק אטרש, עורך־הדין משה אלוני, הודה בשמו בפריצה לדירה, אך כפר באשמת פציעת אחד האחים חן תוך התנגדות לתפיסה.

באת־כוח התביעה, עורכת־הדין דבורה חן, הודיעה במפתיע שלא תביא עדות לצורך האישום השלישי שבכתב־האישום, על פציעה שלא־כדין. היא גם הצהירה לפני השופט שטיינברג שלנאשם לא היו הרשעות קודמות.

פארוק אטרש ביקש לציין לפני בית־המישפט שלא פצע איש. הסכין, כך אמר, היה בכיסו, לא בידו.

הסכין — לצורכי יום־יום

באת־כוח התביעה, דבורה חן, ביקשה לגזור על הנאשם עונש־מאסר בפועל. ואז השמיע עורך־הדין משה אלוני את טענותיו לגבי העונש:

„פארוק אטרש התעורר בלילה מחמת רעב שהציק לו, ונכנס לדירה שדלתה היתה פתוחה. בהודעתו טען הנאשם כי חיפש לחם כדי להשביע רעבונו. אשר לאולר שהיה בכיסו, הוא החזיק בו כנהוג אצל אנשים מסוגו של הנאשם, לשימושו לצורכי יום־יום. כאשר החלו לרדוף אחריו, נבהל ונמלט, וכאשר תפסו אותו חבלו בו כהלכה. מאז המיקרה לא עזב עוד הנאשם את כפרו, והוא עובד כפועל־בניין.”

בתום הסיכומים של שני הצדדים קרא השופט שטיינברג את גזר־הדין. „הנאשם פרץ ונכנס לדירה באישון־לילה,” קבע. הוא ציין כי בידיו של הנאשם היה נשק קר, אותו אולר קפיצי שנתגלה. גם השופט רשם בגזר־הדין כי הנאשם טען, בהודעתו במישטרה, שהתעורר בלילה, הרעב הציק לו, ומשום כך נכנס לדירה, כדי למצוא בה לחם לשבור את רעבונו.

הדגיש השופט שטיינברג: „מבחינת נסיבותיו האישיות של הנאשם, מן הראוי היה — במיקרה רגיל — לנהוג בו לפנים משורת הדין הן לאור גילו, ובייחוד לאור העובדה שזו הסתבכותו הראשונה והיחידה בעבירה פלילית כלשהי. אך לעומת זאת, מבחינת חומרת העבירה, נבצר מבית־המישפט לנהוג בנאשם סלחנות מפליגה. בהקשר זה יצויין, שמדובר במיקרה של פריצה באישון־לילה, כאשר עצם המעשה מטיל אימה ופחד על דיירי הבית. והנאשם הכפיל והחמיר חומרת המעשה, בזאת שנשא נשק קר ואף ניסה להשתמש בו אם־כי, למזלו הטוב, לא גרם לאיש חבלה. אני סבור כי ביצוע העבירה בנסיבות המתוארות לעיל מצדיק גזירת עונש מאסר על הנאשם חרף כל הנסיבות האישיות האחרות, ואני גוזר בזה עונש מאסר של שלוש שנים, מזה שנה אחת מאסר בפועל, ושנתיים כעונש על־תנאי.”

פארוק אטרש, שעימו שוחח העולם הזה השבוע בכפרו, מפרנס מישפחה בת שמונה נפשות. זה שש שנים הוא בונה לו בית בכפר, כדי להתחתן. הוא סיפר כי בלילה שבו אירע המיקרה, עבד במשך כל היום שקדם לפריצה בטיוח, לא הספיק לקנות צרכי־אוכל במכולת, שהיתה סגורה אחרי־הצהריים, כשהגיע לשמירה היו ברשותו רק כמה פרוסות־לחם וכוס חלב. אחרי חצות החל הרעב מציק לו, והוא יצא לחפש לחם.

ביצוע גזר־הדין של השופט חיים שטיינברג, עונש שנת המאסר בפועל שגזר על פארוק אטרש, נידחה עד לשמיעת העירעור שהגיש הצעיר לבית־המישפט־העליון.

הנאשם ואבין

פארוק אטרש ואביו אחמד (המחזיק בידו את המיטריה), כפי שצולמו השבוע בכפר רעי ליד ג'נין, שם הם מתגוררים. אטרש הבן, המפרנס את מישפחתו בת שמונה הנפשות, בעבודתו כפועל־בניין, טוען שדלת הדירה היתה פתוחה ומשום־כך נכנס לתוכה כדי לחפש בה מזון.

כדאי תדיראן

מהפכה בשיטות השיווק של מוצרי חשמל ביתיים

זכור!
ה"מי" חשוב כמו ה"מה"
חשוב לקנות את המוצר הטוב ביותר ומהפירמה הרצינית ביותר. קניית מוצר של "תדיראן" זו ההשקעה הנכונה, הכדאית והבטוחה ביותר.

החל מ- 275 ל"י לחודש

טלויזיה תדיראן

החל מ- 199 ל"י לחודש

תנור בישול ואפיה-תדיראן

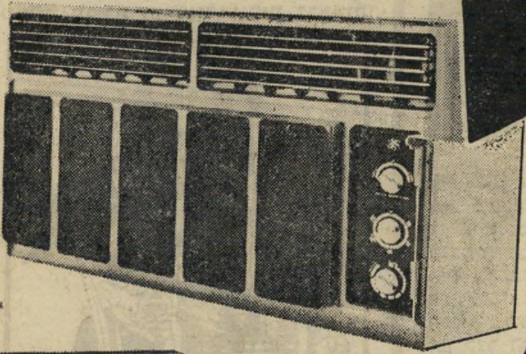

תדיראן- המזגן החסכן

החל מ- 220 ל"י לחודש

המקפיא המשוכלל פריזר תדיראן

החל מ- 380 ל"י לחודש

תדיראן 400-מקרר ההצלחה
מוגן בפני חלודה. ניתן להשגה ב-5 צבעים.

החל מ- 325 ל"י לחודש

7 דגמי מכונות הכביסה פאר תוצרת SIEMENS הקונצרן הגדול בגרמניה.

כדאי תדיראן
זו התכנית המאפשרת לך לקבל מכשיר חשמלי מעולה בתנאים נוחים לכל כיס. עם הפקדת פיקדון, ניתנת לך האפשרות לשלם בהוצאה חודשית מינימלית ב-24 חודשים ואתה מוגן בפני כל התייקרות, מפני העלאה במיסים או מפני פיחותים. בתום השנתיים המוצר כולו שלך כשהפיקדון הופך לגמר התשלום. אתה זכאי גם להחזיר את המוצר ולקבל פקדונך בחזרה בתוספת עד 50% לזכותך (למעט תנור וטלויזיה).

השם תדיראן פירושו: איכות*אחריות*שרות

(המשך מעמוד 7)

אולי, יש מי שיאמר — עלינו לקבלם ולשפוט אותם כאן.

כותב שורות אלה גורס אחרת: **אין לנו איתם ולא־כלום!** חוק־השבות המאפשר להם להתאזרח בישראל, ללא אבחנה, רק מפני שנולדו לאם יהודיה, אינו עומד במיבחן המושגים של מדינה מודרנית.

כל מדינה הדואגת לאזרחיה, מקפידה שלא יחדרו לתוכה אנשים לא רצויים, שאין כל חובה מישפטית או מוסרית לקבלים.

מדינת ישראל, הנאבקת על עצם מהותה — חייבת להיזהר מכך שבעתיים.

דברים אלה הופיעו בשמו של החתום מטה בעיתון „הארץ", במאמר תחת הכותרת „הזיהומים המסכנים את ביטחוננו". על זה קפץ ד"ר אמנון רובינשטיין כמוצא שלל רב, במאמר תחת הכותרת **„גזענות ירדנית"** ב„הארץ", מיום 16.6.75.

וכך הוא כותב: „אלה הם דברים קיצוניים, בסיגנון זכור לרע, שצריך לדחותם אפילו בלי להתווכח איתם... העובדה כי דברים אלה נכתבו בידי יהודי, אחרי כל מה שקרה לעם היהודי, מוכיחה כי יש בקירבנו אנשים שלא למדו דבר מהעבר." אכן, סיגנון נאח לסטאז'ר פוליטי משכיל, הדואג מראש שאם יש גזענים יהודים מחד ופושעים יהודים מאידך — גם אלה וגם אלה יצביעו עבורו בבחירות. ומי יודע? לפושעים יהודיים בעולם יש הרבה כסף. אם יש מי שידאג להם בכנסת — אולי כדאי לתרום לקרן־הבחירות שלו? ואכן, בחשבון גס אפשר להוכיח, שבכספי המאפייה היהודית בעולם אפשר לקנות את השילטון הישראלי כולו — פשוטו־כמשמעו.

■ ■ ■

נביאי־השקר הפיקח, החושש להיחשף במלואו, מעדיף לחרוש את מזימותיו מאחרי הגב הבטוח של אישיות מכובדת ובלתי־חשודה. כזו היתה אישיותו של פאול פון־הינדנבורג — רמטכ"ל גרמניה הקיסרית לשעבר, שמאחרי גבו התבצר שילטון הצמד היטלר־גבלס, וכזו היתה אישיותו של רב־אלוף מוחמד נגיב, שלה נזקקה חבורת חורשי־המזימות בראשותו

קאריקטורה ב„עמעס"
הניבזיות ביותר

של גמאל עבד־אל־נאצר במצריים.

דמותו של הרב־אלוף הישראלי בדימוס, שנבחרה על־ידי הד"ר רובינשטיין לשמש שלט לקידום קאריירה פוליטית משלו, דומה מדי לאותן דמויות מכובדות ובלתי־מזיקות שמאחוריהן טיפסו נביאי־שקר לשילטון.

נביאי שקר, שלא גורל העם כואב להם, כי מעולם לא טעמו מחחלק המר של הגורל; נביאי־שקר — שיגידו כל דבר הנעים לאוזן השומע, **אבל לא יעשו דבר שאינו נעים לעצמם;** נביאי־שקר — שיעשו ברית עם השטן ובלבד שיעניק להם נתח בשילטון; נביאי־שקר — הזקוקים לעם שאיבד את כושר השיפוט, כדי להפילו ברשת דיברי־נועם, והזקוקים לדמות הינדנבורגית — שעל גבה יטפסו אל השילטון.

* פורסמה בשנות ה־30' בעתון היהודי הסובייטי. על הדגל כתוב „התערבות", כשהכוונה ליוזמה נאצית־יהודית־סוציאל־דמוקראטית לפלישה לברית־המועצות.

אילן אשרוב (בתמונה עם אשתו) נרצח ב־1972, מאז צצים חדשו

כולם היו רוצחי

בשעת־לילה מאוחרת דהרה המכונית בפיתולי הכביש שלאורך ואדי אורן, מדרום לחיפה. באחד העיקולים נעצר הרכב בחריקת־בלמים, הדלת האחורית נפתחה ובעדה השולכה גופת גבר צעיר על שפת הכביש. המכונית ביצעה תפנית מלאה, זינקה בכיוון ההפוך וכעבור זמן קצר היתה שוב בתל־אביב. הדבר היה בחודש פברואר 1972.

רק שבועות לאחר־מכן נמצאה, במיקרה, הגופה, שהיתה כבר בשלבי ריקבון. הצעיר שגווייתו הושלכה לסבך השיחים בוואדי אורן היה אילן אשרוב, דמות מוכרת בעולם־התחתון של תל־אביב. מציאת הגופה לא היתה בגדר אפתעה, שכן כל המעורה בעיסקי העולם־התחתון ידע כבר שבועיים קודם־לכן כי הצעיר, שנעלם לפתע מנוף חיי־הלילה האפלים של תל־אביב, נרצח. צרור־יריות מתת־מיקלע עוזי שם קץ לחייו.

חיסול חשבונות כספיים

אילן אשרוב חוסל על רקע פרשת סחיטת כספים, בסכום של קרוב למיליון לירות, מהמיליונר היהודי־בריטי בוריס קישון, שהסתבך במישחקי־קלפים עם אנשי העולם־התחתון בארץ, בהם הפסיד סכומי־כסף עצומים. בין שמות האנשים שקישון היסב עימם למישחקי־הקלפים הוזכרו אלה של יוסף („יוזי") לריאה, בעל הביסטרו פורטו־ריקו ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, יוסף („ג'ו") עמיאל, שלימים הפך ראש רשת להפצת הרואין בגרמניה, וכן אילן אשרוב, שעבד בשירותו של לריאה.

לפי גירסת המישטרה היה זה אשרוב שיצא ללונדון, כדי לגבות — בעזרת איומים — מבוריס קישון כספים שהלה נשאר חייב מאותם מישחקי־קלפים סוערים. חבריו־לסחיטה של אשרוב חשדו בו כי רימה אותם והגדיל את חלקו בשלל על חשבונם. השותפים החליטו לחסל את אשרוב, וחיפשו להם חרב־להשכיר. התשלום שהוצע עבור ה„חוזה" (החיסול) היה 50 אלף לירות.

את החקירה המישטרתית בפרשה זו ניהל צוות מיוחד, בראשותו של ניצב־מישנה ראובן מינקובסקי. החקירה היתה קשה ומסועפת, ובמהלכה נעצרו ונחקרו עשרות חשודים. בשלבי הסיום של החקירה התמקדו החשדות על שני אנשים. האחד היה יוסף עמיאל עצמו, והשני עולה־חדש מרומניה בשם לוסיין ליאונטה. נגד השניים הוגשו כיתבי־אישום, אך יוסף עמיאל שוחרר לאחר שלא נמצאו הוכחות נגדו. לוסיין ליאונטה הורשע בדין, ונידון למאסר־עולם באשמת רצח אילן אשרוב.

יוסף עמיאל עזב את הארץ. הקרקע החלה בוערת מתחת לרגליו. הוא עלה לגדולה על מדרכות אמסטרדם ופרנקפורט, שם הקים רשת להברחת והפצת הרואין. לאחר־מכן נחשפה הרשת וחבריה נתפסו ונשפטו, במישפט שכונה „הקשר הישראלי." עמיאל עצמו הצליח להימלט מגרמניה לפני מישפטו, אך נתפס לבסוף בארגנטינה — שם הוא ממתין עתה להסגרתו לידי שילטונות גרמניה.

לוסיין ליאונטה, היושב בכלא, טוען בלהט, מאז יום מעצרו, כי הוא חף־מפשע וכי נעשה לו עוול על־ידי המישטרה ובית־המישפט, למרות שבתחילת החקירה הודה ברצח. לטענתו הצטרף גם הכתב הפלילי של העיתון הארץ, אבי ולנטין, שניסה להוכיח בסידרת כתבות כי ליאונטה לא רצח את אילן אשרוב. קציני־מישטרה בכירים נפגשו עם ליאונטה בבית־הכלא, בניסיון לדלות מפיו פרטים נוספים על פרשת רצח אילן אשרוב, אלא שזה סירב לשתף פעולה, והסתפק בחזרה עקשנית על טענותיו בדבר חפותו.

לוסיין ליאונטה איננו האסיר היחידי הטוען כי הוא חף־מפשע. דברים דומים נשמעו בפרשה אחרת באותה תקופה. בפרשת רצח שני אנשי העולם־התחתון, עזרא שם־טוב מיזרחי ואהרון אלמליח, שגם בה הוזכר שוב ושוב שמו של יוסף עמיאל, הואשם סלומון אבו, המרצה עתה עונש מאסר־עולם באשמת רצח מיזרחי ואלמליח. גם סלומון אבו טוען בתוקף כי נעשה לו עוול, וכי הוא יושב בכלא על לא עוון.

„כושי" עשה את שלו

לגירסתו של אבו, ששהה בארץ רק חודשיים כאשר נעצר באשמת הרצח, הגיעה לפתע תמיכה ממקור בלתי־צפוי. שימעון („כושי") רימון הדהים את חוקרי מישטרת ישראל בווידוי מפורט ששלח מבית־הכלא בגרמניה, שם הוא מרצה עתה תשע שנות מאסר באשמת השתתפות בכנופיית הקשר־הישראלי. בווידוי זה, שנתפרסם לראשונה בהעולם הזה, נטל על עצמו כושי את האחריות לרצח שבו מואשם סלומון אבו, ולרציחות נוספות שהחקירה סביבן היתה קשה במיוחד ונסיבותיהן לוטות בערפל עד היום.

הודאתו־מרצון של כושי נשכחה כעבור זמן קצר. גירסת המישטרה היתה כי כושי פועל בשליחותם של מנהיגי כנופייתו, שביקשו בכך לגמול טובה לסלומון אבו על שתיקתו, והמנצלים את אופיו המיוחד של כושי ואת מצבו הנפשי המעורער בכלא הגרמני.

לפני שבועיים הוכו חוקרי־המישטרה בתדהמה מחודשת. אחרי הודאתו הדראמתית של כושי התפרסם וידוי נוסף, שבו נוטלת על עצמה דמות חדשה את האחריות לרצח אילן אשרוב, הרצח שבעיקבותיו יושב בבית־הכלא לוסיין ליאונטה.

האיש שהודה במפתיע ברצח אילן אש־

המודים ברציחתו

לבקרים, אנשים

רוב הוא אורי („הסרן") לוי, צעיר בן 37 שמאחוריו חיים סוערים ורבגוניים ודמותו שנויה במחלוקת. אורי, המכונה „הסרן" על שום דרגתו הצבאית, חזר לפני חודש לארץ אחרי ששהה שלושה חודשים בארצות־הברית. כאשר חזר לביתו, הופתעו ידידיו למראה השינוי הקיצוני שחל בו.

התנהגותו היתה מוזרה, ותגובותיו לא היו כמקודם. הוא חדל להיות חברותי וחביב כפי שהכירו הכל. בשלב מסויים החלו דבריו להישמע חסרי־היגיון. משהחל מגלה סימני תוקפנות ואלימות כלפי סביבתו, פנתה אישתו (השלישית), סופי, למוסדות, ואורי אושפז במהרה בבית־החולים לחולי־נפש בבאר־יעקוב.

שם, בבית־החולים, גילה לרופאיו את הסוד — שהקפיץ מייד את חוקרי־המישטרה כנשוכי־נחש. אורי טען באוזני הרופאים כי הוא זה שחיסל את אילן אשרוב, לפני כחמש שנים. דמותו של אורי לוי, כפי שהיא מוכרת, וכן מצבו הנפשי המייוחד בשעה שהודה ברצח, מטילים על הפרשה אור תמוה.

מבית־המעצר לעסקנות ציבורית

תחומי פעילותו של אורי לוי, קצין־הצנחנים לשעבר, ססגוניים ביותר. הצעיר הנמרץ היה פעיל בעסקים שונים, ובין השאר ניהל עסק מצליח של אספקת חומרי ניקוי וסניטציה לבתי־מלון ברחבי הארץ, ובתקופה האחרונה אף החל עוסק בביטוחים.

אורי פתח גם בקאריירה של עסקנות ציבורית, ובבחירות האחרונות היה מועמד מטעם הליכוד לראשות המועצה המקומית במקום־מגוריו, גיבעת־שמואל, פרבר בעיבורי רמת־גן מעברו המיזרחי של כביש גהה. לצורך הבחירות אף שוחרר בסוף מילחמת יום־הכיפורים משירות־המילואים שלו, שבו שימש בתפקיד סגן־מפקד גדוד צנחנים.

במערכת הבחירות הצליח אורי לגייס שני מנדטים למועצה המקומית ויחד עם אחותו, המתגוררת בדירה שמעל דירתו, נכנס לתפקידו במועצת גיבעת־שמואל. אחותו מונתה כסגן־ראש־המועצה המקומית, והוא היה אחראי על הביקורת ועל ועדת־הביטחון המקומית, והיה פעיל גם באירגון המישמר האזרחי במקום.

עם ידידיו הקרובים של אורי לוי נמנה גם כושי רימון. כאשר נעצר כושי בגרמניה, היה אורי אחד הפעילים במסע הציבורי בישראל שנועד לטהר את כושי ולשחררו מכילאו. בין מכריו הרבים של אורי לוי מצויים אנשים אשר מישטרת ישראל מרבה להתעניין בעיסוקיהם, ואוספת בלהיטות כל פירור־מידע על אודות צעדיהם.

בקרב ידידיו הוותיקים נהנה אורי מיוקרה מייוחדת־במינה, בשל ההילה הרואית שאפפה את שמו כקצין־צנחנים וכבעל תואר אקדמאי, וכאדם היודע לשמור סוד ולפתור בעיות. פירסומו של אורי בתחום זה הביא אליו לבוררות אנשים שהיו ביניהם חילוקי־דיעות מן הסוג שאין מביאים, בדרך־כלל, לפני בית־מישפט רגיל. שמו אף הלך לפניו בחוגי ידידיו כאדם היודע להוציא כל החלטה אל הפועל במהירות וביעילות.

למרות מעמדו החברתי המוכר של אורי לוי, היתה הודאתו הדרמאתית ברצח מפתיעה פחות מזו של ידידו כושי, שכן אורי לוי עצמו היה אחד החשודים ברצח אילן אשרוב. למען הדיוק, הוא היה התשיעי במיספר ברשימת החשודים באותה פרשה, אך שוחרר כעבור זמן קצר מחוסר הוכחות מספיקות נגדו.

למרות קשריו המסועפים והיותו חשוד־לשעבר בפרשת רצח, לא הסתבך מאז עם החוק — לא בגלוי, מכל מקום — ומשום כך היה רושמה של הודאתו מהמם כל־כך.

הידידים הפכו עבריינים

אורי לוי, שהדהים בשבוע שעבר את חוקרי מישטרת ישראל, הוא צבר יליד תל־אביב שהיה תלמיד מצטיין בבית־הספר היסודי־דתי ביל"ו. הצעיר, שילדותו עברה עליו בסימטות כרם התימנים, ביצע תפנית חדה באורח־חייו, ולמרות התנגדות הוריו הצטרף בגיל צעיר לקיבוץ אשדות־יעקוב.

בקיבוץ התגלה כחובב סיפרות מכל הסוגים וכמחונן במיקצועות הריאליים. הוריו וידידיו נהגו לתאר אותו כחבר נאמן המחלק כל מה שיש לו עם חבריו, תיאור ההולם להפליא את מי ששנים לא רבות לאחר־מכן הפך ידידו הטוב, שימעון („כושי") רימון.

אורי התגייס לצה"ל, והתנדב לשרת בצנחנים. הוא הגיע לדרגת סגן ואף חתם קבע. ידידיו טוענים, עד היום, כי מה שהיה חשוב לו אז יותר מכל היו הצבא והקארירה הצבאית שלו. תוך כדי שירותו הצבאי השלים אורי את לימודיו, ועמד בבחינות־הבגרות.

כשהשתחרר, יצא לטיול באירופה ושב לארץ עם דנית צעירה, שאותה נשא לאשה. אלא שהנישואין לא עלו יפה, והשניים נפרדו חודשים ספורים אחרי שנישאו. אורי נרשם לאוניברסיטה, והשקיע עצמו בלימודי פילוסופיה והיסטוריה של המיזרח־הרחוק. מישפחתו עזרה לו בשנות לימודיו, והוא גמל לה בשקדנותו הרבה. הוא תואר כתולעת־ספרים שראשו־ורובו בלימודים.

במילחמת ששת־הימים פקד על פלוגת־צנחנים שנלחמה בחאן־יונס, וחבריו־לנשק מהללים אותו כלוחם מעולה שחיסל צלפים מצרים רבים ביריות מדוייקות. המילחמה קטעה את לימודיו, והוא ירד לאילת ועבד כמנהל־כוח־אדם במיכרות־הנחושת בתימנע. מדי־פעם נהג להחליף את הפועלים ליד המכונות, כשהוא טוען: „אני נהנה להיות בין גברים פשוטים ובריאים, ולא באולימפוס אקדמאי. כאן עובדות הידיים, ואצלי הצטברו הרבה שרירים שצריך לפרק אותם."

תוך כדי עבודתו בתימנע נשא אשה שנייה, את לנה קנטי, בתו של רופא־שיניים תל־אביבי. לנה ירדה אחרי בעלה לאילת, ובגללה עזב אורי את מיכרות־הנחושת והחל מלמד בבית־הספר התיכון

(המשך בעמוד 40)

„אני רצחתי!" לוסיין ליאונטה, שהודה ברצח אילן אשרוב לפני חמש שנים, על רקע של סחיטת־כספים, נידון למאסר־עולם. אחרי שהוכנס לכלא החל ליאונטה טוען כי הוא חף־מפשע וכי לא נטל כל חלק ברציחתו של אשרוב. כאן הוא נראה בחולצת־פסים, במהלך מישפטו, כבול לשוטר היושב לידו.

„אני רצחתי!" שימעון („כושי") רימון, המרצה עונש־מאסר בגרמניה על חלקו ברשת־הסמים הישראלית. בעת ישיבתו בכלא הודה, במיכתב ששלח לישראל, בביצוע מעשי־רצח שאחרים הורשעו ונידונו עליהם.

„אני רצחתי!" אורי לוי, סרן־הצנחנים שאושפז באחרונה במוסד לחולי־נפש, טען כי הוא הוציא את אשרוב להורג. זמן קצר אחר־כך חזר בו מהודאתו. בתמונה, בעת מעצרו, כאחד החשודים ברצח אשרוב.

מתי אתה בא?

החלה ההרשמה לכפר הנופש אשקלון.

אנו מכריזים על פתיחת
עונת הנופש והחויות 1977
בכפר הנופש אשקלון.
דאג מיד להבטיח
לעצמך מקום בליל הסדר
הבלתי נשכח בכפר.

הרשם עכשיו ותוכל
לבחור את ימי הנופש
הרצויים לך במשך העונה.
להתראות.
פרטים והרשמה:
בכפר הנופש אשקלון.
טל: 051-24195/6 במשרדי
"הסתור" ובסוכנויות הנסיעות
ברחבי בארץ.

ASHKELON

חברת כפר הנופש אשקלון בע"מ
טלפון: 051-24195/6 טלקס: 3*3683

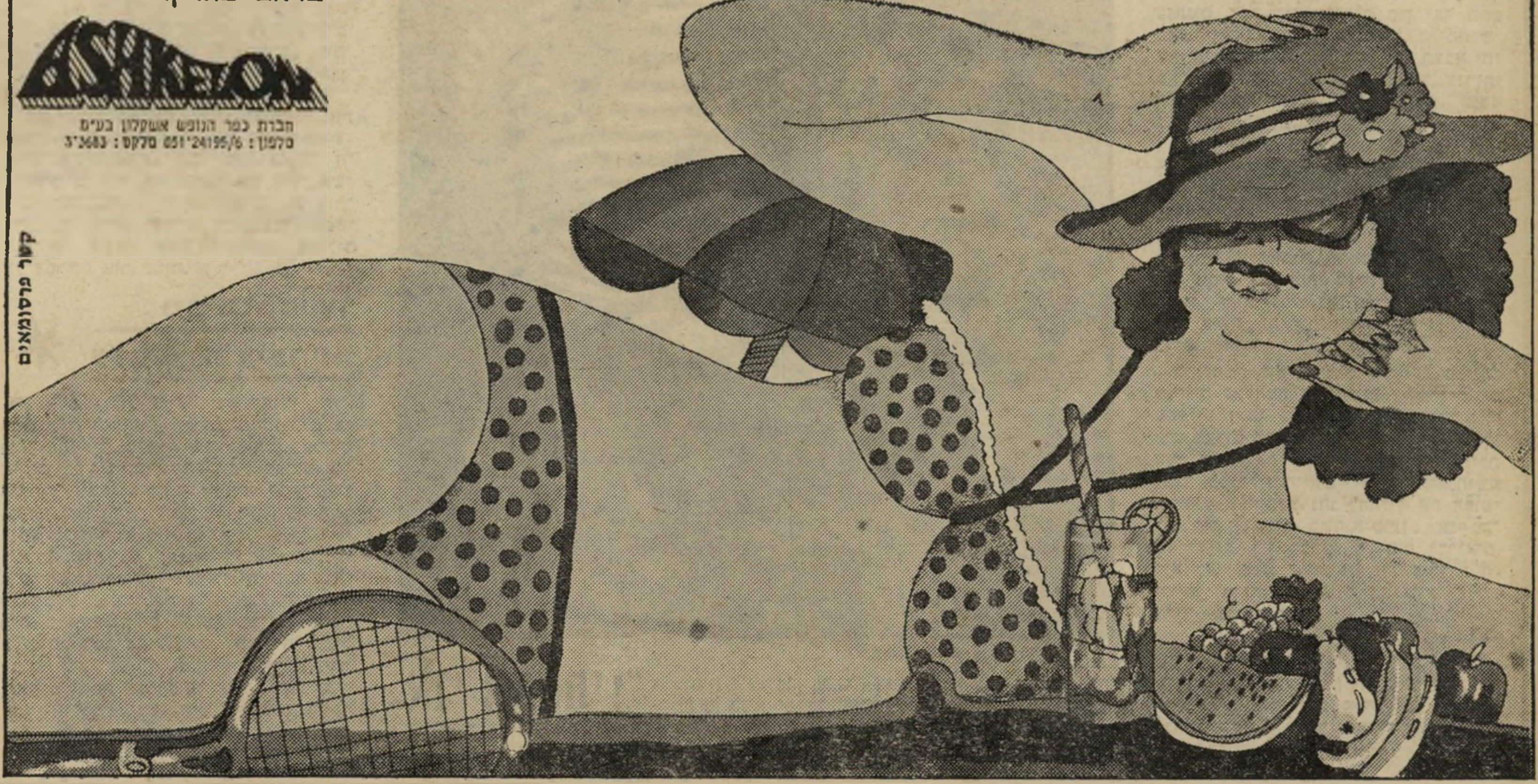

קשר פרסומאים

המכללה לתקשורת המונים

מודיעה על פתיחת

בתי ספר חדשים ל:

עתונאות

רדיו וטלויזיה

ברמת־גן ובנתניה

פרטים: המכללה לתקשורת המונים,
ת.ד. 40020, תל-אביב, טלפון 482246.

---

adas עושה לך יופי

ADAS
תכשירי טיפוח, איפור ויופי מטולים לכל סוגי העור.
להשיג בתמרוקיות המובחרות,
בשק"ם, המשביר לצרכן וכל בו שלום.

שאלו בחנויות על "מבצע ניחושון ADAS-BRUT"
וזכו בפרסים נהדרים.

המנוי

קיבלת חשבון,

אנא, פרע אותו

ב ה ק ד ם.

מחלקת המנויים

חסוך כסף!

·ספרים יד שניה!

אנו מוכרים, קונים ומחליפים ספרי לימוד, ספרי קריאה וספרי אמנות בכל השפות.

„לוטוס"

תל־אביב, רח' אלנבי 101
(מול בית־הכנסת הגדול)

בני מישפחתה הפלסטיניים של המלכה שנספתה בתאונת מסוק, משחזרים את ימי ילדותה

„עליא אהובתנו!"

„עליא' היתה אהבתו הראשונה של חוסיין, עוד בתקופת בחרותו, כשלמד בקולג' המלכותי באלכסנדריה. הוא נהג לבקר בשגרירות הירדנית בקהיר, וכבר אז נקשרו יחסי־ידידות בין הילדה בת ה־10, בתו של השגריר בהאדין טו־קאן, לבין הסטודנט הצעיר בן ה־16." כך סיפר השבוע לכתב העולם הזה, אבו־שאקר אל־האשם, דודה של אם המלכה, מהנדס במיקצועו הנחשב כאחד מנכבדי שכם, שעקר מיפו ב־1948.

כדי לחדור לשורשי ייחוסה של עליא' יש לחזור אל ירושלים של שנת 1947. בהאדין טוקאן, בן למישפחה מיוחסת ו־ענפה מעמאן (רבת־עמון) פגש ביפהפייה האכסוטית חנאן, אף היא בת למישפחה פלסטינית מיוחסת מנכבדי שכם — מש־פחת אל־האשם. הצעירה המשכילה, בוג־רת הקולג', נעתרה לקשור את גורלה בגורלו, והם נישאו כעבור זמן קצר.

„בהאדין, שהיה איש מישרד־החוץ הירדני, נשלח כעבור שנה לכהן כשגריר ארצו בקהיר, שם נולדה הבת עליא', בדצמבר 1948," סיפר אבו־שאקר. „את חי־נוכה היסודי קיבלה הילדה, שכבר אז הצטיינה ביופי שובה־לב, בקהיר. משם עברה המישפחה לאנקרה שבתורכיה, שם כיהן האב כקונסול הירדני. אחר־כך עב־רה המישפחה ללונדון. עליא' קיבלה חי־נוך אירופאי שכלל את מיטב גינוני־הנימוס. שנות ילדותה עברו עליה כש־היא משתעשעת בין רגלי שגרירים ודיפ־לומטים מארצות שונות. היא הצטיינה בנטייתה לספורט, בעיקר שחייה וטניס.

„את השכלתה הגבוהה רכשה באוניבר־סיטת רומא, לשם עבר אביה לכהן כנציג הליגה הערבית, וכיאה לבתו של איש מישרד־החוץ סיימה בהצטיינות לימודי תואר ראשון במדעי־המדינה. כשסיימה את לימודיה שבה המישפחה לעמאן, והאב נתמנה כסגן שר־החוץ הירדני. מאוחר יותר נתמנה האב כנציג ירדן באו"ם. עליא' יצאה עם כל המישפחה לניו־יורק, שם ניצלה את הזמן כדי להשלים את לימודי התואר השני במדעי־המדינה.

„כששבה לעמאן, נתמנתה כמנהלת מח־לקת יחסי־הציבור בחברת־התעופה הירד־נית עליא. היה זה תפקיד שהלם ביותר את אופיה של עליא' שיחסי־אנוש היו תמיד שטח בו הצטיינה במיוחד." כך סיכם אבו־שאקר פרק זה של חיי המל־כה־לעתיד.

בגדים חדשים לכבוד החג

לגבי אותה תקופה נזכרה הגברת אל־האשם במיקרה מסויים, הממחיש היטב את הצד ההומני באופיה של עליא'. „באחד החגים," סיפרה, „התדפק ילד בן עשר על דלת ביתה של עליא', וביקש ש־תשלם לו תמורת רחיצת מכוניתה. ,מדוע אינך לומד בבית־ספר?' שאלה אותו עליא'. ,אנחנו הרבה ילדים בבית,' השיב לה הילד. ,המצב קשה. אין מה לאכול. אמא שלחה אותי להביא לה כסף.'

„עליא' לא היססה רגע. היא לקחה את הילד לשוק של עמאן, ציידה אותו במי־טב מיצרכי־המזון. אחר־כך הלכה איתו לחנות־בגדים וקנתה לו ולמישפחתו מל־בושים חדשים לכבוד החג."

ב־1972 נישאה עליא' למלך ירדן, חו־סיין. סמוך לאותה תקופה הוא התגרש מאשתו השנייה, מונה, שהיתה ממוצא אנגלי. הוא נזכר בילדה היפהפייה מבית טוקאן, שהכיר בנערותו, וביקש לפגוש בה שוב.

בפגישה המחודשת בין השניים הוקסם ממנה המלך, וכעבור זמן קצר ביקש את ידה. „כשהיתה למלכה," מספרת הגברת אל־האשם, היא ביקרה שוב אצל אותה מישפחה ענייה, ואימצה את אחד מבניה הקטנים, שחי עד היום בארמון המלוכה."

לדיברי בני מישפחתה הצטיינה עליא' בעממיות ובפשטות רבת־חן. גם כשהפכה מלכה לא שינתה ממינהגה זה „היא אה־בה לשוטט בין המוני העם בשוקים ה־הומים של רבת־עמון," הם מספרים, „ער־כה את קניותיה לבדה, לא נעזרה במז־כירות ואת הטלפונים נהגה לקבל בעצמה."

„גם כשהיתה כבר מלכה," מוסיף אבו־שאקר, „לא התנשאה מעל לאחרים. תמיד נשארה אותה עליא', פשוטה, טיבעית ו־רגישה למצוקתו של הזולת. כששמעה על תינוקת, שנמצאה חיה בין חורבותיו של בית שהתרסק עליו מטוס וכל יושביו נהרגו — ביקשה לאמץ אותה לה לבת. התינוקת, עביר שמה, היתה לחלק מ־המישפחה. עבור עליא', שהיתה אז בהר־יון, היה זה אימון טוב לקראת האימהות."

נסיבות המוות היו אופייניות

היא היתה מודעת למעמדה כאשה, בחברה שעדיין רואה את הנשים כאזרחים ממדרגה שנייה. העובדה שקיב־לה את חינוכה בחו"ל השפיעה עליה, בוו־דאי, בגיבוש השקפתה על מעמדה של האשה. פעילותה הענפה בכל הנוגע לבע־יות אנושיות, קטנות וגדולות, איפשרה למלך להתרכז בעניינים מדיניים, והפכה אותה לדמות נערצת בין המוני העם.

„תקופת נישואיו לעליא', נחשבת, ללא־ספק, כמאושרת ביותר בחייו של המלך חוסיין," מספרת הדודה אל־האשם בגא־ווה, תוך שהיא מציגה תמונות מאוש־רות מחיי המישפחה של בני־הזוג. התצ־לומים הציבעוניים, הנושאים את חתימת־ידה של עליא', מראים אותה במלוא יופיה, זוהרת וחטובה, מחייכת את חיו־כה האנושי החם, רכה ואימהית.

„נסיבות מותה אופייניות מאד לאופיה ולאורח־חייה," מספר אבו־שאקר. „באחד הבקרים היא קראה בעיתון מיכתב של אזרח, תושב עיירה בדרום ירדן, שסיפר על המצוקה בעיירה בכלל, ובבית־החולים בה — בפרט. עליא' לא חשבה פעמיים, ואמרה למלך שהיא נוסעת לבקר שם. למחרת היא לקחה עימה את שר־הברי־אות ואנשים אחרים הנוגעים בדבר, ויצ־אה במסוק דרומה. היא ביקרה בבית־החולים של אותה עיירה נידחת, ולפני שעזבה לא שכחה להשאיר תרומה — 5000 דינרים ירדניים. בדרך חזרה," הוא מסיים בכאב, „אירע האסון."

עליא' לא היתה בת יוצאת־דופן. גם מישפחת אמה, מישפחת אל־האשם מ־שכם, וגם מישפחת אביה, טוקאן, שמר־בית בניה יושבים כיום בעמאן — הן מישפחות משכילות שבניהן מחזיקים ב־מישרות מכובדות בתחומים מגוונים.

שני אחיה של עליא' הם בוגרי אוני־ברסיטאות. הגדול, עלא א־דין טוקאן, חי כיום בקנדה. הוא סיים את לימודי הרפו־אה בלונדון, ועובד כמנתח בבית־חולים. הצעיר, עבדאללה, סיים לימודי פיסי־קה ואלקטרוניקה בארצות־הברית, ומש־מש כיום כמרצה באוניברסיטת ירמוך בעיר הירדנית אירביד.

את המיסגד בארמון־המלוכה בעמאן תיכנן המהנדס ג'עפר איברהים טוקאן, אף הוא בן המישפחה. במיסגד זה נטמנה גופתה של מלכת ירדן.

צילום אחרון: חוסיין, עליא וילדיהם*

---

* האחד מאומץ.

כולם היו רוצחיו

(המשך מעמוד 37)

באילת, גיאוגרפיה והיסטוריה. לתלמידיו הוא זכור כמורה חביב ובעל ידע רב.

במשך כל השנים האלה שמר אורי על הקשרים עם צה"ל, ובאמצע 1969 אף נקרא להשתתף בקורס שהכין קציני־הדרכה שיאמנו את חיילי צבא קונגו, ותוך כך למד במהירות את השפה הצרפתית. מסיבה שאינה ברורה עד היום נטש אורי את הצבא בתום הקורס.

הוא שב אל ספסל־הלימודים וקיבל את תואר הבי־איי בפילוסופיה ובהיסטוריה של המיזרח־הרחק. תוך כדי הלימודים, שאותם שילב בפעילות ספורטיבית בג'ודו, הפך אב לילדה. אולם דווקא אז התגלע קרע, בינו לבין אשתו, ובעקבותיו נפרדו השניים. אורי חזר לבית הוריו שבגיבעת־שמואל.

היתה זו תקופה קשה. הוא לא הצליח להסתדר במקום־עבודה קבוע. הרקע הטוב של קצין־צנחנים ובוגר־אוניברסיטה עמד בניגוד מוחלט לכישלונותיו בחייו האישיים. הוא נהג להגדיר עצמו, ספק ברצינות ספק בצחוק, כ„אדם מתוסכל."

אורי החל מתרועע ומחדש את קשריו עם ידידיו מימי הילדות, שחלקם הפכו עבריינים מועדים שהטילו חיתיתם על העולם־התחתון התל־אביבי. פרק־הזמן של ראשית שנות השיבעים בחייו של אורי לוי, אפוף מיסתורין. תקופה זו היתה תחילתה של תפנית מסוכנת שעברה אז על העולם־התחתון של תל־אביב. אז החלו הרציחות על רקע של חיסול־חשבונות, שאחת מהן היתה רציחתו של אילן אשרוב.

עניין מחודש בפרשה ישנה

העובדה שחשוד־לשעבר ברצח נוטל על עצמו את האחריות לפשע אחר: ששוחרר ושמו טוהר, מעוררת עניין מיוחד בקרב אלה שחקרו את רצח אילן אשרוב.

כאשר עלתה אז חקירתו של ניצב־מישנה ראובן מינקובסקי על שירטון, הובעה סברה כי כיוון החקירה היה מוטעה מיסודו, בשל תרגילי־האטעייה שביצעו החשודים. החוקרים החלו בודקים את ידידיו של יוסף עמיאל. הם הגיעו אל אורי לוי, והוא היה החשוד התשיעי באותו רצח.

החוקרים פיתחו תיאוריה שלפיה היה רצח אשרוב רצח על־פי „חוזה" עם כנופיית־מחסלים, שחיסלה בין השאר דמויות מוכרות נוספות מהעולם התחתון, כמו עודד קפליצקי, בני־הזוג אורפלי וסוחר־הסמים גואל תנעמי.

לטענת המישטרה לגבי מעצרו של אורי לוי, הוא השתמש בתת־מיקלע עוזי, רצח בו את אילן אשרוב תמורת תשלום. כעדויות מסייעות לחשדותיהם פירטו החוקרים, כי מצאו בחשבון־הבנק של אורי סכומי־כסף גדולים שלא היה להם הסבר, וכי בחדרו מצאו שתי מחסניות של תת־מיקלע עוזי ומימצאים מחשידים נוספים.

הראיות נגד אורי לוי היו קלושות למדי, והשופט ציווה על ניצב־מישנה מינקובסקי לשחרר את החשוד. ברצח הואשם מאוחר יותר לוסיין ליאונטה, ונכלא.

בהעולם הזה (1813) פורסם דבר מעצרו של אורי לוי בהרחבה בשבוע שבו נעצר, ופורטו חשדות המישטרה. אחרי שאורי שוחרר, הוא טען כי הפירסום גרם לו עוול, ותבע התנצלות. העולם הזה התנצל בפניו כעבור שבועיים על הפירסום, והמערכת הביעה את צערה העמוק.

הודאתו המפתיעה החדשה של אורי עוררה בתחילה סערת־רוחות בשורות המישטרה. אך מצבו בעת מסירת הדברים, ושיחזור התקופה שלפני פירסום ההודאה, מטילים ספק כבד לגבי מידת הרצינות שיש לייחס להם. מכל מקום, נראה שאין לדבריו תוקף מישפטי. הם יכולים רק להציב סימני־שאלה חדשים על פרשה ישנה.

מנה מופרזת של סם מיסתורי

לפני ארבעה חודשים יצא אורי לאירופה ולארצות־הברית, לנסיעה שבה התעניינו אנשי־המודיעין של המישטרה. ימים ספורים אחרי שחזר לארץ, לפני כחודש ימים, נתגלו בו סימני התוקפנות החמורה שגרמו לאישפוזו.

בבית־החולים לחולי־נפש בבאר־יעקוב טען אורי פעמים מיספר, באוזני רופאיו, כי הוא זה שרצח את אילן אשרוב, תוך שהוא מטעים כי הוא מוכרח להשתחרר מנטל מעיק זה, הגורם לו בושה כשהוא מביט בעיני ילדיו.

רופאיו של אורי היו משוכנעים כי הוא נמצא תחת השפעת סמים, וכי אין לייחס לדבריו משמעות. אלא שהם לא יכלו לזהות את סוג הסם שהשפיע עליו באורח כה קיצוני.

אולם הם מיהרו להעביר את תוכן הדברים לידיעת המישטרה. לבית־החולים נחפז להגיע ניצב־מישנה ראובן מינקובסקי, החוקר שהביא לדין את לוסיין ליאונטה ושעצר בזמנו את אורי לוי בפרשת אילן אשרוב. בנוכחות מינקובסקי חזר אורי על טענתו, וברגע הראשון ניקר בלב החוקר החשד שמא נעשתה טעות נוראה בחקירת רצח אילן אשרוב. אולם משנוכח במצבו של אורי, שהיה שרוי בעיר־פול־חושים בשעת השיחה, החל מפקפק באמיתותם.

מינקובסקי הנבוך ביקש מרופאיו של אורי שישמרו בסוד את זהותו כמי שביקר אצל החולה, ומיהר להעביר את הודאתו של אורי ואת תיאור מצבו לידיעת המטה־הארצי של המישטרה. במקביל נפתחה חקירה מזורזת, לזיהוי את מהות הסם שכנראה נטל אורי בארצות־הברית ושהשפיע עליו באופן כה קשה. החוקרים חששו שמא הם עומדים לפני התחלת הפצתו של סם מסוכן ביותר, הגורם למשתמשים בו להתקפי־אלימות מסוכנים.

במימצאיה של חקירה זו היתה אירוניה מסויימת. שכן, הסם שנטל אורי, לפי החשד, מקורו דווקא בארץ. המדובר בתמצית החומר הפעיל של החשיש, חומר המכונה בלשון מדעית T.H.C. והוא מופק מן הזן הרעלי של נקבת שיח הקנביס, שממנו מפיקים את החשיש. המשתמשים בסם מכנים אותו „סם המלאכים". את החומר הזה הצליחו לבודד מדעני מכון וייצמן והוא משמש ברפואה כמשכך־כאבים בסוגים שונים של מחלת הסרטן.

בארץ חל איסור מוחלט על השימוש בסם לצורכי ניסויים, ואין כלל אפשרות מעשית להשיגו. סברת הרופאים היא שאורי לוי נטל מנה מופרזת מן הסם עוד בארצות־הברית, וההשפעה הופיעה רק מאוחר יותר, כאשר חזר ארצה.

לא תהיה חקירה מחודשת

חוקרי המישטרה אינם ששים בדרך־כלל להודות בטעויות שעשו במהלך חקירה, ובעיקר בחקירת פרשת רצח. גם לפי חוות־דעתם של הרופאים, קיימת אפשרות שאורי לוי סבל מהזיות חמורות בשעה שהודה ברצח, ומשום כך יש להטיל ספק בתוקף דבריו. זאת, נוסף על העובדה שלהודאתו אין כל ערך מישפטי בשל מצבו הנפשי בעת ההודאה. חוקרי המישטרה כבר החליטו שלא לפתוח בחקירה מחודשת בפרשת רצח אילן אשרוב.

בינתיים השתפר מצבו של אורי לוי, והוא עצמו כבר מכחיש בתוקף את הדברים שאמר. בימים הקרובים יעזוב אורי את בית־החולים ויחזור לביתו, אך הדברים שאמר יוסיפו להדהד.

בשני המיקרים טוענים אסירי־עולם, שהואשמו ברצח, כי הם חפים־מפשע ונגרם להם עוול. שני האסירים גם־יחד הם אנשים ששהו בארץ חודשים ספורים בילבד לפני שנאסרו. בשני המיקרים היה מי שנטל על עצמו, בנסיבות מעורפלות, את האחריות לפשע שבו מואשמים אסירי־העולם. שני האנשים שלקחו על עצמם את האחריות לרציחות הם ידידים, בעלי אופי דומה, ולשניהם הילה צבאית הרואית בעלת רקע דומה. שניהם היו קשורים ליוסף („ג'ו") עמיאל, המואשם בכך שעמד בראש רשת של סחר בהרואין, ושניהם לקחו על עצמם את האחריות לרציחות שלא נאשמו בהן — כתוצאה ממגעיהם עם סמים. כושי עשה זאת לאחר שהואשם במיסחר בהרואין והיה במצב נפשי קשה, בכלא גרמני, ואורי לוי עשה זאת בבית־חולים לחולי־נפש שבו אושפז אחרי שהשתמש בסם מסוכן מיסתורי.

העובדות עצמן, והקבלותיהן, מספקות עתה לחוקרים חומר רב למחשבה.

קולנוע

סרטים

יותר בונדי מבונד

ג'יימס בונד רוכב שוב. והפעם, במעשייה שאפילו אביו־מולידו לא חלם עליה. אומנם, שמה של המעשייה, המרגל שאהב אותי, מתנוסס על הספר העשירי שהקדיש יאן פלמינג המנוח למעללי גיבור־הביון הבריטי המהולל שלו, אולם הקשר היחידי בין הספר לבין הסרט הנושא את שמו, הוא השם בלבד.

הסיבה לכך מובנת־מאליה לכל מי שקרא פעם את הסיפור המקורי. זהו המוזר, והפחות בונדי, מכל ספריו של פלמינג. הדמות המרכזית בו אינה הסופר־מרגל הלוגם שמפניה תוך כדי חיסול יריביו, אלא נערה בשם ויויאן מישל, הנקלעת למוטל מרוחק בצפון ארצות־הברית, מחוץ לעונה, בדיוק כאשר שני בריונים משתלטים עליו ומתכננים להעלות אותו באש, על הדיירת שבו, כדי להניח ידם על כספי־הביטוח. אי־שם, בשלישו האחרון של הספר, מגיע למקום, בדרך־מיקרה, ג'יימס בונד בכבודו־ובעצמו, כדי להציל את העלמה הענוגה מן המוות למען גורל שבימי ויקטוריה הגדולה נחשב גרוע מן המוות, אבל בזרועות בונד הוא כמעט גן־עדן.

לפי צוואת המחבר. מובן שעלילה קאמרית צנועה שכזו, שבה מתבקש בונד להזיז בקושי את האצבע הקטנה, ואין הוא מתבקש אלא להציל מוטל קטן, שעה שהשיגרה אצלו היא הצלת יבשות שלמות, אינה יכולה לספק את דרישותיו של סרט־הרפתקות ראוי־לשמו. סוכנו של פלמינג מוכן אפילו לציין, היום, כי הסופר השאיר בצוואתו הוראה מפורשת, הדורשת כי כאשר יופק מן המרגל שאהב אותי סרט, תומצא עבור הגיבור הרפתקה מרתקת יותר, הראויה יותר לתהילתו של הגיבור המפורסם ביותר של סיפרות־המתח האנגלית אחרי שרלוק הולמס והרקול פוארו.

כאן נכנס לתמונה מר אלברט ברוקולי, המוכר לידידיו בשם החיבה „קאבי". מר ברוקולי, שחייב את שם־מישפחתו המוזר (פירושו: כרוב־ניצנים) לכך שאחד מבני־מישפחתו המבוגרים יותר, דוד שהקדים את שאר המישפחה והיגר לארצות־הברית מן המולדת, איטליה, היה האיש שהכניס לאופנה במולדת החדשה את ירק־המאכל המהווה כיום, תכופות תוספת נאה למעדני־יוקרה.

סיפור־חייו של ברוקולי הולם להפליא את אגדות סינדרלה, החביבות על האומה האמריקאית. הוא גדל בחוות־הירק של דודו, החל את דרכו המפוארת בקולנוע כמחלק־דואר באולפני פוקס, עלה בהדרגה לתפקיד של עוזר־במאי, אחר־כך מנהל־הפקה, סוכן־שחקנים ולבסוף, אחרי הגירה נוספת, למפיק במלוא מובן המילה, שמקום־מושבו בלונדון. מזה 25 שנים הוא מפיק סרטים, וגולת־הכותרת של הקאריירה שלו היא סידרת סירטי בונד, שהפכה אותו מיליונר ורשמה, ללא־ספק, פרק בהתפתחות הקולנוע המודרני. תשע פעמים עבד ברוקולי יחד עם מפיק אחר, הארי זלצמן, עד שזה האחרון התעייף, מכר את זכויותיו לחברת יונייטד ארטיסט ולברוקולי, והלך לחפש לו שדות־ציד אחרים.

חיקוי נאמן. ובכן, כאשר הגיעה השעה להתחיל בהפקה חדשה של בונד, מצא ברוקולי את עצמו בגפו. אבל אחרי ניסיון ארוך ופורה כל־כך, לא התקשה למצוא מייד את הדרוש להתחלת העבודה. ראשית, כממלא־מיצוות נאמן, הסכים מייד עם ההוראה שבצוואתו של פלמינג, ומסר לריצ'רד מייבאום (שכתב כבר תסריטים לכמה בונדים קודמים) ולכריסטופר ווד את שמו של הסרט, תוך בקשה שיספקו לו מייד סיפור מתאים. השניים ניגשו לעבודה מייד, ללא כל סיוע מרוחו של פלמינג, הוציאו תחת ידם חיקוי נאמן שקשה יהיה להבדיל בינו לבין המוצרים המקוריים.

סיפורם מעמיד, כרגיל, את הסקוטי המהודר והמתוחכם מול נבל תהומי, העומד להטיל את העולם לתוך תוהו־ובוהו. הפעם הנבל הוא ממוצא צפוני, ותחביבו חטיפת צוללות אטומיות, שאותן הוא גוזל בדמוקרטיות ראוייה־לשבח מכל המעצמות, מתוך אמונה עזה שעתיד העולם אינו על־פני האדמה, אלא על קרקעית הים. שם הוא בונה לעצמו את האימפריה החדשה שלו הנושאת, כמובן, את השם „אטלנטיס".

האולפן הגדול בעולם. בונד (שאותו מגלם זו הפעם השלישית רוג'ר מור) יוצא לצוד את הרשע המרושע, כשלעזרתו מתגייסת, ברוח הדטאנט הקיסינג'רי, מרגלת רוסיה נאה (השחקנית האמריקאית ברברה באך, העובדת באיטליה, מגלמת תפקיד זה).

מכאן ואילך, כל מה שצריך בסרט של בונד, הוא להציע קצת יותר משהציע הסרט האחרון. וברוקולי, המכיר את המישחק היטב, לא חסך בהוצאות־הפקה, או בהוצאות הפירסום להפקה.

ראשית חוכמה בנה ברוקולי לקראת הסרט את אולפן־הצילום הגדול ביותר בעולם. אורכו כ־120 מטר, רוחבו כ־50 מטר, גובהו כ־18 מטר, והוא גדול יותר מן האולפן שבו צילם קובריק את אודיסיאה בחלל, מן האולפן שבו צילם מאנקייביץ' את קליאופטרה, ומן האולפן הגדול ביותר שהיה אי־פעם לחברת מטרו־גולדווין־מאייר. בתוך האולפן הזה בנה קן אדם (האיש שעיצב את מרבית סירטי בונד, נוסף על תיפאורות אחרות כמו דוקטור סטריינג'לאב או בארי לינדון) את החלק הפנימי של מיכלית דימיונית בת 600 אלף טון, שבתוכה מסתיר הנבל שלוש צוללות (בריטית, אמריקאית ורוסית) חטופות.

בתוך האולפן הזה נבנתה בריכה שהכילה 1.2 מיליון גלון מים, ומאחר שכל העניין הזה ניבנה באנגליה, בימי הבצור־

האולפן הגדול ביותר בעולם ב„המרגל שאהב אותי"

שלוש צוללות בתוך מיכלית אחת

רת של הקיץ האחרון, נשמעו לא מעט רינונים וטענות על כך שאזרחים פשוטים נאלצים לקצץ במים שעה שצימאונו של בונד אינו יודע גבולות. למרבה המזל יש לאולפן מעיינות בשיטחו, וחוץ מזה הסרט צולם בסתיו, כשהגשם החל כבר לרדת.

הנבל המפחיד — מלתעות. את דמות הארכי־נבל ירש הפעם השחקן הגרמני קורט יורגנס, המתקשט בתכונה שטנית, בהמשך המסורת של העת האחרונה אצל בונד. אם בסרט הקודם (האיש בעל אקדח־הזהב), היה זה כריסטופר לי, שחקן הידוע בדרך־כלל כהתגלמות קולנועית של דראקולה, שגילם את הנבל, הצטייד יורגנס הפעם בעור הנמתח בין אצבעות ידיו כבכפות־ברווז, והרי זה סימן היכר ישן־נושן לשטניות.

לצידו של יורגנס, כמיטב המסורת של הסרטים הללו, ניצב שרת נאמן ומפחיד עוד יותר, העושה בעצם את כל המלאכות השחורות. אולי המפורסם מכל השרתים הללו היה הארולד סאקאטה היפני מ־גולדפינגר, שכובעו ערף ראשים במעופו; בהאיש בעל אקדח־הזהב, היה זה גמד מלא תחבולות, שהתנשא בקושי לגובה של מטר, אשר ביצע את מזימותיו של כריסטופר לי. הפעם קפצו יוצרי הסרט לקיצוניות השנייה, ובחרו את הר־האדם המפחיד ביותר בהוליווד. שמו ריצ׳ארד קיל, הוא מתנשא לגובה של 2.18 מטרים, שוקל כ־160 קילוגרמים, וכשהוא מתקשה למצוא עבודה בסרטים, הוא עוסק בסדרנות במועדוני־לילה או במכירת חלקות־קבורה — כך, מכל מקום, הוא

ענק ריצ׳ארד קיל
מפחיד ושמו „מלתעות"

טוען. נוסף לתכונות הטיבעיות והחביבות הללו, צייד אותו קן אדם לצורך הסרט במערכות־שיניים מופלאות, המצדיקות בהחלט את הכינוי הניתן לו בעלילה: „מלתעות".

טיול מאורגן. ומאחר שכל סרט של בונד הוא גם אמצעי־תיור נוח ברחבי העולם, מובטח לצופים בהמרגל שאהב אותי טיול מאורגן המתחיל בסקוטלנד הצפונית, נמשך בקאסבות של מצרים וביקור חטוף בפירמידות, בסידרה של צלילות בטכניקולור בים הקאריבי ליד איי באהמה (שם צילמו גם את כדור הרעם), והמגיע לשיאו במירדפים מסמרי־שיער של מכוניות על כבישיה הפתלתלים של סרדיניה. ומאחר שבונד הוא סוחר ממלח, הוא יאפשר למעריציו להעריך את כל שיכלולי התיירות של האי הזה, החל מנמל־יאכטות חדש וכלה בפאר של מלונות־הענק שבו (אל דאגה, הוא בוודאי קיבל דמי־טירחה על עמלו).

עוד חידושים? בבקשה. מאחר שחברת אסטון־מארטין פשטה את הרגל, נוהג בונד הפעם במכונית־יוקרה בריטית אחרת, לוטוס־אספרי המצויידת, כצפוי, במיטב השכלולים הקונדסיים של האחראי לתעלולי־לוחמה של הביון הבריטי. ובין כלי־התחבורה הרבים המשרתים את הגיבורים בסרט זה, ניתן למצוא גם אופנוע משוכלל המורכב על סקי־מים.

לעומת החידושים, יש בסרט נתונים ה־

רוג׳ר מור כג׳יימס בונד ב„המרגל שאהב אותי"
בין היפהפהיות גם רוסיה ברוח הדטאנט

חוזרים על עצמם, אחרי שהוכיחו את יעילותם. רוג׳ר מור (שהלם את דמותו של בונד, לדעת פלמינג, יותר משון קונרי); קן אדם, האיש שלמעשה היקנה לסרטי בונד את מראה המדע־הבידיוני־למחצה המאפיין אותם; התסריטאי ריצ׳ארד מייבאום המלווה את בונד, בהפסקות, מאז הרפתקתו הראשונה, ואפילו הבמאי לויס ג׳ילברט, שביים כבר הרפתקאה אחת, אתה חי רק פעמיים. (באליפות בונד מחזיק הבמאי גאי האמילטון, שעשה ארבעה סרטים, אחריו טרנס יאנג, שביים שלושה.)

הבלתי־מנוצח. עקרונית, זו צריכה להיות הפעם הלפני־אחרונה של בונד על המסך. פלמינג כתב 14 ספרים. ברוקולי עצמו הביא כבר, עם זלצמן, ועתה לבדו, 10 מהם אל הבד. ספר נוסף, הראשון שנכתב, קאזינו רויאל, היה לפארודיה בזבזנית ולא מוצלחת ביותר. שני ספרים נוספים, אקטופוסי ולעיניך בלבד, הם אוספים של סיפורים קצרים. מונרייקר, סיפור על בניית טיל דימיוני בידי מיליונר פילאנטרופ למראית־עין, הרוצה להשתלט על העולם, הוא הספר האחרון שנותר עוד לפליטה.

אולם אם תימשך ההצלחה הקופתית של הסידרה בקצב הנוכחי, יש להניח שמותו המוקדם של פלמינג, אשר מנע ממנו כתיבת עלילות נוספות, לא יפריע ביותר לברוקולי. ראשית, קיים ספר בשם קולונל סאן, שבו ממשיך הסופר הבריטי קינגסלי אמיס, החותם בשם הבדוי רוברט מארקהם, את מעללי בונד, שאותם חקר לפרטיהם עוד בימי חייו של פלמינג. ואם הוא עשה זאת, ואם מייבאום ו־ווד עשו זאת עכשיו, בהמרגל שאהב אותי, אין סיבה שזה לא יימשך לעד, ושבעוד מאה שנים לא יציל ג׳יימס בונד האמיץ מכלייה לא רק את כדור־הארץ אלא אף את היקום כולו. ואין צורך לציין שגם אז הוא יהיה בשנות חייו היפות ביותר, נאה, אלגנטי, אנין־טעם במזונות ובנשים ובלתי־מנוצח.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — להיות או לא להיות, סרט אילם, באפלו־ביל, זוגות נשואים.
ירושלים — אנשים יפים, רחובות זועמים.
חיפה — המבט, מרד־הנעורים.

תל אביב

★★★ **באפלו ביל** (סינמה 2, ארצות־הברית) — אנטי־מערבון שבו מדובר על החלום האמריקאי, על גיבור שמנסה להדביק את ההילה שהודבקה לו, ועוד מיני שאלות פילוסופיות המעניינות את מי שאוהב להתפלסף בקולנוע יותר מאלה שאוהבים להתבדר בו. עם פול ניומן וברט לנקאסטר.

★★★ **זוגות נשואים** (צפון, צרפת) — מצחיקון רומנטי על גבר ואשה נשואים, אך לא זה לזו, המעזים לחפש את האושר בדרכם האישית, ומצפצפים על מוסכמות ומוסר. מארי־כריסטין בארו וויקטור לאנו מוסיפים לאמינות הסרט במישחקם.

★★★ **סרט אילם** (דקל, ארצות־הברית) — מצחיקון מטורף של מל ברוקס, שאינו משתמש במילה המדוברת, אבל יש בו שפע כזה של פעלולים קוליים, מוסיקה והמצאות מפתיעות, עד שאין כלל צורך להוסיף עליהם דיבורים.

ירושלים

★★★ **רחובות זועמים** (ירושלים, ארצות־הברית) — מרטין סרקורסזה סוקר את פרבר־נעוריו, שבו הכנסיה והמאפיה היו שני הערכים היחידים המקודשים על הנוער. סרט מוזר ומרתק, תודות למשחקם של רוברט דה־נירו והארווי קייטל.

חיפה

★★★ **המבט** (בית אבא חושי — אנגליה): סרט יפהפה ומוזר של הבמאי ניקולס רג, שעברו כצלם־קולנוע מורגש היטב בצילומי ונציה השוקעת. על רקע זה מתרחש סיפור עשיר בדמיון וביסודות פאראפסיכולוגיים וספיריטואליסטיים, על זוג (ג׳ולי כריסטי ודונלד סאתרלנד) המנסה לשקם עצמו לאחר ששכל את בתו. אחד המעמדים הארוטיים ביותר שהוצגו אי־פעם על בד־הקולנוע מתרחש בסרט זה.

לא לאנוץ את התאים

הגונב מגנב פטור (תל־אביב, תל־אביב, ישראל) — המצחיקון החדש של זאב רווח (הוא כתב וביים אותו) יכול, אולי, להתקבל כביקורת חברתית חריפה: אם מביאים בחשבון את שמו של הסרט, ואחר־כך נזכרים שהקורבן הראשון בו הוא מפקח־מישטרה שכל ביתו מרוקן על ידי הגיבור, הרי המסקנה מתבקשת מאליה: המשטרה גונבת, והגונבים ממנה פטורים.

זאת, בתנאי שיש מי שיתעקש להתייחס ברצינות לסרט זה. האמת היא שלא צריך להגזים עד־כדי־כך. נדמה שאיש לא העמיק במחשבה תוך כדי עשייתו, והוא נועד רק למי שמעדיף שלא לאמץ את התאים האפורים שבקודקדו. רווח, המשתף שוב פעולה עם ז׳אק כהן (שהופיע עמו גם ברק היום), מגלגל סיפור על שני רמאים (הוא וכהן) הקופצים ממעשה־הונאה אחד לשני, כשהקשר בין מעשי־ההונאה מיקרי בהחלט. נדמה כאילו התירוץ היחידי להתרחשותם הוא שבכל אחד מהם ניתנת לרווח ההזדמנות להתחפש למשהו אחר: מאידי אמין דאדא ועד למהארישי, מאלוף־קאראטה ועד לגברת מפורכסת.

מעריציו של רווח ודאי יתגלגלו מצחוק למראה גמישות פרצופו, המתמתח ומתפשט הפעם לכיוונים רבים יותר מבכל סרטיו הקודמים. והמתמצאים בחיי הבוהמה התל־אביבית ייהנו, ללא־ספק, מן הדרך שבה מחסל (כנראה) רווח כמה מן החשבונות הישנים שלו. כך, למשל, הוא קרא למפקח־המישטרה השלומיאל בשם בועז דוידזון (כשמו

בן־סירא ורווח — מי מאמין לאמין?

של מי שביים אותו בסנוקר), ודמותו של אמרגן מפוקפק ביותר זוכה בשם זיטו דשא (איחוד שמם של שני אמרגנים מצליחים). כבדרך־אגב מצויה כאן גם פארודיה טובת־לב קצת יותר, על מיבצע יהונתן, סירטו החדש של גולן שלא יצא עדיין למסכים, ועל קוני־למל, שהופך בפי רווח לקוני־למד.

האם מותר לדרוש עוד משהו מקומדיה ישראלית?

במדינה

(המשך מעמוד 33)

השומרים על המחסום של ממ״ן לחצו על כפתור. יצאתי את איזור ממ״ן, אח־רי שראיית בסך־הכל 23 עובדים ב־כמעט אפס־מעשה. אשר למעטפה, ש־אומנם הגיעה ללונדון תוך מיספר שעות — היא היתה מגיעה כעבור יום גם מבלי לעבור את כל הבדיקות הביטחוניות וה־אחרות, אם הייתי פשוט משליך אותה לתיבת־חדואר הקרובה.״

עיתונות

חלם אקספרס

היורדים קיוו למצוא זהב מתגלגל ברחובות ניו־יורק — ונותרו חסרי־כל

לקח נחרץ נוסף, עבור אלה המאמינים כי הזהב מתגלגל ברחובותיה של אמריקה, ורק ממתין לראש היהודי שיבוא מישראל לאסוף אותו בשקים, ניתן למצוא בגורלו המר של העיתון ישראל אקספרס, שנולד בניו־יורק בקול רעש, שהדיו נשמעו אף ב־ארץ, ואשר מת בינקותו ברעש גדול לא פחות, שבועות ספורים אחרי שהתחיל יוצא לאור.

כאשר חדל העיתון לצאת, לפני כש־בועיים, היה מי שדיווח כי הפסקת הו־פעתו היא זמנית בילבד, וכי יש לצפות להמשך. אולם, בפיו של שמואל שול־זינגר, בעל־הדפוס (האחים שולזינגר) ב־מנהטן, שבו נדפס ישראל אקספרס, סיפור מצחיק־עצוב מאלף על קורותיו של העי־תון, שנידון לכישלון עוד קודם שנולד.

לא סיפורי־עם. „אם אספר את סי־פור העיתון, כמי שראה הפעלתו מקרוב,״ מספר שולזינגר, „אעשה זאת רק כדי שיידעו וישמעו כל אלה החולמים על ירידה לארצות־הברית, להתעשר בה מהר. ובכן, ביום בהיר אחד הופיע בדפוס שלנו מר אברהם פז, אשר הציג את עצמו כעורך־העיתון לעתיד, שלרשותו חמישה פועלי־דפוס (ולהם מישפחות בארץ המו־כנות לרדת), ושאל אותנו אם אנחנו מו־כנים להשכיר להם חלק מן הדפוס לשם הוצאת עיתון יומי. כשלעצמי, הופתעתי. הנה, עומדים חבורה שלמה ומתיימרים להאמין שמאחוריהם עומדים משקיעים גדולים, ובמשך כמה חודשים אפשר לה־גיע לתפוצה של מאות־אלפי מנויים.

„בצעירותי קראתי הרבה על מעשי־חלם, אבל תמיד האמנתי שאלה הם סי־פורי־עם הבאים לבדח את אנשי הגולה. והנה, התברר לי שהסיפורים על אנשי־חלם הם מציאותיים, בארץ ובאמריקה. והא ראייה, האנשים האלה העומדים לפ־נינו ומדברים דברים שאין להם כל אחיזה במציאות.״

שולזינגר השיב להם כי הדפוס שלו די גדול כדי למלא את בקשתם, אך כאנשים החיים את חייהם כמו״לים עיב־ריים, אין האחים בעלי־הדפוס מאמינים שיש מקום לעיתון עיברי יומי. „אפילו השבועון העיברי היחידי בארצות־הב־רית,״ אמרו לפז, „שקיים כבר עשרות בשנים, מתקיים בקושי על־ידי תרומות, ולא על־ידי מנויים או מודעות.״

המנהל יגיע. התשובה: המנהל־הכל־לי, מר יעקוב נחמן, אך יגיע, ומייד יקבלו שני עמודי מודעות ליום, שיכניסו להם כמה עשרות אלפי דולרים. ובנוסף, תהיה הכנסה מן המכירה. „הם לא שמעו בקולנו,״ מספר שולזינגר. „הם המשיכו בהכנות, שכרו מישרד במקום יקר בניו־יורק, המנהל יעקוב נחמן קבע מזכיר, המזכיר קבע מזכירות, שליחים ובני־שלי־חים, ובמשך זמן קצר הגיע ציבור העוב־דים במישרד הראשי ובדפוס לכמה עש־רות. לפי השערתי היו ההוצאות בין 15 ל־20 אלף דולר לשבוע, כי מלבד העוב־דים שם קבעו סגל־עובדים בארץ, הכניסו טלקס וטלפונים וכו׳, כמקובל בעיתונים גדולים. בדפוס בילבד עלו הוצאות הטל־פן 1500 דולר בעד חודש אחד, והעורך אמר שהוא מתפלא על סכום קטן כזה.״

ועוד מוסיף בעל־הדפוס ומספר, כי מקימי העיתון החדש פעלו בלא ידיעת התנאים בארצות־הברית, ובייחוד בניו־יורק. לא היה להם מושג בהפצה, הנע־

(המשך בעמוד 44)

סטילה עושה לך עיניים

כדי לראות בדיוק
מה עושה סטילה,
יש לי „טריק״
פשוט: אני
מטפטפת טיפה
כחולה רק לעין
אחת. ואחרי
שתי דקות אני מביטה בראי.
את ההבדל בין שתי העיניים,
(ממש פלא),
קשה לתאר במלים.

בכל בתי המרקחת

אבין

8.95 ל״י (ללא מ.ע.מ.)

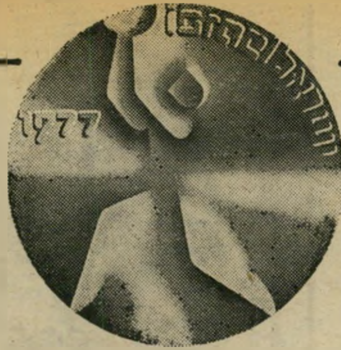

מדלית הנצחון

מכבי תל-אביב 91 צ.ס.ק״א מוסקבה 79

הציבור מוזמן בזאת לרכוש את מדלית הנצחון מכבי תל-אביב על צ.ס.ק״א. מוסקבה.
צד א׳ של המדליה נושא את סמל מכבי וציון המאורע אשר התקיים בוירטון בתאריך 17.2.77.
צד ב׳ של המדליה מתאר דמות כדורסלן.
המדליה עוצבה ע״י האמן הנודע דן ריזינגר ותוטבע בזהב ובכסף בכמויות מוגבלות.

מדלית זהב — 18 קרט
קוטר 35 מ״מ
משקל 30 גרם
כמות ההנפקה — 1650
מחיר יחידה — 3996 ל״י

מדלית כסף — 999.
קוטר 35 מ״מ
משקל 30 גרם
כמות ההנפקה — 10,000
מחיר יחידה — 432 ל״י

התנאים להזמנת המדליות:

1. ידוע לי כי המחירים עשויים לעלות ללא הודעה מוקדמת בהתאם לשינויים אפשריים בעלות המתכות בשוק העולמי או פיחות אפשרי בשער הל״י.
2. ההזמנה תבוצע על ידכם רק באם שולמה ונפרעה במלואה מראש, מועד האספקה לא יאוחר מ־90 יום.
3. המחירים הנקובים בספח כוללים אריזה, בטוח ודמי משלוח.
4. הנני מצרף בזאת המחאה לפקודתכם על מלוא הסכום ומאשר בחתימתי את התנאים המנויים לעיל.
5. את ההזמנה יש לשלוח לבנק כללי לישראל בע״מ,

לכבוד
דניה - שרז
באמצעות בנק כללי לישראל בע״מ, מוס׳ חשבון 12800־7
ת. ד. 1432 חיפה

תאריך ______

הנני מזמין בזה את מדלית הנצחון מכבי ת״א—צ.ס.ק״א מוסקבה לפי הפרוט והתנאים המפורטים לעיל:

סוג המתכת	קוטר	ס״ה כמות	מחיר יחידה כולל מ.ע.מ.	ס״ה המחיר
זהב 18 K	35 מ״מ		3996.- ל״י	
כסף 999.	35 מ״מ		432.- ל״י	
			סה״ב לתשלום	

משפחה ושם ______
כתובת ______
ישוב ______ מיקוד ______
מצ״ב המחאה מס׳______ בנק ______ סניף ______
חתימה ______

בחסות מכבי תל-אביב, מחלקת הכדורסל.

דניה חברה לפיתוח בע״מ
חיפה • ...

שרז השקעות בע״מ
תל אביב, רח׳ חיסין 4א׳ טל. 289789, 291305.

ברסום שפי

תן טרמפ לחייל

זה היה העולם הזה שהיה

„העולם הזה" 749
תאריך: 6.3.52

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה" שיצא לאור לפני 25 שנים בדיוק, הביא כתבה מאת אהרון דולב, תחת הכותרת „סעדיה ומרים חיילי 1948, חלמו על שיכון ועודם חולמים היום." בעזרת סעדיה ומרים, ואחרים, הציגה מערכת השבועון את בעיות השיכון של לוחמי־תש"ח, שטרם עלה בידם לבצר את מקומם בחברה הישראלית לפני 25 שנה.

בגליון „העולם הזה" לפני 25 שנים, סוקרה האסיפה השנתית של התאחדות התעשיינים בנשיאותו של אברהם שנקר. תוארה התפתחותה של חברת־האניות שהקים היינץ גרין. דוש, עורך־התכנית של השבועון באותם הימים, צייר על שני עמודים את „ג'ינג'י קאלווסה" — משחק מצויר לפורים המציג את תלאו־תיהם של הישראלים באותה עת, באופן שובבי. במדור „מכל העולם", כיסה צוות השבועון את הנעשה בסין־העממית, והביא כתבת־תחקיר על המתרחש ברודזיה, כשבמרכז בעיית השחורים והלבנים.

בשער הגיליון, הקומיקאי היהודי וכוכב־הטלוויזיה מארצות־הברית, ג'ואי אדמס ורעייתו סינדי הלר.

נימרוד אשל משוחרר מצה"ל ✶ פילוג באחדות־העבודה

✶ 10.000 שקי־דואר בבטן אונייה ✶ הסיפרות שקורא בגין

קול יקר.

לפני כמה שבועות, מייד עם תום שביתת הימאים, פגשתי באחד מידידיו הנאמנים של עיתון זה, קצין גבוה. הלה ניענע באצבעו, הטיף לי מוסר. הוא אמר: עמדת העולם הזה בסיכסוך הימאים היתה יפה, אבל היא לא היתה אובייקטיבית.

אולם בימים האחרונים אירעה שורה של מקרים, שהיו צריכים לחולל מהפיכה בהערכת העובדות של פרשת הימאים. הם מוכיחים, בין השאר, כי הדברים שצויינו בעיתון זה כעובדות־ברזל היו באמת עובדות. לא תכסיסים תעמולתיים של העולם הזה.

המיקרה הראשון: המוסד הבלתי־תלוי היחידי במדינה, בית־המישפט, הוציא פסק־דין שלא זכה בתשומת־הלב הראוייה במדינה. לפי פסק־דין זה הוברר עד אין ספק שמישטרת־הנמל הופעלה באופן בלתי־חוקי למטרות מפוקפקות ביותר, לפי דרישת חברת שוהם *, וכי הימאים שגילו התנגדות פעילה למישטרה מילאו את חובתם בלבד. מוזר שאיש לא מצא לנכון, אחרי מתן פסק־דין זה, לחקור על מי רובצת האחריות האישית למעשה בלתי־חוקי זה.

המיקרה השני היה משמח עוד יותר — משמח לכל מי שכבוד צבא־ההגנה־לישראל יקר בעיניו. צעדו של הצבא שגייס, בשעתו, את דוברי הימאים במהלך ימי השביתה, הטיל צער וכאב בלב הכלל. השבוע הסתובב ברחובות תל־אביב בבגדים אזרחיים בחור גבה־קומה, שקוראי העולם הזה זיהו אותו מרחוק — נימרוד אשל, לשעבר טוראי מגוייס־חובה. כי השבוע הסיק צה"ל את המסקנה מפרשת העובדות שהונחו לפניו ולפני הציבור, ושיחרר את נימרוד ** משירות, מסר לו פנקס־מילואים.

העם

מכוניות מבריקות, צנע אכזרי

„מה זה? אסיפה של אגודת בעלי־המכוניות?" שאל בתמיהה אמיתית, או מדומה, דייר ברחוב בילינסון בתל־אביב.

לאורך ארבעה רחובות, פגוש אל פגוש, עמדו מכוניות מכל המינים — קאדילאקים מצוחצחים, פורדים צנועים, פה־ושם מכונית חומה של קצין־צבא, וכמובן מכוניות־מישטרה.

בקומה השנייה, בתוך אולם, ישב קהל המורכב בעיקרו מאנשים בעלי שיער המתחיל להכסיף, והאזין לדיברי ראש־הממשלה, שדיבר על ההכרח האכזרי בצנע. היתה זו מועצת מיפלגת־פועלי־ארץ־ישראל, שבאה לתת תוקף מוסרי למדיניות הכלכלית החדשה.

ראש־הממשלה שב וחזר על הדברים שהפכו כמעט שיגרתיים. אי־שם בנגב גנוזים באדמה אוצרות, שיצילו בבוא העת את המדינה. חזית הכלכלה תפסה את מקומה של חזית הצבא. הקהל הקשיב, פה־ושם ניענע מישהו בראשו.

„הוא צודק בהחלט!" אמר בפרוזדור עסקן בא־בימים לחברו הצעיר.

„אז מה?" השיב הלה, ללא התלהבות. „אוי ואבוי היה לנו אילו היה צורך ב־1948 לערוך אסיפות־עם כדי לשכנע אנשים להגן על עצמם. אז עשו הכל בלי נאומים את מה שהיה צריך להיעשות. עכשיו מוחאים כפיים..."

קטר ללא קיטור. האמת היתה שב־שבוע השני של מכ"ח * לא היה מובן לרבים מה עליהם לעשות.

20 שעות לפני נאומו של ראש־הממשלה התקיימה אסיפה אחרת בתל־אביב. גם שם לא חסרו מכוניות, אם־כי היו מועטות, וברובן צנועות יותר. היתה זו אסיפת התאחדות־בעלי־התעשייה. באולם שפכו תעשיינים בגיל־העמידה את ליבם, הבטיחו איש לרעהו כי הממשלה רוצה להרוס את התעשייה הפרטית כדי להשליט את סולל־בונה **, קיבלו לבסוף את ההחלטות המתונות שעובדו בחדר אחר על־ידי המנהיגים של ההתאחדות.

14 שעות אחרי נאום ראש־הממשלה התקיימה אסיפה שלישית, בבית־העם. הפעם חסרו המכוניות בכלל, פרט לכמה מכוניות־משק של משקים. הנואמים תקפו את הממשלה. זו היתה אסיפה של מפ"ם. תכונה משותפת אחת היתה לכל שלוש האסיפות: הקהל היה מורכב ברובו המכריע מאנשים בגיל־העמידה, חסר לחלוטין התלהבות בעד התוכנית הכלכלית או נגדה. ובלי כל התלהבות — לעבוד יותר, לייצר יותר, ולהקריב יותר — אין מכ"ח אלא קטר חורק ללא קישור.

באולם תת־קרקעי. בין כל האסיפות כימעט שנשכחה אסיפה אחרת, שהתקיימה באולם התת־קרקעי של קולנוע תמר בתל־אביב. אף מכונית לא עמדה בפתח הבניין. אנשים לא הצטופפו לפני הדלתות. הם באו בשקט, בודדים או בזוגות. רבים מהם לבשו את הבטלדרסים המאפיינים חברי־משקים. לעיתונאים וסתם אנשים לא ניתנה הכניסה.

במקום התכנסו חברי חטיבת אחדות־העבודה בקרב מפ"ם לדון בפרישת חבריהם, אנשי ליבשיץ * מן המיפלגה. איש מהנו־כחים לא העלה בדעתו שאפשר דווקא עכשיו לפרוש ממפ"ם, ולהרוס את המיפלגה. התוכנית הכלכלית החדשה איימה על קודש־הקודשים של חטיבת אחדות־העבודה: על ההתיישבות העובדת. על נתון זה התחזקה מחדש השותפות בין ציזלינג וחזן. נשכחו הגורמים המפלגים. קטן המרחק בין אלונים למרחביה מן המרחק בין אלונים לאיסמעיליה או מוסקבה.

* כיום צי"ם.

** במיסגרת המאבק נגד שביתת־הימאים, חויילו נימרוד אשל וחבריו לצה"ל.

* כינויה של התוכנית הכלכלית החדשה, 1953.

** באותה תקופה היתה מגמה של חיזוק המשק ההסתדרותי על חשבון הפרטי. שיר־עם מקובל ברחוב היה באותה תקופה „אנחנו נגד / סולל בונה ואגד..."

* סיעה בראשות חבר־הכנסת דויד ליבשיץ וחנה למדן, פרשו ממפ"ם המאוחדת ועברו למפא"י.

דואר

מה אפשר לעשות?

כמה רבבות תושבים של תל־אביב חיכו למיכתבים מדודים ודודות באמריקה, מבנים־סטודנטים או מידידי־מיסחר. הם לא ידעו שמיכתבים אלה נמצאים במרחק של כמה מאות מטרים מבתיהם — ויגיעו אליהם רק בעוד כשבועיים.

ארבעת־אלפים וחמש־מאות שקי־דואר לבנים רבצו במחסני־הענק של א/ק אברהם גרץ, בין חביות שמן־מכוניות וצינורות המיועדים לנגב. אולם בעוד שהחביות והצינורות פורקו מול נמל תל־אביב, נשארו השקים במחסני האונייה, אף כי יותר משלושה־רבעים של תוכנם היו מייועדים לאיזור תל־אביב. אותה שעה היו מונחים יותר מ־10.000 שקי־דואר נוספים באונייה האמריקאית א/ק ארמונט, שכנתה של א/ק אברהם גרץ בנמל.

אמר יצחק צ'יזק, מנהל נמל תל־אביב: מישרד־התחבורה מפלה לרעה את נמל תל־אביב, וגורם עיכוב לדואר חיוני ומבזבז דוויזים **, כי אלפי השקים יצטרכו לנוע מחיפה לתל־אביב על צמיגים יקרים, בעזרת בנזין יקר. אולם פקיד הדואר משך בכתפיו, ואמר: „בתל־אביב אין לנו מנגנון ואין לנו מחסן שיעכל אלפי שקים. כאן אפשר לפרוק רק אלף שקי־דואר, לכל היותר. מה אפשר לעשות?"

** מטבע זר.

ספרים

איש־אמונם של כולם

ג'ון רוי קארלסון אינו אלא שמו הבדוי של עיתונאי אמריקאי מפורסם, ארמני יליד יוון, שהיגר עם הוריו לארצות־הברית בגיל צעיר, וקנה את עולמו העיתונאי בחדרו, במסווה של נאצי במחתרת הנאצית, הבונד, שאיגדה בקירבה אמריקאים ממוצא גרמני.

אחרי שהצליח לחשוף את סוד הבונד, החליט להתחקות על עיקבותיהם של מחרחרי המילחמות ושפיכות־הדמים ב־מרחב, נכנס לסודו של פסיפס הנבלים: פאשיסטים בריטים, פיאודלים ערבים, קנאים מוסלמים, הרפתקנים נאצים וקרואטים, טרוריסטים ארמנים, מלכים שטופי־זימה, שייכים צמאי־דם, סטודנטים תוססים, כמרים זוממי־מזימות.

מלבד הצלחתו להגיע מדי־פעם לבירה ערבית (רבת־עמון, דמשק) באותו ערב שבו היא זוכה בהפצצה ישראלית, עולה בידו של האמריקאי־ארמני להפוך בעת־ובעונה־אחת גם איש־אמונם של האחים המוסלמים * ומתחריהם, החולצות הירוקות. הוא עובר בכל ארצות־ערב (ובין עמדות היהודים והערבים) ללא אשרות־כניסה, ומצליח להימלט מפני ידם הזועמת של אלה שהעמיד פנים שהוא תומכם שעה שריגל אחר סודותיהם.

בצאת קרלסון סוף־סוף לאמריקה, רווי־מיסמכים, צילומים, רשמים ושיחות, שבעשיש (שעישן במאורה ביירותית) וכינים (שאותן צבר בקסרקטין של מתנדבים ערבים בשכונת אבו־טור בירושלים) היה מובטח דבר אחד: לכשייכתב סיפרו, לא יוכל הקורא להניחו עד אשר יסיים את קריאתו. ההבטחה קויימה במלואה (מקהיר עד דמשק (336 ע') — ג'ון רוי קארלסון — אחיאסף (1.800 ל"י).

אנשים

אלוף יצחק שדה שם לעצמו כמטרה, בעיריית תל־אביב, לייצג את יפו, ויצא לצורך זה להכיר את חיי התושבים הערבים. כשנוכח לדעת שהערבית שבפיו אינה מספיקה, נזכר בצער: „אילו ישבתי עוד זמן מה בבית־הסוהר — הייתי יודע ערבית כראוי!" שדה למד ערבית כשישב ב־1926, ארבעה חודשים בבית־הסוהר, אחרי שהיכה בקת של אקדח ארבעה שוטרים ערבים.

בשוב מסגנן דיברי הכנסת, המשורר **אביגדור המאירי** (במוקד הרן) לביתו שברמת־גן, סיכם את כמות הנייר הדרושה כדי להוציא את מיבחר כתביו ב־25 כרכים. בהנחה שמהדורת כל כרך תוגבל ל־5000 טפסים, יזדקק המאירי ל־42 טונות נייר, הממלאות שני קרונות גדולים של רכבת־משא.

סיפרו של **היינץ גודריאן**, מי שהיה נביא לוחמת־השיריון ורמטכ"ל צבא היטלר, זכה בפופולאריות רבה שעה שהופיע על איצטבות סיפריית־השאלה תל־אביבית. אחרי שהושאל לזמר **אברהם ווילקו־מירסקי**, באה דרישה דחופה להמציאו לקורא אחר. הקורא: **מנחם בגין**.

* אירגון־קנאים מוסלמי.

„המשטרה אסרה את השימוש באקדחי פקקים!"

במדינה

(המשך מעמוד 42)

שית בדרך־כלל על־ידי חברה מיוחדת. הם שכרו מכונית מיוחדת, ובחור ישראלי שחילק את העיתון בניו־יורק ובסביבתה. הוא לא הספיק לחלק אפילו את מיספר העותקים הזעום שנדפס. כן החליטו העורכים שהעיתון יופיע בשעה 12 בצהריים. על הטענה שאיש לא יקנה עיתון בשעה כזו, השיבו שבישראל מופיעים כך שני עיתונים והם מצליחים מאד. במשך שלושה שבועות נמכר העיתון בצהריים. ורק אז נוכחו בשגיאתם והחלו מוציאים אותו בשש בבוקר.

אז גם נמסרה ההפצה לחברה מיוחדת, אך היה כבר מאוחר מדי. הכסף אזל, ובשבוע הרביעי קיבלו העובדים רק חלק ממשכורתם. עם סגירת העיתון נשארו עורכיו חייבים לפועלים משכורת עבור שלושה שבועות. כן נשארו חובות עבור הסידור, ההדפסה, הנייר, הטלפון, הציוד המישרדי וכו׳. חובותיו של העיתון, אחרי שפעל כחודש ימים בילבד, נאמדים בעשרות (ואולי מאות) אלפי דולרים.

„שוחחנו ארוכות עם מרבית הפועלים,״ מספר שולזינגר, „ושאלנום מה הניע אותם לרדת מן הארץ. תשובתם היתה שכל אחד בארץ מאמין שבאמריקה ,רופים זהב, רק צריכים למצוא את הדרך לשם. נזדמנה להם ההזדמנות, ולא רצו להחמיץ אותה, למרות שלכולם היתה פרנסה בארץ.״

לגבי אחדים מן האנשים שירדו מן הארץ לצורך זה, נעשים עתה מאמצים להשיג עבורם את הוצאות השיבה הביתה. אחרים (רובם רווקים) החליטו לנסות את מזלם, ולמצוא את הזהב המתגולל בוודאי ברחובות אחרים.

מיפלגות

אילתור על השיטה

מי אמר שאין פוליטיזציה בצה״ל ? — השיטה של „שינוי״ באמצעות נציגה תוכיח

מה עושה בחור צעיר שחשקה נפשו בקאריירה פוליטית, קם ומצטרף לתנועה חדשה שקמה, המצהירה על עצמה כי היא תנועה דמוקרטית למהדרין, והוא מבקש לגשת כמועמד לבחירות הפנימיות בתנועה, אשר יקבעו מי ירכיב את רשימתה לכנסת ? הוא נוהג, כמובן, באופן דמוקרטי, ומחתים את חבריו, מקורביו, ושוחרי טובתו.

נראה שלחנן מלצר, נמוך־הקומה והשמנמן, לא היתה כל בעייה להשיג 50 תומכים, כשהגיש את מועמדותו לבחירות הפנימיות בתנועה הדמוקרטית לשינוי. את תומכיו הוא בחר מבין חבריו־לצבא, פקודיו הישירים וחיילים אחרים בבסיס שבו שירת.

חריג משונה. חנן מלצר (25), בנו של עורך־הדין יוסף מלצר, שימש בשנה האחרונה היועץ המישפטי של אחד מבסיסי־הצבא הגדולים במרכז הארץ. לפני ארבע שנים סיים את לימודי המישפטים באוניברסיטת תל־אביב, והתגייס לצה״ל. הוא סירב לחתום שתי שנות קבע ולשרת במיקצועו, כפרקליט, ולפיכך הוצב באותו בסיס כחייל רגיל. אולם אחרי שסיים קורס־קצינים שובץ כקצין בתפקיד פרקליט צבאי, למרות שבדרך־כלל מקפיד צה״ל שחיילים שלמדו במיסגרת העתודה האקדמאית לא ישרתו במיקצועם אם אינם חותמים לפחות שנתיים קבע.

חנן מלצר הצטרף לתנועת לשינוי של הפרופסור אמנון רובינשטיין מייד עם הקמתה. אחרי שהתאחדה עם תנועתו של ייגאל ידין, החליט להגיש את מועמדותו לבחירות הפנימיות. גילתה קצינה צעירה באותו בסיס, שביקשה לשמור על עילום שמה: „חנן הפיץ במישרדים שבהם עבד את טפסי ההצטרפות לד״ש. בכל מיני אירועים, חתונות ובני־מיצווה הוא היה מחתים חיילים על טפסי ההצטרפות לתנועה.״

שיחרור מוקדם. מלצר עצמו שוחרר מצה״ל ב־13 בינואר, שלושה חודשים לפני מועד שיחרורו המיועד, ה־12 באפריל. השיחרור נעשה בהליכים הרגילים, המסתמכים על פקודות מטכ״ל. הוא אף שלח מיכתב לראש־הסגל שדרך מדורו בוצע השיחרור המוקדם,

גם לכם מותר לשחק.

המשחקים נועדו גם למבוגרים. לאלה שאינם מתביישים להפעיל את גופם ולהשתובב בעליצות. מבצע צב״ר (**צ**עיר, **ב**ריא, **ר**ענן) הכין למענכם חוברת מצויירת ובה הדרכה למשחקי נופש פשוטים. אתם יכולים לשחק בחצר הבית, בהפסקות במקום העבודה ובחיק הטבע.

שלחו גלויה למבצע צב״ר, ת.ד. 33311 ת״א, ותקבלו חינם את החוברת: ״משחקי נופש״.

שרות חדש בארץ

דע מהם

הימים הגרועים והטובים שלך

★ מחקרים מדעיים ברחבי העולם גילו שגוף האדם פועל לפי „ביוריתמוס״ — מחזוריות קבועה של הכושר הפיזי, האינטלקטואלי והרגשי.

★ **מאות מפעלים ברחבי העולם החלו לתכנן בשנים האחרונות את עבודת אנשיהם לפי חישובי ה„ביוריתמוס״ שלהם.**

מעתה גם בארץ:

★ שלח לנו את תאריך הלידה שלך (יום, חודש, שנה) בצירוף המחאה בסך 50 ל״י ותקבל מייד בדואר, על דף־מחשב מיוחד, את פירוט הימים ה„גרועים״ וה„טובים״ שלך, וכן את הימים המחייבים אותך לזהירות מיוחדת, למשך שנה שלמה, בצירוף הסברים מלאים.

מתנה מקורית

רעיון נהדר למתנה: שלח/י את הביוריתמוס כשי מקורי לידיד או ידידה שלך. עלינו לקבל את תאריך הלידה והכתובת של בעל השי וכן את שמך. חישובי הביוריתמוס — למשך שנה יישלחו לידיד/ה כהפתעה נעימה, בצירוף ברכותיך, ללא תשלום נוסף.

★ **דע מראש מתי אתה צפוי „לקום על צד שמאל״, מתי „זה לא יהיה היום שלך״ — ומתי מוטב שלא תצא בכלל מהמיטה.**

★◆★

שלח — ולא תצטער — את הפרטים, ההמחאה וכתובתך המדוייקת אל:

ביוריתמוס

ת. ד. 39536, תל־אביב

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל

אבן גבירול 110 תל־אביב (פינת אנטוקולסקי) טלפון 227117, 227118

חניה חופשית

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת

חד״ר **מרדכי זיידמן**

הוצאת רשפים

גבור

שרותי רכב (ישראל) בע״מ

לנוהגים ברכב!

- ★ **הרשמת מנויים לכלי רכב מכל סוג שהוא, ללא הגבלת דגם ושנת ייצור.**
- ★ **התנעה ותקוני דרך.**
- ★ **גרירה, גם לאחר תאונה.**
- ★ **שרות מחימן ע״י צוות מקצועי ומנוסה.**
- ★ **יעוץ מקצועי חינם.**
- ★ **שרות 24 שעות ביממה — למנויים חינם, ולשאינם מנויים בתשלום, באמצעות קשר אלחוטי מחובר לסניפנו בת״א, ירושלים, חיפה ובאר־שבע.**

מוקד הפעלה ארצי ומשרד הרשמה:

רמת־גן, רח׳ יוסף הגלילי 21, טל: 719383, 03-719381

עם ״גבור״ יותר בטוח!!!

ובו הצהיר כי יחזיר לצבא את חודשי ה־שירות במידה שלא ייבחר לכנסת.

„לא לחצתי על אף אחד לחתום על טופס־הצטרפות לד״ש. לא שילמתי בעד אף אחד את דמי ההצטרפות,״ טוען מלצר, העומד לגשת בקרוב לבחינות שיסמיכוהו כעורך־דין. „הייתי חבר בתנועה בתקופת השירות הסדיר שלי, אבל לא נבחרתי לשום מוסד ולשום תפקיד. נכון שחברים אישיים שלי מהצבא, שמסכימים איתי רעיונית, הלכו אתי לתנועה. פניתי גם לכמה חיילים שהשתחררו, אחרי שהשתחררו, והחתמתי אותם.

חנן מלצר
החתמה בבסיס

„עשרה ימים לפני שיחרורי השתתפתי במסיבת בר־מיצווה של בנה של קצינה מהבסיס. אנשים פנו אלי במהלך הערב, וביקשו להצטרף לתנועה הדמוקרטית. רק אותם, והם היו שניים או שלושה, לא יותר, החתמתי על טפסי־הצטרפות.״

הוא רק שכח, כנראה, שפעילות פוליטית בצבא אסורה בתכלית האיסור, וכי מיספר המוחתמים אינו משנה את העיקרון.

מישפט

דרמה יוונית בלוד

מרים זזכתה במישפט מאשמת שפיכת חומצה על פני חברתה רחל — אך רחל מתה עוד לפני־כן

השעה היתה לפנות־בוקר, כאשר פרצה הצעירה בריצה לתוך חדר־המיון בבית־החולים הדסה בתל־אביב. כשהיא זועקת מכאבים ופניה כבושים בידיה. רק כעבור זמן, משנרגעה וקיבלה טיפול ראשוני, סיפרה כי חברתה הטובה, מרים שרביט, שפכה על פניה חומצה גופריתנית. היתה זו רחל („החיפושית״) צארום בת ה־24, ה־צעירה המכורה־לסמים שמתה בנסיבות בלתי־ברורות בחדר קטן במלון בבת־ים, לפני שבועות אחדים.

הדבר היה בסוף חודש ינואר אשתקד. חודש ימים אחרי ששפכה את החומצה על פני חברתה, הוגש כתב־האישום נגד מרים שרביט (22). התביעה ביקשה להרשיעה על כך שביצעה חבלה חמורה בגופה של חברתה, רחל צארום.

עובדות מסמרות־שיער. את המדינה ייצגה במישפט זה עורכת־הדין ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, פרקליטת המחוז, ושלושת השופטים המחוזיים שלפניהם התנהל המישפט היו הנשיא־התורן מרדכי קנת, והשופטים אלישע שיינבוים ואליהו מני. בצידו האחר של המיתרס עמד עורך־הדין דרור מקרין, שייצג את הנאשמת, מרים שרביט.

כאשר נגול סיפורן של שתי החברות ה־טובות־לשעבר באוזני בית־המישפט, חזו הכל בדראמה יוונית של ממש, על כל סממניה. אלא שהפעם אירעה הדראמה ב־ישראל של המאה העשרים. גם בעובדות היבשות די היה כדי לסמר שיער.

מרים שרביט עזבה את בית מישפחתה בלוד בהיותה בת 14 בילבד. מייד לאחר מכן פגשה באשה מבוגרת ממנה, עליזה

(המשך בעמוד 46)

תשבץ העולם הזה 2062

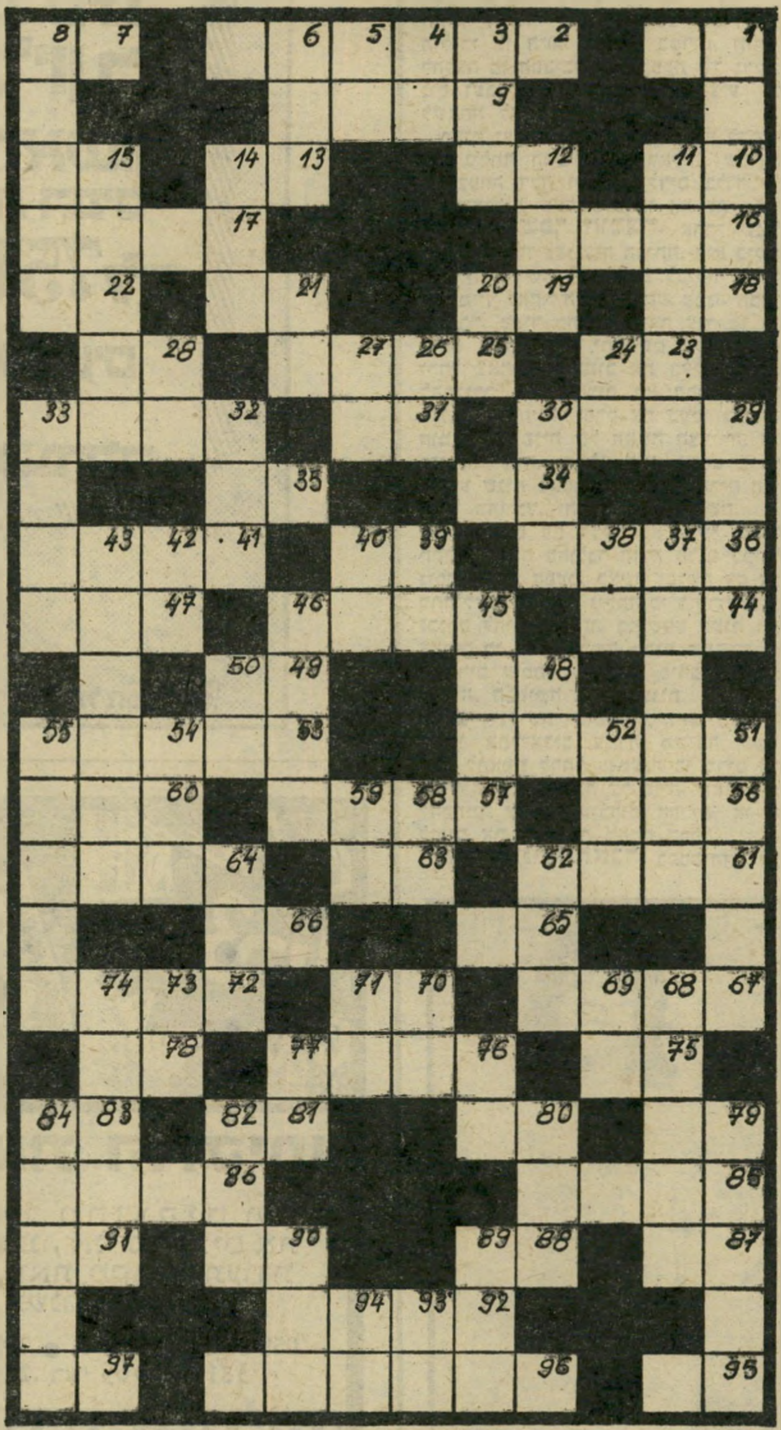

מאוזן:

1) במקום ההוא; 2) דברים כתובים על קלף; 7) ועוד, בתוספת; 9) מכלי־העבודה. 10) נישא; 12) בגד־שרד; 13) רסיסי־בוקר; 15) נהר באיטליה; 16) משמשת למאור; 17) רזה ומסוגף; 18) מטבע יפאני; 19) שופט; 21) אחוריים; 22) מסולם־הצלילים; 23) מיקווה־מים ענקי; 25) קמל; 28) מפני ש־; 29) סגור הרמטית; 31) נזכר־לעיל (ר״ת); 32) סנטר מיספר שניים; 34) מין משקה; 35) תבואה; 36) בקי ורגיל; 39) מקולות הגברים; 41) אח; 44) גיבורת הרומן „דוקטור ז׳יוואגו״; 45) לידה; 47) צינה עזה; 48) גינת־נוי; 49) הגבוה בקלפים; 51) ניתנת לשימוש; 53) אלסטית; 56) עצם; 57) כלי־קיבול לנוזלים; 60) הוריד נעליו; 61) מקום שלם בגוף; 63) כלי־עינויים; 64) מן הגזים; 65) לא חם; 66) אפס כוחו; 67) קטיף זיתים; 70) מילת־שלילה; 72) השתחווייה; 75) רוצה לומר (ר״ת); 76) הזיית־לילה; 78) שייך ל־; 79) סימן־הכפל; 80) חלוץ נעליך; 81) אביון; 83) תאריך בחודש אדר; 85) סוכך קטן; 86) פינה דרך; 87) מכינויי האלוהות; 88) שמא; 90) לאן?; 91) קינה; 92) מין מתכת המשמשת לציפוי; 95) בת־קול; 96) קיבוץ בעמק; 97) רך בצאן.

מאונך:

1) קונסרווטיבי; 3) ננס; 4) ירביץ; 5) בשבילו; 6) סמוך לקנה; 8) מסונן; 11) טקסי; 12) מדור־הדרכה (ר״ת); 14) מחלקי הפנים; 15) החג שעבר עלינו לטובה; 20) משמש למאור; 21) חזר; 24) מלכסיקון הבקר; 26) בית הציפור; 27) נהר באפריקה; 28) כמו 28 מאוזן; 29) מחיות הבית; 30) חמדה, מתיקות; 32) חלק בספר; 33) פרוטקשן; 37) מענקים; 38) מכינויי האלוהות; 39) בתוכו; 40) כלי־קיבול; 42) ריקבון; 43) מכינויי בירת ישראל; 45) עומד בראש מוסד; 46) המרבה לחשוש; 48) בוא או לך!; 50) תרופה; 51) צירי הדלת; 52) נמל עתיק בארץ; 54) בראוו!; 55) הסתרה, העלמה; 58) לא עדין; 59) מצבת־זיכרון; 62) ג׳וק; 64) חווה חקלאית; 68) מלאכת־יד הנעשית במסרגות; 69) מנעול פטנטי; 70) ממציא הטלפון; 71) מילת־תנאי; 73) הווייה; 74) גזלה משמשון את כוחו; 76) סוללה נמוכה; 77) אדון; 79) מיפגש; 80) וניל; 82) מין מכרסם קטן; 84) כלואה; 89) גמד; 90) אלה; 93) מכינויי האלוהות; 94) לא כבד.

קשקשת 2062

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת״, ת.ד. 136, תל־אביב.

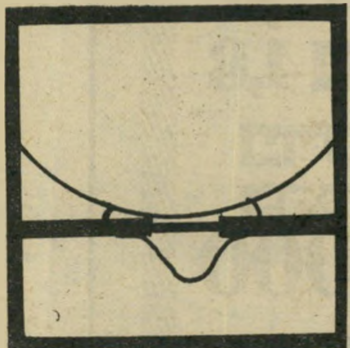

קשקשת 2060

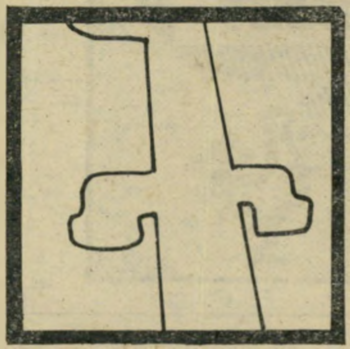

- תוכניתו של גד יעקובי: „חנה וסע״.
חנה נחמיאס,
רח׳ תל־חי 11, רמת־גן
- מיגדל פיזה בתחפושת פורים.
ירחמיאל פיטסדם (שם זמני)
רח׳ נילי 2, חולון
- צנרת דו־מינית.
ויוי קגן, אילת
- הבן של האינסטלטור בפורים.
דדי תבלין, רח׳ גזר 6, תל־אביב
- חפש אותי בצומת חדרה.
ישראל לסינגר,
רח׳ אילת 19, רמת־יוסף, בת־ים

מבחר גדול של תמונות ופלקטים של גדולי הציור המודרני והקלאסי — הדבקה מקצועית של פלקטים ו־תמונות.

„לוטוס״, ת״א, רח׳ אלנבי 101
(מול בית־הכנסת הגדול)

אנו מחפשים בתים חמים
עבור חתלתולינו החמודים
אגודת צער בעלי חיים

רחוב פלמח 30, יפו, טל. 827621.

השבוע
סך הפרסים
4,8 מיליון ל"י
פרס ראשון
בהגרלת הפיס
750,000 ל"י
קנה לך כרטיס
ובוא
לטכס ההגרלה

מפעל הפיס

במדינה

(המשך מעמוד 45)

סימון, וזו נטלה אותה לביתה. אצל עליזה התגוררה באותה עת נערה צעירה אחרת, רחל צארום.

האידיליה ההדוקה נמשכה כארבע שנים. ואז, יום אחד, הגיע לתל־אביב המיליונר היהודי־הולנדי ל. טיל, תושב רוטרדם. ה־הולנדי בן ה־40 התאהב במרים, והחליט לחלצה מן הסביבה המפוקפקת של נרקומנים ועבריינים מועדים. הוא הציע לה לשאתה לאשה.

מרים נענתה להצעה, והזוג נסע להולנד. שם גילתה הצעירה הישראלית, שמוצאה ממישפחה דלה ומרובת־ילדים בלוד, עו־עולם־אגדות שעל שכמותו אף לא חלמה.

החבר שפך חומצה. אחרי שנולד תינוקה, גברו געגועיה הביתה. היא ביקשה מבעלה שירשה לה לנסוע לביקור בישראל. מייד לאחר הגיעה ביקש ממנה חברה־לשעבר, מאיר כהן, שהכירה עוד מן התקופה שבה חיתה יחד עם עליזה סימון ורחל צארום, שתעזוב את בעלה ותעבור להתגורר איתו. מרים לא הסכימה. כהן רגז על הדחייה, ופרק את כעסו בשפיכת חומצה על פניה של האשה הצעירה. היא נכוותה קשה, ואילו הוא נשפט ונידון לתשע שנות מאסר. בעלה של מרים הגיע בהול מהולנד, והחזירה עימו לשם.

אך החיים עם הבעל לא ארכו. כעבור תקופה קצרה בהולנד חזרה מרים לביקור נוסף בארץ. הפעם, כאשר נפגשה עם חברתה־לשעבר, רחל, גילתה כי בחורה חדשה נכנסה לחייה של זו. במישפט טענה רחל צארום כי מרים דרשה ממנה שתחדש את הקשרים עימה, וכי היא סירבה. מרים, מצידה, הכחישה את הטענות.

לפני שלושת שופטי בית־המישפט ה־מחוזי בתל־אביב עמדה משימה קשה: האם להאמין לרחל, שטענה כי מרים היא ששפכה את החומצה על פניה, וזאת מבלי להסתמך על כל עובדות אחרות, או אם לזכות את הנאשמת מחמת הספק.

המיליונר התאבד. בפסק־הדין קב־

רחל צארום
חומצה על הפנים

עו השופטים, כי פרקליטה של מרים שר־ביט החדיר בהם את חספק לגבי אמינות עדותה של רחל צארום. הפרקליט, דרור מקרין, הזכיר לבית־המישפט כי רחל צא־רום טענה שמרים שפכה עליה חומצה בשנית, אחרי שאושפזה בבית־החולים. דבר זה לא היה ידוע כלל לרופאים, ורחל לא התלוננה — בשעתו — בפני איש על ההתנכלות השנייה שאירעה, כביכול.

השופטים החליטו כי אינם מאמינים לעדותה של רחל צארום, וזיכו את מרים שרביט מכל אשמה. אך עוד לפני שניתן גזר־הדין, בשבוע שעבר, נמצאה רחל מתה בבית־המלון בבת־ים. בבדיקה נתגלה כי בלעה כמות גדולה של סם.

חודשיים לפני־כן התאבדה דמות נוספת בפרשה. היה זה בעלה של מרים שרביט, המיליונר ההולנדי.

תחרה שקופה הנלבשת ללא תח־תונים וחזייה מודדת חנה ג'ייד. שימלה זו היוונה גולת־הכותרת של המכירה המיוחדת שאירגנה אביבה בביתה.

מינהג חדש בא לצפון · תל־אביב. לא עוד הסתופפות המונית בבוטיקים קונוונציונאליים שיגרתיים כאחד ה־אדם, לא עוד בגדים מרומא, פאריס, לונדון וניו־יורק. לא עוד, אלא בוטיק־ליום־אחד, עם תוצרת עצמית מייוחדת ויוצאת־דופן ככל האפשר, למי שחובבת את הייחוד ויציאת־הדופן.

אחת היוזמות של הבוטיק־ליום־אחד היא הגרפיקאית אביבה פיפקו, הנשואה לאדריכל אילן פיפקו. אביבה, הידועה כאשה המתלבשת בטעם רב, החליטה להלביש גם את חברותיה ואת חברותיהן. ומכיוון ש־בוטיק אין לה, נידבה לצורך העניין את אחד מחדרי דירתה שבכיכר־המדינה.

היא הזמינה את ידידתה, הסרגנית אורה מורג, וזו הביאה עמה את הסוודרים ה־מיוחדים שלה, בתוספת חצאיות עשויות שילוב של ג'ינס ובד שקוף וגם שמלות־תחרה ישנות ומיקטורני קטיפה משופשפת.

היא גייסה גם את אתי אלוף האכסוטית שהגיעה מצויידת בעשרות חגורות רקומות וארוגות מעשה־ידיה; את הציירת עדית קמחי, שהציגה לראווה ולמכירה עשרות תיקי־קטיפה מקושטים בפאייטים מבריקים ובאניצי־חרוזים, וכן ידידים אחרים משלה שמכרו תכשיטי שנהב וכסף, כלי־קרמיקה ובגדים שאין בהם צורך עוד.

בעלת הבית, שהיתה עטופה מכף־רגל ועד ראש בגדים מן המוצרים שנמכרו ב־אותו יום, קיבלה את פני הבאים והובילה אותם לחדר שבו התקיימה המכירה. אורה, לבושה אף היא בתוצרת עצמית, ניסתה את כוחה במכירת הסוודרים שלה. וכדי להוכיח ללקוחות עד כמה יעילות חגורותיה, חגרה אותן אתי אלוף על פלג־גופה העליון העירום.

דלת הדירה נפתחה ונסגרה ללא־הרף. שמע המכירה החד־פעמית הגיע עד לירושלים וחיפה. חלק מהנשים באו עם הבעלים והחברים שלהן. הגברים הרגישו עצמם מקופחים. הם לא הורשו להיכנס אל החדר־בוטיק. אמר אחד מהם: „כל הדגמים פה מגלים טפח ומכסים טפחיים. הכל שטוף וחשוף, אבל אם אתה נכנס ורואה אותן מתפשטות, אז הן עושות סקאנדל. זה לא פר!"

המחירים האסטרונומיים, שהיו גבוהים בהרבה מאלה הנהוגים בבוטיקים, לא הר־תיעו את הקונות. אלה רכשו ללא־אבחנה. היו ביניהן דוגמניות־צמרת, שחקניות ידועות, עקרות־בית עשירות וסתם כאלה ש־רוצות להיות. ביניהן הסתובבו אורה, אתי ואביבה והשתדלו בכל הכוח למכור בסיגנון שלא ייראה מיסחרי. המחירים היו מיס־חריים דיים.

אנחנו נחסל את הז'וקים!

כמה פעמים ניסית להפטר מהז'וקים ולא הצלחת? לאחר חיטוי שלנו, אנו מחסלים את הז'וקים והחרקים ואת מקבלת תעודת אחריות לשנה.

מודיעין 18 ר"ג, טל. 790114-6-5 ● אילת, טל. 059-3012.
היתר משרד הבריאות: 21. רש' עסק 181/75

איתן עמיחי הדברת מזיקים

עשי לך חיים קלים

שעת צהריים מגיעה ואת עומדת בוהה — חסרת חשק לטרוח ולהכין ארוחת צהריים וחושבת מה יאכלו הילדים כאשר יחזרו מבית־הספר, ומה יאכל הבעל כאשר ישוב מהעבודה.

אסתר, ממזנון אסתר, פותרת את הבעיות.

ארוחות חמות מבית־אמא הכוללות: חמין מסורתי, דגים ממולאים, פשטידות, רגל קרושה, קרפלך ועוד כהנה וכהנה דברים טובים.

כל אלו במזנון אסתר, ברח' אבן־גבירול 7, תל־אביב, טל. 245096.

אפשרות מיוחדת לאירועים — ארוחות לישיבות מנהלים במשרדם. ואפילו בשבת פתוח!

המזונן נפתח מדי יום ב־5.30 בבוקר ונסגר ב־16.30 אחה"צ.

מזנון אסתר ידוע במאכליו הטעימים ובמחיריו הסבירים.

על כן אל תהסס! עזור לאשתך והבא ארוחה מוכנה לביתך.

מתקבלות הזמנות לליל הסדר

כדאי לנסות!

אופנה חדשה: בוטיק־ליום־אחד שמוצריו

מיוחדים ומחיריו מרקיעים שחקים

שמאטעס

בעלת־הבית הגרפיקאית אביבה פיפ־קו, שבביתה התקיימה המכירה, חובשת טורבן, עונדת תכשיטי־שנהב ולובשת סוודר משולב בריקמה, מעשה־ידיה של אורה.

הסרגנית אורה מורג בעלת ידי־הזהב עם פני־נים על הראש. מרבית המוצרים שנמכרו בבוטיק היו מעשה־ידיה, והוכיחו כי היא מחוננת בכישרון רב ובדימיון שופע.

לכל עת

בת־הדיפלומט חנה ג׳ייד, בתו של קונסול ישראל בתורכיה, היא בחורה מייוחדת־במינה. חנה, המתגוררת עם בתה בת השלוש בבית יפהפה ביפו העתיקה, מתהדרת תמיד בבגדים יוצאי־דופן, הרבה קטיפה והרבה בדים שקופים. בתנוכי־אוזניה ,ארבעה חורים, שבכל אחד מתנוסס עגיל מסוג אחר. חנה לא קנתה בבוטיק־ליום־אחד כיוון שהמחירים שלו היו גבוהים מדי עבורה.

בעלת־החגורה אתי אלוף השחומה מייצרת ב־סטודיו שלה, בביתה שביפו העתיקה, חגורות מקוריות ביותר, שאותן היא אורגת ורוקמת במו־ידיה. אתי יושבת (בתמונה) על ספת־במבוק שאותה יצר האדריכל אילן פיפקו, אשר בביתו נערכה המכירה. אתי לבושה בחולצת־תחרה שקופה ובחצאית העשוייה שילוב של ג׳ינס ותחרה שקופה.

המנהלת רונית קליפשטיין, מנהלת בית־חרושת באה לערוך קניות עם החבר שלה.

יהודית אוריין - בן־הרצל: „נסיבות מקילות לבורותי זו מצויות במסורת יהודית כימעט 'לאומית'...” אהוד בן־עזר: „הווייה אירוטית, תנאטית וקולקטיבית...” ברונובסקי: „התנוחות האלגנטיות האינטלקטואליות...”

יאב"ה אב"ע ייבו *

א. „התייחסות אנתרופוצנטית”

בין „מגיפות־התרבות” שפשו בעשור האחרון בשדה הסיפרות העברית, בולטת לה מגיפת „המבקרים הנרקיסיים”, הפונים מדי יום שישי אל קוראיהם, ומשתפים אותם בפולחן האהבה־העצמית של עצמם, תוך הצגה בלתי־חדלה של מאגריי־הציטאטות, האפוריזמים ושאר אביזרי התהדרותם.

מבקרים אלה נוהגים אך לעיתים נדירות לרדת אל העם ממיגדליהם, ולטרוח בפירסום רשימה ערכית על יצירה של סופר ישראלי. עבורם, הסיפרות המקומית היא מוקצה־מחמת־מיאוס. קשה להתהדר בביקורתה בציטוטים מעזרא פאונד, ת.ס. אליוט, מוסוליני או ג'יימס ג'ויס.

הסיפרות המקומית נחותה מדי עבורם, ואין טעם לטרוח בה. הסיפרות המקומית גם אינה מפרנסת שבועוני־סיפרות, אנציקלופדיות ואלמנכים למיניהם, שניתן כלאחר־יד לצטט מהם, לתמצת, ולערוך את מיטב החוכמה העולמית. מבקרים אלה מתאימים עצמם ומרכולתם לרמות שונות של אוכלוסיה: קוראי עיתון־הערב, מצטטי יומון הצווארון־הלבן, ומשועבדי עיתונות־הפועלים למיניה. קצרה היריעה מהביא את כל המחוללים על הבר־מינן המקומי, כך שיש להניח ששלושה מתוך מחנה המתהדרים יביאו תמונת־מצב שלמה.

סיגנונה של יהודית אוריין בן־הרצל הוא המוני והפחות מתיימר. היא עממית בסיגנונה, כפי שניתן ללמוד בפתיחת רשימתה על גבעת ווטרשיפ לריצ'ארד אדמס **: מי שאינני מבחין בין שפן לארנב, כמוני, אינני כשיר מן הסתם לקרוא ולבקר ספר, שכל כולו ארנבונים וכרנבונים ***... אלא שמייד מרגיעה היא את קוראיה, ומוסיפה: נסיבות מקילות לבורותי זו מצויות במסורת יהודית כימעט ,לאומית'. אם לדייק: יותר מיזרח־אירופית, המשתקפת גם בסיפרות...

מבעד לחיפוש הטבע אצל ח"נ ביאליק, וחיפושי־המין של אלכסנדר פורטנוי: ב„קובלנות פורטנוי” מתפעל (באירוניה) מן השיקסה היודעת להבחין בין אילנות למיניהם... ממשיכה גב' בן־הרצל בהצטדקויותיה המאופרות לפני הקוראים: כרי לי שכל טעמיו המופלאים של „גבעת ווטרשיפ” שחש חיכו של מי שאינו בן־כרית, אינם מגיעים אלי... הטעמים שאינם מגיעים אליה מביאים אותה, למרות הכל, להתבטא בקינאתה לבריט'ב השונים ממנה: לחיכתם הנודעת של הבריטים להולכי־על־ארבע תמיד מצאתי הערצה... אלא שהערצה זו היא גם מתחכמת: אף כי מוקשה היה בעיני כיצד היא מתיישבת עם פולחן־הציד...

במחצית רשימתה, המוצגת כביקורת, ומשמשת כמראה של התבטאות וייפיי עצמי, מצהירה הגב' בן־הרצל: עלי לשוב ולהטעים כי סיפרות של בעלי־חייב (לא „על בעלי־חיים” — ד.ע.) מעניינת אותי רק במידה שהיא נוצרת מתוך התייחסות אנתרופוצנטית, הרואה את האדם במרכז... מאחר שהקורא מזדהה עם הבעיות האנתרופוצנטיות” שלה, היא יורדת אל קהל־הקוראים, ומספרת על הזדהותה עם: סטאלין וטרוצקי כשני החזירים או הסוס כפרולטריון — ב„חוות־החיות” לג'ורג' אורוול... היא מעלימה מן הקוראים את העובדה שאורוול התכוון גם לטוטאליטריות המערבית, וגם להיטלר.

לבסוף, בהגיעה לקראת סוף הצגת יכולתה וידיעותיה, עוברת הגב' יהודית אוריין בן־הרצל, לעסוק בגיבעת ווטרשיפ עצמה, והיא קובעת בין השאר: תורת־הנפש הארנבית משוללת לחלוטין את הכישר לאהוב. קשה, כך נראה לי למצוא עניין ביצורים שאינם ניחנים ביכולת לאהוב... ולקורא נותר לאמץ את הגותה האינפנטילית של מחברת הרשימה, ועד אשר יקום זיגמונד פרויד של הארנבים, ויחשוף את ניבכי אהבתם, אין בכוחו לאהוב את הארנבים שאינם אוהבים.

ב. „כתבתי בשעתו...”

אהוד בן־עזר מגלם ז'אנר־עצמאי בנחל־ביקורת זה. עבורו משמשים הספרים המתורגמים לעברית כפריזמה שבעדה הוא בוחן את השקפותיו, מציג את רפרטואר־הקריאה שלו, ומצטט את עצמו כדיברי אלוהים חיים.

בפתח רשימתו על חתול ועכבר * לגינטר גראס, הוא מתייחס לאוסקר מצארט, גיבור תוף הפח של אותו המחבר **: התנהגותו האנארכית של אוסקר עושה אותו לגורם מפורר, כמין סכין חדה, החותכת בשכבות החברה הגרמנית ומציגה אותן בכל עירומן ונלעגותן... הדימוי החלול „לגורם מפורר, כמין סכין חדה” הינו כרכיכה של אבסורד. או חותך — או מפורר.

סיגנונו הכימעט־פרולטארי של בן־עזר, שבו הוא מתחלק בחוויית קריאת הספר עם קוראי הרשימה, בניסוחים כמו: ולגבינו הקוראים — אין הבדל אם סיבת היעלמותו של מאלקה היא טביעתו או עריקתו, שהרי מחוג החיים שגידלוהו, ומאותו עולם שמתואר בספר — היא נעלם לנצח... באמת, לגבינו הקוראים, מדוע שנקרא ספרים, או רשימות על ספרים מסיפרויות זרות? לגבינו הקוראים נשאלת השאלה, מדוע טרח אהוד בן־עזר לפרסם ספר־מסות וראיונות באנגלית העוסק ב„חוג החיים שגידלוהו...” תחת הכותרת שאננים בציון, ולא מצא טעם לתרגמו עבורנו לעיברית?

אלא שתכונתו העיקרית של בן־עזר, שהיא כאמור לצטט את עצמו, שבה על עצמה במרבית רשימותיו, והוא כותב ברשימה על חתול ועכבר: בניסיון להבין את משמעות דמותו של אוסקר כתבתי בשעתו („על המישמר” 9.5.75) כי אוסקר הוא חלק מאותה הווייה אפלה, אשר מפניה הוא בורח ואליה הוא עורג כל ימיו; הווייה אירוטית, תנאטית וקולקטיבית. וכך ממש הם אולי גם נפשו וקורותיו של העם הגרמני בתקופה שגראס מתארה... והקורא המטיל ספק בציטוט זה, רצוי שימהר אל פח איסוף העיתונים עבור הוועד־למען־החייל, ויקווה שימצא בתוכו את גיליון על־המישמר מה־9.5.75, עם מאמרו של בן־עזר.

בן־עזר אינו אמון רק על הסיפרויות המודרניות, או ההוויות הארוטיות־תנאטיות־קולקטיביות. הוא שולט גם ברזי הקלאסיקה. בביקורת שפירסם על שתי אחיות מאת אדלברט שטיפטר**, הוא פותח בציטוט עמית לשירבוט, יורם ברונובסקי: את ,צופן' כתיבתו של שטיפטר הגדיר יפה יורם ברונובסקי, במאמרו על „עובדיה”** („הארץ” 1.5.73) באומרו: „הצופן של שטיפטר הוא, למעשה, צופן של כל אפיקה גדולה. זו יצרה לעצמה לשון מיוחדת, אירונית־אופלינית, כאשר המונח „שלווה אפית” כבר הוא־עצמו עשוי לסמן משהו הפוך משלווה...

בן־עזר ממשיך להיתלות בברונובסקי הניתלה באחרים, ומוסיף: ועוד הוא אומר (ברונובסקי), כי לקורא העברי יש, כמדומה, סוג של הכנה לשטיפטר, העשויה להקל עליו את ההבנה. ...ההכנה היא עגנון. מי שעמוד על תחבולות האירוניה האפית של עגנון, יידע לראות, מבעד למסווה האידילי שעוטה על האפיקה של שטיפטר, את המציאות האנטי־אידילית... ועל־מנת שהקורא הנבוך לא יזדקק הפעם לציטוטי בן־עזר מבן־עזר, וגם לא של בן־עזר מברונובסקי, מוסיף בן־עזר ברשימתו: היה זה שטיפטר שלימד את קורצוויל לקרוא נכון את עגנון...

תמונה זו עלולה להעלות כמה הירהורים נוגים, ועל־טיבעיים, בדבר האופן שבו לימד שטיפטר בן המאה ה־19 (1868—1805) את ברוך קורצייל בן המאה ה־20 (1972—1907), לקרוא את ש"י עגנון.

היות שהשליש הראשון של רשימה זו נועד לרומם את אמנות־הציטוט של בן־עזר, הרי בשליש השני הוא שב ועוסק בספר אחר, פרי־עטו של שטיפטר: אומנם דווקא ל„עובדיה”, שאינו נושא אופי אידילי כלל וכלל, אפשר למצוא עיקבות בסיפורו של עגנון „עידו ועינם” שאף הוא אינו סיפור במסווה אידילי, ואף לא בעל אפיקה אירונית, אלא סיפור־חלום בעל אופי סימלי מפורש, בסיגנון סיפוריו הסוריאליסטיים של עגנון...

ועל־מנת שהקורא הנבוך יבין במה עסקינן, שולח אותו בן־עזר שוב למאמר אחר של בן־עזר: (על הקבלה זו, שבה מצויים רמזים כמו־קבלייב, עמדתי ברשימתי על „עובדיה” ב„על המשמר” 13.4.73)... ובהגיעו בסופו של דבר לביקורת הספר התובע ביקורת, הוא מציין כלאחר־יד: ואילו ל„שתי אחיות”, שהן באמת נובילה בעלת סממנים של מסווה אידילי ושל אפיקה אירונית, התקשיתי למצוא מקבילות אצל עגנון...

---

* יהודית אוריין בן־הרצל, אהוד בן־עזר, יורם ברונובסקי.

** הוצאת „זמורה, ביתן, מודן.”

*** השפן הינו בעל־חיים יונק, בגודל ארנבת, אך שונה ממנה במבנה גופו ושייך לסידרה מיוחדת — השפניים. רגלי השפן קצרות, בפרקים האחרונים של רוב אצבעותיו ציפורניים מעוגלות כעין פרסות קטנות. בלשון־הדיבור יש המכנים בטעות את הארנבת — שפן.

* הוצאת „מסדה”.

** הוצאת „זמורה, ביתן, מודן”.

* הוצאת „תרמיל”.

** הוצאת „תרמיל”.

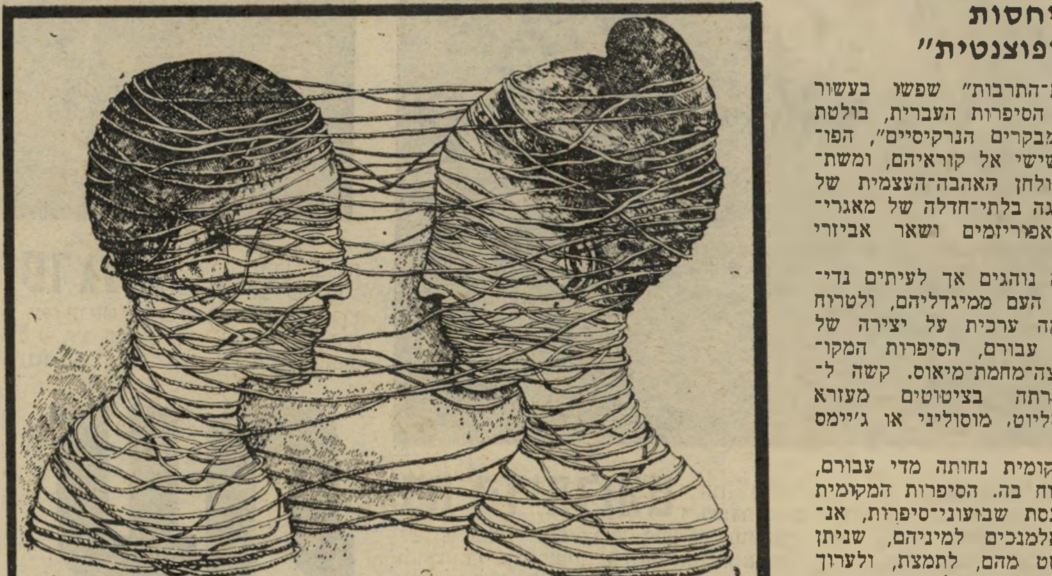

וכמו בדו־שיח של אילמים עיוורים, זורק בן־עזר לקורא, שאבד בסבך הסיפורים ובליל המילים, והתוהה לתומו מי המבוקר — שטיפטר, עגנון, קורצווייל או ברונובסקי — את הפיתרון שלו לחידה הבלשית: הדעת נותנת, שסיפורים כגון „סיפור פשוט" ו„בדמי ימיה" (של עגנון) יהיו קרובים ל„שתי אחיות", אך דומה כי לפחות ב„שתי אחיות" קרוב שטיפטר לפשטו יותר מאשר למורכבותו, והסיפור נראה תמים למדי, כהשוואה לאותה תמימות או פשטות כביכול אשר בסיפוריו אלה של עגנון...

לאחר תיסבוכת־מילולית זו, מסכם בן־עזר את רשימתו: ואילמלא הייתי חושש הייתי אומר כי הקורא לתומו (כוונתו מן הסתם לקורא־העיתון המחזיק לנגד עיניו את כתבי ומאמרי שטיפטר, ברונובסקי, קורצווייל, עגנון ובן־עזר — ד.ע.) בנובלה כיום עלול לחוש מעט אכזבה בתום הקריאה, מבלי דעת אם האשמה היא בו או בסופר...

מילים, מילים, מילים.

ג. „עיתונאית שהתחפשה לסיפרות"

צלע שלישית בספחת מתהדרת זו בנוצות־עטלף של חכמנות, ידענות, בשורה, חיטוט וציטוט הוא יורם ברונובסקי, איש העולם והניאו־קלסיקה, שמספרים עליו כי אם היה חי בימי המלך שלמה, היה מכהו בהתמודדות על ידענות בשפות רבות מני־ספור.

בזרם עכור זה של רצף־כתבנות, ש־היא כל־העולמות מלבד ביקורת לשמה, שוחה יורם ברונובסקי כדג במים לצידם של אוריין בן־הרצל ובן־עזר. אלא שב־ניגוד לציפוי־הפרובינציאלי שלהם, השכיל הוא לארוז את מילותיו בשירבוט אלגנטי יותר, של אדם הטועם מכל העו־למות.

שעה שבן־עזר חוטא מעת־לעת ועוסק באיזה סופר־מקומי, הרי ברונובסקי מע־ניש ומסעיר את קהיליית־הסופרים ה־פרובינציאלית של ישראל. רק באחרונה הילל שלא מאהבת־מרדכי, אלא משינאת אותה קהילייה, ספר נטול כל ערך שכתב בעלה של הפיזמונאית נעמי שמר, תוך שהוא טורח להדגיש, כי ספר זה מעיד על סיפרות של ממש בפרובינציה המפגרת שלנו.

רשימותיו של ברונובסקי חדלו זה־מכבר להתיימר כביקורתיות. הן הופכות יותר ויותר למעין „בשורה ביקורתית" שלו, תוך שהוא מאמץ לעצמו מינהגים וגינונים משל המבקר הבריטי ג'ורג' שטיינר, המתיימרים להיות הפשטה פו־פולארית של רעיונות חברתיים שמקורם ב„אסכולת פרנקפורט" של בין שתי מיל־חמות־העולם.

רשימתו של ברונובסקי על סיפרו של א.ל. דוקטורוב, רגטיים *, דומה שהיתה משתלבת עד ללא־הכר בסיפרו של שטיי־נר לשון ודממה, מלבד היותה לוקה ב־חסרון ציטוטים הולמים מתיאודור וו. אדורנו. את רשימתו פותח ברונובסקי בקביעה: היחסים בין הסיפרות (כאי־דיאה) לבין העיתונאות (כאידיאה) מעו־לם לא היו קלים... וכעיתונאי האמון על מלאכתו הוא מציין שהעיתונאות: בזמ־נים מסויימים היא אפילו מקצוע מכובד... הוא נזהר מלציין אותם זמנים מסויימים, שייתכן כי בהם הוא עצמו יושב אל מכ־תבתו וכותב.

בדומה לג'ורג' שטיינר, מחזיק אף הוא בכרטסת עמוסת ציטוטים למטרות שו־נות, שאותם הוא משבץ במאמריו. היות שהוא אינו בוטח ביכולת־הקליטה של קוראיו, הוא נוהג להביא ציטוט, ואחר לפתח אותו, ולהמחישו, כפי שהוא נוהג ברשימתו של רגטיים, שם הוא מצטט את ג'יימס ג'ויס: אנו הסופרים, חייבים לעסוק ביום־יום; את המאורעות הגדולים עלינו להניח לעיתונאים... ובפילפולו מסביר ומפשט ברונובסקי עבור קוראיו: דמויותיהם של קיסינג'ר או של קארטר עשויות להיות בעיניו של מי שאין לו קשר ישיר אליהן, ומקבל אותן „סחוטות" על־ידי כלי־התיקשורת, דמויות מיתולו־גיות, שחיוניותן מוחשית פחות מזו של הנסיך בולקובסקי או ליאופולד בלום. משהו המקמק קורה ללשון שעה שהיא מטפלת בדמויות הגדולות ובאירועים ה־גדולים; משהו שהסיפרות אינה יכולה שיקרה ללשונה...

ברשימתו על רגטיים אין ברונובסקי שוקל את ערכו הסגולי של הספר, אלא מנסה להוכיח את האופן והסיגנון שבעז־רתם קוברות העיתונות והסיפרות־העיתו־נאית את הסיפרות הטהורה הנקייה מרבב. את היפעה הכמעט־קלסיציסטית המרטי־טה את נימיו, תחושתו ומאמריו של ברו־נובסקי. ברשימתו על רגטיים ממחיש ברונובסקי את יריקתו לבאר העיתונאיות שממנה הוא ממלא את שלפוחיותיו.

והוא כותב על ז'אנר סיפרותי־עיתונאי זה: ריצוי הגאווה האינטלקטואלית (ש־אינה מחייבת בקשר הכרחי עם האינ־טלקט) וריצוי הכוונה הנחושה להתברר. וכי מי מאיתנו יכול לעמוד בפניה בזמ־נים טרופים אלו?... ועל־כן: „רגטיים" של דוקטורוב, זוהי יצירת־מופת אמי־תית של העיתונאית שהתחפשה לסיפ־רות... קראתי אותו בהנאה באנגלית לפני כשנה; ועתה, משקראתיו בעברית, הנא־תי לא ניפגמה — הן משום ששכחתי כמעט לחלוטין את פרטי תוכנו של הספר (ויותר משזהו סימן לסניליות פרטית אפ־שרית זוהי עדות נוספת לטיבה המעולה־כסוגו של עשייתו...

ברונובסקי, שהוא מתוחכם עשרת־מו־נים מבן־הרצל ובן־עזר, מתמקח לפני ה־קורא־הישראלי עם מגמות סיפרותיות ב־ארצות־הברית, ומתפצל בהערכה כי רגטיים הגיע לידיהם של אנשים שבדרך־כלל אינם קוראים ספרים, ובהמשך הוא סותר את עצמו × 2: אכן, הקורא האי־דיאלי של „רגטיים", זה שאליו כיוון דוקטורוב את סיפרו הוא העיתונאי, ואני יכול להעיד על עצמי שההנאה שהפקתי מהספר חיזקה בי את התחושה שהעיתו־נאות היא המקצוע שנועדתי לו... ובהכ־רזת יעודו, בפני קוראיו, מאפר ברו־נובסקי עצמו, בספק סאטירה, ספק גי־חוך.

לקראת סיום רשימתו הופך ברונובסקי אפולוגטי יותר, חשוף יותר, והוא מש־ווה — שלא במודע — את עצמו לה־מינגוויי, סקוט פיצג'רלד, נורמן מיילר, גור וידאל ואחרים, שפעלו כעיתונאים והעיתונות פגמה בכישרונם. את מאמרו הוא מסיים בקביעה, שאותה לא הצליח לגבש: „רגטיים" הוא הכניעה הצינית והמבריקה ביותר — אולי הסופית? — של הסיפרות לעיתונאות...

אולי כאן המקום להביא קטע מרשימתו של ברונובסקי, שבו מצויים בביקורתו על רגטיים, אותו שמט מן־הסתם ברשימה קודמת שחיבר על הספר שחיבר בעלה של הפיזמונאית נעמי שמר: דבר אינו יכול להשפיל את העברית, אפילו לא התנוחות האלגנטיות, האינטלקטואליות והמהוקצעות שרושם למענך דוקטורוב במירשמו המתוחכם לרב־מכר... אמר, ולא יסף.

עוד יש ערים נכחדות בתפוצות הגולה שבהן מתפרסמות ביקורות־ספרים עניי־נית, ולא המלל העיקר והמתחכם הזה של המבקרים־הנרקיסיים האלה, שעיני־הם טחו מלראות הרחק, ואינם טורחים אפילו להתבונן סביבם.

מצפון להשכיר

תולעי תרבות

בפולין הוא קרא לעצו סטאניסלב ויגודצקי. בישראל הוא מכנה עצמו יהושע ויגודסקי. הוא נולד ב־1907, ומשחר־נעוריו פעל במיפלגה הקומוניסטית. הוא נרדף ונכלא בין שתי מלחמות־העולם, ועבר את מחצית מילחמת־העולם השנייה במחנה־ריכוז.

עם כיבוש פולין על־ידי הסובייטים הוא פרח כעץ שקד באביב־העמים. כקומוניסט משחרותו הוא השתלב במישעולי סיפרות הריאליזם־הסוציאליסטי, ושימש בה במשך שנים רבות כאחד מעמודי־התווך הסיפרותיים של המישטר הקומוניסטי בפולין.

מצויים בארץ יוצאי־פולין הטוענים, שכל סופר־ממוסד בפולין־הקומוניסטית שימש כסופר־חצר של אחת מזרועות־המישטר. בימאי־טלוויזיה שעלה ארצה מפולין בסוף שנות ה־60' סיפר לי, אחרי תוכנית־טלוויזיה שדנה בחוות־החיות של ג'ורג' אורוול, בה השתתף יהושע ויגודצקי כמבקר המישטר שבו פעל סטאניסלב ויגודצקי, כי קשה לו להחליט את מי מהחיות בעלות־השררה מייצג עבורו ויגודסקי. והוסיף אותו במאי, שויגודצקי שירת תקופה ארוכה את האינטרסים הסיפרותיים של המישטרה החשאית הפולנית. לטענת אותו במאי, ניתן לקרוא בין השורות בסיפרו מעצר לצורך בירור* רמזים רבים מדי על בקיאותו של המחבר בנעשה במרתפי־החקירה ולא מצידם של הנחקרים.

על עטיפת מעצר לצורך חקירה נכתב: „אולם השייכותו ההכרתית לעם ישראל היושב במדינתו הובילה להזדהות ריגשית ומעשית רק בזמן האחרון: נוכח הגל האנטישמי העכור, שגאה בפולין אחרי מילחמת ששת־הימים, נקעה נפשו מן החיים בארץ הכזב המתחסד, ובפברואר 1968 הוא עלה עם מישפחתו לישראל..." ניסוח זהיר ביותר על אודות ההשתייכות ההכרתית שהובילה אותו להזדהות ריגשית. ובמילים אחרות: בפולין גירשו אחרי מילחמת 67' את כל היהודים, כך שגם אם לא היו כופים על סטאניסלב ויגודצקי את „ההשתייכות ההכרתית," הוא היה עוזב את פולין בעל־כורחו.

יהושע ויגודסקי
אדונים חדשים

כפי שהקומוניזם היה הדגל הסיפרותי של סטאניסלב ויגודצקי, כן הלאומנות־היהודית הפכה הדגל־הסיפרותי של יהושע ויגודסקי. תוך תקופה קצרה הוא מצא מקומו בכותל־המזרח הלאומני של מעריב, ובדומה לאחרים שהורגלו לשרת אידיאות בעיוורון, נתברך ויגודצקי בחוש לדעת לאן נושבת הרוח.

בימים אלה, כאשר מתנהלת במיזרח־אירופה מערכה ציבורית של סופרים ה־חולקים על ממשלותיהם בשאלות חירות־האדם בארצותיהם, פנה מוסף־הסיפרות של מעריב לכמה סופרים־עולים, שיתארו את יצירותיהם של הסופרים המורדים במרות התרבותית של השילטון במזרח־אירופה.

אך טיבעי היה שיהושע ויגודסקי יעלה קווים לדיוקנו של יז'י אנדז'ייבסקי, ה־חשוב בסופרים הפולניים כיום. ההגדרות הסופרלטיבים שמעניק יהושע ויגודסקי לאנדז'ייבסקי מעודם לא תאמו את סטא־ניסלב ויגודצקי:

„...אכול מרירות עקב נסיונותיו, חוסר־התיקווה והחיפוש אחריה, הוא מציג את האדם הנאבק עם ההיסטוריה, שנאלץ להפסיד, אך לא תמיד הוא מפסיד במאבק שלו עם הצדק..."

גם שעה שיהושע ויגודסקי בא להלל את אנדז'ייבסקי, אין בכוחו להימלט מצביעותו, והוא מפענח לקורא הישראלי את הספר יהלומים ואפר*, והוא כותב עליו שהוא: „עוסק בחודשים הראשונים של אחרי הכיבוש, התקופה שבה חיזקו הקומוניסטים בפולין את שילטונם במילחמתם נגד יריבים, תוך התנגדות של חלקים ניכרים של הציבור אשר השלים עם הקומוניזם הכפוי בכוח הפיגיונות הסובייטיים..." ויגודסקי מתעלם במתכוון מן הסיפור האנושי של יהלומים ואפר, ואינו מציין אם הוא עצמו נדקר בפיגיונות הסובייטיים, או שמא ד ק ר בהם.

יהושע ויגודסקי, בנימה של ליגלוג ציני, מציין כי אנדז'ייבסקי: „נכנס אחרי המילחמה למיפלגה הקומוניסטית, ניסה כוחו כאידיאולוג של תרבות החברה הבונה את הסוציאליזם (בספר „המיפלגה ויצירת הסופר") כיהן, או נתמנה, כציר לסיים**, פעל ב„תנועת השלום" בהדרכת הקרמל, זכה באותות־ההצטיינות הגבוהים ביותר — ובשנת 1955 החזיר את כרטיס־המיפלגה... יהושע ויגודסקי מתעלם מכך כי ב־55' ובשנים שלאחר־מכן, עדיין החזיק סטאניסלב ויגודצקי בכרטיס־החבר של אותה מיפלגה, כתינוק הנושך בדדי אימו.

חיכוכו הנוכחי של אנדז'ייבסקי עם המישטר הקומוניסטי בפולין, הוא בהתייצבותו כאחד מראשי המאבק להגנת הפועלים לאחר אכזריות המישטר כלפיהם שעה שהתקוממו ביוני 1975. יהושע ויגודסקי מסיים את מאמרו: „כללי־המוסר ההומניסטיים, עתיקי־היומין, זכו בסניגור נעלה."

כמה חבל שסופר מעולה, לוחם־חופש ואיש־עקרונות כיז'י אנדז'ייבסקי זכה בסניגור בדמותו של יהושע (סטאניסלב) ויגודסקי, המייצג כיום „מצפון־להשכיר" ל„אדונים" החדשים שלו, שבשירותם הוא מהלל את אנדז'ייבסקי ומגנה את היד שהזינה שנים כה רבות את סטאניסלב ויגודצקי. מצפון־להשכיר פעם — מצפון־להשכיר תמיד.

„המשיח" ב„הבימה"?

בחטף

בטיימס ליטרארי סאפלמנט פורסמה ביקורת מאת **צ'ארלס דאגלס־יום**, עורך־הפנים של השבועון, וקרוב־מישפחה של ראש־ממשלת בריטניה לשעבר, על האוטו־ביוגרפיה של **משה דיין** אבני־דרך במהדורה האנגלית שלה. הביקורת נפתחה בקביעה: „משה דיין הינו הבן הבכור שנולד בקיבוץ דגניה בפלסטינה...". בהמשך קובע המבקר: „ברור שזה יומנו של איש־צבא, אבל אם תשנה את השמות, הוא יכול בקלות להפוך לתולדות־חייו של כל איש־צבא אחר... הוא תמיד נותן פקודות ל,נהג שלי', ל,רמטכ"ל שלי', ל,קציני־הקשר שלי'...". סיפור־חייו של דיין מזכיר לדאגלס־יום דיוקן של קצין כפי שתואר על־ידי **סנט־אכזופרי** (מחבר הנסיך הקטן). כמו־כן אינו מסתיר את סלידתו מפיסקות של דיין, כמו: „לא די לדעת כיצד להביס את הערבים, הם צריכים ללמוד לחיות עם היהודים." יחד עם זאת הוא מדגיש כי „דיין הוא הדמות שהקריקטוריס־טים חולמים עליה..." ולקראת סיום הסקירה, הוא מתמקד על הצלחתו של דיין כקצין, וכישלונו כמדינאי, ומסיים במילים: „סיפורו היה צריך להיות סיפורה של ישראל — אבל יש טובים ממנו. לישראל יש יותר מאשר כוח־ניגוח צבאי" ● עם מינויו של **שלמה בר־שביט** כמנהל־האמנותי של התיאטרון הלאומי הבימה מתעוררת השאלה, אם בכוונתו להתייצב מאחרי הרפרטואר שאותו בחר יחד עם קודמו, **יוסי יזרעאלי**. בין סימני־השאלה הגדולים נשאלת גם השאלה אם בכוונתו של בר־שביט להעלות על הקרשים את הצגה המשיח מאת **יוסף מונדי** (זה מסתובב).

* שהוסרט בכיכובו של השחקן ציפולסקי, והוקרן על המסכים בישראל.
** בית־הנבחרים הפולני.

* בהוצאת ספריית „מעריב".

יוסף מלך השטיחים נותן שואב אבק חינם על כל קניה.

מבצע "כל אחד זוכה": עבור כל רכישה של שטיח- לא חשוב מה מחירו-את מקבלת מתנה שואב אבק מיכני מעולה מתוצרת שבדיה.
אצל יוסף את מקבלת גם שטיח מעולה. את בוחרת אותו מבין מאות הדוגמאות באולם התצוגה הענקי:
קטיפתיים וחלקים, מדובללים ושעירים - לכל טעם ולכל כיס - מ־10 מרכזי שיווק באירופה ובישראל (כולל שטיחי כרמל).

- מבצע "הכל מקיר לקיר בחינם" - מדידה, הובלה, חיתוך והדבקה של שטיחי קיר לקיר מרהיבים - על חשבון המלך.
- טרייד אין - החלפת השטיח הישן - כחלק ממחיר השטיח החדש.
- הובלה חינם לכל מקום בארץ.
- אחריות אמת ל־10 שנים.

יוסף מלך השטיחים בית מרס
הרצל 158, ת"א. טל' 829188

פתוח גם במוצאי שבת בשעות 23.00-19.00

GLOID א DL

רחל מרחלת על כל העולם

שמירה אישית לוחצת

אוהדי קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב, שלא שבעו בשנה האחרונה נחת מקבוצתם, יכלו להתנחם לפחות בעובדה אחת. והעובדה הזאת לא היתה על ה־מיגרש, אלא בשולי המיגרש, משם היא עקבה בהתלהבות כמעט אחר כל מישחקיה של הקבוצה. לעובדה הזאת קוראים **דינה ברכה.**

דינה ברכה
החלטה סופית

לדינה, הדוגמנית היפהפיה, שהיתה נשואה בשעתו ל**טדי שאולי,** אחיו הצעיר ושותפו של איש־עיסקי־המיסעדות **רפי שאולי,** יש סיבות טובות מאד להיצמד לקבוצת הפועל תל־אביב גם בשעותיה הקשות. אחיה, **דני ברכה,** נמנה עם כוכביה של קבוצת הפועל.

אלא שבאחרונה הסתבר שהתלהבותה הגדולה של דינה מהכדורסל אינה נובעת רק מהערצתה לאחיה. היא התלהבה לא פחות גם ממישחקו של כוכב הקבוצה, **בארי לייבוביץ,** ולא רק על המיגרש.

בקרב כדורסלני הפועל מתלוצצים, ש־דינה שמרה על בארי אזורית, והוא שמר עליה אישית־לוחצת. הוא היה טוב, כמו תמיד, בעיקר בהתקפה. היא היתה לא רעה בהגנה. פה ושם היו ביניהם כמה התפרצויות־בזק, ומה שיצא מזה בסוף, תאמינו או לא, זאת חתונה העומדת להי־ערך בעוד ימים לא רבים.

מאז הגיע לארץ הספיק בארי לייבוביץ להיות כבר נשוי פעם לישראלית. זמן קצר אחרי שהגיע ארצה, לפני כתשע שנים, הוא הפך אובייקט מבוקש בשוק החתיכות, ולא רק בקרב אלה המבינות ב־כדורסל. לבסוף הוא נלכד בסלה של אורנה, סטודנטית־דוגמנית לשעבר, בתו של איש־עסקים עתיר־נכסים. הם היו נשואים ב־אושר כארבע שנים, לפני שבארי החליט להחליף את הקבוצה המישפחתית שלו.

הרומן בינו לבין דינה ברכה, כך מגלים לי עכשיו, נמשך כבר שנתיים, מאז ש־הזר משנת־הגלות שלו, בחו״ל.

לפני חודשים אחדים אפילו נראה היה שהרומן ביניהם עומד על סף פיצוץ. היה זה כשגרוש אחר, לאו־דווקא כדורסלן, חיזר במרץ רב אחר דינה, שאחרי כמה שנות הפסקה חזרה אל מסלול־הדוגמנות ובהצלחה. בארי, שכנראה חשש שעומדים לחטוף לו את כדור הברכה מבין הידיים, לקח הפעם את עצמו ברצינות וגילה את יכולתו האמיתית, כמו במישחקים שבהם הוא מתעלה על עצמו. הם הזרו זה אל

בארי לייבוביץ
הטוטו נגמר

זה, ומאז בארי הוא ששומר על דינה אישית — אבל לא יותר מדי לוחצת.

בחוג המישפחה מבטיחים, שהחתונה בין השניים תהיה סולידית ושקטה. כלומר, היא לא תיערך באיצטדיון יד־אליהו. מה שכן, קרוב לוודאי שהחופה תהיה החופה הכי גבוהה בארץ. כי מי שיחזיקו במולות החופה יהיו חבריו הכדורסלנים.

מי שהכי ירוויח מכל העסק הזה תהיה קבוצת־הכדורסל של הפועל תל־אביב. אחרי שבארי יתחתן עם דינה, לא יצטרכו מנהלי הקבוצה לעשות בכל שנה טוטו מחדש, אם הוא יישאר בארץ וימשיך לשחק בקבוצה.

הכל נישאר בקולנוע

את **מלאני גריפית,** הביאו במיוחד לארץ כדי שתופיע בתפקיד עירום בסירטו של הבמאי העולה־החדש מרוסיה, **ויקטור נורד** — הגן. מלאני בת ה־19 כבר הופיעה קודם־לכן בתפקיד־עירום, בסרט ההוליוודי הבלש והיורשת, לצידם של **פול ניומן** וג׳**ון וודוורד.** לכן, לא היתה לה בעייה להתפשט גם בסרט ישראלי.

אבל לא גופה החשוף הוא שמשך אליה את תשומת־ליבם של כל עובדי ההסרטה, אלא התנהגותה התימהונית. מלאני, שהיא בתה של השחקנית ההוליוודית **טיפי הדרן** ושאביה־החורג הוא המפיק ההו־ליוודי **לון מארשל,** הגיעה לארץ בחב־רתה הצמודה של **טאטום** (ירח של נייר) **או׳ניל** בת ה־14, בתו של השחקן **רייאן או׳ניל.** למרות הפרשי־הגילים ביניהן, היתה מלאני משועבדת כולה לרצונותיה ולקפריזותיה של טאטום הקטנה.

כשעזבה טאטום את הארץ והשאירה את מלאני לבדה על בימת הצילומים של הסרט החדש, העומד לצאת אל המסכים בקרוב, החלה מלאני מתנהגת בצורה מו־זרה ביותר. היא נתגלתה כנערה מבובלת ומפוחדת, הסתגרה בחדרה, ברחה מחברת בני־אדם ובקושי הוציאה מילה מהפה כשבאה בחברת אנשים. במשך שעות ארו־כות היתה משוחחת עם טאטום או׳ניל, שיחות בינלאומיות.

מלאני, שהיתה כבר נשואה פעם, בגיל 15, התגרשה מבעלה כעבור שנה. האגדה שנרקמה סביבה היתה, שמאז גירושיה היא פוחדת מחברת גברים. אבל היתה זו רק אגדה. שכן, בעת הצילומים נרקם בין מלאני לבין אחד מעובדי־ההסרטה הישראלים רומן־אהבים יפהפה.

האיש שהצליח לכבוש את ליבה של מלאני היה **צבי גיל,** עוזר־הצלם־השני בסרט. וברומן שלו עם מלאני היה רק חיסרון אחד: הוא היה נשוי ואב לילד.

רק טיבעי הוא שאשתו של צבי גיל לא קיבלה בשיוויון־נפש את הידיעה על הרומן של בעלה, מה־גם שלא ניראה שזה עומד להיות, עבור צבי, רק הרפתקת־אהבים חולפת.

כי גם אחרי שסיימה את הופעתה בסרט ועזבה את הארץ, לא ניתקה מלאני את קשריה עם צבי. הם המשיכו להתכתב, ומלאני אף שלחה לו כרטיס־טיסה.

צבי יצא אל מלאני, והרומן נמשך מעבר לים, עד שהגיע לקיצו. כאשר חזר צבי לארץ, הסתבר לו שאשתו לא ישבה והמתינה לו בחיבוק ידיים עד שיסיים את הרומן ההוליוודי שלו ויואיל לשוב לחיקה.

אשתו של גיל מצאה תחליף. היה זה תחליף שנשאר בתחום הקולנוע. במקום עוזר־הצלם־השני שלה היא פיתחה קישרי־ידידות עמוקים עם במאי־הקולנוע **דני** (מיכאל שלי) **וולמן.**

מלאני גריפית
אימת הקהל

הניצחון של רפי

לא להאמין ממש, אבל לפני מיספר שבועות, כימעט־כימעט ש**רפי ניצחון,** בעליו של מועדון רפ״ס בצפון תל־אביב, הלך להביא.

לא היתה זו הפעם הראשונה שבה ריחפה עליו סכנת־מוות. לפני כמה שנים, כשרק פתח את מועדונו ליד נמל תל־אביב הישן, ניסו אנשי העולם־התחתון להשתלט על העסק, לשתות שם מבלי לשלם ולהיות בעלי־הבית במקום. הרעיון לא־כל־כך מצא־חן בעיני רפי והוא החליט לסלק אותם בכוח. ערב אחד ארבו לו, ירו לעברו ורק בדרך־נס ניצל מפגיעה.

בפעם השנייה הוא קיבל אזהרה מפורשת, שהכדור הבא שיירה לעברו לא יחטיא. כדי לצנן את הרוחות ולהרגיע את האווירה, נסע רפי לחצי־שנה לאמריקה. כשחזר ופתח את מועדונו מחדש, הוא הקפיד לשמור את העסק נקי. ושוב היו לו התנגשויות עם הבירינים.

ואז, אחרי שבילה ערב אחד בחתונה, הרגיש רפי לפתע שהוא מאבד את הבלמים שעה שנהג במכוניתו. הוא התנגש במכונית אחרת, מכוניתו־שלו נהרסה כליל, והוא ניצל ממוות בטוח בדרך־נס. קיים חשש סביר שמישהו חיבל במעצורי מכוניתו.

בשבוע שעבר, אחרי שהחלים והתאושש ממאורעות אותה תאונה, ערכו לו ידידיו מסיבה במועדונו. רפי הנרגש הודה לכל מברכיו, ביניהם קציני־צבא בכירים רבים, שבאו להשתתף בשמחתו.

אבל ההפתעה האמיתית של הערב נכונה לו רק בסופו. היתה זו אשתו, **יפה,** שהורידה אותו לחצר והציגה לפניו את המתנה שרכשה לו לכבוד הצלחתו להישאר בחיים: מכונית אופל חדשה ומבהיקה.

אני לא יודעת אם כל אחד יכול להרשות זאת לעצמו, אבל לדעתי זוהי בהחלט דרך ראויה לאשה להביע את שימחתה על שעדיין יש לה בעל.

יפה ורפי ניצחון
נס החיים

הפנינה ההוליוודית

הוליווד מלאה בישראליות שניסו לכבוש אותה בסערה, לטפס אל מרומי ה־קאריירה הקולנועית ולהפוך לכוכבות. רק מעטות מהן, כמו **זיוה רודן, חיה הררית, אילנה עדן** ו**עליזה גור,** זכו להישגים כלשהם בתחום זה. האחרות עדיין ממשיכות להילחם ולקוות.

אל המחנה הגדול הזה הצטרפה באחרונה גם **פנינה גולן** (רוזנבלום), שנטשה את דירתה הלונדונית כדי לערוך ביקור קצר, בחברת ידידים, בבירת הקולנוע האמריקאית הפורחת מחדש, ותקעה שם יתד של קבע.

היא שכרה לעצמה דירה באיזור־יוקרה בלוס־אנג׳לס, ומה שלא הצליחה לעשות בלונדון היא עושה כעת שם. במיכתב שהגיע השבוע לארץ מבשרת פנינה: „אני מאד מאושרת באמריקה. אני לומדת כאן בבית־ספר למישחק, ויש לי מורה שנותן לי שעורים פרטיים.״

את השעורים הפרטיים היא מקבלת לא במה שאתם חושבים, אלא דווקא באנגלית. שכן פנינה עצמה מודה שהיא זקוקה באורפן דחוף לשיפור רמת הכתיבה והקריאה שלה, בשפה שהיא עומדת לאמץ כשפת־האם שלה. אשר לדיבור, אין לה בעיות.

וכמו שמעידים כמה ישראלים, שהזדמנו להוליווד, את העיברית היא כבר שכחה.

מה שכן, עדויות שהגיעו אלי מאשרות שהיא כבר עלתה על הדרך הנכונה. רואים אותה שם במסיבות הנכונות, וכמה מפיקים הוליוודיים כבר למדו את שמה ויודעים אותו בעל־פה. מי יודע? אולי היא תצליח, במקום שמרבית האחרות נכשלו.

י״ט אדר תשל״ז, 9.3.77 שנה 41 המחיר: 8.00 ל״י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2062

העולם הזה

ג'ו סטאשר בן ה־72 נפטר בזרועות אהובתו הישראלית הצעירה במלון במינכן

מלך המאפיה היהודית הובא בחשאי לקבורה בארץ